

A DEBRECENI KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM
MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI INTÉZETÉNEK
KIADVÁNYAI

66. szám

Szerkeszti: Jakab László

66. szám

**Pesty Frigyes kéziratos helynévtárából
1864**

Bihar vármegye

II.

Közzéteszi:

**Hoffmann István
és
Kis Tamás**

DEBRECEN, 1998

A kiadvány az Országos Széchényi Könyvtár kéziratok anyagának
(Fol. Hung. 1114/11) felhasználásával készült.

A kiadás előkészítése a Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi
Tanszékén, az OTKA T023700, az MKM K+F (Magyar Névarchívum, FKFP
1194/1197) pályázata és a Bolyai Kutatási Ösztöndíj keretében történt.

A kiadvány megjelenését a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat támogatta.

A román nyelvű anyagot Benedek Gergely lektorálta.

© *Hoffmann István, Kis Tamás*, 1998

ISBN 963 472 132 X Ö
ISBN 963 472 340 3
ISSN 0209–8156

Felelős kiadó: dr. Szabó József
Technikai szerkesztő: Kis Tamás
Készült a Vider Plusz Bt. nyomdájában

Lehecsény. községből. Bihar Megyéből

(1a)

- I. Bihar megye Belényesi járás Vaskohi szakasz.
- II. Lehecsény községe. Román ajku lakosokkal.
- III. Nem tudni.
- IV. Nem tudni.
- V. Vének előadása után Tráján Császár idejében kolonizáltatott.
- VI. Vének előadása után hagyománykép előadják, hogy itt mindig románok laktak.
- VII: A' Község határos Keletről Pojánával Nyugotról Kerpenyettől. Délről. Kaluger. Éjszokról FVerzár Községekkel. A határ illetőleg az erdő veszi eredetét vagy is kezdetét Pojána felől – la funtinyele nevű hely elnevezéssel. – azután dimbu grui Urszului – dimbu Lazuri loru – dimbu szekarisci, Dripelsica, – dimbu Liribului – dimbu szakaristyeloru – honnét le jöve Lehecsény szántó és kaszáló földei közzé – mi egy része kavicsos más része fejez agyagos – a' szántó és kaszáló földek dülői és elnevezései ezek – Kimpuri Kimpu Mosului – Gurgojetu – Grindasiu – Gura lui Vaie Lazurile – Malaistye – Gropile Tomeszku – Pirtyaszka – Izbegyu – Boksaszka – hogy honnét vették eredetöket ezen elnevezések – csak hagyomány után tudni – de eredeti szövegét nem – folyo víz a Polyánán keletkező fekete körözs mi Szelistyéről foly és a' községet két felé metzve fojik Kerpenyét Községének. – –

Kristyor 864 Juni 6^{án}

Termi Sándor × biro

Sarkady
jegyző

(3a)

Helynevek
Lelesd községből, Bihar megyéből

- (4a)
1. Bihar megye, belényesi Járás, neveztetik belényesi vidéknek is, székhely Belényes.
 2. Lelesd név alatt ősmertes.
 3. Nincs más elnevezése.
 4. nem tudatik.
 5. nem tudatik.
 - 6^{or} a' név eredetéről mitsem tudni.
 7. EKözség határában előforduló dűlők nevei u. m. Ograda lá Mnyeráská, Czálápiru, Leorgiásza, Kuratura, Sztrizsácej, Ritu dupe telek, Parintyistye, Dumbrává máre, Zevojé.

Helynevek Less községből, Bihar megyéből

(5a)

Szalontai járás. E község és környékünk semmi más külön elnevezéssel nem bir, sem több falvakkal együttesen valamely elnevezése nints.

2 Eközség csak a fennebbi neven ösmeretes ország szerte, 's semmi más nevét nem tudunk. Lakossága olá és magyar.

3^{or} Arra a községben senki nem emlékszik hogy annak valaha más elnevezése lett volna.

4^{or} erre semmi felvilágosító körülménnyel nem szolgálhatunk.

5^{or} Nem tudatík. —

(5b)

6^{ora} Hítünk az hogy a régibb időkben midőn a Törökök N.várad városát ostromolták a Törökök főerődje ittartózkodott; ezért neveződött volt Lessnek, mivel a törökök it mint egy Lessbe voltak mindég, 's innét vette a Less nevet. — /:Hagyomány szerint:/

7^{or} a község határában előforduló Topografiai nevek az alábbiak: u. m: /:Lúnka. szántó föld ez régebben erdő volt.¹/ /:Pankotai völgy Rét és szántóföld régebben ez is erdő volt:/ /:Pusztá szántó föld itt hajdan a falu volt hallomás szerént²:/ /:Ariszte szántó föld:/ /:Nádastó lapajos vizes hely környéke szántó föld:/ — /:Kút dülő szántó föld egymár rég elenyészet kútról nevezik kút dülőnek:/ /:Gyírdom ez egy kerek területű lapály, holhajdan mindég viz állás volt, most már évek olta szántó föld:/ /:Plopúcz szántó föld ez régen Nyárfás volt. mít olahúl Plopucz nak hívnak 's innen vette az elnevezést:/ /:Kólczó. szántó föld ez szegleten esík, 's innen vette olahúl a Kólczó nevet:/ /:Perúlúj szántó föld ot régen egy pár körte fa volt 's onnan vette olahúl a Perúlúj elnevezést:/ /:Drúmú somosel szántó föld, a Somogyi út keresztül vágta régen innen vette az elnevezést:/ /:Ográda szántó föld, az ország útmellett egy el enyészett korcsma kertről nevezettett:/ /:Volzsu somosel szántó és Kaszálló föld, somogy felé nyúlik, innen vette az elnevezést:/ /:Krisma dela pəri szántó föld it hajdan egy korcsma volt. a kertjében sok körte fákkal innen vette nevét:/ Ezenkívül van a községnek szőlője egy kevés, és Erdeje, hol a vadaknak apróbb nemei is találhatók.

(6a)

Kelt Lessen April 9^{én} 1864

A községi bel elnevezéseket tévedésből kihagytúk, utólagosan meg említjük, hogy a községnek vagy egy útzája Si-mánd és egy másik Hatrongyos elneve-

főbíró
Fejér Frigyes
és Esküdtársaim
Kihalgatott egyének

¹ Az előző négy szó utólag van beszúrva.

² Az előző hét szó utólag van beszúrva.

zéssel az első hogy honnan vette nevét
nem tudjuk. az utóbbi onnan vette az
elnevezést hogy egykor ott hat vándorló
czigányok telepítettettek le, s ezeket a
nép hat rongyosnak nevezte.

÷

Cziáký Gábor mk
ör Blezsán János s × v
ör Bott Jóssef s × v
általam
Bölöny Kálmán
Jegyző

- (6b) Továbbá a község határos Póósa K: Ürögd N: Ürögd Somogyi Púszta Mácsai Puszta
Rojt község Olá sz: Miklós Pankotai Púszta és K: Méhesi Púsztával.

Délbihar Nagy Várad megyei kerület
Élesdi szakasz

(7a)

Határleírás

Lokk községnek, mely románul Lungsiora. nevezik. Lokk község keletről Csékllye, délről Kis Bárod és Körös Topa és Gégény nyugotrol Ősi és Tötös h. határos. — Ezen község 1350 lélekkel bír mind G. n. e. hit v.¹ fekvése ezen községnek 3 hegyen és völgyön, mely Cserestyi, Mazsáresti és Lolának nevezik a községen felül a nagy meredek hegyek vannak mely fiatal bék, cser, és tölgyel van benőve az egész erdő sziklás völgyes és sok állatok tanyáznak benne és különös jó forrásokkal bővelkedik, mely vízi malmokat is hajt, a szántó földjei jó termékenysé-
gük buza, rozs zab, árpa, főleg tengeri bőségben terem föld minősége feketeés sárga, — a rétek ezek a szántó földekkel egy tulajdonságban osztatnak és utó legeltetéssel sarjút is kaszálnak, a rosszabbak savanyu terményt nyujtanak, most pedig szőlő ültetéssel nagyban foglatozkodnak, mely ~~igen~~ jó bort teremnek, főleg a gyümölcs fákat nagyban tenyésztik, mely szinte csak innen veszik ~~ki~~ némelyik élelmezősöket | mert majd minden nemű finom oltványok, mint alma és körte — bővelkednek. — az Varadrol vezető ut Kolozsvárra — ettől ~~ejs~~ keletnek fekszik ezen község határát több nevű dülökkel nevezik mint falu dülő Vale omuluj. Szkaunyele, Vracicsel — Hanku, mely az *Izélycsági* erdővel és hatarával határos. —

(7b)

Egyébb különös feljegyzéseket nem tudok elősorolni a mi az ügyre vonatko-
zolg érdekes volna, az nem ott létem és régi ösméretetlenségem miatt.

Tötös Junis í8~~án~~ í864.

Tisztelettel felterjeszti
Vajda László
Kör jegyző

¹ Az utóbbi tagmondat a sor fölé van beszúrva.

(9a)

Helynevek
Lunkaszprie községből, Bihar megyéből.

(10a)

Hely nevek
 Lunkaszprie községből, Bihar megyéből.

Az előirt kérdő pontokra gyűjtött feleletek következők:

1. A fent nevezett község fekszik Bihar megye Belényesi járás, Magyar Csekei szakasz, Papmezei jegyzői Körben. —
2. a Község megnevezésére sem helyben sem ország szerte más név nem használatik, mint a' fent említett. —
3. Hogy a Községnek hajdan más elnevezése volt, arról e vidéken senki sem bir tudomással.
4. Nem lévén birtokában semmi erre vonatkozó adattal felelettel nem szolgálhatunk.
5. Minek után senkinek erről tudomás a nincsen, erre vonatkozó Kérdéseink hasztalanok lévén feleletre nem szolgálhatunk. —
6. Köztudomásból, vagy hagyomány bol éppen úgy mint irott, vagy nyomtatott emlékekből, a név eredetéről semmit sem lehet tudni. —
- (10b) 7. A' hivatalos hasznalatban lévő düllő nevek CZarina, Kolibilor, Rakás, Dumbráva Zakárestyilor, ezen felül a nép száján egyes helyeknek következő elnevezése van: Luncsi szántó föld síkságon, — Csunguj legelő, Toplicza szántó völgyben, Közepén forrás vízzel, — Szklávu legelő hely magas laton, három forással, — La Kolung alsobb föld legeltetésre, — Lazu rerile, és Lázu mind kettő legelő föld. —

(11a)

Patak név alatt a szomszédos Király erdőből egy sebes folyócs Ka foly a át a Község határát, mely még a szomszédos Szitányi hataron is patak nevet visel, de már az ezzel határos Papmező Községiek Kis Hollód névvel tisztelik meg e Kis folyot, mely innen mint egy 4 ora járásnyira mar Hollod nevet visel. a Király erdőbeni forrás ánal teremnek benne az ugynevezett | pizstrang, e vidéken is jo izénél fogva Kapos jo és fizetett hal. —

A Község határán semmi Különös figyelmet érdemlő tárgy nem létezik.

Helynevek
Lunka Úrzent községből, Bíhar Megyéből

(13a)

1. Tartozik fent irt megyéhez Belényesi járás Vaskohi szakaszhoz.
2. Nincs 's nem volt más neve.
3. Nem volt más el nevezése
4. Ember emlékezett olta
5. E' tekintetben adatok a' községí levél tárban nem léteznek, híhető Tráján korából, 's ezek mind románok voltak.
6. Adatok e' tárgyban nem leteznek, e' végre meghívat öreg emberek is a' dologban nem tudnak semmít.
7. A' község határában létező föld nemüek. u: m: szánto, kaszálo, legelő, erdő, a' dülök nevei: koaste popilor, troásu din josu et susu, Czárina beseritsi, din drumu czeri kete Stej, Burgyest, Intre Ulicza, Lá ulicza din josu kete Határ és Ponore cu pedure, ezekben semmi nevezetesség nem rejlik, a' község nap keletí részén foly egy patak, a'mely forasos hegyekből ered, az erdőben találtatik farkas, vad dísnó, őz, és roka.
7. Ezen közseg határos Stej, Segyest, Szerbest, Sust, Briheny, Monyásza, és Határ községek határjaival.

Lunka Junius 6^{án} 864

Lunkai biró Szerák Mihály
” eskutt Pupá Juoni

(14a)

Magura.

1re Bihar megye NVaradi Kerület, Belenyési Járás

2re A Község neve Magura, ország szerte úgy hívják

3ra Mindég ezen község Magura név alatt létezett más név alatt nem ősmertes.

4re - - - -

5re Tráján császár által népesített¹

6ra - - - -

7re Hataros felső:Valenyagrával, Kiskoh, Segyestel és Erdel honnal — nevezetesebb helyek, Oburse, Dimburi Vale Mihuluj Izbuk, Troás Vurvu maguri, Faca runkuluj, Hodobeiún, Hanka Szekatura, Plaju Doszurile Burtozsaszka, Curaturá, Bolf, Fácá Árszuri Gruj lunga, Tsitsera, Vurvu gyáluluj Retyetyelu Szohodolu. — A faluba semmi folyó viz nincs Dombon fekszik —

¹ E mondatot utólag írta be egy másik kéz.

[Magyarcséke]

(15a)

Magyar Cséke, régenten magyarok lakták, mező városés vásáros hely volt, de a Török világba levelei elvesztek miáltal jogáról eleset a Magyar lakosság nagyobb része Tenke és Gyantára széledt, az itt maradottak Közzül néhány család ma is él, de miután nagyobb számű románság Költözött ezenhelyre a megmaradt Kevés Magyarság is szinte elrománosodott, a nagy ehség alkalmával többen Kihaltak többen az országba elvándoroltak, ekkor bejött a Tótság, kik R. Cath. valláson vannak, mint a megmaradt Magyarság, Kik mármost rendesen öszve házasodnak. földje hideg természetű némely helyen Kissé agyagos a II^{ik} és III^{ik} osztályba sorozható, mind a mellett ipar és szorgalom által Kevés felesleges terményt is tud előállítani, Kivévé az olyan évet mikor a hegyekről hirtelen lezúhanó víz a laposabb részekből az az, az úgynevezett, poholy mindent elsöpör. —

Dülőinek elnevezése.

1^{or} Zabok dülő

2^{or} Dimbű Malúlúj

3^{or} Czárina

4^{or} Sandró Malma mely gazdájáról vette nevét. —

5^{or} Medvis hajdan Medvés

6^{or} Ritű Grecúlúj szinte volt gazdája nevét viseli

Kelt M Csékén Aprilis 21. 864

Biró Lajos
jegyző

(16a)

Helynevek

Magyar Gyepes községből, Bihar megyéből.

- (16b) 1^ő pontra: Magyar Gyepes község Bihar megye Belényesi járásában NVárad környékén fekszik.
2^{or} A községnek két neve van tudni illik Magyar nyelven Magyar Gyepes és Román nyelven Kále-Máre a nváradai országuttól melly mellett a község fekszik – vette nevezetét; a Kále Máre elnevezés
3^{ik} p. Hogy e községnek hajdan lett volna-e más elnevezése – nemtudatik.
4^{ik} p. Az sem tudatik, mikor említettik e község legkorábban.
5^{or} Honnan népesítetett erről még az öregek sem emlékeznek –
6^{or} A község neve eredetéről semmi bizonyost nem tudni, mert sem hagyom, sem iras vagy egyéb okmányok nincsennek
- (17a) 7^{ik} pontra: A községi határban előforduló topográfiai nevek: – méző, dülő szántó, legelő, kaszálló, rét, bokros, puszta, berek, erdő szállás, kert, árok, irtvány, hát, halom, domb, hegy, hegygirincz, hegyláncz, forrás, kút, patak. –
Végre a község határos Almamező Harangmező Drág Cséke, Dekányesd, Mikló Lazur és Nyárló községekkel.

M. Gyepes község előljárói.

Hely nevek MHomorog Községből Bihar Megyéből

(18a)

- 1, Magyar Homorog fekszik Bihar Megye Sárréti Járásában a' Sebes Körös szomszédságában
- 2, A' Községnek neve Magyar Homorog, miután benépesedett, – ennekelőtte régen volt Praedium Homorog.
- 3, Más elnevezése a' Községnek nem tudatik
- 4, A' község leg régibb eredetéről semmi se tudatik, Petsétje 1761^{be} készült, ezen felirással Sigillum Homorog közepében szántó vassal, de még ekkor nem tudatik pusztá volt é vagy falú, régibb iratokból nem világlik ki.
- 5, Népesítése minthogy négy család lakik benne a' Kis és Nagy Tarsoly Család, a' mely Erdély Országból vette eredetét, Erdélybe elszaporodván, kijöttek Magyar Országba, 's Homorog Komádinak egy része, *Bokori*, *Bozsok*, és *Papi* púszták örökségek lévén, ezen felosztozkodtak, ezen Családba beházasodván a' Rettegi család Erdélyből szinte, és a' SZabo család, valamint a' Kis Tarsoly család, így meg népesedett.
- 6, Köz tudomásból vagy hagyományból e' Név eredetéről mit se lehet tudni.
- 7, A' Helység határa, mely mintegy 1000. Cath Kőből C hold, két fordulora van osztva, vagy is két dűlőre, Csík gát dűlőre, és Mogyoros dűlőre. A' Csík gát eredeti elnevezését vette ennek előtte régen, míg a' Sebes Körös sűrűbben kiöntéseket tett | egy kis ér menv én rajta keresztül, melyet a' falusiak elgátolván, abba sok csíkot fogtak, erről rajta maradt a' Csík gát elnevezés.
- 8, A' Mogyoros dűlő, melly a' rajta volt, de már kiirtatott kis Mogyoros erdőről vette elnevezését.
- 9, Vannak hozzá tartozó puszták u. m. a' Petlendi pusztá a' Kis és Nagy Nyéstei Puszták, Boldog Asszony Telki pusztá, Kis és Nagy Tóti puszták, Kenézi pusztá.
- 10, A' Petlendi Pusztá árvíz alóll most felszabadúlt, leginkább Kaszálló föld, melyből idővel jó szántó föld válik
- 11, A' Nyéstei puszták szíkes vegyületű szántó földekel, és szíkes legelőkkel bővölködik.

(18b)

- 12, A' Boldog Asszony Telki Puszta igen jó minőségű, fekete szántó, és kaszálló földjei vannak.
- 13, Kis és Nagy Tóti, a' melyet a' Sebes Körös keresztül vág, – árvíz járású föld, a' mely a' Sebes Körösnek mostani regulázása folytán, egy év tized mulva jó szántó és Kaszálló földé válik, – most nagy része rét, nádas.
- 14, Kenézi Puszta, egyvelges fekete és szíkes szántó kaszálló, és legelővel bővülködik.
- 15, Magyar Homorog Község területe, a' következő elősorolt Helységekkel, és Pusztákkal határos
- (19a) a, Kelet felől Szakál Községgel, Délfelől a' Toti pusztá, és Komádi Község határa.
- b, Nyugot felől Boldog Asszony telki pusztá és Komádi Község, valamint a' Kenézi pusztá határa.
- c, Északról Kenezi Puszta határa

Kelt MHomorogon Aprilis 22^{én} 1864.

Főbíró Fejér Elek mk
és Tanácsa

P. H.

Baktay János mk
Jegyző

Helynevek
MagyarKakuts községből, Bihar megyéből.

(20a)

1. NVáradi járás élesdi vagy 4^{ik} Szakasz a' körözs völgyben.
 2. Románul is Kakuts Ungururu.
 - 4–5. Semmi.
 6. A' vidékben lévő több község magyar nevéből, 's még máig is fentartott néhány magyar ajku lakosokról nevei után ítélve a' Tatár járáskor itt több magyar község is volt, hihetőleg székely eredetűek a' kiejtés is néműleg eltér a' megye síkján lakó magyarokétól, mely sajátság ugyan az egész megyében az oláh részen csaknem ugyan az. Így Szalontán belől Tenke–Belényes–Elesd vidékén még a' víselet is csak nem ugyan az. A' Kakutssal határos Birtiny nevű oláh községben mai napig ép állapotban van, az élők emlékére még fen álló Ref: Magyar templom alapja. – Ellenben M.Kakutson a' régi templom valaha szentélyel bírt, de már a' múlt század elejéről bír edényeket, mint ref: község.
- A' 7^k pontra. Határa következőleg elnevezett dűlőkből áll, u: m: Belső telek dűlő – Cserés – Nádas – Hímlős – és Rozsokert, – közlegelője Körözsőknek neveztetik, hajdan a' rajta volt Kőrös fákrol, mellyeknek jelen semmi nyomuk nem látható, az egész legelő sík mező.
- Egy állandoul folyo patakon kívül, mely a' Dubricsoni határról jön át – van még két patakocskája, kijelelve Berze és Miskél, de ezek csak is vizenyős időjáráskor bővelkednek vízzel.

(21a)

(22a)

Helynevek.

Magyar Kakucs községből — Bihar megyéből.az 1^ő pontraLétezik a' Nagy Váradi járásban — az ugynevezett Kőrözs völgyén.a' 2^k pontra.E' helység magyar nevén kívül a' benne 's környékén lako oláság által olá nyelven
Kakucs Ungureszk-nek is nevezetik.a' 3^k pontra.

Nem tudatík.

a' 4^k pontra.

Nem tudatík.

a' 5^k pontraE' helységet elnevezése alkalmával Magyaroknak kellett lakni, — azonban most
már lakossai magyarok 's oláhok vegyesen.a' 6^k pontra.a' községnek elnevezése sem hagyományból — sem köztudomásból sem pedig
egyebekből nem tudható, mind azon által a' valóságot leginkább
megközelítő vélemény szerint a' telepítés alkalmával akkori magyar
ajku lakoítól kaphatta.a' 7^k pontra.a' helység határát következő dűlők teszik u: m: Belső telek dűlő mely a' belső
telkeket 's az ahoz kerítés által rekesztett közeli szántó 's kászáló
földeket tartalmazza. — Cserés dűlő szántó és Kaszáló föld — vala-
mikor cserje volt. — Nádas dűlő — vad vízenyős kaszáló és közös
legelő. — Hímlős dűlő, szántó 's kaszáló földből álló. — RozsosKert¹ — dűlő szántó föld. Dubricsonból ide folyó és csak patak néven ősmert
folocskáján kívül van még két patakocskája u: m: Mískét ez Krajník-
falváról ered, 's Hímlős és | Nádas dűlőkön keresztül halad Úrgeteg
felé, de mint posványos folyocska csak is vízenyős idő járás alkalmá-
val, midőn a' hegyekről lefuto víz által szaporítatik — menesztí 's
változtatja poshat vizét. — Berze, patak meder — mely többnyire
szárazon áll, csak is sok esső 's hó olvadáskor képez patakot. — Ezen
helység határa fekszik Olá Kakucs — Dubricson — Krajníkfalva —
Szászfalva — Ríkósd — Úrgeteg — Tínod és Tötös helységek határai
között.

(22b)

A' mi pedig a' dűlők elnevezése eredetét illeti, a' Cserés dűlőre
nézve megvan említve, de Nádas — Hímlős és Rozsos Kert² dűlők¹ Ez a szó utólag lett a sor elé betoldva.

mirőli elnevezésők nincsen megemlítve, tehát a' mennyiben ezen elnevezések kitudhatok valának, használatul megemlítetik; ugyan is Nádas dülő, vízenyősségénél fogva rajta itt–ott termeni szokott nádrol kapta nevét. — Himlős dülő a' sok vakondok turástol – mellyek miatt mintegy ripacsos alakot öltött magára — Rozsos Kert³ dülő, a' rozstot kedvező eredménnyel szokottságátol kapta.

² Ez a szó utólag lett a sor fölé betoldva.

³ Ez a szó utólag lett a sor fölé betoldva.

(24a)

Helynevek Margitta községből — Bihar megyéből.

1. Margitta m̄város fekszik Bihar megye északi végében, az érmelléki járásban; fő helyje az ugynevezett réz aljának, vagy helyesen rész aljának, mert szószármazás szerint rész, nem pedig réz hegyeknek neveztetnek azon hegyek, melyek magyarhon kapcsolt részeit, um: Kraszna, Középszolnok stb. megyéket az országtól elválasztják.

2. Ezen község régen Margitha néven iratott, a mult században azonban már Margitta néven fordul elő; nevét — szóhagyomány szerint — Margit nevű ősrégi úrnőjétől nyerte.

3. Eredetének ideje nem tudatík.

4. Legrégibb lakosai tősgyökeres magyarok; a tótok e század elején telepítették ide néhai gr. Csáky Sándor itteni volt földes ur által a felső megyékből — mint egy 50 család, de ezek s utódai már mind elmagyarosodtak, s alig van köztük ki tótul tudna.

5. Figyelmet érdemlőbb helynevek:

Tuga: juhnak való legelő

Gögos dűlő: hason nevű kúttól

Nádaskut dűlő, nádas környezetű kúttól

Suthát: két völgy közti dombos szántóföld

Bába halom: dombos szántóföld

Hosszúaszó: hosszú, aszványos kaszálló

Bika homlok: tuskés, üreges domboldal.

Bokrócz kut: bokros környezetű kút.

Aligálló: süppedékes út.

Csádé: aljas vizes — hajdan nádas kaszálló

Orhát: erdő, hosszas dombon

Csipdő: szántó föld, kaszálló és legelő mellette a szomszéd legelőn járó marhák csipkedéseinek kitéve.

Zsombor: zsombékos kaszálló

Rózsaoldal: bakatoros hegyoldal.

Kontyhegy: kopár csucsos domb.

(24b)

Kelt Margittán majus 18. 1864.

Ketskés Sándor
főbíró

Horváth József
jegyző

Helynevek
Márka Szék községből, Bihar megyéből.

(25a)

Felelet a tulnan tett kérdésekre

(26a)

Az 1re Ezen Község tartozik Bihar m. Szalontai járás Beéli szakaszához.

2ra Ezen 84 számból álló Községet hijják Márka Szék, lakják románok 425 lél: Beél MVárossához mintegy 3 negyedórai távolságra fekszik, utolsó postája Beél. tartozik a NVáradi l. sz. püsp: Beeli Uradalmához.

3ra Ezen községnek sem most sem hajdarol más neve nem tudatik.

4re Ezen község a' török világ előtt már állott, 's akkoron magyarok lakták a /NVáradi l. sz. püsp m papi névtárra szerént/ Rom. cat plébániával birt.

5re Hogy honnét népsedett régisége miatt nem tudható

6ra A Község v̄ neve eredetérőlí írásbeli hagyomány hiányába, mínd öszve csak enyit tudhatunk hogy hajdanába jelenlegi helyénél valamivel lejjebb feküdt 's inkább lapájon most azomba hegyes helyen fekszik.

7re A' község aljabb részén délre vannak több sós forrás szemek, mely a' szárazságban valóságos só tartalmat vetnekfel, mit a jószág kedvel és nyal – ezen forrás szemek soha sem száradnakki, és három négy öl mélyek. – Hajdanába a' község déli részén fekvő hegyen, szöllő is természetett, – a' község erdejébe jelenleg is látható az ugy nevezett „Traján” utja, mely Keresztül vág az egész határon Belényes felé, továbbá a' község erdelyébe van egy tisztás mely Poklusicza név alatt jön elő, van egy hátsik v̄ is hegy girincz, erdővel benőve mely az uraság birtokához tartozik. a' község határán van | egy kiss nádas is, mely urasági Kaszáló név alatt fordul elő mint egy 200 Kéve nád vágatikle évenként tartozik az uraság Kizárolagos tulajdonához. A Község nyugotí határán folyik az ugy nevezett Grosi patak, mely déli részén bele szakad az ugy nevezett tőz vizébe, mely választja Bihart Aradmegyétől – a tözvizébe Kitünő rákok teremnek – nem különben az erdőbe található őz. vad disznó, 's egyéb Kisebb vad állatok, – végre a Község határa őszvesen 2324 catasz. hold és 1300 □ ölet téssen – a' dülők nevei következők, és pedig Belsőtelek, Kimpudepálinkára, Szelistye Ligáda Bátrin vále Paszugyál, Kimpu-flore Kimpu devalkucz, erdőrészek: Hosszu mále Ográda Lunka Poklusicza, – az erdőbe mint fentebb meg jegyzém több nemű vadak találhatók. – határos Beél, Arkus, Karánd, és /Repszeg Arad m/ Községekkel.

(26b)

Költ Beel April hó 7^{én} 864

Németh István
jzö

(27a)

Meziád Bihar¹

1^{ör} Bihar Megyében kebeleztet Mezeád helysége tartozik a NagyVáradi kerülethez és a Belényes járás beli Főszolgabíróshoz. — Ezen helység Belényesi vidék elnevezésével bir

2^{ör} Ezen községnek a kitett neve élt és él jelenleg is; erről isméretes ország szerte, nem lévén más elnevezése; — Lakja tiszta Román ajku népség.

3^{ör} Ezen községnek hogy hajdan más elnevezése lett volna, nem tudatik; mert az sehonnan sevehetöki.

4^{ör} Ezen Mezeád közége eredetétől említetik: s más határozott kora nem tudatik.

5^{ör} Ezen község honnan lett népesítését nem tudhatni, mert az arról szöllő adatok hiányznak

6^{ör} Ezen község név eredetéről mitsem tudhatni mást: mintsem a 3^{ik} pont alatt elő adva van.

7^{ör} Mezeád községe határos Keletről Kiss Belényes, nyugotról Kebeds és Remete, délről Kuráczel, éjszakfelől pedig Szohodol Lázuri községekkel. — Fekszik bokros dombok és erdős hegyek közt; melyek kövicesek és kösziklások. — Silány és kiss párczelákra osztott földjei Czáriná, Rostyászka, Ritu cselumáre, Ponor, Gyálu Báéi, Gyálu szászuluí, Gyálu bunyeszku nevezetű dülőkben fekszenek — Ezen község egyik erdős hegy alatt vagyon egy nagyszerű s nevezetes Barlang, melynek bementi térség szélesége mint egy nyolcz hosza pedig mint egy tizen öt ölnyi a hol osztán a meszire terjedő barlangnak be menete vagyon. — Ezen barlangnak egyik odalából eredő patak a faluba folyik és azt ketté szakítja. — Ezen barlangot idegen földekről is több nagy rangu Urak járultak, és járulnak maiglanis látogatására.

(27b) Mint hogy abban csepegésekből kövévált külömbnél külömbféle nagy szerű csodálatos látványok láthatók.

Majdnem az egész határt igen sziklás és erdős hegyek veszik körül, jó nagy távolságnyra pedig a Belényesi Püspöki Méltóságos Uradalom birtokához tartozó nagy szerű Bükkös erdős havason Láe, Sztiná de Runk, és Boczasza nevezetű legelők vagynak, hol nyáron átt a lakosság jószágait legelteti.

Mezeád helységének lakosai ki égetett Mész és Fenyő deszkákkal kereskednek.

Kelt Mezeádon Junius 26 864.

Millián Simon mk
Kebedsi Kőri Jegyző

¹ A címet egy másik kéz írta föl.

265/864

ezöK

(30a)

Helynevek
MKeresztes községből, Bihar Vármegyéből.

Adatok M Keresztest illetőleg

(31a)

Az 1^{sz} pontra. Bihar Megye, Tiszántuli kerület, Sárréti járás. Mezőség.

2^d pontra. Mező Keresztes. ezen kül semmi mellék neve nincs.

3^d pontra. A' városnak hajdan sem volt más elnevezése.

4^d pontra. A' község birtokában semmi ok levél nincs régi elő múltból, csak szó hagyományból tudatik, hogy a' Dózsa forrongás idején vette e' Keresztes Nevezést, /:Palugyai Magyar Országróli leirasa e' tekintetben mindent magába foglal, mit öszve tett erő Keresztes m. város hely ismertetése vegett elő állíthatott, e' végett a' tisztelt helynevek Kiadója becses figyelmét annak át olvasására 's kiadandó könyvének az ott leirottaknak föl használására föl kérní . . nemlehet el mulasztani:/. A' Keresztes kurucoktól Vette gyaníthatólag ez elnevezést, mert azok itt a' Biharon —¹ volt föld várát körül táboroztak 's a' Kereszteshez közel Szent Jánoson akkor lakott Iohanniták vezérlete alá tartoztak, kiknek itt Kapolnájok volt a' reformatio előtt, 's rajta Nagy fa kereszt. — (Némelyek azonban az elnevezést a' buza keresztnek sokaságáról származtatják, a' mely véleménynek gyámolítására szolgál az, hogy mind az egyháznak —, mind a' községnek emberek emlékezete óta használt régibb és újabb minden pecsétjei buza kévével diszítottak 's ékeskednek, Gyámolítja továbbá e' véleményt az is, hogy Keresztes községnek egész helyisége számlálhatlan sokaságu föld beli buza vermekkel van le juggatva úgy hogy alig lehet miattok építeni.) —

Már a reformatio előtt állani kellett Keresztesnek még pedig lehetséges nagyságban, a' reformatio után pedig hogy nagy ecclesia volt már bizonyítja Egy az egyház birtokába levő Canna, mellyen 1626 év szám látható. — Ez az első irat, 's leg régibb melyen a' Keresztes név említve van már még pedig mint reformált ecclesia

5^d pontra. — Honnan? telepítettett nem tudatik; de a' menyiben itt nyelv hajlítás nélküli magyar nyelv használat él, 's virágzott mindég, — és semmi más nemzetiségbeli nem volt e' Községben birtokos sem lakos 1848 előtt, 's maig is azon családok utódjai élnek e' községben: kiket év századok előtt említettnek a' régibb levelek, 's kiknek nevérol a' község határának bizonyos részei elnevezvék mint alább meg érintetik: Ezekből okszerűleg állítható hogy Keresztes község lakosága az eredeti magyar régi fajnak egyenes leszármazása.

A' 6^d pontra: Már a 4^d pontban fel található a' felelet.

(31b)

¹ E helyen két vagy három szót olvashatatlanul áthúzott a szöveg írója.

7⁴ pontra: Lencsés hát dülő, ez a' leg kitünőbb része a' határnak 's leg termékenyebb, – Szárcsás mely név maga mutatja, hogy ez hajdan vízes helyiség volt, melyben szárcsák kacsák serege tanyáztak, de most már szántóföld, – Török Zug, Gyilkos Sziget, Sebtej ezek hajdanta falu helyiség részei voltak, de el nevezésökről történeti adat nincs. – Kis telek, H-Gémes, mindezeket az Öjvös – volt folyó – medre szegélyezi, mely egyszersmind határ vonal is Bojt és Keresztes közt. – Ördög árok mely északról Délnek keresztül vágja a' határt, – Keserű, Régényi hát, Kenéz Szállás, Csegő rét Rakottyás Körmező, Nádas bokra Vékony Szállás, Sasi domb, Kuri kortsma, a' Sas község felé vezető ut vonalban. Dübörgő egy hid a' kutas folyamon, melynek hangja messze hangzik, e' Kutas folyam kanyarogja be vizesebb időkh Keresztes határának déli részét, – Balogh Szállás Kalló Zug, Fűzfás sziget, Csárda hely, Farkas domb Ez egy föl emelkedett helyiség, melyet hajdan rétség vett körül, a' melyh tanyazott farkasokat a' víz áradás e' dombra szoritotta föl.

MKeresztesnek szomszédjai Északról Váncsod és² Bedő község ugy Bojt – Község, – Keletről: Artánd; – delről Tarján, Gyires és B. Böszörmény. – Nyugotra Tóld, Peterd községek.

Kelt MKeresztesen Ápril 27. 1864.

MKeresztesi előljáróság által
Esküt Papp Lajos mk
Esküt Pál János mk

² Az utóbbi két szót a sor fölé szúrták be.

Helynevek

(33a)

Mező Peterd községből, Bihar megyéből.Előre bocsátva – mikép $\frac{302}{1000}$ □ mértföldnyi téren a' belsőség $81\frac{1062}{1000}$ külsőség pedig $3075\frac{1450}{1000}$ Összesen $3157\frac{1012}{1000}$

avagy is birtoklási áganként

a' Szántó ----- $1187\frac{1300}{1000}$ Kaszálló ----- $877\frac{100}{1000}$ Legelő ----- $932\frac{100}{1000}$ az Erdő ----- $74\frac{733}{1000}$ a' terméketlenség ----- $86\frac{379}{1000}$ hold

földterületet foglal el, a' lakosság száma 680 főből egyedül ezek miveltéséből szegényen élődik, de mulhatlan boldogabb lehetne, ha dus áldását kettőzött igyekezet és szorgalommal megérdemelni törekedne.

ad 1. Mező Peterd fekszik a' nagy Bihar vármegyében tiszántuli kerületben /:a' régi felosztás szerint 's ujjabbal nem szolgálhatván:/ és Sárreai főszolga birói járás Mező Keresztesi alszolgabirói szakaszában, a' Nagyvárad–debreczeni országut vonalon mely a' szélső házak mellett megyen el, – a' vaspályától – mely északi oldalán Váncsod és Mező Peterd között fut el – 1000 lépésnyi távolságra, – Nagyváradtól 4 és Debreczentől 6 mértföldnyire.

(34a)

Van 2 egyházközsége, római katolikus és görög nem egyesült, 's a' nép $\frac{1}{3}$ része magyar, a' többi román.

A' keresztény katolikusoknak legfelsőbb helyen szabályozott fizetés, földbirtok, kisdud lakással ellátott plébánosok, tanodájok, fizetéses tanítók, Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére emelt templomuk – szilárd anyagból kisdud harangokkal, a' hivek száma 70–80. az iskolás gyermekeké 15–20.

A' görög nem egyesülteknek szintén papjok, az utolsó tűz óta túrhető lakással, templomjuk kisdud harangokkal, tanodájok 20–25 iskolás gyermekkel.

ad 2. A' kérdéses helységnek és pedig egyetlen évszázak óta használt neve Peterd, 's hogy a' másik szintén Biharban levő Peterdtől megkülönböztetésék

mely kis vagy puszta melléknevet visel – a' mi Peterdünk – Mező Peterdnek neveztetik.

- ad 3. Helységünk nevét bizonyosan az itt Szent Péter tiszteletére emelt Templomtól vette. Tudva van, hogy a' magyar nyelvben ad, és néha az egyszerű d betű helynévképző rag. Így származtak az Udvar-d, Tömör-d, Farkas-d 's. t. így Peterd helynevek.
- ad 4. Peterd neve előfordulhat általunk szegénységünk miatt nem ismert oklevelekben is, de különösen előfordul Pray Hiorar: hungaricae parte II pg pag: 139 idézett Fragmentum Collectionis decimae pontificus okiratban, melyben Szakál – Szakál és Apati most Apáthi falvak előtt Peterd is megjelent. Papja ez időszakban 1344–50 körül és jelenleg is 520 évvel később Miklós vala. És e' jó pap fizetett Annátában 10 – mond tíz erős magyar garast mi akkor nagy pénz lehetett. – Tehát már a' 14k században létezett e' helyen Peterd helység, 's mint gondolni lehet jó keresztény katolikus magyar lakosokkal. Elpusztulása bizonyosan Szapolyai János, Bátori, Bocskai és társaik a' török uralom idejére és a' Nagyváradi káptalan kivágatásának szomorú időszakára esik. Helyre és vissza állított a' mult század negyedik tizedében.
- ad 5. A' Gázsy család ugyanígy /:mi uton: Zálogolás – vétel és donatio útján é? még ki nem puhatolhatvák:/ eme puszta és temetővel ellátott tanya közt volt földterületű helyet magának megszerezvén, itt katolikus Templomot ísmét Szent Péter tiszteletére építtetett, 's mint mondják erdélyi oláhokkal az általa felépített helyet be is népesítette.
- ad 6. A' 4k szám közt fordul elő.
- ad 7. A község határában előforduló többi topographiai nevek, melyek az akkori helyi viszonyokhoz képest csak másodszori benépesítése óta keletkezettek és érdekel nem igen birhatnak – következők:
- Pusztá: hátság föld, semmi jelentősége, Templom dülő – szomszédos az előbbivel 's nevét az ott álló templomtól vevé, Zug – a' mostani országuton tul esik, Ölyvös v. Baglyas – Borsi helység alatt származott az előtti körözs szakadása viz után. Sándorzug. – az ugy nevezett régi Ölyvös és Hangyás ér közti térség, Perjes vagy Péres – lehet hogy peres volt, most azonban a' lakosság szántója, Keserű – dombos és lapos hely is a' Keserű ér után onnan, hogy nádtermő hely volt, most szántóföldé alakulva, Hosszugát – a' régi ország ut vonalon volt 7 hídültés után, Gerendás – pedig, hogy emeltebb lévén szántóföld volt, Nyilas – mert urbéri kaszálló volt, Hangyás – a' hangyás ér után mely Keresztesről jött, Tulmező mert a' hangyás éren tul esik, Pinczerét – lehet mert a' többenél mélyebben esik és monda szerint hajdan a' vaddisznók fészkeltek, Hármas határ – Toldi helység, Szomajomi puszta és a' peterdi határ miatt, Ujfogás – pedig mert legelőből fogódott el, Nagy és kis halom – egyik feljebb, 's a' másik alantabbi

(34b)

fekvésénél fogva, Baglyos, Koncz v kis erdő – | semmi érdekűek, Róna vagy Koszrona mert a' kis erdő után valamivel rónább volt, Erdőalj – Ráta – mindegyik újabb elnevezés, Régi pallók – tulajdonképen azonban inkább Pallag – maga magát jellemezi, Homokhát – homokos voltánál, Malom sziget – Sass község felé, mert mint tartatik malom állott ott az Őlyvős éren, Nyilas – Berettyó Szent Márton helység felé, mert urbéri kaszálló volt, Nagyszék – nem tudni, Veres nyíl – mert mint hallomásból rebesgetik ott a' török háboru alatt nagy vérontás volt, mi könnyen meglehet, mivel a' közeli Bereg Bószörményi helységben még most is fennálló de magtárul szolgáló Mecsetjük volt a' Törököknek, Peres tagrés – Nagy peres – csak időközi nevezések, Somsziget – nem tudni a név eredetét de most kaszállóul adatott, Cserealy – mivel Cserjes erdő volt.

Az egész pontra megjegyezvén: ~~mind~~ hogy mindannyi nevezetek a' dülők nevét foglalja magában, és az egész táj, az újabb országot és vaspálya miatt oly nevezetes változáson ment át, miszerint nem az eredeti ős – de újabb beköltözött és ~~nép~~ elhalt nép elődjei ha feltámadhatnának többé rá sem ismernének.

Az első pont kipótlásaul pedig: hogy ezen helység Keletről Ártánd Mező Keresztes és odébb Pusztá Told, délről ~~Berettyó Szent Márton~~ Mező Sass, nyugotról Berettyó Szent Márton, és északról Váncsodi falvaktól környeztetik.

És átaljában: hogy adataink hiányait Pesti Frigyes Ur ne a' mi irodalmi egykedvűségünknek, mintsem mindent kifejező tehetetlenség 's az idő rövidségének tulajdonítani szíveskedjék.

Kelt Mező Peterden Május hó 5^a 864.

Lőeczl Antal
Jegyző

Főbiró Kiss Demeter k × v
Törvénybíró Ványa Demeter k × v
Esküdt Szilágyi Sándor k × v

(36a)

HelynevekMező Sass Községből Bihar megyéből

1. Mező Sass Község fekszik Bihar megye Sárreți járásában, a' felső Sárret vidékén, mely vidék n: Bajom, Rábe, Bakonyszég, 's több községek közt elterülő ingoványos és lápos sár=rét-éről veszi elnevezését.
2. A' Községnek Sass neve élt – 's későbbben tétetett a' „Mező” név elébe, – mint Mező város.
- 3 A' Község hagyomány szerint pusztta vólt, melyet 1600 tajba Sas István nevű ültetett bé – 's csak hosszas be népesedése után, a' község pecsetje szerint, már 1630^{ba} Mező Sass várossáa lett. 's Hajdú privilegiumal bíró lett.
 A' község levél tárában lévő 1721 april 20^{ról} *szólló* okmányból a' tünik ki, hogy a' hosszas haborúságban a' község ismét pusztulo félben vólt, – a' honnan az elpusztult templom, parochia 1721^{ik} évt 's aztkövető években; adomány gyűjtéséből épülhetett fel.
- 4 A' Község határában elő forduló helyrajzi nevek, 's azok eredete a' következőkben adatik elő
 - a, Bere sziget – a' bere vizéről, mely folyása által szigetet formál – vette nevezetét.
 - b, Öjvös – szántó és kaszálló föld terület – el nevezését vette az öjvös folyótól, mely a' nagy körösből ki szakadt Kútas folyó, úgy a' kiskörös ki öntéséből származván: a' Község határán kígyózik keresztül.
 - c, Kúp nád sziget. egy fel emelkedett terület, a' hová – a' körösönn lévő nádtermő lápos folyókból – mint biztos helyre – a' le vagott nadat, kupokba rakosgatták.
 - d, Farkatlan nád. – jelenleg kaszálló – nevezetét onnan vette, hogy az ez előtt ott termett magas nádnak farka, vagy is pihe nem vólt.
 - e, Csente sziget – szántó, 's kaszálló föld, el nevezését az azon területben nagyobb részt bíró Csente családról vette.
 - f, Ürmös – jelenleg szőlős kert – a' most is nagymennyiségben termő bárányürom-től vette nevezetét.
5. Mező Sas Község határ területe a' következő pusztákkal, 's helysegekkel szomszédos: ugy mint
 - a, kelet felől, B: Böszörmény. K: Apáti helységek, és a' Gróf Csáky család Körmösdi pusztta birtoka.
 - b, délről, M: Homorog, Komádi Községek
 - c, nyugot felől Furta Község
 - d, északról b: sz: Marton Község és Somojomi pusztta

(36b)

Kelt Mező Sas majus 4^{én} 1864

Ercsey László
jegyző

Főbíró Kőrösi Ferentz mk
's tanácsa

P. H.

(38a)

Helynevek

(:Mező:)¹ M. Telki községből, Bihar megyéből.

- (38b) 1. Mező Telki tartozik Bihar megye, nagyváradai járás, élesdi szakaszhoz, — határai: Északról Örvénd községe melytől a' Sebes körös által választatik el, keletről Cécke, délről kőallya és Izsopallaga, nyugotról pedig Posalaka községek. — A' vidék hol e' község létezik, körös völgyének neveztetik, mit minden esetre onnan lehet következtetni, mert a' Sebes Körös futja keresztül azon völgyet, mely két hegy sor lánc által mint egy beszegélyezve Bihar megyének felső határáig, egész Erdély országig terjed.
2. E község ország szerte Mező Telki néven ösmeretes. Oláh nyelven azonban Tyeletyi" nek neveztetik.
- (39a) 3. Mint a' nép száján forog a' monda, e' község Telk-nek neveztetett, hajdan a' grof Telekiek birtoka volt, mire látszik mutatni e község oláh neve is „Tyeletyi,, erdős hely lévén valami felügyelői lakot, később cselédségi telek, utobb telepítvény lett belőle, majd midőn a' sűrű erdőségek kiirtattak, 's a' telepítvények száma szaporodott nyerte Mező Telk, ismét Telki elnevezését.
4. A község mikori keletkezetről, a' leg idősebb emberek sem birnak tudomással, — annyit azonban bizonyossággal említenek, hogy hajdanában e' község nem a' jelenlegi helyén feküdt, — hanem egy Péteres nevű helyen, melly a' déli oldalon, csak nem az izsopallagi határ közelében van, — mit tanusít azon körülmény is, hogy midőn a' lakosok e' helyen munkálodnak, régi épületek maradványaira bukkanak. — Honnan vette a' Péteres el nevezést nem tudják.
5. Honnan népesített, bizonyosan tudni nem lehet, mind a' mellett a' község több családjai, előbbi lak helyüknek neveit, faját tulajdon nevükül máig is használják, illyen például a' Földesi család, melly állitilag Bihar megye Földes községéből származott ide — Cséki család Bihar megye Magyar Cséke községéből, nem különben Bicskei család, Bihar megye Micske községéből származott, volt előbb Micskei, később lett belőle Bicskei.
6. Mint a' 3ik pontban már említve volt a' grof Teleki névről nyerte nevét alkalmasint, mit tanusítanak e' környékben több hason hangzású község nevek is, mellyek mind a' Teleki család tulajdona volt, így például Telegd, Telkesd.
- (39b) 7. E' községnek említést érdemlő nevezetesebb topographiai nevei, így következik; úgy mint: északról kezdve van | Györgyi rét, melly onnan vette nevezetét hogy hajdanában egy Györgyi Fánye nevű Oláh emberé volt, ki ezt ki irtotta, most azonban irtás dűlőnek is neveztetik, evvel kapcsolatban áll a' mocsár nevű dűlő, melly vizenyős fekvése miatt nyerte ez elnevezést, ezt követi a' malomdűlő, az ott fekvő két vizi malomtól véve nevét, ennek szomszédságában van a'

¹ Ezt a szót utólag írták a név elé.

mogyoros rét, melly hajdan Mogyorósi nevű embernek sajátja vola nevét is a' tulajdonossától nyerte, — ezután jó az alsó mező dűlő, ez onnan nyerte nevét a' falúnak alsó részén fekszik, 's az úgy is erdős, és gazon fekvésű községnek ronáját, és mezőségét képezi; — A' déli oldalon van a' domb allyai dűlő, melly egy domb allyában nyulik el, azért neveztetik domb allyának. Pap rét dűlő onnan neveztetik, mert köz tudomás szerint mindig az egyház, és és belső emberek birtokában volt, — most következik a' Gombás gaz, cserés bokros helyiség melly azonban nagy mennyiségű gombát termest, úgy ennek szomszédságában van a' vad almás gaz, nagy számú vad alma fáiról elnevezve, — Motoláz dűlő, jelenleg kaszálló rétek, régenten valami Moto nevű ember kezdé irtogatni, a' lakosok által gunyolva "lázban van Moto„ ragadt reá Motóláz. Illy tulajdonságú a' piroska rét is, melly valami Piroska nevű ember által kezdetett irtatni. Medes dűlő, Medes pataktól nevezve, melly több határokon keresztül menve, mengyen szóról koltsönözve nevet magának.

M. Telki tagosított állapotban van, jozan életű lakossága meglehetősen jó létnek örvend, kik nagyobbára reformatus magyarok, egy néhány Oláh családot kivéve.

Kelt Örvénden május hó 19^{én} 864.

beadja
Májér János mk
Jegyző

(40a)

Helynevek

Mézes községből, Bihar megyéből.

- (41a) 1. Bihar megye, belényesi járás, neveztetik belényesi vidéknek is, szekhely Belényes.
2. Mézes, romanul Miziesiu név alatt.
3. a' Községnek más elnevezése nem tudatik.
4. nem tudatik honnan említetik legkorábban.
5. nem tudatik honnan népesített.
6. a' név eredetéről mitsem tudnak.
7. E község határában előforduló dűlők nevei u.m. Falu dülő, Ritu peszte facze, Ritu peszte vale, Munuhu legelő, Kuratura, Gyalu Mizesului. —

^{ike}
Helynevek
M. Pércs községből Bihar megyéből

(42a)

1. M. Pércs helység tartozik Bihar Vármegye Sárréti Járásába, — az absolut rendszer alatt tartozott Bihar Megyének Két részre lett felosztása idején Észak Bihar megye Derecskei Járásához, 's jelenleg is adó fizetés tekintetéből ezen járásba van.
2. A' helységnek neve Mike vagy Kis Pércs, nevét hajdani birtokosaitól nyerte, a' Kik a' régi időben Mikék és Pércsiek voltak, némelyek a' Mike nevet onnan magyarázzák, hogy e' helység valaha Görög colónia lehetett 's minthogy igen kicsiny helység volt innen ragadt rá a' Kis el nevezés a' görög Mike szótól, mely kicsínyt jelent, a' környék általánosan Kis Pércsnek nevezí, a' régi iratok közt pedig mindenütt Mike Pércsnek neveztetik.
3. Semmi
4. A' helység a' kezünknel lévő iratok közt már a' XII^k században fen állott
5. Nem tudatik.
6. Semmi
7. A' község határában a' dülők nevei: Cserepes, Dóczi, Czigány Domb, Kánya, Fura, — mely elnevezések eredetéről semmi nem tudatik — továbbá Nagy Mező — mely onnan neveztetett így, hogy hajdan leginkább kaszálló mező volt, most azomba szántás alatt van — az erdők el nevezése: | Pacz, Falka erdő, Farkas ordító — hol hajdan farkasok ordítottak — Sinaý hegy oldal. — folyó de szárazság idején rendesen ki száradt vizek Tekeres, Kondoros, Veker; — Tavak Kis és Nagy Tatár ülés, Kornyo, Szörnyü rét, Fekete Rét; — Homok Dombok Tatár sír dom, Nyárfás hegy, Beleczi hegy, Czigány Domb, Píra Domb, Kornyo halom, Róka halom; — Útak: Morgó út és Futottak útja, hol hajdan a' tatárok elől az erdőbe futottak a' lakosok

(42b)

Kelt MPércsen Ápril 15^{ik} 1864

Főbíró Balla Jósef mk
Lukács István mk Jegyző

(44a)

Helynevek

Mikló Lázur községből, Bihar megyéből.

- (44b) 1° pontra Mikló Lázur Község tartozik Bihar megye Belényesi járáshoz NVárad Környékén.
 2° A Községnek egyedül ezen egy neve van úgy magyar, mint román értelemben.
 3° Volt-e hajdan ezen községnek más elnevezése a legöregebb emberek sem emlékeznek rolla
 4° Mikor említetik a község legkorábban – Kinem puhatolható.
 5° Honnan népesített – nem tudni.
 6° A Község neve eredetéről mit sem tudni, mivel sem hagyomány, sem irat vagy okmányok – nincsennek
 7° A Községhatárában előforduló topographiai nevek ezek: mező, dülő, legelő, szántó, kaszáló, rét, puszta, berek – erdő, szállás, kert, árok, hát, halom, domb, hegy, hegy girincz, hegyláncz, forras, kut, patak, –
- (45a) Végre ezen község határos M, Gyepes Dekanyesd, Hosszuliget, P,NKáránd, OGyepes, Nyárló, és Somogy Uzsupa Községekkel.

MLázur Község előjárói

A Mikló Lazuri jegyzői Kör-höz (így neveztetik a' pecsétis) ezen Községek tartoznak:¹

Mikló Lazur
 Magyar Gyepes
 Jancsesd
 Dekanyesd

Mirló
 Hosszuliget
 Puszta Bikáts
 Puszta Nagy Káránd
 Puszta Kis Káránd

} mindnyájáról elégtelen a válasz

¹ A megjegyzés szövege egy keresztbe bekötött, nem számozott, önálló lapon olvasható.

(46a)

Helynevek
Mirló községből, Bihar megyéből.

1° pontra. Mirló Község Bihar megye Belényesi járásban Mikló Lázur Környékén fekszik. (46b)

2° A Községnek Magyar neven, Mirló, románul Mihellő.

3° Más elnevezése e községnek hajdan lett volna-e nem tudni.

4° Mikor említetik legkorábban a község – nem tudni.

5° Hogy honnan népesített az öregek sem emlékeznek

6° A Község neve eredetéről hagyomány és iratok hiányában semmit sem tudni.

7° A Község határában előforduló Topographiai nevek: mező, dűlő, szántó, legelő, kaszáló, rét, bokros | puszta, berek, erdő, szállás, Kert, árok, irtvány, hát, halom, domb, hegy, hegy girincz, hegylancz, forrás, kut, patak. (47a)

A Község határos Puszta nKaránd P. Bíkats. Puszta Kis Karand Nagy Patak és Rippa Községekkel

Mirló Község előljárói:

(48a)

Helynevek
Mocsirla községből, Bihar megyéből.

(49a)

Felelet a tulnan tett kérdésekre.

- 1re Ezen község tartozik Bihar m. Szalontai járás Beéli szakaszához.
 2ra Ezen 106 számból álló községet híják Mocsirla, lakják románok összesen 550 lelekbir Beél M. Városhoz 3 negyed orai távolságra fekszik utolsó postája Beél. tartozik a NVáradi l. sz. püsp¹ Beeli Uradalmához
 3ra E' községnek más neve sem jelenleg sem hajdant nem tudatik.
 4re Ezen községnek voltaképpen mikor lett keletkezése nem tudatik mind összeve mit szóbeli hagyományból merithettünk hogy Mocsirla a' törököknek magyar honból lett kiűzetésekkor – már állott
 5re Hogy honanlett népesedését bizton állithatnák telyes lehetetlen, miután legkisebb irott annál kevesb szó beli hagyomanyal e' tárgyban nem birunk.
 6ra Eredetéről semmi mást nem tudhatni mint hogy ez előtt mint egy 270 évvel a' jelenlegi helyenél Kevéssel távolabb, feküdt² mely helyett jelenleg Mocsirlucza pusztanak neveznek
 7re A község nagysága 2395 catast. hold és 1000 □ öl – bir következő dűlökkel ugy mint Belső telek Paraó Belyág Cseri Gyogyaszka=Máre Tera Puraszka Pases Kern és következő erdő részekkel: Lunka Dombráva, határos Beél, Kislaka. (Boros Jenó. Csermő, Arad m) községekkel. a község sikságon fekszik.

Beél April hó 6án 864

Németh István
mk

¹ Ez a szó utólag lett a sor fölé beszúrva.

² Ez a szó utólag lett a sor fölé beszúrva.

^{onostor}
 Helynevek
Mpályi községből, Bihar megyéből.

(50a)

Kérdő pontokrai felelet Mpályi községből

(51a)

- 1^{so} pontra. A helység tartozik Bihar Megyébe, Tiszántúli kerületbe, Sárréti járásba, NVárad székbe. –
- 2^{ik} pontra. A községnek jelenleg egyféle neve él; 's ez ország szerte ismeretes. –
- 3^{ik} pontra. A községet hajdan hagyomány szerint Érsekpályinak is hívták, 's a községi pecsét Bizónysága szerint mely 1734 évbe készült Monostoros Pályi nevezettel is birt; jelenben csak mint Monostorpályi említettik 's ismertetik. Hagyomány szerint hajdan Paulinus szerzetesek laktak benn, és nevét, – latinul Monastérium Pauli, – onnan nyerhette. –
- 4^{ik} pontra. A község legkorábban 1714^{be} említettik; a' mikor már reformátusok laktak 's Rimaszombati Péter volt a Predikátor 's minden egyházi ingó javak már akkor leltározattak mint ezt az egyház legrégibb jegyzőkönyve bizonyítja. –
- 5^{ik} pontra. Honnan történt népesítése nem tudatik. –
- 6^{ik} pontra. Hagyomány szerint a név eredete már a 3^{ik} pontban megemlítettett. –
- 7^{ik} pontra. Gőzhát. – sík fekete szántó föld. – Folyás dűlő többnyire sík szántó és kaszálló föld, elnevezetvén a közte folyó értől. – Simahalmi dűlő részint szikes részint fekete homokos és fűtő homokos szántó földek sikságban. – Malom zúg. fűtő homokos szántó föld. Nyirerdő. nevezetét onnan vette hogy a Nyír szélén esik különben tölgy és szílfák termő helye. Lapos leginkább völgyes kaszállók itt ott szántó földel vegyítve közepén egy kis ér foly mely fővenyes nevet visel. – Csonkás hajdan erdő volt most egyrészen szőlős kertfekszik ugyanazon név alatt; más része hegyes völgyes fűtő homokos szántóföld. Sűrű. jelenleg is fenn álló erdő. – Czigánváros hegyes völgyes sívó homokos szántóföld. – Liget hajdan erdő volt jelenleg hegyes völgyes homokos szántóföld. – Rákóczi tiszta Kaszálló a' Nyirerdő közepén erdővel körítve. – Bónékút rétes hely hagyomány szerint Bonaparté tanyázó helye volt. – Ördögárok mai nap is látszó árok mely a tatárjárás alkalmával a lakosok részére védelemhelyül szolgált 's keresztül megy az egész határon. –

Kelt Mpályiban április 17^{én} 1864.

Papp Gedeon mk
Jegyző által

Juhász Sándor mk
főbíró

(53a)

Leírása

T. Bihar megyében a Sárréti járásban Kebelezett N: Bajom várossa és volt Várának, mint szintén a' hátár területén lévő helyi elnevezéseknek, az Ó- és Új Korra vonatkozólag

I Rész Honnan vette N: Bajom várossa nevezetét. – s ki volt első birtokosa:

1 N: Bajom várossának a' neve volt Bajom 's a' mint a' Község és Egyház birtokában lévő Krónika és régi íratokból Kitünik első birtokos Ura volt Bajoni Miklós, utolsóbb pedig ennek két fiai Bajoni János és Benedek — vóltanak.

Hogy miként Került légyen ezen város a Bajoni család birtokába az tisztán ki nem nyomozható, mivel II^{ik} Lajos Király által adott donationális és több családi leveleik a' Dózsa lázadás alkalmával elraboltattak. azonban még is találtatott egy Gothus nyelvű írt oklevél, mely bár a' régiség miatt olvashatatlan vólt, meg is a' mint Kivehető vólt, — abban is Bajonnak van nevezve, innen van a' Bajoni családnak is igaz neve — Bajoni de Bajon.

E Két leírás
Közzül, hogy
melyik ér-
demli a' Ki-
emelést, vagy
mind a' Kettő,
én meghatá-
rozni nem tu-
dom, azonban
feljegyezni
méltonak ta-
láltam, mert
igy áll beje-
gyezve a Köz-
ség Kroniká-
jába.

2 Mikor a' magyarok ide jöttek, vólt ezen a' részen egy gazdag Gothus fejedelem Kinek három leánnyai vóltanak, — ezek Közzül egyet adott a Bajoni családba feleségül, 's vele együtt Bajont, Zánt, Ohatot — 's több helyeket. A' második leánnyát a' Petneházi családba házasi-
totta. A' harmadik Ágota nevű leánnyát mely apácza vólt, az ő nevérol neveződött Ágotai Zárdába /:innen vette nevezetét a' hortobágyi Ágota P. Ladány és Karczag Közzött/ Huhot Kun vitéznek adta feleségül, azon Huhotnak, Kiről írja Budai Ésaia Magyar: Or: his: I M 97 oldal. —” Árpád idejében Szabolcs és Thas nevű magyar vezérek seregeiket a' Tiszánn Dorogmánál által Költöztették, ott egy Huhot nevű Kun katona hasznos szolgálatjáért Árpádtól egy jó darab földet nyert 's ezen darab föld a Huhot maradéknak még I 174 körül is birtokába vólt, — hogy tehát tsak ugyan azon fent említett Kun Katona Huhot | vette feleségül a' fent említett Gothus Úrnak Ágota leánnyát, 's azzal együtt nyerte Bajont is. 's midönn Huhot a' Keresztyén hitre áttért, Bajon várossáról a' Bajoni nevet választotta családi nevének. innen tehát Következtetni lehet, hogy Bajon várossáról vette nevét a' Bajoni család, ha ugyan a' hallomásnak, és traditioknak hitel adható.

(53b)

II Rész. A' várról. 's annak építőjéről

Mint fellyebb említve vólt a' Dózsa lázadás alkalmával minden családi érdekes íratai elraboltatván ezen nagy veszteség arra indította a' családot hogy egy bátorságos helyet állítsanak elő a' családi íratok-
nak, egy jó erőss várnak építésére határoztak el magokat, — 's hogy

helyzeténél fogva Bajon várossát választotta Vár helyül a' Bajoni család. – az elvithatatlan.

Bajoni Ferenczet emlegetik a' régi öregek hogy építtette az első várat Bajoni Benedeknek a' fija Ísö Zápolya János fejedelem engedménnyel mellett /:Jegyzet Bajoni Ferencz attya Benedek a' Dózsa lázadás kor nagy vitézséget tanúsított, és nagy fordításokat tett, azért nyerte a' vár építési engedményt Bajoni Ferencz, t.i: attya érdemeiért:/ de hogy Bajoni Ferencz építtette é a' Bajoni valamennyi várakat, mivel ott Őt vár volt egy más közelében, az utóbb említendőekből nyilván Kiviláglik. a' Középvár mely 1200 □ öl területű volt és négy szegeletes 's helye még ma is szembetűnően Kitetszik, e' Közép vártól Keletre, délre, nyugotra és északra még nagyobb Kiterjedésű váraknak a' nyomai mutatkoznak, Külön Külön Sánczal egymástól elválasztva.

Bajoni Ferencz hunyáival ennek fija János lett a' vár és a' városhoz tartozott Uradalomnak birtokosa, Ki is sziget váránál Zrinyi Miklós sógorának /:Zrinyinek felesége Bajoni Zsófia volt:/ segítségére menvén ott 1566^{ik} évi Sep 7^{én} elésett, 's benne Bajon várossának és várának fiágonni utólsó Ura egészszen Kihalt. 's mint magva szakadt — 's az erdélyi fejedelem|séghez tartozott jószágot Zápolya a' várban lévő családi levéltárral egygyütt Kezéhez vette, és Bajonba tisztartóul Csukat Pétert rendelte.

(54a)

III^{ik} Rész a' Vár és Csukat Péter története.

Csukat Peter jeles, derék természetű vitéz ember volt, 's a' mint írja Betlen János historájában Csukat Péter Bajonból a' várból 1592^{be} Belényesbe ment és a' Bátori Zsigmond dühössége elől szaladó Gálfi Jánost ott elfogta, ő fogta el 1594^{be} a Fejedelem parancsából Bátori Böldizsárt, Kendi Sándort és Bornemisza Jánost 's több Urakat Kik megölettek. — ezentúl eltűnik Csukat a' magyarok történelméből de él Bajomnak emlékébe.

Ugyan is ő lévén már a' Város és Vár Kapitánnya és Földes Ura, mely címekkel Zápolyától ajándékozott meg, mint nyughatatlan és munkas ember Ő építtette a' Közép Vár Körül, melyet Bajoni Ferencz építtetett volt, a' négy elő várat, itt nyilván Kitűnik, Külömben is csak azon feltétel és Kötelezettség mellett adatott neki által a' Vár Kapitányság és Uraság, hogy ő a' várat felépítse, erőssé tegye, és jó Karban tartsa.

Csukat Péter huzatott a Berettyóból mintegy 800 ölnyi hosszúságú csatornát húzatott¹ a' vár Közelebe, részint azért, hogy az által a' várat erőssbé tegye, részint pedig azért hogy azon vízi malmot tsináltasson. Ezen csatornának nyoma még ma is, a Fog gáttól fogva a' Gyalog érbe

¹ Ez a szó utólag lett a sor fölé beszúrva.

szakadva a' vár hely és a város Körül meg látszik és Csukat. — mai nevezetszerint Csutak árkának hívják.

Csukat Péter után lett a vár Kapitánya Kun András, kiről semmi nevezetes nincs.

(54b)

Kun András után a' Bajoni Vár Uraságát mondhatni tsak Kapitányságát Botskai István átruházta Nagy Andrásra. Ez a' Nagy András volt az, Kit Bátori Gábor vadászat színe alatt N:Váradra magához hívatott és ló futtatás közben, mely a' vadászatot megelőzte volt, a' Fejedelem által hasán annyira megsebesítettett, | hogy béle Kiomolván abban el is halt. Nagy András ily módonni megöletése idézte osztán elő Bátori Gábornak, Nadányi és Szilasi Urak általi megölettetését. Nagy András 1606^{ba} lakott a Bajoni Várban, mintegy Kilentz esztendeig.

IV Rész A' Vár végső állapotjáról és utolsó birtokossairól, 's más nevezetességekről.

Volt még végezetre a' Várnak és a városnak egy birtokossa és lakossa, kinek emléke N: Bajom egy ház emlék Könyvében örökre megmarad meg a' keső maradéknál is ez Petneházy Istvánné Petneházy István Zarándd fő Ispánjának felesége Király Anna aszszony. Ezen aszszonyság Kétség kívül azért jött a' Bajoni Várba lakni, hogy jószágához mind Közelebb, mind bátorságosabb helyen légyen üress lévén azon időben úgy is a' vár, de meg más Ként is a' két család u: m: Bajoni és Petneházi családok vérség szerinti atyafiak voltak egymáshoz a' mint a régiek hallomás szerint beszéllik, mely is Bajonnak régi mivóltára a tudományként tartozik.

Ez az aszszonyság ajándékozott a' Bajoni Sz: egyháznak 1629^{be} egy egészen ezüst tányért, 1633^{ba} egy meszszejes talpas ezüst poharat, a' Város részére egy jó darab szőlőt, mely szőlő a' Várnak észak nyugoti részében volt, 's most is a' tájon fekszik, 's nevezett aszszonyság a' várban laktában maga ültettette. — a' szőlő még ma is meg van, de már nem a' város birtokában, hanem a Nemes László örökössei tulajdonává lett 12 évvel ezelőtt vétel útjain, 's ma is Vár szőlőnek neveztetik. ehez mint egy négy ölnyi távolságra mutatkozik a belső vár romja ákátz fakkal körül kerítve, és vár helynek neveztetik. ez még ma is a' város birtokában van. meddig lakhatott Petneházi ne aszszonyság a' Bajoni Várba bizonytalan, mint szintén az is, hogy hol halt el.

(55a)

Eddig terjed Bajon várossának és várának történelmi fonala, 's hogy valaha lakott é valaki még benne vagy | Uri, vagy vár Kapitányi ranggal emlékezete sehol nintsen, 's kétségen Kívül a' Vár a' Várossal együtt a' Kismarjai Iurisdictionhoz csatoltatott, 's csak maga jussával élő Communitássa változott, 's ez által Bajon elevesztette verbíróságát mellyet a Bajoni családnak 1412 esztendőbe Zsigmond magyarok Királya ajándékozott Böszörményben, és hogy ezen jogával élt is

bizonyítja – még ma is az Akasztó halom, mely abban az időben túl a Berettyó fojásán esett Közel a városhoz északkeletre. ezen a' halmon azon időben a' gonosztévők aggattak és vesztek el, 's ma is Akasztó-halom nevet visel.

Vik Rész Bajon határábanni nevezetességek, történelmi események, 's helyi elnevezések.

Czélba vévén a' Török alsó magyar Országának, u: m: N:Várad felőli részének megvétele, Buda felől jövő segítő serege í 659^{be} Bajon alá szállott, és Bajontól délnyugotra eső Török halomra /:ma is úgy hívják:/ ütötte fel a Basa sátorát. a' magyarok pedig szintén Bajontól fél órai távolságra dél Keletre eső Csata halmára, melyet ma a' Köznép hibásan Csetehalmának nevez állították táborukat. Ott Kezdődött meg az össze csapás onnan a' harcz által ment a Berettyó vizén a' Kis Rábai pusztára holott a' Törökök a' magyarokon tellyes győzedelmet vettek. az elhúllottakat a' Törökök eltemették; – 's az eltemetteknek sírjaikat még ma is mutogatják néhány apró dombotskák a' Kis Rabai földön, és nevezetnek, a' nép nyelvén aprodombotskáknak. Ezekkel által ellenben van a' Berettyó Kiszáradt medre N:Bajon felőli nyugoti partján, a' Horhány halma. ezen a halmon tartotta a nyert győzedelmért Tedeumot a Basa 's azon a' halmonn olvastatott el a Török tábor előtt az Álkorán, 's innen vette, 's tartja is az említettem halom ma is a nép nyelvén a' Horhán halom nevet.

Van még egy megemlítésre méltó nevezetessége Bajon várának és várossának. ugyanis í 576^{ban} Miksa Király adott Bajoni Zsófiának a' Pásztori János özvegyének /:melyik Bajoni 'Sófia lehetett bizonytalan, annyival is inkább hogy a' Zrínyi Miklós felesége is Bajoni Zsófia volt, de ez férjével Sziget vára alatt vitézül halt el:/ egy donáció levelet, melyben a' mint elő van adva az özvegytől Görbe telke és Osztro telke elidegenitődtek, mely telkek abban az időben a' várhoz tartozó telkek voltak, – Különösen Görbe telke a' várnak majorság beli telke volt, az a' hely ez hol most Udvari helysége fekszik, és az onnan a' várba vezető utat még mais Vár útjának nevezik.

Eddig terjed Bajon várossának, várának és helyi nevezetességeinek, a' mint az öregek előadásaiából 's az egyház bírtokában lévő s régiség miatt alig olvasható jegyzetekből össze szedhető vala, – rövid leírása.

Kelt N:Bajomba Sz:György hó 25^a í 864.

Tóth István mk: jegyző által

(55b)

(58a)

i. lap

Helynevek Nagy Harsány községből, Bihar megyéből.

1. A megye neve: Bihar; kerület: délbihar, járás: szalontai; szék: Nagy Szalonta.
2. A község helybeli s országszerte ismeretes neve: Nagy Harsány.
3. A községnek más elnevezése a hajdankorban sem létezett, azonban használtatik „N. Harsán” és „N. Harsány” nevezet. A községnek 1630-ban metszett pecsét-nyomóján „HARSANI VARASANAK PECZETI” körirat levén: a község helyesebben neveztetik „Harsány”-nak, mint „Harsán”-nak.
4. A község legkorábban említettik a nagyváradi cathedrale templomnak segrestyében találtatott s Kolosváron 1550-ben kiadatott „Ritus explorandæ veritatis, per iudicium ferri candentis” című könyvben. E könyvben ugyan is elősoroltatván azon városok és községek, melyekből való lakosok az 1214-dik évtől fogva az 1235-dik évig, a tüzes vas hordozása által próbát tettek, vagy másokkal tétettek: a sorozatban /:Harsány, Kereki, Ugra, 'Saka, Zadán, Gyán Apáti s. t. b:/ Harsány is ott áll s így már 1214 előtt létezett.

Az 1242-dik évi tatár nagy pusztításkor a Várad vidékét feldúlt tatárok által Harsány is feldúltatott. Hihető azonban, hogy a lakosság nagy része a falút környező erdőségek s rétsegek közt rejtőzködve, a legyilkolás s rabságra hurczoltatástól, megmenekülhetvén: a tatároknak az országbéli kitakarodása után, a feldúlt falut csak hamar újra felépíték.

Harsány neve a kezűnk közé kerülhetett adatokban nem fordul elő egész az 1564-dik évig, a midőn Harsány a Kolos-monostori levéltárban levő¹ adománylevél szerint, Artándi Kelemennek dotaltatott.

Az 1606-dik évben Bocskai István fejedelem, több bihar megyei községekkel hajdú városi czimmal, nemesi jogokkal s kiváltságokkal ajándékozta meg Harsányt is.

Az 1658-dik évben Erdelybe s innen Magyarországra betört, Debreczen s Várad vidékén több városokat s falvakat elpusztító tatár Chán csordái által, – vagy más adat szerint 1660-ban a váradi várnak Ali basa

(58b) 2. lap.

által bevétele alkalmával Harsány ismét elpusztítottatott. De néhány év múlva a megmenekült lakosok, s talán a szinte elpusztult szomszéd Püski, Tamási falvak megmenekülhetett s a harsányiakhoz csatlakozott lakosaitól, ismét megépítettet.

5. Honnan nepesedett? Az 1242-dik év előtt létezett Harsányt igen hihetően a honfoglaló s a harczok bevégzésével állandó lakhelyeket, falvakat épített őseink

¹ Ezt szót a sor fölé szúrták be.

közel maradékai ülték meg /:Nem létezett e Harsány őseink bejövetele előtt a Bihari Men Marot idejében itt lakott s a magyar nemzettel egy törzsről szakadt, egy eredetű s talán ha különböző kiejtéssel is, de bizonyosan ugyanazon nyelvet beszélő Kozár nép idejében?:/

Az 1242, majd 1658 vagy 1660-ban történt elpusztulások utáni megtelepülők, kétségen kívül a pusztulás elől megmenekülhetett harsányiak valának; azonban népesedhetett a község a szomszédságban elpusztult magyar falvak megmenekülhetett lakosainak itt történt megtelepülése által is.

6. Harsány neve eredetéről sem köztudomásból, sem hagyományból nem tudunk semmit. Feltehető, hogy a Község „Harsány” nak neveztetett azért, mivel a sebes Körös partján fekvén, alatta vagy hozzá közel, az erdővel szegélyezett csavargos partok közt a Körös „harsogva” „harsányan” folyt. /:De hát vajjon a Somogy, Baranya és Borsod megyékben eső „Harsány” nevű 5 Község alatt folyik-e vagy folyt-e az elnevezéskor harsogva, harsányan, valamely folyam?:/

Talán az első telepítő, vagy földes úr volt „Harsanyi” nevű? Az 1797-dik évben Harsány a többi bihar megyei hajdú városokkal együtt pert folytatván a hajdúi jogok s kiváltságok visszanyerése végett: az Ügyvéd arra hívta fel a községi előljáróságot, hogy minden olyan leveleket hajhásszanak fel szorgalmatosan, melyek azt igazolják, hogy Harsány 1554. előtt világi családoké (:nem papi, nem káptalani birtok:) volt, s a harsányi előljáróságot Kántor Jánosiban lakó Harsányi nevű úrhoz utasítja, ki neki – az ügyvédnek ígérte, hogy ez ügyben munkás leend. Ezen Harsányi nevű úr, ősei után ismerhette e Harsány község régi történetét s viszonyait s az ő, őshajdan korban

3. lap

(59a)

élt őseiről vette-e Harsány község a maga elnevezését? vagy csak történetesen volt Harsányi nevű azon úri egyén, kihez az ügyvéd az előljáróságot utasította? vagy e Harsányi nevű egyénnek ősei valamikor Harsányban lakván, a község neveről vették fel a Harsanyi család nevet? mind ezen kérdések, csak kérdések maradhatnak. Az 1631-dik évben II Rákóczi György által a harsányi lakosoknak adott új adomány levélben 77 /:hetvenhét:/ harsányi hajdú katona említettik meg név szerint, de ezek közt Harsányi nevű nincs.

A „nagy” melléknévre megjegyzendő, miszerint: Harsány község, minden kezünk közt levő okiratban a „nagy” melléknév nélkül egyszerűen csak „Harsány” nak van írva. Így van nyomtatva az említett „Ritus explorandæ etc.” című könyvben, így van írva a Kolosmonostori levéltárban levő adomány levélben; a község pecsétnyomóján szinte csak „HARSANI” körirat van; a „nagy” mellék név nélkül említettik Harsány az „Aprobata et compilata constitutiones Transilvanæ” című 1669-ben kelt Torvénykönyv, hajdú városokról szóló III. Részében. Igaz ugyan, hogy az I Rákóczi György fejedelem által 1631. maj 5-kén kiadott új adomány levélben, Bihar megyébe kebeleztet Kis- és Nagy Harsány birtokok átadása említettik a Harsány városában lakó hajdú katonáknak s maradékainak; de az adomány levél kezdetén és végén mindég csak „Harsány” városa

említették. Igen hihető tehát, hogy Kis Harsány és Nagy Harsány, ugyan azon egy városnak „Harsány”nak csak különböző részei valának s együtt véve alkották „Harsány” városát. E feltevés alaposságát igazolja az, miszerint semmi száj- vagy írásbeli hagyomány nincs, mely arról emlékeznék, hogy Nagy Harsáynak külön temploma volt, vagy hogy ezen templom, ha valaha létezett volna, hol volt?, holott a Kis-Harsány nevű dűlőben most is látható a templom rom, s Püski végképen elpusztult temploma helyét, talán a gyermek is ismeri. Mikor vette fel a Község a „nagy” mellék nevet? nem tudatik. Még 1773-ban készült úrberi táb-

(59b) 4. lap.

lázaton csak „Harsány” van, az illető helyre beírva.

A „nagy” melléknévnek — Községünkhöz közel más Harsány nevű község nem lévén, melytől való megkülönböztetés végett használná a nagy melléknevet — semmi jelentősege nincs. községünk neve előtt, s ha a Somogy, Baranya s Borsod megyékben levő Nagy- és Kis Harsány nevű községektől akarja magát megkülönböztetni, találóbb melléknév lenne a „Körös” név, a Körös parton esvén községünk, Körös-Ladány, Körös-Tarcsa s. t. b. példájaként, Körös-Harsány-nak neveztetvén. —

7. A község határában előforduló topographiai nevek.

a.) a Község utczái nevei:

Nagy utca. /:a templom, egyházi s községi épületek ezen, minden utcák közt legszélesebb utczában vannak:/ ennek egy része:

Tó utca /:hosszas esőzésekkor a víz tóvá gyűl benne:/
a Nagy utca másik ágai

a) Varga Márton sikátora /Varga M. háza megett:/

b.) Iskola sikátor, a fiu iskola háta megett, régebben „Pap sikátor” a jelenlegi fitanitói lak lelkeszi lak lévén ezelőtt.

Tökmata utca. Így két utca neveztetik egyik a Körös mentében, másikban a Kaszálóra nyúlnak az udvarok végei. Amaz első Körösre nyuló kertjeiben korábban igen sok és nagy „tökök” termettek. Ez mostanában Körös utcának is neveztetik.

Hosszú utca, leghosszabb utca a Községben. Ennek felső vége 15 házból álló része

a.) Kis utcának, alsó végén

b.) Kotszeg utcának is neveztetik. Kotús, lapályos hely.

Ujúlás utca. Az itt levő házak ez előtt 50–52 évvel építették. Az előtt e tér „Kenderhát”nak neveztetett, mivel kender termő kert volt.

5. lap.

(60a)

Baszárka utca. Ez előtt 30–32 évvel ülték meg ez utcát. Egy sor ház s udvaraik a szántó földekre nyúlnak, melyektől egy mély árok választja el.
 Szeles utca, hosszában délnek nyúlik s míg a végénél elnyúló Baszárka utcái sorházak nem voltak meg, mint egy szél torkában volt.
 Árkos utca, végig rajta egy esővíz vezető árok van
 Temető utca, szélső háza a temető mellett esik.
 Hatház sor, hat hazból álló s a legelőre arccal nyúló házsor.

b.) A közsegen kívül a határban levő helynevek.

Megygyesszeg, szántó föld, közvetlen a falu alá nyúlik be, talán meggyfák voltak a faluhoz közel eső részén? A Megyesszeg egy része:

- a) Péntekdomb, felemelkedett hely; más része:
- b.) Diófasor, korábban a még most is élő idős emberek gyermek korában is meg volt még néhány dió fa, régebben több is lehetett.
- c.) Regi kender földek, szinte szántó föld, az 1857 ben megtörtént Urbérrendezés előtt Kender termő föld volt.
- d) Oláh Mihály kaszálója. régen kaszáló Oláh M. birtokában, most szántóföld.
 Holt Körös, a határ nyugotti részén elvonul délre Ugra alá. Az ő hajdanban az anya Körös medre, jelenben néhol mély, szeles árok, s benne csak igen nagy esőzésekkor, vagy a Körös szabályozás előtt, a Körös kiöntésekor van es volt víz.
- Püski. Kendert termesztő szántóföld. Egy a holt Körös melletti, felemelkedett terület. Itt egy hason nevű falu volt 1660 előtt. A temploma alaptéglai-ból ezelőtt 30–35 évvel az eke egy-egy néhány darab teglát vetett fel s a szántók ez előtt 6–7 évvel is római pénzeket találtak. Ezek egyikén „HADRIANUS” kör irat tisztán olvasható.
- Püski zug a holt Körös egy széles szarű C alak-

6. lap.

(60b)

ban veszi körül, a püskii kenderföldek mellett nyugottra.

~~Püski-gaz~~

Pap tava, a püskii templom hely közelében, a száj hagyomány szerint a püskii lelkész udvar kertje e tóra nyúlt. Most legelő, esős időben vízállás s sásas gyepet terem.

Kis rétoldal,	}	Hajdan mocsáros, rétes hely, ké-
Nagy rét oldal		sőbb kaszáló, jelenben szántóföld.

Nagy szík, egy része legelő, más része szikes szántó föld.

Püski gaz. a püskii kenderföldről keletre, közte s a kender földek közt a Nagy szík. Korábban bokros, gázos hely, majd legelő, jelenben szántóföld.
 Hajdan talán Püski község határa volt.

Szörretje. Régen káka, gyékény termő rét, a rét környékén szőrös fű termett. Jelenben csak esős időben van benne víz s legelőnek használható.
 Szörretje zugja. A szörretjébe benyúló hátságabb legelő föld.
 Csárda dülő. Ez előtt mintegy 50 évvel /:az Ugra Váradi út szélén:/ a Községnek itt egy csárdája volt.
 Sárostopó. Régen gyékényt, kákát termő sáros fenekű tó volt. Most legelő.
 Rövidi. Rövid dülőkre osztott szántóföld, a körülete elterülő legelő szántóföldnek nem alkalmas.
 Rövidi szik, a Rövidi szántóföldek körül elterülő szikes legelő.
 Bódány laposa, legelő; ily nevű birtokosa lehetett a hajdankorban; lapályos föld.
 Kerek tó. Egy kerek vizállásos hely, a jelen korban csak esőzéskor telik meg vízzel

A Sárostopó, Rövidi, Rövidi szik, Bódány laposa és Kerek tó az Urbérrendezés óta

„Majorság” név alatt a nagy váradi Káptalan, mint volt földes úr birtoka.

Bénégát. Szántóföld. E dülőföld hosszában korábban egy a Miska rétből jövő folyás /:Fényes ér:/ volt, s e folyáson egy híd, gát, melyet talán

(61a)

7. lap.

Bené nevű épített vagy építtetett.

Bénégátja oldal. a Bénégáti szántóföldek alatt el folyó Fényesér innenső szélén elterülő legelő.

Fényesér hát, szántóföld, északi szélén végig folyt a korábbi, vizes s áradásos időben, az ugynevezett Fényes ér.

Fényes ér. Mióta a Körös szabályozás 1858 óta megkezdett Harsány alatt, az érben csak esős időben van víz. Az előtt a Körös kiöntéseikor² szinte folyó volt s átment az Ugrai határba. A Fényes Elek geographiai szótárában ez ér Fényes érnek neveztetik

Ördögárka. A harsányi határból az ugraiba megy át, néhol mély nagy partokkal környezett árok, néhol el el vész s ismét előtűnik.

Érköz. Dél, nyugot és észak felől a Fényes ér veszi körül. Emelkedett homokos szántóföld.

Borizug, legelő a Fényesér egy kis zugában

Szűrűs kert. Régen beomlott árkokkal körülvett térség. Korábban szérűk s asztagok helye.

Miskarét. Korábban kákát sást termett nagy területen feküdt rétség volt s vizét részint az eső s hóvizből vette, részint a Körös kiáradásaikor a Fényes érből vette. Most nagy része, a víz leszaradván róla, kopár haszonvetetlen.

Miskarét-oldal, a Miskarét körüli legelő.

² Eredetileg *kiöntéseiből*-t írt, majd ezt átírással javította.

Talánkrét. Régen állandó vizű rét, jelenben legelő s csak esőzésekkor van benne viz.

Talánk oldal, a Talánkrét környékén levő szántóföldek s legelők.

Rojti út. Rojtra vezető közlekedési út.

Határ Így neveztetnek a Körösszegi Község és Tamási pusztá határainál elterülő legelő földek.

Tamási út. A Tamási pusztára vezető út.

Zsombokos. Szántófield, e dülő végénél vízállásos, zsombokok voltak korábban.

Zsombokos laposa. A zsombokos dűlőbeli szántó-

8. lap.

(61b)

földek körüli vizes hely, részint legelő. —

Szérük lapossa, szántófield.

Soványhát; háta, homokos soványszántófield.

Soványhát laposa; a soványhát dűlői szántófieldeknél alantabb fekvő térség, régebben legelő, jelenben részben kaszáló, részben szántófield.

Feketerét, korábban állóvizében sás, káka, gyékény s nád termett, jelenleg részben legelő, részben kaszáló s szántófield.

Feketerét-oldal, a Feketerét szomszédságában, kaszáló s legelő.

Kiserdő. Ez előtt 60–80 évvel tölgyfa erdő, később cserjés, jelenben szántófield.

Malomrét. A Községen kívül levő száraz malomhoz közel eső kaszáló. Régebben a Körös kiöntéseik miatt rétség volt.

Szőlőskert. Szőlő s gyömolcs termő kert, egy része

Lunkán-nak neveztetik, lapályos; regebben áradásokkor vízállásos hely.

Malomkert.

Kis Káposztás.

Nagy Káposztás

} Kaposzta termő kertek.

Régi malom árka, A Körösön 1830 előtt létezett, de a megye parancsából elrontatott 5 kövü vízi- s jelenben ugyan itten körül levő száraz malom legelőjét körűlevő árok.

Kis Harsányi Kaszáló. – 1660. előtt itt feküdt Harsáynak „Kis Harsány” városrésze a Körös jobb partján, A templom falából egy romdarab a földre dölve egy kis felemelkedett helyen még ma is látható. Nagy Harsány kétség kívül ehhez közel feküdt, de hol? határozottan kimutatni nem birjuk, csak annyit tudunk szájhagyományból, hogy Kis-Harsánynyal átellenben a Körös bal partján feküdt.

Kis-Körös: Régen, a vízi malom fennállása

9. lap.

(62a)

Korában, ezen vezetett le az anya Körös felesleges vize. A Kis-Körösnek az anya Körösböli kiszakadásánál volt egy zúgó, ettől a:

Zúgó környéke, a Zúgó körüli legelő.

Kandia. A Kis-Körös és anyaKörös közt. Itt hajdan erdő volt. Egy kártékony vad kan-disznót ellővén egy a harsányiak közül; az okozott kár dija meg lőn fizetve. A Kandia kaszáló egy része:

Palántos³ ~ Palántos kert, a Körös parton. A káposztát nagy mennyiségben termesztő harsányi nők, itt termesztik a palántot, minden birtokosnak egy-egy kis darab földje levén itt.

Gulya állás. A körös parton, hova a tehén borjú s ökör csordák delelés s itatás végett hajtani szoktak.

Nagy Kaszáló; nagy területű kaszáló-föld, a S. Körös mentén. Régen nagy része gyékényt nádat termelt. Részei:

a Fűzes. Korábban itt a faluhoz közel, nagy fűzfák voltak.

b.) Epreskert; szinte a falu alatt, hajdan eperfák voltak itt.

c.) Gémes. a Körös egy Zugában, régente gém madarak tanyáztak itt.

d. Nagy fok; a Körös egy Kanyarúlatá mélyedésében. Régen erdő helye.

e.) Tapolcsán A Körös szabályozás előtt a Köröstől csak nem egészen körül kerített felsziget.

Uj Körös, vagy Kanális. A Tapolcsán keleti s a félszigetet a nagy kaszálóval összekötöző föld részén. E Kanális ásása óta a Tapolcsány egész szigetté alakult.

f.) Varjas, a szomszéd p. peterdi határban levő Kis erdőben fészkelő varjak gyakori leszaló helye.

Hólt Körös. A harsányi nagy kaszáló s szakáli földek közt határt képez Haj-

(62b) 10. lap

dan az anya Körös itt folyt el Püski s innen Ugra alá, most csak kevés melyedés látható.

Hagymás kert dombja. Felemelkedett hely, régen hagyma termesztésre használtatott.

Hagymás kert laposa, a hagymás kert dombja melletti alacsony fekvésű legelő.

Kocsord; Kocsord fűvet termő kaszáló.

A községen kívül esnek:

Epreskert, körül árkolva, egyrészében néhány nagy eperfa van; más része luczernas, káposztás, szénás kert, egy szegletében van a bikaakol.

Régi temető.

Uj temető.

Harsány Községéhez van csatolva közigazgatásilag:

a Tamási pusztá itt látható egy Templom rom, melyből egy faldarab még a mai napon is fenn áll.

E nagy kiterjedésű pusztán semmi helynevek nincsenek s csak

³ Eredetileg hibásan jegyezte le, majd felülírással javította.

Gácsi János része
Juricskai Mór része neveztetik. - - -

feljegyezte, 1864. aug. 11^{én}

helybeli Lelkész Csomor János
” Jegyző Kovács *István*
KözLakos Gergely János

(64a)

Helynevek

Pusztá Nagy Kágya Községből Bihar Megyéből.

Az 1^ő pontra nézve:A' megyének neve Bihar. Érmelléki járás. Diószeg a' székek neve.A' 2^{ik} pontra nézve:

A' Pusztának több neve nincs és a fent irt név ismeretes országszerte.

A' 3^{ik} pontra nézve:

Pusztá Nagy Kágjának más elnevezése soha sem volt tudtunkal, azonban hogy ezen pusztá község volt régebben nyilvános azon okokból mivel Temploma fundamenta a' mostani temetkezési helyen most is látható, továbbá hiteles ember állítása hogy a' Nagy Létai Ref. templom tornyába lévő harangok egyikén Nagy Kágya olvasható, hír szerént a' népes község a' mongolok által pusztítatott¹ el 's megmaradt népe az akkoriban Kis Betlehem, most Kóly lakosai között² vegyültek. Ezen elpusztult Község a' mongolok elmenete után Bethlen kézre szállott és mint néptelen birtokát pusztának nevezvén oly nemesi kiváltságot nyert hogy az 1848^{ki} évig soha adót nem ismert.

A' 4^{ik} pontra nem felelhetünk mint szinténaz 5^{ik} pontot a' fentebbi magyarázza

A' 6^{ik} pontra nézve szinte nem felelhetünk mivel ez előtt 10 évekkel a' hegyház leégvén minden régibb irományok benne elhamvadtak. Köztudomást sem vehettünk minthogy az itten nyomorgó 25–30 taxát szolgálók örökös változáson mennek által 's mind idegenekből áll.

(64b)

A 7^{ik} pontot illetőleg:

Fekszik ezen pusztá Kóly, Csokaj, Kis Kágya szent Miklós szent Imre és Diószeg községek határai között — részint lapályos, részint pedig igen szép 's jeles bort termő szőlő hegye van, van erdeje is. A' lapály föld elnevezései: Nagy sziget, az érvize között, Mólnári, Bokor sziget, Tölyös, bokrok között. A' szőlő hegye dülők elnevezései: Bükk völgy — hajdan Bükk nevű volt, Nagy cserhegy, Kis cserhegy, — cseres földje van, Kis rózsza Nagy rózsza hegy, szép fekvéséért neveztetett el. Kis írtás oldal — erdőből irtották. Gunár hegy ez előtt 40 évvel liba legelő lévén onnan kata nevét. Lődörtó, — mellette lévő nagy tóról neveztetett így Padúr, — teknős üregőségéről neveztetett el. Sinai dülő, — így neveztetett mivel Sinainak van azon dülőbe leg nagyobb darab szőlője. Az erdő neve Anikoros, — hogy miért neveztetett így nem tudjuk.

¹ Eredetileg *pusztítatván*-t irt, ezt javította át.

² Ezt a szót a sor fölé szúrta be a lejegyző.

Kelt Puszta Nagy Kágján Junius 5 1864.

Főbiró Csorvási András mk
Porcsalmý József mk
Jegyző

(66a) $\frac{165}{1864}$

Nkerek község előjárótól.

Nváradjárás Szolgabírája —
Tekintetes Fráter Ferencz Úrnak

Nváradon

Tekintetes Szolgabíró Úrnak folyó évi Martius 23^{án} $\frac{197}{1864}$ szám alatt Kelt tiszti meghagyása folytán, a' használatúlküldött Utasítás szem előtt tartása mellett az utasítás Kérdő pontjaira Következő Statisticai adatokat szerezvén be – tisztelet teljes jelentését alant irt elől járáság betérjeszti.

az Utasítás 1^ő pontjára: NagyKerek tisztán magyar ajku 's reformált vallású Község fekszik Bihar megyében, – tartozik a' nváradjáráshoz, – adó tekintetben pedig a' nváradjárás cs. Kir. pénzügyi Kerülethez.

a 2^{ik} pontra: A' községnek jelenleg csupán ezen egy féle neve él: NKerek.

a 3^{ik} pontra: E' Községnek hajdanában, – de olly régen, hogy az év száma Ki nem tehető, – ezen elnevezése volt: „De curru”, melly elnevezést a' hajdan itt létezett de curru nevű apátságtól vette; későbbben ismét még e' neve élt a' községnek: „Nagy Kerek”, – e' nevét a' 17^{ik} század elején egy nádas ingoványal Körülvett, s a Bocskay István fejedelem Korában némű jelentőséggel bírt, 's lakott vártól Kapt; különben a hely megülése a' régiség homályában vész el. Így lett később NKerek elnevezésből NagyKerek, meg említettetik itt, hogy Bocskay István fejedelem itt lakta korában NKerek mező város volt, ezt látszik igazolni a' községnek mai napig használatban lévő pecsété, mellyen e' kör irat olvasható: „N. Kerek város pecsété 1605.” A fönt | említett vár Bocskay fejedelem korában hogy nem csekély jelentőséggel bírt, levéltari adatokból Kitétszik. hogy Bocskay fejedelem idejében a' nádas ingoványal körített vár a' német ellennel dacolt, mutatja ezt a' var körül maig is meglevő 7. halom, melly magyarok és németek sir halmait képezi. Ezen halmok mind egyike bizonyos nevet viselt, melly halom nevek közül csupán egy a' most uri lak' – hajdan várhoz legközelebb eső „Varjas” halom ösmertetik.

(66b)

a 4^{ik} pontra: NKerek Község legkorábban 1605 ben említettetik, mint Város.

az 5^{ik} pontra: Hogy NKerek honnan népesített? tudni nem lehet. –

a 6^{ik} pontra: A' felelet már a' 3^{ik} pont alatt megtétetett.

a' 7^{ik} pontra: A' község határában előforduló többi topographiai nevek, mint például a' mező, dűllő, halom s a t. elnevezésére beszerzett adatképen csupán a' jelentékenységgel bíró egyes határ vagy halmok neveit tüntetjük elő, – nem látván a' fontos statisticai ügyre nézve szükségesnek illetően határ neveket: kigyos halom, dusnak, és ország út tábla s a t megnevezni, miután különösebb jelentőséggel nem bírnak. a' határ dűllők s a t. elnevezése között, különösen ezek

méltók a figyelemre: Éva akla, Éva sárja, Eva halma, Ádámi puszt. A' nép rege szerént az állítatik, miszerént hajdan Krisztus születése előtt a' valódi paradicsom itt lett volna, s első szülőink nevéől vették elnevezési eredetüket, – de ez megczafoltatik a szomszéd község Henczidán beszerzett adatokból, a' hol szintén illy nevezések ottan is megvannak, ott ugyanis az állítatik: hogy igen régen e' környeken Bencze nevű Úri család lakott, s Bencze Ádám, Bencze Éváról történtek a fenti el nevezések. – Van egy tó a' NKerek határ szélén Bors községhez kebelezt Zomlín puszt. közelében, ezen hajdan ingovány láp most kiszaradt tó Hergotz nevet visel, erről az mondatik, hogy magyarosított nevét onnét vette: midőn Bocskay a' | németeket megverve Bors községe felé Kergette volna, azon vizes lapályos lapos helyen, melly mint mondók a' Kerek határ szélén esik, – a' német csapatok egy része a' lapba süllyedezvén, Kiabálták: Herr Gott!

(67a)

Ezen el nevezések: Barátok ere, – sz: péter ere, – sz péter sziget a' hajdan de curru apátság klastromát korított ér és a mellette lévő szigeteket képezte, melyeket a' barátok hihetőleg magok neveztek el a' mai napig is fenn lévő elnevezésekkel. – végre

Hajdú Per'se nyilassa el nevezésével bíró kaszálló, hajdan víz lapályos hely, – a nevét Bocskay István fejedelemmel az említett várban lakó igen csinos hajdú leány "Erse,, nevéől kapta, a leány elannyira meghittje volt a' fejedelemnek, hogy több izekben az ellen tábor Kikémlésére küldetett, éppen illy megbizással küldetett legutolszor Erse a' mar mar közeledő németek tábor Kikémlésére, midőn a' németek elő csapatai őt a' kérdéses víz lapályos hely mellett észre vették, elfogták, s a' lapályba folytatták. Hajdú néven Er'sének azért nevezte őt Bocskay várbeli udvara, mivel azt tudtak hogy hajdú leány, de vezetéket nevét csak maga Bocskay fejedelem tudta; a' később perzse elnevezés csak rossz magyar Kifejezés lehetett, 's maig is a' hely Hajdú perzse nyilassa nevet visel. legvégre

Megemlíttetik, miszerént a' község határán a Kis Körözs folyt Keresztül, míg a víz szabályozás néhány évvel ez előtt megtörténvén, mai nap már csak száraz medre látható.

Több adatokkal alant irt előljárok nem szolgálhatván, teljes tisztelettel vagyunk.

NKerekiben Aprilis 4^{én} 864.

főbíró Nagy István
esküdt. Nagy András
Ragány Ferencz mk
jegyző

(68a)

Helynevek

Nagy Kerpest községből, Bihar megyéből.

A megye székhelye: N. Várad, a' járás székhelye: Belényes a' járás szakasz székhelye: Magyar cséke. —

a' helység neve N. Kerpest mely románul Kirpesti mári-nak neveztetetik. — a' helység utcáinak elnevezései ulicza dupa vále — ulicza rusilor és ulicza csel máre — a' határ beli térségek nevei:

(68b)

Krutsi — Beszeritsi — Luntsi — Bukurásu — Tyeglilor — mely hely nevek magyar kiejtésben is így neveztetnek 's iratnak.

Magának a' helységnek más neve régen sem volt, most sem ismeretes.

A' mostani nemzedék a' helység mikor lett el nevezéséről mit sem tud.

(69a)

A népesítés igen régi 's helybeli a' lakosok mind g. n. e. románok.

N. Kerpest helység fekszik hegy alyba völgyben 3 sor házból ál, határa nagyobb részt lapály kis részben dombos — folyó vízei nagyob szerűek nintsenek. aprobbak: vále máre mely a. Topa felől folyik — vále Krevi mely Dusest felől folyik — vále de áriny mely Kis Kerpest és Dusesti határ Közt foly el — reu patakja mely nánhegyesel határ felől fojik át — vále Kopiluluj mely K. Kerpesti határ szélén át folyik — Bálta nevű patak mely, Cseszora felől foly el — Határos: Krántsesd — Nánhegyesel — A. Topa — Cseszora — Dusest — K. Kerpest — Rotarest — és Ozest Községek határaikkal.

Kelt Nánhegyesel 16/4. 864.

Guricza Mihály
Jegyző.

Helynevek¹

(70a)

Nagy-Kér Községből. Bihar megyében mely tartozik a Nagyváradí f6szolgabírói Járáshoz.

A Községnek román elnevezése "Tyeriu,,

Hogy mikor említetik legkorábban? kipuhatolní nem lehet.

Hogy honnan népesítetett? arra adat nemlétezík.

A név eredetét tudni nem lehet.

A Község határában semi neveztes hely nem találtatik.

Kelt Nagy-Kéren 1864év Juni 30^{án}

f6bíró Mitra Jóna +

Partý J6sef

K6rjegyz6

¹ Lásd még az első kötet 207. lapján is!

(71a)

Helynevek
Nagy Léta községből, Bihar megyéből.

- (71b) 1^{örc} NLéta tartozik Biharmegye érmelléki járásába közigazgatásilag NVárad, adóügy tekintetében diószeg–Debreceni igazgatósághoz
- 2ra A' községnek nincs 's nem is volt más neve mint NLéta.
- 3ra A községnek más el nevezése hajdan sem volt
- 4re A' község pecsétnyomóján félhóld és 3 csillag 1609 évszám lévén hihető hogy már azon időben, midőn e megye is a többiekkel török uralmat ismert már akkor, meglehetett telepítve a község.
- (72b) 5re Hogy honnan telepítettett, az nem tudatík, de mivel az itt lakó románok nem régi lakosok, eredeti lakosai e községnek magyarok voltak
- 6ra Száj hagyomány után nevétehetette ezen latin szóból lætus, laeta, laetum, melly öröm, örvendetes vigat jelent, hihető hogy még a rómaiak idejéből midőn ezen vidéken csatározások történtek, a mi onnan magyarázható mert a szomszéd község Vértés-nek hívatík, véres csata után itt pihenvén meg a harczoló felek győzelmökben vigak voltak
- 7re A' község határában többféle elnevezések fordulnak elő. um: akasztó domb allítólag egy bűnös ottan felakasztatott; — Kádár árka, Kádár nevű lakos ásatta. Szil-erdő, hol régebben szilfa erdő volt, Kalmárszállás Kalmár család birtoka, Vaskapú hegy, hol szoros ut van, két szekér ki nem térhet egymás mellett Kápolnahegy hol régebben kápolna templom volt az ott található kődarabok arra mutatnak, Bánkhegy, itt község lehetett mert régi kőfalak nyomai máig is találhatók.

Kelt NLétán Majus 23 — 864

főbíró Nagy János mk
és előljárók

Kiss Gábor mk
jegyző által

Helynevek

(73a)

Nagy Marus községből, Bihar megyéből.Feleletek a tulnan irt kérdő pontokra

(74a)

1., Kérdő pontra: Nagy Marus község Bihar megye szalontai főszbíró járás – Bééli szakasz szbiróságához tartozik 's egyszersmind a szakasz szbiróság Beél vidéki elnevezéssel is bír.

2^{ik} Kérdő pontra: egy: Nagy marus.

3^{ik} Kérdő pontra: nem vólt.

4^{ik} Kérdő pontra: nem tudatik.

5^{ik} Kérdő pontra: nem tudható

6^{ik} Kérdő pontra: semmit.

7^{ik} Kérdő pontra: A község határában fekvő mező dülők nevei következők: I: Ograda Hankuluj, fekvése részint lapályos, részint dombos bokros vad vizeses szántó föld, II., Ograda Lupuluj dombos bokros roszminőségű vad vizeses szántó föld., III Gyalu Sováruluj, fekvése dombos bokros roszminőségű szántó föld IV., Doszu Skorusuluj fekvése dombos, részben vízmosásos roszminőségű szántó föld. V., Berku fekvésére nézve lapályos kozonséges minőségű szántó föld. VI., Ána Zsenuntje, nevét egy buzát térden gyomláló Ána nevű nőtől vette, fekvésére nézve inkább téres mint dombos közönséges minőségű szántó föld VII Dim-bu Móczuluj fekvése lapályos részben vizenyős közép minőségű szántó föld VIII Hirna fekvése dombos, kisse téres 's részben bokros közép minőségű szántó föld IX Fácza Kerpenyétuluj fekvése egészen dombos bokros rosz minőségű szántó föld. X. Gyalu Glimej fekvése dombos vízmosásos nagyobb részben bokros szántó föld. XI Kirna fekvése részben dombos, részben lapályos középszerű szántó föld. – XII., Vále mare fekvése lapályos, az erdőről kijövő kis patak mellett, közép szerű szántó föld. — Erdő dülők nevei I: Girba a község határában a legmagasabb erdő csucs; oldalából ered a községen keresztül folyó kis patak a csucs alatt nem messze vagyon igen jó hideg forrás, mely a vadászoknak, erdön dolgozó munkásoknak enyh-italul szolgál. II. Dobronyic, egy nagy erdő tükör roppant sok ördög bordát terem, a lakosok nyári legelőül használják, A NVárad D. Sz. püspökségnek tulajdona; kedvező idő járásban bő bikk kevés musdaj /:hegyi tölgy:/ és kevesebb cserfa makk termést nyujtanak. A községnek határai határosok Keletről Havas Dombrovicza és Botfej, – Délről Szakács községek erdeivel, – Nyugatról: Siád, Északról Kismarus kozsegek határaival

Kelt NMaruson Majus 5^{en} 1864

Thamó Janos mk
jegyző

Biró Dugy Mihály k×v
Mocz Mihály k.×v
Irimie Vaszali k×v
Otyis Vaszali k.×v
Mocz Vaszali k×v

Helynevek

(75a)

Nagy Patak községből, Bihar megyéből.

A megye székhelye: Nagyvárad, a járás székhelye, Belényes: a járás szakasz székhelye Robogány, a helység Hollodi vidékén fekszik.

A helység neve: Nagy Patak románul Valemare Két névvel bir. — a helység keleti részét gyalu luj Bogyeunak északi részét Vitze larunak deli részét Sityilának nevezik, mely elnevezés semmi tulajdonságot nem jelent, ezen elnevezés régi, okát senki nem tudja. —

Hivatalos iratokban elő nem fordul, a szomszéd falvak lakói sem használják ezen elnevezést.

(75b)

A határban térségek nevei: Berku, Vale domnuluj, oveszele Camputzu, Kimpu mare.

Magának a helységnek más nevei régen sem volt most sem ösmeretes.

A mostani nemzedék a helység mikor lett elnevezéséről semmit nem tud.

A népesítés helybeli, a lakosok mind románok. —

Nagy Patak helység fekszik dombon, alakja két sőr hazból áll, határa hegyes és völgyes, — ₴ Folyó vize nintsen. Határos Mihelő Mocsár és O. Hodos helységek határaival. —

(76a)

Kelt Nagy Patakon í 6^{ik} Aprilis 864

Csokán Tivadar
Jegyző

(77a)

Feleletek

Nagy Rábé Községből Pesti Frigyes magyar akadémiai tagnak a' hazai helynevek gyűjtése körüli kérdéseire.

Helynevek

Nagy Rábé Községből, Bihar megyéből

a' Község neve Nagy Rábé, mely hajdan mikor még a' Berettyó vize a' mostani Helység alatt folyt, nem azon a' helyen feküdt a' hol jelenleg fekszik, hanem a' Berettyónak a' Dancsháza Község felőli részén, azon a' helyen a' hol most szántóföldek léteznek, és a' mely szántó föld dülő mai napig is pusztá dülő nevet visel azon az okon mert az ott létezett falu – mely N. Rábé nevet viselt – végképpen elpusztult.

a' következő kérdő pontokrai felelet.

1. Nagy Rábé község tartozik Bihar Megyéhez az úgy nevezett Sáréti Járáshoz. Ezen községhez tartoznak közigazgatási tekintetben az úgy nevezett kis rábái, és rét szent miklósi puszták, melyek hajdan szintén falvak valának, hanem a' szó hagyomány szerint a' mohácsi vész után elpusztultak, és az óta pusztá birtokok.
2. a' Községnek ország szerte divatozó neve Nagy Rábé és nincs is nem is volt más neve soha is. a' Község lakosai tiszta Magyar ajkúak, és hely: hitv: követők.
3. a' Községnek más elnevezése soha sem volt.
4. Nagy Rábé Község régi falu, és már 1595ben, mikor az írás szerint először említetik, az egész Község lakossága reformált hitű volt, és mint nagyobb egyháznak rét sz: miklós, és kis rábái leány gyülekezetei valának.

(77b)

5. Hogy a' Község lakossága honnan népesített nem tudhatni, hanem a' monda szerint a' N:Bajomi várhoz tartozott, 's annak kertész faluja volt.
6. Hogy a' Község miért hívatik Nagy Rábénak, annak eredetéről nem tudhatni semmit. Nagy Rábénak neveztetik pedig azért hogy egy más mellett két Rábé nevű falu volt; u: m: Nagy és kis Rábé, melyek közzül kis Rábé elpusztulván lett falvat pusztává, Nagy Rábé pedig máig is megmaradt falunak.

7. NagyRábé Község határa a' hozzá adózási és közigazgatási tekintetben oda csatolt rét szent miklós, és kis rábái pusztákkal együtt térszen:

a.) Szántó földekben:	3437 hóld	937 □ ölet
b.) kaszállókban ———:	4230 hóld	564 □ ölet
c.) szőlőkben ———:	588 kapás	195 □ ölet
d.) Legelőkben ———:	1965 hóld	406 □ ölet
é.) Nádasokban ———	2795 hóld	1074 □ ölet
f.) terménytelen térek:	3199 hóld	1030 □ ölet
g.) utzákh és udvarok:	108 hóld	56 □ ölet
összesen:		—14,752 hóld 1060 □ ölet

catastr: hóldakban, mellyeknek tiszta jövedelme 26038 ...¹ peng: pénz^h:

a' Község határán nevezetesebb elnevezések a' következők:

a' N: rábái kaszállókat, és nádvágo rétet Békés Megyei Füzes gyarmattal összekötő vízi út máigis Király útnak hívatik, a szó hagyomány szerint azért hogy egy Magyar Király akkor midőn a' N: bajomi vár az ellenség által bevétel: ezt F. gyarmaton meghallván egész seregével együtt F. gyarmatrol a' rétségen keresztül N. Rábénak jött, 's azon útat a' rétségen keresztül seregével 's azok lovaival vágatta ki.

Van továbbá a' nádvágo rét közt egy szíget, mely bika völgy hátnak nevezetik, a' szóhagyomány szerint azért, mivel egy időben a' F. gyarmati és N: rábái kivert bikák azon völgybe vették magukat, 's a' N: rábái kivert bika a' f. gyarmati kivert bikát azon a helyen megölte.

(78a)

Van még a' N: rábái határban egy halom is melly csatahalomnak azért nevezetik, mivel ott hajdanta csata lehetett; de a' miről hallgat a' krónika.

a' fentebb elősoroltakon kívül van még a' N: Rábái határban úgy nevezett papfertő nevű dűlő, melly nevét onnan kapta hogy mocsáros hely szokott lenni, és mindég a' N: Váradi l. sz. Méltóságos püspökségi Uradalom haszonbéres földje volt.

az úgy nevezett Patócs dűlő nevezet pedig onnan eredt hogy azon dűlőben a papnak van legnagyobb földje, 's mint hogy azon dűlőbe sok tócsa van, a' lakosság elkeresztelte patócsnak, vagy pap tócsának.

Van végre még egy fűbánya nevű kaszálló melly nevét onnét vette, hogy azon a' helyen a' bódógabb időkben sok széna termett.

A' mi a' Községhez csatolt kis rábái pusztát illeti: ott mint fentebb is említett hajdan szinte falu volt, de az elpusztulván most egészen pusztá birtok. Ezen pusztán nevezetesebb elnevezések nincsenek. Mind a' mellett a' kis rábái temetőbe téglá, és homok gödrök, mint színre a' Berczi kút — melly nevét Berczi nevű gujástól vette — máig is mutogattatnak, és úgy neveztetnek.

Ezen pusztá tartozik a' NVáradi l. sz. mltgos püspökségi uradalomhoz, ki azt régi volt Jobbágynak a' Bárándi, udvari, és N: rábái lakosoknak szokta volt haszonbérbe kiadni.

A' rét szent miklósi pusztát illetőleg nincs megjegyzésre méltó tudomásunk. ennek jelenlegi tulajdonosa a' Kruspér család után *Des keherolles* Kruspér Károly Úr Ő Nagysága.

(78b)

Kelt Nagy Rábén Majus 17^{én} 1864

Kerekes Imre mk
Jegyző által

főbíró Duska Sándor mk
törvénybíró Papp Péter m k
eskütt Dajka Jó'sef mk

¹ E helyen egy szó olvashatatlan.

(80a)

Helynevek

Nagy Szántó községből, Biharmegyéből

- ^{1szőr} Nagy Szántó községe Biharmegye Nagy Váradi járásában fekszik.
- ^{2szőr} Ezen község régi időktől mindég ezen egy nevén neveztetett, és neveződik ország szerte — Reformatus vallású, magyar ajkú, között vannak görög egyesültek, de többnyire magyarul beszélnek.
- ^{3szőr} Ezen községnek mióta jelenlegi legöregebb lakossai emlékeznek soha más névre sem nem emlékeznek sem másoktól nem hallották.
- ^{4szer} A község mikor említetik legkorábban — nem tudatik.
- ^{5szőr} A romanok ide származtak Kigyikről, hogy mely évben — nem tudatik.
- 6) Nem tudatik, mindég csak N Szántónak neveztetett mert hagyományból vagy nyomtatott emlékből mit sem tudni
- Nagy Szántói határon elő forduló nevezetesebb dülök
- a Gaz düllő azért neveztetett, mert ezen düllőnek végébe erdő volt, és vetése mindenkor gazos levén, Kis Szántóval és Biharral határos
- b. Dergenye. nem tudatik mindig úgy neveztetik.
- c. Pál sziget Zomlinyi pusztával határos hajdanában a' Káptalan cselédjei a' Nagy Szántai lakossokkal össze verekedvén, az ide való birtokos Úr tisztjét Palagi Pálnak hívták, össze verekedtek és azt jól megverték: onnan vette nevét.
- (80b) d, Dongóhát. Nem tudatik N. Kereki határal határos.
- e, Dekán rét. Nem tudjuk. Adányi pusztával határos
- f. A Szikdomb, Ezen helyen a' föld szikes, ezért rég óta így neveztetik
- g. Régeni fark, Így nevezik, mert a' Régenyi pusztával határos.
- h. A hadi út, Mindég úgy neveztek, okát nem tudjuk, Biharral határos
- i Körtéles. Régente vad körtve fákat lehetett ezen helyen találni, 's onnan kapta ezen elnevezést.
- h. Dios. Ildős emberek allitások szerint barátok kolostorjok volt e' helyen, mert szántás alkalmankor tegla darabok söt ember koponyák is találatnak, ezen helyen dió fák is voltak igen hihető, miszerint azért neveztetik úgy régi idők óta.
- Ezen össze írás, helybeli legidősebb emberek előadások nyomán telyesítetett, miután a' községnek semmi féle okmányok nem lete miatt bővebb felvilágosítást másoktól nem nyerhetünk.

Kelt N. Szántón feb. 19 1866

...¹

Főbíró if Pasztor István m k

Jegyző

¹ Olvashatatlan aláírás.

[Nagyszántó]

(82a)

ad 197 k. i — 69/864.
864

- az 1ra Nagy Szántó Bihar megye, tiszán tuli kerület, Nagyváradi járás, NVárad székhöz tartozik — egyéb magyarázás hiányzik miután semmi adatokkal nem bír, csak hogy mindég régtől óta így neveztetett.
- 2ra Mindég Nagy Szántónak neveztetett —
- 3ra Nem volt más elnevezése.
- 4re Nem tudatik mikor létesült.
- 5 Nem tudatik.
6. Nincsenek semmi adatok, és így nem tudatik.
- A' község határon léteznek, úgy nevezett dülők:
- 7re a, földvár dülő Régi mondások után állittatik: hogy ezen düllő hajdan körül volt sánczolva azért neveztetett földvárnak, kesöbben Kosztolányi László volt tábornok palóczokkal telepítette meg, tizen két ház volt rajta építve, valami négy évi lakás után, el távoztak 's így el pusztult, az árkok behuzattak, és szántó földé vált.
- b, Dergénye düllő, ezen föld rész hajdan víz álasos posványos hely volt, régi időkbe szinte így neveztetett — jelenleg miután a' viz leapadt szántó földeknek használtatik.
- c Gaz düllő, hajdan erdő volt, kesöben kivágatott és kiirtatott, most szántó fold —
- d Dióssziget — hajdan körül volt vizekkel véve, a' szigeten sok diofák letezték — idös emberek emléke szerint egy kápolna is volt, melyben fehér papok laktak — a' földben sok ember koponyák, és téglá darabok találtnak.
- e. Dékán rét, hajdan rétes hely léven, jelenleg miután a' viz leapadt közlegelőnek használtatik.
- f. Pál sziget, most szántó föld, régi időktől úgy neveztetett.
- g, Gönczy sziget, hajdan vizzel volt körül véve, — az elnevezésről nem emlekszik senki.
- h, Körtvélyes hajdanába sok vad körtve fa tényeszet ezen a földrészen, onnan vette el nevezését.
- i, Pal sziget. — ezen el nevezésről nem tud senki emlékezni.
- 7^{ik} pontra NSzántó határa, eszak felöl Ádani, és Régeni pusztákkal, napkelet felöl Bihari rétek, dél felöl Kis Szántó községel és nap nyugot felöl Nagy Zomlini pusztával és Nagy Kereki helység határával.
- Egyéb nevezeteségekkel Nagy Szántó nem dicsegedhetik, miután semmi régibb levéltára nincsen.

(82b)

Kelt Nagy Szántón Aprilis 2. 1864

...¹
Jegyző

Főbíró Pásztor István mk
m b ...² *Ferencz*
Esküt Kozák Mihály m k
Esküt Vári Ferencz m k
Esküt Gáti Imre m k

¹ Olvashatatlan aláírás.

² Olvashatatlan aláírás.

ad 275
865

(84a)

Nagyváradí járás főszólgabírája
Tekintetes Kosztin Tamás úrnak

NVáradon

2812
865 sz. a. kelt tisztelt rendelete folytán, van szerencsénk Nagy Szántó község
Helynevek kiírását ide /·/ alatt mellekelve tisztelettel bemutatni.

Vagyunk tisztelettel

NagySzántó februar 19^{en} 866

A Tekintetes főszólgabíró úrnak

...¹
Jegyző

alázatos szolgája

főbíró if Pásztor István mk

¹ Olvashatatlan aláírás.

(85a)

Helynevek

N: Ürögd községből, Bihar megyéből.

(86a) 1 Bihar Megye, Szalontai járáshoz tartozik N. Ürögd Község.

2. Csak is N. Ürögd néven ismeretes.

3. Más elnevezése a Községnek nem volt.

4. a Község mikor említetik legkorábban nem tudatík.

5. Honnan népesítetet nem tudatík

6. a név eredetéről nem tudatík.

7 a Község határában előforduló topographiai nevek következők, u. m Pál tó fordulo – ugyan azon forduloban volt hajdan egy tó, mely jelenleg mint kaszáló használtatik, onnan vette nevét az egész dülőbeni forduló — Sómí dülő hajdan erdő lévén, igen sok sómfa lévén onnan vette nevét ezen fordulo — Holumbás, egy emelkedet domb vagyon onnan vette nevét. — Patrarille, a rész földek lévén kiadva onnan vette nevét, — Somozel, – az ugy nevezet Kís Somógyi pusztától veszi nevét, — Velzsu, hajdan viz folyas lévén jelenleg Kaszáló, — Fundator, ezen kis gát, hajdan a törököktől maradványnak mondtatik. — Bóli dülő, az abban lévő Bóli forrás kuttól neveztetik. Ismét egy kis forrás, mely a Papp Kaszálojában volt, ónnan neveztetik funtína Pópínak, — A Balóg réti to az ottan levő kőrcsma felálítójától vette nevezetét. — Pusztá hajdan falu lévén ót el-pusztulván pusztának neveztetet azon föld rész, — Ugyan e pusztá részben a falu mellet vagyon egy G. Cath. egyház, melynek tornya török mecset maradványának lenni alítatik.

Az erdő, mely Cserei nevet visel, onnan, hogy hajdan Csere bokrok között több szép fiatal fák lévén, onnan vette nevezetét. — Nagy Ürögd határos, N. Várad, Szőlós, Csehi, Ó apáti, Kis Ürögd, Les Községekkel, és Mátsai, Vargyai, Besenyői, és Iklódi pusztákkal.

Kelt Nagy Ürögdön Sept 4^{én} 1864

Bethner János

Jegyző

Krajnik János × főbíró

Dóbai Nuti × másod bíró

ör Dóbai Mítru × Esküdt

P. H.

a' 2902^{ik} számhoz
1865

(87a)

Értesítvény

a Nagyváradon és környékén létező helynevek gyűjtése tárgyában.

Alig létezik Magyarországon város, mellynek kisebb területű határa lenne, mint 20,000 lelken felül biró 's hazánk egyik legnevezetesebb városaként ismert Nagyváradnak; a mezei gazdálkodást segítő határ szűkét a várost félkör formában övedző szőlő hegyek pótolván, mellyeken a különben ipart és kereskedést üző lakosok szőlő műveléssel is foglalkoznak, 's leginkább ezek képezik jövedelmi forrásaikat. —

Csekély kiterjedésű lévén a város határa, helynevek is kevés számmal találhatók, 's így az ezek gyűjtése céljából felvett 7 kérdésre is csak igen kevés következő adatok közölhetők.

1° Szabadalmas Nagyvárad város fekszik Biharmegyében a tiszántúli kerületben, a N: váradi járásban.

2. A városnak valamint | hajdan úgy jelenleg is csak egy neve él, 's ezen ismeretes ország szerte; azonban 1850^k évben felsőbb hatósági megerősítés alapján 4 város részből egyessítettett, melly város részek nevei következők;

(87b)

a) Nagyvárad újváros; azért neveztetik így, mert a vár közelében a korábbi háborús századok alatt fenállott ős város elpusztítottván, ezen városrész csak a 17^k század második felében a háborús idők megszűntével épült. —

b) Várad olaszi /:hajdan Olasz falva:/ híhetőleg onnan nyeré az Olasz falva elnevezést, hogy itt hajdan Olasz ajkú egyének telepedének le. —

c) Várad várallja, melly éppen a vár tövébe épülvén, nevezetét onnan nyerhette. —

d.) Várad velence, vagy közönséges néven katona város, mivel a várnak 's az azt lakó katonáknak közvetlen közelében létezik 's itt az előtti időkbe szállásoltattak a ' | várba nem járt katonák. —

(88a)

Megjegyeztetik egyébiránt, hogy Nagyváradnak hajdan vadkert nevű város része is volt, melly a többi, nevezetesen pedig Várallja, és Velence város részekbe olvadván nyom nélkül elenyészett, nevét pedig onnan vehette, hogy a NVáradi rom: kat: Püspök vadas kertje közelében állott.

3.) Mint már fentebb a 2^k pontban érintve van a községnek hajdan sem volt más elnevezése, 's különfélekép sem íratott. —

- 4.) Nagyváradnak az eredetét Bonfin Szent László királynak, Lázius pedig Szent Istvánnak tulajdonítja. —
- 5.) A várad 's vidékére szomorú emlékű tatár járáskor már meg ült város volt; akkor azonban elpusztítván, az ország minden részéből népesült.
- (88b) 6.) Nagyvárad elnevezésének eredete mind eddig kinyomozva nincs, Ke., | Keresztúri a szláv „Belarad” fejeér várat értelmező szótól származtatja, valamint a „Surungrad” szótól Csongrád eredett. —
- 7.) Létezik a városon kívül dél felé a Rhédey kerten túl egy lapályos helyen forrásokból táplálkozó igen jó ívő vizet adó kút, melly Boné kútjának neveztetik, melly elnevezés onnan származik; mert /:Fényes Eleknek geographiai szótára szerint:/ 1706ban báró Palocsai és Boné II^k Rákoczy Ferencz tábornokainak hadserege, melly a várat ostromlotta, e kút környékén táborozott, 's hihetőleg e' kút is Boné által ásattatott.
- (89a) Továbbá letezik a város dél keleti szélén hol a nváradí, szőlősi, és ürögdi határ összejön egy határ halom, melly Péro halmának neveztetik mai napig is, azon okon, mert a város levéltárában levő jegyzőkönyben foglalt 1759^k | évben történt határjárás alkalmával ezen dombon Péro nevű lázadó rácz kapitány akasztófája még fenállott, kinek teste a múlt század elején felnégyeltetett, 's az ország különféle részeibe szét küldetett, 's Nagyváradra is küldetett egy része felakasztás végett. —
- ψ körös oldalon — Végül egy szőlő hegyet — melly a városon kívül délkelet felé az úgynevezett ψ sötét ágon fekszik, — Szent István hegyének neveznek, azon oknál fogva, mert az ezen hegyen Szent István király által épített templomot II^k István magyar király sok jószággal megajándékozva, 's törvényhatósággal is felruházva az általa meg telepített Praemontrei Praepostságnak ajándékozta, később azonban az itt létezett kolostor elpusztult, de alap helye mai napig | is meg van.
- (89b)

Nagyvárad Julius 3^a 865.

Kocsis József mk
albiró.
Hajdu Ferencz mk
főszám vevő
Follinus István mk
város fő Jegyzője.

Helységek jegyzéke.

(91a)

Melyek a nagy méltóságu m. kir. Helytartó tanács által rendelt hely nevek gyűjtését nem foganatosíták vagy a gyűjtést hibásan eszközölték.

A helység neve.

Derecske.

Kaba.

Told.

Nagy Várad October 10^{én} 1865.

(92a)

Helynevek

Nánhegyesel községből, Bihar megyéből.

A' megye székhelye: Nagy várad, a' járás székhelye: Belényes, a' járás szakasz székhelye: Magyar Cséke. —

Helység neve Nánhegyesel mely románul Hidiselu Nándnak neveztetik. — a' helység utcáinak semmi elnevezése nints — A' határbeli tér ségek el nevezései: Kolibisie — Horoklán — Togyicseszku — Jazér — Czárina — mely nevek magyar nyelven is azon | azon néven neveztetnek —

(92b)

Magának a' helységnek más neve regén sem volt, most sem ismeretes.

A' mostani nemzedék a' helység mikor lett el nevezéséről mit sem tud.

A népesítés helybeli a' lakosok mind románok.

(93a)

Nánhegyesel helység fekszik kis részben völgyben nagyobb részt hegyen, 3 sor házból áll, határa hegyes és lapályos, folyó vize a' Reu patakja. Határos Dobrest, F. Topa, A. Topa, N. Kerpest, Krántsésd, és Szítány Községekkel 's határaikkal.

Kelt Nánhegyes~~el~~ 16/4. 864

Guricza Mihály.
Jegyző

(94a)

Helynevek
Nyarlo községből, Bihar megyéből.

(95a)

Adatok az előirt kérdőpontokra.

Az 1^{őre} Nyarlo Román ajku és egyáltalában görög nem egyesült vallásu Község, fekszik Bihar megye szalontai járásában, 's tartozik a' NVáradí l. sz:t: Püspökség uradalmához

A' 2^{ikra} Előbb nevezett községnek köz tudomás szerént mas neve nem létezett, 's csak is a' megnevezett név bír helybeli elterjedéssel, 's ez ismeretes országszerte. – Román elnevezése Nyarleu –

A' 3^{ikra} Hogy hajdan ezen községnek más elnevezése lett volna, aról senki tudomásal nem bír. –

A' 4^{ikre} Hogy a' község mikor emlittetik legkorábban senki sem tudja. –

Az 5^{ikre} Hogy ezen községnek Román ajku lakossai, honnan telepedtek ide, nem tudatík. –

A' 6^{ikra} A' név eredeteről semmit sem lehet tudni. –

A' 7^{ikre} Kirbolya erdőréz, – Skrumetare legelő, – Oltván erdő, Hidegkut kaszáló, ezen elnevezés magyar lévén, azt lehet hinni, hogy ezen községet magyarok is lakták. – Sztuperie legelő, régen méhészet. – Bárna kaszáló, – Maulistye erdő, – Gyálu máre, erdő, – Lepedeu /:magyarul lepedő:/, magaslat. – Valya de fâra völgybeni kaszáló kuttal. – Csetatíle legelő /:regi rom:/, Valye Kórbuluj Kaszáló. – Valya pálinkerü völgy forásal, 's pálinka házal. – Gruju, kaszáló. – Glimeje legelő. – Válya szelistye völgy. – Válya sípot. Válya Aldása, völgy. – Valya Készilor, erdővölgy. – Csuja, völgy, – Válya *Burleczuluj*, – Pareu | Albulesti völgy. – Válya Ulmuluj, völgy erdővel. – Stráva völgy kaszáló 's erdővel 's kuttal. –

(95b)

O: Apáti Septembner 4 864

...¹
Körjegyző által

¹ Olvashatatlan aláírás.

(98a)

Helynevek
Nyermegy községből, Bihar megyéből.

(98b) Nyermegy Község hegyes völgyes területe között külön elnevezéssel bírnak több hegyei, melyek Oncseszku; Olaraszku; Kimpu Máre; Kimpu Karanzel és Hosszú mál. —

Több kisebb patakjai három örlő malmot hajtanak, —

(99a)

Felelet a tulnani kérdésekre.

1re Nyermegy község tartozik Biharmegye Szalonta járás Beéli szakaszához. —

2re A község — áll 69 számú házból 's 136 lélekből, kik románok, — tartozik a NVáradí lat. szttásu Püspökség Beéli uradalmához. —

3ra Más elnevezése nincs.

4re Telepítése ideje nem tudatik.

5re A község magából szaporodott

6re Eredetéről sem írott semszóbeli adatok nem léteznek. —

7re A község határa 918 hólđ és 1529 □ öl Van több patakja, — s hegyei melyek Oncseszku, Oloraszku, Kimpu Máre, — Kímpu Karanzel, és Hosszú Male. —

Kelt Nyermegyén Május 10. 1864

főbiró *Brecort* Mitrú k × v
jegyző Holnapŷ

Helynevek

(100a)

Nyégerfalva községből, Bihar megyéből.

1. Biharmegye, belényesi Járás, neveztetik belényesi vidéknek is, székely Belényes. (101a)
2. Nyégerfalva, románul Nyegru név alatt.
3. a' Községnek más elnevezése nem tudatík.
4. nem tudatík.
5. nem tudatík
6. a' név eredetéről mitsem tudni.
7. E' község határában előforduló dűlők nevei u. m. Vízköz rét, Kert alya, melegviz,
Pisztrangos, Veres mező, Pepényistye, alsó mező, Nyárfás, Rekketyés tér.

(102a)

Helynevek
Nyimoesd községből, Bihar megyéből.

(102b)

1. Bihar megye, Belényesi járásához tartozik.
- 2 A község csak egyedül "Nyimoesd,, név alatt ismeretes
- 3 A községnek más neve nem volt.
- 4 Ember emlékezetét meghaladó idők óta.
- 5 Hogy honnan és mikor népesített nem tudatik
- 6 A község nevének eredetéről miután a községnek régebbi időről levéltára nincs mit sem tudhatni

(103a)

- 7 A község határában előfordulnak "Farkasászká,, ~~dülő~~ Czarína, Gučaszká Beszericsászká, | Stefászká, Kuratura, Bolhászká, – dülők, melyek szántó kaszáló és legelőkből állanak, fekvésök hegy völgy legkevesebb része lapály, ehhez tartozik még a A nagyvaradi G: egyesült püspökség tölgyes¹ erdeje mely Dombráva név alatt ismeretes – A községet keresztül folya 2 patak melyek csak Vale név alatt ismeretesek, Vale magyarul patakot térszen, ~~ezen~~ ezen patakok egyike eredetét veszi a Budurász községgel szomszédos havasokon és Belényes Városon keresztül folyva a városon kívül a fekete körösbe folyik a másik patak pedig eredetét veszi a Keszulya községgel szomszédos havasokból s Nyimoesd község közepén a budurási havasokból eredő patakkal egyesül Nyimoesd községe határos Belényes Várossa, Gyalány, Kuraczel Pocsovelesd Száka és Mézes községekkel.

Kelt Nyimoesden Junius hó 1^{én} 1864

Neubauer Istvan
Jegyző

¹ E szó a sor fülé van beszúrva.

[Nyüved]

(104a)

- I. Biharmegye Nagy Váradi Járás Bihari szolgabírói Kerület Nyüved¹ Község /:a' hozzá csatolt. 's 21 számú házból álló Kügyi² pusztával – együtt, a mely is a' községtől 1/2 mért földre esik:/ határja északról a' gyapoji pusztá és Félegyházi határ, délről Kügyi és Régényi puszták. Keletről P. tamási Község és a' Benkei Pusztá, nyugotról Pelbárthid községe.
- II. A' Község neve csupán Nyüved, valamint Kügye is – 's ezen nevek is tsak helybeli elterjedéssel bírnak.
- III. A' Község hajdan „Kis” melléknévvel is említettett, de ezen mellék név tökéletesen elmaradt 's tsak Nyüvednek említettik.
- IV. A' Község leg korábban 1600 év körül említettik az idősbek állítása szerint, de semmi okmányból nem deríthető ki.
- V. a' Község honnan népesítettett – nem tudatik.
- VI. Nyüved községét hajdan 1680^{ik} év táján a' Kihalt Nyüvedi család monda-képpen bírta volna, – s eről vette nevét, mi jelenbe is áll.
- VII. Nádasszeg: nevét a' rajta termett sok nádtól nyerte, most lapályos kaszálló. Kalaprét hajdan kalapforma kerek viz folyta körül most lapályos kaszálló. Bota fája. hajdan sok botnak való fát termett. most azonban háta kaszálló. Gyűrűs régente sok veres gyűrűfákat termett, most háta szántó föld Markó, hajdan maroknyi, 's jó széna termő hely volt, most lapályos kaszálló. Rozsdás | nevét onnan nyerte hogy hajdan ha a' viz meg futotta a' benne termett füvek rosdás színűek voltak a' hátra maradt iszaptól – most lapályos kaszálló. Fekete ér a' benne termett fekete sástól vette nevét, most lapályos kaszálló. Kenye-res. hajdan – a' nép monda szerint egy kenyéren vététt, most lapályos fekvésű kaszálló. Sárkány sziget a' nép monda szerint hajdan itt sárkány fészket találtak, most lapályos kaszálló. Fövényes fok. nevét a' sok fővény től nyerte, most pedig terméketlen. Hosszú rét. nevét a' hosszanni elnyúlástól vette, most háta kaszálló. Egetterdő hajdan erdő volt, 's leégették, most szántó és kaszálló. Héjjafészek. régente a' héjják itt költötték tojásaikat, most lapályos kaszálló – Paptökéje hajdan lelkész kaszállója volt, 's egy nagy töke volt benne, most lapályos kaszálló. Rákos. nevét az ott nagy mennyiségbe volt sok ráktól vette, most lapályos kaszálló. Égés hajdan nád termő hely volt, 's gyakran égették, most lapályos szántó és kaszálló. Farkasfája hajdan sok fa termett itt, 's sok farkasok tanyáztak benne, most szántó és kaszálló. Kisrét. nevét kitsiségétől kapta, most háta szántó föld. Nagyret. nevét nagyságától vette most háta szántó föld. Vár telek. hajdan itt vár volt 's erről neveztetik jelenbe is. most háta szántó föld. Dekány hajdan Dekány nevű egyén bírta

(104b)

¹ Egy másik kéz húzta alá.² Egy másik kéz húzta alá.

- (105a) most legelő. Kantár, a' nép monda szerint hajdan egy kantáron vevődött, most legelő és hátas kaszálló. Nagy írtás. hajdan igen bokros hely | volt, 's kiírtották, most lapályos szántó és kaszálló. Lókert allja. hajdan itt a' lovaknak kertet kerítettek föl, 's erről neveződött el, most legelő. Lápallja. ez nagy láp mellet nyúlt el most legelő. Sástó. hajdan nagy sás termő hely volt, 's a' közepén egy tó volt, most legelő Somosdomb hajdan sok somfát termett, most szántó és kaszálló. Tilló hajdan igen nagy lápos hely volt, most lapályos szántó föld. Kerek tó. hajdan tó volt és kerek, most hátas szántó föld. Temető dűlő, jelenbe temetkezési hely. Tamási dűlő. Tamási községe alá nyúlik hátas szántó föld. Pap laposa. hajdan Pap nevű egyén bírta, 's a' közepén haszna vehetetlen lapos volt, most is terméketlen. Pénz gödör. hajdan e' helyt pénzt ástak ki, most hátas szántó föld. Szilbokor. nevét, mivel szélen volt, 's nagy bokor volt rajta, – vette, most hátas szántó föld. Vápa. hajdan nagy danca, és sülyedős volt, most lapályos szántó föld. Disznó fertő hajdan a' sertvéseket ide hajtották fürödni, most hátas szántó föld. Tóth völgy. régen Tóth nevű bírta, most legelő, Sovány dűlő. igen szikes sovány föld, 's jelenbe is az, most szántó föld. Csonkahatár, nevét a' rövidsége miatt vette, most hátas szántó föld. Gugyori lapos. hajdan e' helyt gugyori nevű csapszék volt, most lapályos szántó föld. Malomhely. hajdan e' helyen vízi malom volt, most lapályos szántó föld. Berettyó folyam közvetlen a' község alatt foly el de 3 éve hogy a' községtől $\frac{1}{4}$ órányi járásra | új csatorna ásatott, 's most azon is foly a' Berettyó folyam jó az úgy nevezett Szilágyság felől.
- (105b)

Keltt Nyüveden Ápril hó 3. 1864.

Baký György.
Körjegyző.

Lovas Péter mk
Főbíró
Felföldi Zsigmond M. K.
második bíró
Göntzi Sándor
Farkas Péter M K.
Községi tanácsosok

(107a)

Helynevek
Olá Apáti községből, Bihar megyéből.

(108a)

Adatok az előírt Kérdőpontokra.

Az 1^{ore} Olá Apáti Román ajku 's görög nem egyesült község fekszik Biharmegye szalontái járásában, 's tartozik a' NVáradí l:sz:t: Püspökség uradalmához. –

A 2^{ikra} Előbb nevezett községnek más neve nem létezett tudomás szerént, 's csak is a' megnevezett bír helybeli elterjedéssel, 's ez ismeretes országszerte. – Román elnevezése Opátio. –

A' 3^{ikra}, Hogy hajdan ezen községnek más elnevezése lett volna, – arról senki tudomással nem bír, –

A 4^{ikre} Nem tudni. –

Az 5^{ikre} Hogy Román ajku lakossai honnan telepedtek ezen községbe nem tudatík. –

A' 6^{ikra} A' név eredetéről semmít sem lehet tudni. –

A' 7^{ikre} Dupegyál, a' falu előtt álló hegyen tul lévő szántó 's kaszáló földek. – Dupepadure, az erdön tul lévő szántó földek. – Nyílelile, szántó 's kaszáló földek, – Víczelár, szántó 's kaszáló földek. – Radovoj, völgy kaszálokkal; – Csung hajdan csonka fákból álló jelenleg jó karbani erdő. – Válya lupírol, sűrű bokros völgy. –

O Apáti September: 4 864.

...¹
 Kőrjegyző

¹ Olvashatatlan aláírás.

(111a)

Helynevek.

Olá Kakucs községből — Bihar megyébőlaz 1° pontra.Fekszik a' Nagy Váradi járásban az ugynevezett Kőrözsőlgyén.a' 2° pontra.E' helység a' fenti magyar nevén kívül olá nyelven Kakucs rumunyeszk-nek is neveztetik, mely utobbi nevérol csak is környékén ösmertetik.a' 3° pontra.

Nem tudatik.

a' 4° pontra.

Nem tudatik.

a' 5° pontra.

E' helységet bizonytalan idő olta olá ajku nép lakja.

a' 6° pontra

Sem köztudomásból – sem hagyományból – sem pedig egyebekből a' község neve eredetéről és értelméről mit se tudhatni, azonban valo színűnek látszik, hogy elnevezését a' vele szomszédos Magyar Kakucstól kapta, 's minthogy telepítés alkalmával is lakói ugy mint most is oláhok valának, tehát annál fogva kaphatta Olá Kakucs nevet.

a' 7° pontra.

E' helység határát a' belsőtelek dülön kívül képezik Mező puszta — Kis mező — Felső forduló és Zevoj dülők merő síkságból álló szántó és kaszáló földek, mellyek homok 's kövecses talajjosságoknál fogva vízenyős idő járás alkalmával a' szántó vetőt sikerrel jutalmazták. — Határának egyik szélét a' Sebes Kőrözs folyja | végig, mely miatt rendkívül aradás alkalmával nagyban károsítatik is. — E' község határa fekszik Magyar Kakucs — Tötös — Ösi — Gégény — Rév és Dubricson helységek határai között.

(111b)

Helynevek.

(113a)

Olá Kakucs községből, Bihar megyéből.

Az 1° pontra. NVáradi járás – Élesdi szakasz – a' Körözs völgyén.

a' 2° ” Oláhul Kakucs rumunyeszknek neveztetik.

a' 3–4–5 és 6° pontokra. – Nem tudatik semmi.

a' 7° pontra. – Ezen 45. számú házban álló kisded helység a' Sebes Körözs partján áll, – mely miatt aradások alkalmával a' helység 's határa sokat szenved, – az egész határ síkság – 's földje átalányosan Körözs hordta kővel telt, minek következtén vizenyős időjárás alkalmával elége termékeny, – kevés esőzésekor aszálynak van kitéve, – határa következőleg elnevezett dűlőkből áll. u: m: Mező puszta vagy Carina – Kis Mező – Felső forduló, és Zevoj.

(114a)

Helynevek

Oláh Sz. Miklós községből, Bihar megyéből.

- (115a) 1. Kérdésre. Oláh. Szent. Miklos község fekszik Bihar megye Nagy szalontai járásban.
- 2^{ik} — A községnek jelenlegi neve él s ezen ismeretes megye és országszerte. Hogy nevét honnan kölcsönzé nem tudatik, valamint a g n e templom védszentje Sz. Miklós a község is ezen néven van 2000 lélek számmal bírván s a lakosok általán román ajkuak s nemzetiségük hihetőleg a többi Sz. Miklós néven előforduló községektől megkülönböztetés végett vette fel az Oláh előnevet.
3. — A községnek hajdan volt-e más elnevezése? — nem tudatik
4. — A község hogy mikor említették legkorábban bizonyos de sejthető adatok nyomán sem mondhatni — pecsétje melynek közepén egy futó nyul látható 1715 iki évszám és SZ. MIKLOS PECSÉT körirattal van ellátva, az Oláh előnév előnem fordul.
5. — Hogy honnét népesítettett? — nem tudatik.
6. — Hogy a község nevét honnét vette sem hagyomány sem köztudomás vagy írott s nyomtatott emlékekből nem tudatik.
7. — Előforduló helynevek a határban következők — Düllők. Vár düllő Pap düllő, Ér düllő, Parlag düllő, Ördög árka düllő – Ördög árkan tuli düllő, nevét azon helyektől nyeré melynek közelében fekszik. Ér d. az ér mellett, Vár düllő egy régi földhányás mellett, Parlag düllő mivel hajdan parlagon hevert, Ördög arka düllő az ördög árka mellett egy oldalon a falu felé a az Ördög árkan tuli düllő – az árkon tul, Pap düllő — a Pap szigetek s kaszállótól. A hely nevek 1. Kisgát ér. 2. Bandi lapos 3. Gále földszik. 4. Mágó szík 5 Mágó folyása (ér) 6. Bogdán szík. 7. Trípusza rét. 8 Trípusza szík. 9 Zsugyó Vaszali ere. 10. Radványi határ szík. 11. Porumb lapos. 13 Ujvarosi lapos. 14. Fehér Vaszali lapos. 15. Szingula György lapossa 4 draban 16 Pap Kaszáló. 17 Pap sziget. Demeter sziget és Vaszi sziget. 3 drban. 18. Bendő rét – (zsombékos hely) 19. Száv Miłm sziget 4. drb. 20. Nyomás szík. 21. Nagy rét mellék. 22. Vak sziget. 23. Nagy szík. 24. Mágó lapos. 25 Butyka folyás (ér) 26 Berek rét – (ér) 27. Gábris rét. 28. Banik rét. 29. Rövid lapos. 30. Butyka – Gál sziget ér által környezve
- (115b) 31. Barakonyi ér mely OSzMiklós és Barakony helységek között fekszik. 31. Köből kut lapos. 33. Belta. 37. Tokaj 35 Juhász 2 drb. és 36. Tóth laposok. 37. Toprongyos folyam, mellette Tuduk rét. 38 Zsugyó Vaszali ere. 39 Mieszunyika lapos. 40 Vak sziget és Borka sziget ér által körül véve 41 Gábor sziget (Kurtyon) legnevezetesebb volna

régiség tekintetéből a „föld vár” mely négyszög alakbani földhányás és az „Ördög árka” mely hosszan nyulik s több határon keresztül fut — azonban ezekről semmi bizonyos adat ki nem fürkészhető. — A többi nevek, a határban régen tanyát tartó elődöktől vették nevöket.

Jegyzet. Oláh Sz. Miklós községe Mária Terézia idejében adományoztatott a főméltóságú H. Eszterházi családnak. Határos — Keletről Pankota Mácsa pusztákkal, délről Barakony — Cséffa — Nyugotról Atyás, Ugra, ejszokról Rojt közsegekkel.

Kelt Oláh Sz Miklóson april 15^{én} 1864

...¹ Dezső mk
jegyző

¹ A családnév olvashatatlan.

(118a)

Helynevek
Ólcsa községből, Bihar megyéből.

(119a)

Feleletek a tulnét tett kérdésekre

- 1^{ore} E község tartozik Bihar megye Szalontai járása Bééli szakaszához, 's jelenlegi székhelye Béél mező varóssa. —
- 2ra E községnek jelenlegi neve Ólcsa, lakják románok. —
- 3ra E községnek sem most, sem hajdanról, más neve nem említettik —
- 4re E községnek keletkezése valószínűleg a Törököknek magyarhonból történ végleges kiűzetésével egyidejű. —
- 5re E község népesedett az koronként Erdélyből bevándorlottakból —
- 6ra Eredetéről mind írott, mind pedig szóbeli adatok hiánya miatt semmit nem tudhatni, 's mind össze is az mit szóbeli hagyomány útján tudni lehet – anyi, hogy regenten egy kevés távolsággal lejjebb feküdt, jelenlegi fekvésénél. —
- 7re A község határa összesen 1548 cataszt: hóld, és 500 □ öl, következő dülőkkel um. belsőtelek. Gyaluri — Kasucza — Huble — lúnka. — Szomszéd községek pedig – Bélfenyér. Karasszó Ökrös. és Kalácsa Községek; 's tartozik a N.varadi lat: szer: püspökség Bééli uradalmához. —

Kelt Ökrösön Márt 30/864

P. H. Bíró ...¹ Tóma

Popovits Péter mk

G. n. e. lelkész.

Márton 'Sigmond Jegyző

¹ A családnév olvashatatlan.

(120a)

Helynevek
Oláh Hodos községből, Bihar megyéből.

A megye székhelye: Nagyvarad, a járás székhelye: Belényes, a járás szakasz székhelye Robogány, a helység Hollodi vidékén fekszik.

A helység neve: O. Hodos romanul is ugy nevezik, — a helység északi részét Bozganyászkanak” nevezik, – a helybeli románok, mely elnevezés semmi tulajdonságot nem jelent, – ezen elnevezés régi; okát senki nem tudja. hivatalos iratokban elő nem fordul, a szomszéd falvak lakoi sem használják ezen elnevezést. — (120b)

A határban térségek nevei: duleu barkuluj, gyálu beszerecsi, duleu czer-murilor, duleu curaturi, duleu goronilor, pantyászka

A helységnek más neve régen sem volt most sem ösmeretes. —

A mostani nemzedék a helység mikor lett elnevezéséről semmit nem tud, —

A népesítés helybeli, a lakosok mind románok.

Oláh Hodos helység fekszik dombon, alakja két sőr hazból áll, — határa hegyes és völgyes. (121a)

Folyó vize a Hodiselu pataka. — Határos forrászeg farkaspatak és Hollod helységek határaival. —

Kelt O.Hodoson í 5^{ik} Aprilis 864.

Csokán Tivadar
Jegyző

(122a) Ökrös

Helynevek
Ökrös községből, Bihar megyéből.

(123a)

Felelet a tulnét tett kérdéseket illetőleg.

Az ^{1^{ore}} E község tartozik Biharmegye Szalontái járása Béli szakaszához, – a székhelye jelenleg Bél mező várossa.

^{2^{ra}} E községnek neve jelenleg Ökrös /romanul Ucurisiu:/ – jelenlegi helyén a Töröknek Magyarországból lett végképpeni kiveretése óta áll, az előtt pedig Mihales név alatt egy ¹/₄ mértföldnyivel távolabb, jelenleg is a határban eső ugynevezett Török dombon – oláhul Gyalu turkusestyilor – feküdt, akkor volt állítólag mintegy 42 ház, jelenleg pedig 156.

^{3^{ikra}} Mint a másik pontban említettett hajdan a község neve Mihales —

^{4^{ikre}} Jelenleg a községnek mikori keletkezését nem tudják de valószínűleg már a törökök bejövetele előtt is állott s mint neve mutatja magyar község volt —

^{5^{re}} E község népesedett az időnkint Erdély felől bevándorlott családokból.

^{6^{ra}} A község eredetére nézve a jelen nemzedék biztos tudomással nem bír, de mint fentebb is említettett már a Törökök bejövetele előtt Ökrös nevezetű község állott

^{7^{re}} A község határa összesen minden mívelési ágat együvé véve 3952 catastralis föld és 510 □ öl a mely határbaní dülők következők = Dúmbrovicza. Talmácsi — Ogrezeli — Harpataki — Kimpumáre — Sabamáre — Gruecz — Dosz — Gyalu Turkusestyilor — Gyalú besericsí — Leugyelászka — Temető — és Szuszági dülők alatt ösmeretes.

A szomszéd határos községek – Északról Ólcsa —, Keletről Hodiseli pusztá, és Bogy Községe — Délről — Krajova és Koroj községek – Napnyúgotról Somoskesz Barakony — és Kalácsa községek. —

Kelt Ökrösön Márt 31. 864 —

Bíró *Boczok Mitru*
P. H. Popovits Péter mk
G. n. e. lelkész.

Márton 'Sigmund
Jegyző.

(124a)

Helynevek
Örvénd községből, Bihar megyéből.

1. Örvénd tartozik: Bihar megye, nváradí járás, élesdi szakaszához — e' vidék táj elnevezése "Körös völgy" mely elnevezés onnan van, hogy a' Sebes Körös futja végig ama völgyet, mely két hegy sor által övezve, a' felsőbb vidéken több csucokat is képezve, az Erdély országi határokig nyulik. Örvéndnek határai; északról Kövesd és Czigánfalva, – Keletről Alsó Lugos, délről Czéczke, M. telki, és Posalaka – nyugotról pedig Pusztá Ujlak. (124b)
2. Örvénd községe ország szerte Örvénd" nek neveztetik, még oláh nyelven is, csak az Ö betű változik O,,ra, neveztetik Orvénd (125a)
3. E' községnek más neve nem tudatik.
4. Örvénd keletkeztéről a' legidősebb emberek sem birnak tudomással, a' községi levéltárban pedig e' tárgyra vonatkozó irományok nem léteznek.
5. A' népesítésre vonatkozó adataink szinte hiányzanak — valamint
6. a' név eredetéről is. Azonban a' nép két hagyományos mondát tart emléken, nevezetesen:
 - a., némelyek beszélík; hogy a' hajdani jobb világban az örvéndi közbirtokosok, mint hogy a' községnek igen jó bór termő hegyei vannak, – magyar vendég szeretettel párosult vig szüretelés, hetekig tartó öröm ünnepeket ültek, örvéndetek, nyerte volna az Örvénd nevet.
 - b, mások szerint, a' Sebes Körösben e' helyen régenten igen nagy mélylységek, úgy nevezett örvények voltak, 's innen származtatják az Örvénd szó elnevezést.

Mellyik bir nagyobb hitelességgel, meg határozni nem lehet. — Az első látszik támogatni az Örvéndi egyház /:ref:/ pecsétjére vágott Szöllő fűrt. a' másodikat sem tagadja meg azon tény állás, hogy a' község határa a' körös folyó által hasítatik, előbbi örvényeit azonban be töltve, most olly veszedelmes helyek nem léteznek. Ez állítást támogatják még a' község határában alább a' 7ik pontban megnevezett, helynevek is, — mellyeknek lehetőleg meg magyarázását adni kívánjuk.
7. E' községnek említésre érdemesebb helynevei im következők; Északról a' Telkes dűlő, szántó földek, egy erdő alatti, 's két hegy közötti "telek alaku,, csucsba be|nyulva a' felette fekvő erdő rész is Telkesnek neveztetik, monda szerint tündér lak, parasztosan telek elnevezéssel, — sőt jelenleg is élnek olly emberek tündérek hogy láttak legyen e' helyen erősen bizonyítják /:alkalmasint álmukban:/ itt van a' telkes kut, melly más képpen csola kutnak is neveztetik, azért mert valami fíjatal paraszt legény, egy barna bőrű cigán leánnyal jött szerelmi érintkezésbe. Ezt követi a' Mocsár dűlő melly a' Körös mellett fekszik, lapályos és vizenyős fekvése miatt nevezve, itt találtatik egy kaszálló rét is (125b)

”neresz,, nevű — hajdan veszedelmes lápokkal, mélységekkel tölt hely, honnan a’ gazdák cselédeket tiltották a’ jóság legeléstől ”ne ereszd” lett belőle rövidebben ”neresz,, ezt követi a’ felső rét nevű dűlő a’ községnek felső határáni fekvése által így nevezve, ebben van a’ kigyospatak, kacskaringos folyásáról nevezve, Körös köz, a’ malom csatorna, és a’ nagy v̄ annya körös közti fekvéséről, füzes, fűzkés bokrairól, kis rét, kut allya, domb allya, úr rét, siker rét, bogár rét, bogár hát alakú fekvéséről nevezve.

Szöllő hegyei: a’ posalaki hegy, azért neveztetik, mert nagyobbára Posalaka község lakossai által biratik. Oloszó hegy, egy erdő közti völgybe O forma fekvéssel benyulva, ezt követi az ”Aghegy,, monda szerint a’ legrégibb szöllő hegy Örvénden, — ”Által hegy,, ”Kert allya hegy,, végre „fogas hegy” a’ községben leg erősebb borairól fogas,,nak nevezve.

(126a)

Erdő részei: a’ Telkes, Pántos völgy, egy benne levő kerek pánt alakú tóról nevezve, Rozsás völgy, szénégető völgy, hajdan a’ szénégetésre kitűzött hely, — Igásó, egy magas nehéz feljuthatású hegy, íga, és só, — ”Tatárvágás,, a’ tatárok által kivágott erdős hegyen keresztül nyuló út, — melly kis, és nagy ványinak is neveztetik, ”Mosdos hát,, tölgyes erdő rész. Ezután jó ”Mélly völgy,, ”Rokalyuk,, ”Bodis rét,, ”Bodis patak,, | ”Bika föld,, nép monda szerint, e’ hely a’ szomszéd Pusztai ujlak község határához tartozott, hol azonban, egy lopott bikára találtak, az elveszett jóság tulajdonosa, ’s ennek kereső társai azt fürkésztek, hogy melly község határához tartozik ezen rész hol elveszett bikájukat megtalálták, mert akkori szokás szerint, azon község lakossága tartozott a’ kárt meg téríteni, hol valami lopott jóság megtaláltatott, ezen okból az p. ujlakiak e’ darab földet határjukból kitagadták, ’s maradt az örvéndieknek a’ bika ára megtérítése fejében, — ”Baranyi hágo,, egy magas meredek domb hajdanában, mellyen jelenleg egy mély út van vágva, monda szerint egy laksági uraság itt keresztül utazván, esős údó, ’s rossz út lévén lovaival elakadt; Baranyi uram ezen nagyon boszankodván, hogy ez rajta többször megne történjen, jobbágyait ide hajtva, azon mély utat vágatta, melly máig is Baranyi nevet visel.

Kelt Örvénden Május hó 30^u 1864

beadja
Májer János mk
Jegyző

Délbihar Nagy Várad megyei kerület
Élesdi szakasz

(128a)

Határleírás

Össi községnek, mely románul Auseu-nak nevezik Ösi község keletről Gégény, délről Oláh és Magyar Kakucs Dél nyugotrol Tötös hat. határos. — 515 lélekel bir. G. egyesültek

Határa kezdődik keletről Kolozsvárra vezető ut mellett Gégény község felől, mely község 6. dülöben van felosztva u. m. Falu dülö melyben a szántó földek házak és épületek vannak — mely község síkságonfekszik és sok gyümölcs fák tenyésztésre nagyon alkalmas földjei a jobb termékenységük közé tartozván melyben buza, rozs, és zab legnagyobb mértékben pedig tengerivel vettetnek be és közép szerű években kielégítő mag termést adnak, megjegyzendő hogy a Körös felőli oldalán ezen osztályu szántó földek a Sebes Körös naponként hordja. — földminőségük fekete, sárga szurkos agyag kevés homokkal és iszappal vegyítve, vannak ugyan silány kavicsos homokos iszapos földek, melyek igen sok esőt kívánnak az termésre, 's majd minden három évbe kelletik tragyzni, mert a községen ejsza¹ keletről egy hegy van mely délnek fekszik gyakori esők alkalmával az egész szántó földeket be iszapolja mert derülő ~~ormán~~ homlok ormaín fekszik², mely csupa homok sárga kavicsos földel vegyítve, ennek alsobb alján szollok vannak ültetve mintegy 160 kapás alya szőlő, tulajdonságára nézve | savanyu bort teremnek a, nevezett hegynek ormain a legelő van, mely hegyekből és ronatérből és kopár hegyekből állanak. — a 2dik dülö Czarina. 3dik Czarina seráka dülö silány földjei miatt neveztetik így. — 4dik Czarina din zsosz dülö. — 5 Szőlő dülö. 6dik erdő dülö, a szanto földek 320 hold 200 □ öl, kaszáló 529. hold 50 □ öl, szőlők 160 kapás. erdők 697 hold 900 □ öl legelő 587 hold 70 □ öl az erdőben találatnak Vad Díszno. öz, roka nyul. s. t. b. hegyes völgyes sziklás mely televénnyel fedetik. — a községen keresztül a Varadrol – Kolozsvárra vezető útvonal van. egyéb érdekes feljegyzendő észrevételek nem találtak.

(128b)

Kelt Tötösön Junis 19én 864.

Vajda László
Körjegyző.

¹ [A lehúzott szó fölé beszúrva:] felől

² Eredetileg *fekszenek*-et írt.

(130a)

Helynevek
Papmező községből, Bihar megyéből.

(131a)

Helynevek

Papmező községből, Bihar megyéből

Az elő irt kérdő pontokra gyűjtött feleletek következnek:

(131b)

1. Az érdeket község fekszik Bihar megye, Belényesi járás, Magyar Csekei szakasz, Papmezei Köri jegyzőségben. —
2. a Községnek fenti neve ismeretes ország szerte, mely mindenütt ugy helyben is használtatik.
3. Arrol: hogy a községnek hajdan más neve volt, tudomással e vidéken senki sem bír, de mi után a jelenleg használatba levő név magyar azon következtetésre jogosít, hogy itt hajdanában magyarok lakhattak annyival is inkább, mért e vidéken még most is vannak az román falvak között elszorva részint egész magyar, részint románokkal vegyes falvak; — vagy pedig aminekutánna itt helyben még jelenleg is fenn állanak egyes falai egy régi romnak melyről alantabb bővebb említés fog tétetni, hihető az is, hogy ezen rom lakoi papok lehettek, a mint ezt többen gyanítják | Kiknek tulajdonához tartozhatott a jelenleg is nevét megtartotta Papmező mely ezen időben hihetőleg pusztaság volt ezt annyival is inkább lehet következtetni mivel a Községgel határos Két Község Papmező Kimpány, és Papmező Valány Kezdő szavai szintén ugyan azok egy roman szoval hosszabítva, sőt még a szomszédos Robogányi jegyzői Körben is találattik Papmező Szelistye nevet viselő község, — melyek hihetőleg a Papmezei papi birtokhoz tartoztak.
4. Erre nézve adataink nincsenek.
5. Nem tudatik. —
6. Sem köztudomásból, sem hagyományból, annál kevésbé irott, vagy nyomtatott emlékekből a név eredetéről semmit sem lehet tudni. —
7. A' Község határa hivatalosan használni szokott meg nevezés szerént következő dűllökre van osztva Plopi, és Vlăgyicsászka. — a nép által külön meg nevezett helyek Ritu Prekuluj Kaszállo földek. — Lázur szánto földek, Ritusel szánto, kaszállo földek, — Intra ápi, szánto földek a Kis Hollod, és az ebből kifogot malom árok között, — mind síkságon a mennyiben az egész határon egy domb sincsen. | A régi rom, mely a' falunak déli részén az utolsó ház felet ál még most is emlékül egyes hatalmas falaíval, a falak vastagságáról, de különösen egy darab hatalmas magasságban fenn álló oldalfalán látható lö résekről ítélve, nem egy szerű zárdát, hanem azon időben lehetett erőseget mutat fel, az egész épület

(132a)

alapjától egész fel termés egyenetlen kőből építve, az össze rakásnál használt meszes anyag úgy látszik, hogy nem most használásban lévő módon készített, mert egyes fenn álló részei oly erősen fortak össze, hogy követ kötől csak is erő feszítéssel lehet el választani, — Különösen fel tűnő a falak hoszába futo í' átmérőnyi de ennél kisebb és a fal hosszában futo gömbölyű üregek, melyek minekutánna az épület alapjánál majd csak nem egészen a föld színén a falakba látható füstől jelenleg is fekete üregekről ítélve, meleg ség vezetők lehetnek a felső épületekbe, még a fűtés az épület külsején az említett üregekben gyakoroltatott, a romnak erőségnek kelle lenni ezt bizonyítja látható maradványa, de ugyan csak a Községi pecsét nyomo is egy két bástyáju bejáratott abrázoló metszéssel van el látva, a bástyáktól jobbra és balra egy egy csillag, a két bástya közötti kapu feletti falazat felet pedig fél holdat lehet látni. — a napokban történetesen egy igen réginek látszo idomtalan metszetű pecsét nyomonak jöttünk birtokába melyet egy falusi Kisleány a romokhoz közzel folyo Kis Hollodban talált, homokot ásván annak medréből, ennek lenyomatát jonak láttuk ide tenni P. H. ez szinte felül Két csillagos, csak Között egy fél holdat ezek alatt egy vonalt, melynek jobb felőli végén egy nagy csillag van, mely alatt ismét jobbról négy pontal Körül vett fél hold, és ezektől balra Két egyenlő jegyet mutat. a pecsét nyomo réz öntetű, durva, formátlan darab, fogaán egy juk furva.

(132b)

a Községen Keresztül folyo Kis Hollod vize a Király erdőben veszi folyását, eddig Lunkaszprie, és Szitány Községeket érintve patak név alatt, mint egy három órányi távolságra több apro források és patakok által szaporodva a Hollod vizét Képezi, mely név alat Hollod Községénél ösmeretes. — Más meg említést érdemlő tárgyak a Község határán nincsenek. —

(133a)

(134a)

Helynevek

Papmező Kimpány Községből, Bihar megyéből

az elő irt Kérdő pontokra gyűjtött feleletek Következők:

1. Az érdeklet Község fekszik Bihar megye, Belényesi járás, Magyar Csekei szakasz, Papmezei jegyzői Körben. —
 2. a' Községnek a fenti neve ismeretes országszerte, mely mindenütt, úgy helyben is használtatik.
 3. arról: hogy a Községnek hajdan más elnevezése volt, tudomással e vidéken senki sem bír, de minekutánna a' jelenleg használatban lévő neve egy magyar, és egy román szobol van össze téve, méltán hagyja gyanítani, hogy ez nem az eredeti neve, sőt még azt hihetni is jogosít, hogy itt hajdan magyarok laktak, annyival is inkább, mert ide Közzel elszorva még most is vannak magyar községek a hajdan korból; vagy pedig azt engedi Következtetni, hogy a határos Papmező Községben – hol egy igen régi rom falai egyes részletekben még mai napig is áll, amint azt e vidéken gyanítgatják valósággal valamely szerzet lakot, 's ezekhez tartozhatott mint papi birtok Papmező Kimpány, az ezzel határos Papmező Valány, és talán még több | Körül fekvő más helységek a mennyiben még a szomszéd jegyzői Körben is van egy Papmező Szelistye névvel bíró Község.
 4. Erre nézve semmi adattal nem birunk.
 5. Misem tudatik rolla.
 6. Sem Köztudomásból, sem hagyományból, de annál kevésbé írot, vagy nyomtatott emlékekből a név eredetéről semmit sem lehet tudni. —
 7. a' Község határa hivatalosan használni szokott meg nevezés szerént két düllőre van osztva Lunka, és Muczuleszkuluj, a nép által ezeken kívül egyes helyiségek következő elnevezéssel bírnak Drikur, Tepuristye egy egy darab szántó föld síkföld domb alatt, — Viczlaru Kaszállo föld viz mocsáros helyen, hol esőzesek alkalmával a hegyről lefolyó viz el ömlik, — ugyan ily helyen Halastoele. — Mlaka szántó, Kaszállo földek sík föld. — Oszoj legelő földek hegy oldalban, — Sztrintur erdő közötti kaszállo földek völgy és domb partokon, Ponoru, és Kimpumuczuluj – erdő Közötti tisztás. — | Gyalári — hegyeni erdőség, — Tyátra sziklás erdőség, — Aszkuczitel erdőben Keskeny magaslat Két oldalroli mély völgy felett. —
- a Község területén semmi Különös meg említést érdemlő tárgy az emberi figyelmet magára nem vonja. —

(134b)

(135a)

(136a)

Helynevek
Papmező Valány községből, Bihar megyéből.

(137a)

Helynevek

Papmező Valány Községből, Bihar megyéből

az előirt Kérdő pontokra gyűjtött feleletek Következők:

1. Az érdeket Község fekszik Bihar megye, Belényesi járás, Magyar Csekei szakasz, Papmezei jegyzői Körben. —
2. a Község megnevezésére valamint helyben úgy ország szerte is a fenti név használtatik.
3. Hogy a Községnek hajdan más megnevezése volt, arról e vidéken senki sem bir tudomással, mind azon által a Községnek jelenleg hasznalatban lévő neveről ítélve, a mennyiben annak első szava magyar, még a végszo román, méltán hagyja magát gyanítani, hogy ez nem eredeti név, — sőt még azt hihetni is jogosít, hogy e helyen hajdan magyarok laktak, annyival is inkább, mert ide közzel még most is vannak egy néhány a roman falvak között elszort községek részént egészen magyar, részént románokkal vegyes magyar lakosokkal, vagy pedig azon következtetésre enged jöhetni, hogy a határos Papmező | Községben, hol egy nagy szerü épületnek még most is fenn álló egyes fal romjai láthatók, amint azt a vidéken gyanítgatják, valósággal valamely szerzet lakot, 's ezekhez tartozhatott mint papi birtok Papmező Valány, és az ezzel határos Papmező Kimpány, és talán még több közzel fekvő más helységek is, a menyiben még a szomszéd jegyzői Körben is van egy Papmező Szelistye nevet viselő Község. (137b)
4. Semmi adattal nem birva, erre nézve felvilágosítolag mit sem felelhetünk. —
5. Erről semmi tudomással nem birunk sem a köznép felvilágosító felelettel nem szolgálhat. —
6. Sem Köztudomásból, sem hagyománból, de annál kevésbé írott, vagy nyomatot emlékekből a név eredetéről semmit sem lehet tudni.
7. A hivatalos hasznalatban elő forduló düllő nevek Bucsumilor, Mesztecsinyilor, Pusztuczka, és Magura, — ezeken Kivül a nép által elnevezet egyes helyek Következők: Olorászka, Kaszállo földek egy meleg forrásos helyen, hol egy a földbe ást fa oduból folytonosan eléggé jó izü ihato | víz folyik, mely a leg hidegebb télen által sem fagy be, — *Goron* szántó föld, hajdan tölgyes erdő, — Csorgo egy bokros völgy melyből egy bizonyos helyen víz csorog, — Zekatore cserés legelő hely dombos meredek oldalakgal, — Csokatan hasznavehetetlen dombos, partos, szinte járhatatlan, — Oris domboldal, hol csak is Kapával (138a)

- (138b) lehet vetni tengerit, — cselá város hol hajdan a falu volt, de innen a' jelenlegi helyére telepítetett által a föld felosztás alkalmával, — Pusztuczsa szántó fensik, — Kursza bokros erdő rész a rokák buvo helye, — La Krucs egy régi Köke-resztről elnevezett hely, hol állitilag egy ismeretlen ember eltemettetett, — Koszta pestyeri, a völgyben nyillo barlang feletti hegység, ezen barlang meglehetős tágos nyílással bir, hol egy üregből a másikba egy szük bejárás vezet nem oly nagy szerü, nevezetes, hogy az üregből a szikla hegyen Keresztül Két Kémény üreg megy fel egész a hegy tetejeig, az üreg | falát kemény Kő Képezi földzete homokos és szük belsejéből gyenge forrás csergedez a barlangot fedő hegy tetön van egy forrás, melyből a víz egy darabot haladva ismét a földbe tűnik hihető hogy ez Képezi alatt a barlangba csergedező forrást, Blidáru legelős erdős hely, formája hasonlít egy tál mélyedéséhez. — Istoku egy erdő rész, — Vale cselre Két sziklás hegy közötti völgy. —

A megnevezett barlang, és forrason Kivül semmi meg említést érdemlő tárgy a Község területén figyelemre nem vétetett. —

Papp Tamási Község helyneveinek magyarázata

(140a)

- 1^{ör} A Községnek csak egy neve van Papp Tamási
- 2^{ör} Bihar megye NVáradí járásában fekszik
- 3^{ör} Más elnevezése a községnek nem volt
- 4er A községi levéltárba lévő okiratokból kiviláglik hogy 1604 ugyan azon néven mint hajdu város említették, 's lakossai Katonai szolgálat alatt állottak nemesi joggal voltak felruházva, több tavolabb eső pusztákat bírtak, melyeknek birtoklásába Bocskai, Bátori Gábor 's Rakotzi fejedelmek által megerősítettek.
- 5.^{or} Az országban 1600 előtt már fentállott ugy nevezett hajdu katonákból telepítettek le az első lakosok
- 6^{or} A Község nevének eredete honnan származott, sem a regíbb íratokból sem száj hagyományból Ki nem tűnik
- 7er A Község Keleti részét Keresztül vágja az ugy nevezett Kösmő patak, mely a sitervölgyi határról jöven, vizét egyedül hó és eső által nyeri, a község észak felőli végéig megtartja a kösmő nevezetét. onantul nevét Sivora változtatja át 's a községtől mint 1400 lépésnyire a Berettyó folyamba szakad, esős évekbe 's fellepszakadáskor a határba igen sok kárt okoz.

Szanto földje 3 fordullora van osztva, mellyek | Közül első a Nagyföld (140b) düllő, 2^{ik} Nyul szíkes azért neveztetett így mert a nyulak azon helyett igen szeretik; 3^{ik} a Kásás szer düllő.

A Község Körül levő legelő szíknak neveztetik szíkes természeténél fogva. A lapokkal Körül vett legelők Közzül egy részt Apátinak egy rész Ereszvénynek 's Nagy Érnek neveztetik.

NVáradrol N.Károly felé vezető ország uton a Berettyó Kiömlései által előidézett posványságon van egy nagy Kö híd a Papp Tamási és Sziget pusztai határ Közt, melly *Razabelli* hid nevelt visel az öreg emberek szerint azért neveztetik így mert a magyarok egy *Raza* nevű török vezért ott vertek meg.

A láp Közt vízzel Körül véve vannak több szigetek p. Szt István hol egy régi templomnak elpusztult romjai láthatok; továbbá Nagy Ördögös Kis Ördögös Zsombékos Ördögös Három águ Ördögös Hosszu ördögös Tehenes rét Sas fészek és Kecskés szigetek; van még vár telek nevű sziget is vízzel és nádassal Körül véve, mintegy 26 hold nagyságu nevét onnét vette, hogy a tatár futáskor benne a nép mint valami várban, tartzkodott 's a tatárok Közzül oda menekült egy ronán volt a bejárás bele, mely ma napig is gyilkos gátnak neveztetik, ezen bejárásra Kaszák voltak a víz alá a lápba elhelyezve, hogy menedékek biztos lehessen.

(141a)

A Kaszállo földek Köztt megemlítendok a Mihály háza, Hodos attya Széna Kert, és Kösmő Kaszállo, ugy szinte a Dekány és hat hold mellyeknek nagyobb része mint szántó föld használtatik jelenleg.

Papp Tamási határos északrol a Gyapolyi és Szigeti pusztákal a Gyapolyi pusztától az uj Berettyó meder választja el. Keletről a kis falusi és Benkei pusztákkal, délről a Kügyi pusztával, nyugotrol pedig Nyüved Községe határával.

Van a Községbe 186 ház a lakosok tisztán refmtak.

Kelt Pap Tamásiba April 30^{án} 1864.

Főbiró Tóth István mk
Masodik biró Nagy Sándor mk
Szücs János mk

Kun István
Jegyző

Helynevek

(142a)

P. P. Czigányesd községből, Bihar megyéből.

1. Bihar megye, belényesi Járás, neveztetik belényesi vidéknek is, székhely belényes. (143a)
2. Pántásest Pákálest Czigányesd név alatt ösmeretes
3. Nints más elnevezése.
- 4er Nem tudatík.
- 5^{ör} nem tudatík.
- 6^{or} a' név eredetéről mitsem tud.
7. E'Község határában előforduló dülök nevei u. m. Lunká, Ograda Katra Krisu, Zevoje, Ograda Mare, Dugyászká, Dumbrává, Ograda Katra drumu czarii, Lá podu, Czarina din Szusz, Kimpuletu cu Szinzáró, Ritu catra Sebes, Zevoj, Czarina catra Tálpi, Glimej cu *rie*, Kukuleu, Kurátura, Ritu mare cu Czáriná, Kuratyístye.

(144a)

[Pelbárthíd]

ad 91
864.

- I. Biharmegye Nagy Váradi Járás. Bihari Szolgabírói Kerület. Pelbárthíd Község. határos Eszacról a' Kaszadi pusztával, Nyugotra Kis Maria Város határával, Délre Ádámí és Régényí pusztákkal, Keletről Nyüved község, és a' Gyapoji puszta határokkal.
- II. A' Község neve csupán Pelbárthíd¹ 's e' név is tsak helybeli elterjedéssel bír.
- III. A' Községnek más elnevezése soha nem volt.
- IV. A' Község leg korábban említették 1600^{ik} év tája körül, de semmi regibb okmányból ki nem deríthető.
- V. A' Községbe többféle földes urak lakván az időbe, 's ezek telepítették, Szilágy; Máramaros megyékből, és Erdély orszagból.
- VI. A' Községét nép monda szerint az 1600^{ik} év táján történt villongások alkalmával egy Pelbárt nevű jeles hadvezér nyerte, vagy foglalta el, 's az időbe a' Beretyó folyamon egy nagy vámhíd volt, híhetőleg a' Község innen nyerte jelenlegi nevét – de hagyomány vagy okírat ezt sem tudja meg fejteni, mivel a' község levél tárába ez adatra vonatkozólag semi sem találtatik.
- VII. Kerítés dülő – e' nevet a' körülötte lévő árkoktól nyerte. Vajas dülő jó legelőjéről, mely ma is áll, neveztetett el, Nagy és Kis Borsó sziget ezen 2 sziget elnevezését a' regibb időben borsó termelésről nyerte, most szántó és lejtős kaszálló föld. | Bajicza közvetlen a' község Kelet felől eső része alatt terül el, 's lápos hely. és vízállásos, nevét a' benne évenként szokott Kender áztatástól vette Bajica román név, magyarul Bányát jelent, 's erről maradt a' név mai napig is. Hosszú hajtó dülő, elnevezését a' körülötte folyó Beretyó folyamtól vette, jelenbe lapályos kaszálló föld. Somos domb hajdan sok somfa termett rajta, most kaszálló völgyes helyt. Tóth János szép sík kiterjedésű kaszálló sziget Tóth János bírta hajdan. Kun Gergely. jelenbe kaszálló és szántó föld, ezt is Kun nevezetű egyén bírta régentén. Gyilkos. lapályos kaszálló, a' nép monda szerint e' helyen gyikosság követtetett el. Fiatalos. hajdan sok gyenge csemete fák találtattak. jelenbe hátság szántó, és kaszálló. Gát erdő – hajdan erdő volt, 's az ott vágott vesszőket a' Beretyó folyam kicsapásaihozszükségelt gátakat onnan készítették, most lapályos és hátság szántó és kaszálló földek. Ótovány rég óltványos kert volt jelen be hátság szántó és kaszálló föld. Buda rét hajdan Budai család bírta jelenbe szántó és kaszálló föld. Görbe rét régente környékén körül nád termő sziget volt, most azonban szántó és kaszálló. Asvány rég sziget volt, most hátság és lápos kaszálló.

(144b)

¹ Egy másik kéz húzta alá.

ló. Nagy rét – Nagy nevű bírta most sík, és lapályos kaszálló. Kis Kertész. rétje és dombjáról neveztetett most kaszálló. Nagy Kertész ez nagyobb terjedelmű mint a' másik most szántó és kaszálló. Pálinkás, nevét Pálinkás nevű birtokossától nyerte most lapályos kaszálló. Sírató. hajdan igen lápos és járhatatlan kerülete volt, anyira, ha a' szarvas marha oda tévedt, többet soha ki nem jöhetett, hanem ott veszett el, most azonba lapályos szántó és kaszálló föld, Kis Buda rét, hajdan Budai nevű bírta most lapályos kaszálló, Tekerő környék, hajdan tekervényes víz folyta körül, most lapályos kaszálló, Szeremí domb, igen szép helyen feküdt, jelenbe sík szántó és kaszálló föld. Rác rét. hajdan Rác nevű bírta, most hátság és lapályos szántó és kaszálló föld. Füleptó. rég Fülöp nevű bírta, jelenben szíkes rét, Kis Ludas tó – régen nagy lápos hely volt, a' vad rucák és ludak tanyája. jelenbe lapályos kaszálló, és kevés szántó földdel, Nagy ludas tó. nagy tava van most kevés szántó föld, többnyire rétes és lápos hely, Dobogó, rég nagy láp volt 's a' menés alatt dobogott, 's erről neveztetett el; jelenbe szántó, kaszálló, és rét. Megyes, hajdan meggyes kert volt most szántó és lapályos kaszálló. Kardos. hajdan Kardos nevű bírta, most lapályos kaszálló föld. Szemetes tó, hajdan tó volt, 's gazt termett, innen van neve is, jelenbe alacsony szántó és kaszálló. Velence elnevezése nem tudatik, most lapályos kaszálló Füzes. rég. sok fűzfa termett, most sík szántó, és kaszálló. Nyakazó a' nép monda szerint hajdan e' helyen fővétel történt, most lapályos szántó és kaszálló föld. Ereszvény. jelenbe temetkezési hely. Kis, és Nagy Kastély. hajdan nagy épületek voltak e' helyen jelenbe legelő, és szántó föld. Új Kert. jelenbe községi pásztor ház, illetőleg Major, Sziget erdő hajdan sziget és erdő volt, jelenbe szántó és lápos kaszálló. Bigecs eredeti neve nem tudatik, most hátság, és lapályos szántó és kaszálló föld. Póska sziget. jó kövér föld volt, most szántó és kaszálló. Kis és nagy telek. telkes földről neveztetik, most sík szántó föld. Nagy, és Kis szilfa, hajdan sok szilfa termő erdő volt, most hátság, szántó és kaszálló. Vermes dűlő hajdan partos és vermes hely volt, most egészen sík szántó föld. Márvány dűlő. hajdan régi márvány kő darabokat ástak ki, jelenbe sík szántó föld. Nagy bokor dűlő bokros hely volt régen, most szántó, és legelő, Sovány dűlő. szíkes sovány szántó föld, Kurutyoló, régen nagy láp, és víz állás, most lapályos szántó és kaszálló föld. Régényi dűlő a' Régényi pusztára nyúlik, most sík szántó föld. Sugó kúti dűlő. itt most is kút van, hajdan Sugó nevű bírta, most sík szántó és legelő, Csonka dűlő a' nevét rövideje miatt nyerte, hátság legelő és szántó föld. Czíberés hídja. esős időbe igen sáros és mocsáros hely, jelenbe legelő. Beretyó folyam közvetlen a' község alatt foly el, jelenbe reguláztatik.

(145a)

(145b)

Keltt Pelbárthíd. Apríl hó 2^a 1864.

Baký György.
Körjegyző.

Kirílla Lőrintz keze ×
községi főbíró
Maté György mk
másod bíró
Halász János mk
Kis Imre mk.
tanácsosok.

Helynevek
Pestere községből, Bihar megyéből.

(147a)

1⁰⁰ Pestere Községe fekszik Bihar megye Váradi járásában, az ugy nevezett Sebess Körös völgyén Elesdi Szolgabiroi szakaszban egy község az ugy nevezett Ötfalúhatárból, mely ötfalu határa áll, Pestere, Esküllő, Úrgeteg, Kalota, és Keszteg Községekből. —

2⁰⁰ Ezen Pestere Községnek Két neve esmeretes Pestere mint magyar neve, Pestyire mint román neve. —

3⁰⁰ Tudomás szerint más néven ezen Község nem neveztetett. —

4⁰⁰ A Község multjáról írás tudatlan nép által lakatván semmi bizonyost tudni nem lehet.

5⁰⁰ a népszerű által adás utján semmi felvilágosítás Kaphato. —

(147b)

6⁰⁰ Pestere ezen Könnyebb szokiejtésért magyarositva van, eredetét veszi a Román Pestyire névtől, mely szarmaztatott a Román Pestyir szótól, mely barlangot jelent, — mit a helyi fekvés igazolata szerint a Község felett délre, Kelet és napnyugoti vonalba fekvő meszes Köves hegyekben több barlang létezik. — s ezen barlangok között itt van az ugy nevezett Igricz barlang melynek fenekén létezett nagy mennyiségű csontok között találtatott fel az ujjabb Korba a Magyar Nemzeti Muzeumba felvitetett s felállitva látható Csontrágo Hiéna Csontváza. — 's hihetően ezen barlangtól lett, mint nevezetes helyiségtől a Község el neveztetése

7⁰⁰ A Külső dűllök a' falu után az ujjabbi elnevezés szerint Bisszá de gyalu mész Köves Kösziklás hegy, néhol bokros cserjével lepett, néhol Kopasz sziklás. — egyes részei ezen hegy láncolatnak Serbota Kalotára vezető meredek utonni magas hegy. Oszolyu Serbotuluj, Hirtopile Hendri bokros gazos völgy a hegytetőn. Ritu Hora Alezi, hajdan volt irtás Kaszálló most bokros legelő Gropa Ku nyau oly völgy mellyben késő tavaszon is ho találtatik. — | Glimeji trép részint bokros meredek hegy részint déli oldalba Kopasz mészköves legelő. — Pisnyicza Székáre a Kalotai határ szélén egy barlang formájú juk, a melybe a függő, s minden perczen leomlással fenyegető mészkövek alatt egy egy szerű malom ál 1848^{ik} év olta felülről botsájtott víz által hajtatva a víz a barlang méjibe veszvén el. — állitilag ezen patak a mészköves hegy alatt egybeköttetésbe az Esküllőn Ki jövő több apro malmot hajto forrás vízzel, valamint a Pesterén a vizesbarlangból ki folyo vízzel — a Pisnyicza Székáre név részint onnét van mert a malmot Székára nevű Család birja, részint mert az elő téren Kalotai határba eső földek Székáre Család birtoka. — Szohodol egy völgy melyben Kaszálló földek vannak. — Glimelye Long bokros mész köves hegy. Vurvu Kankuluj la Ungyisor bokros hegyoldal, Ptípolpinzi egy mozsát üreg forma juk a Kőbe miről a gazos hegy oldal nevezetét vette. — Gurgujáta bokros hegy oldal, Tou de magura

(148a)

víz álló hely, Tou de Sipoty víz álló hely Ritu Kahi hajdan rét volt most bokros. Muczuj gazos hegy lántzolat. Szekatura Monyi egy rét a hegy tetőn. — Csataczel hajdan itten volt Telegdi István vára, melynek nyomai most is Kivehetők — Lázu bouluj Kaszalokkal telyes völgy. Tyius Csataczel alatti bokros hegy oldal. Fintina drág egy forrás igen jó veze van attol nyerte nevét. Kosu Korbuj meredek Kopasz hegy. Tyátra Solymuluj egy barlang. — Kasztá Igréczuluj azon hegy oldal melybe az Igrecz barlangba be járás van Tyatra de arám veres réz színű Kőves hegy lábja ezen hegy oldalba is van barlang. — Piznyitz egy pintze formájú barlang melyből víz foly Ki, mely nyárba hideg, télbe meleg — Kurso hegy tető a barlang felett, — Oszoju Kurso részint Kopasz részint bokros hegy terület. — Hirtope Gali, Albiorile Markuluj hajdan irtás volt most gazos legelő. — 2^{ik} dűlő Csokány, Lazucz, a Csataczel hegy alatti szántó és Kaszáló földek — Csokány Kaszáló föld részint bokros legelő. — Holdgyi nyégrii fekete föld — Kuratura Kaszáló és szántó foldek — 3^{ik} dűlő Czarina Nyágra földje részben fekete színű. 4^{ik} dűlő végre Bisza a Községtől delnek eső hegy aljábani földek. — Fontina Tomaj egy forrás kut melly a hegy lábába van a belölle Ki folyo víz a faluba bent a piznyitzbol ki folyo vízzel egyesül.

Pesterén Május 20. 1864.

Mártonffy Sándor mk
Jegyző

Pestes helységének statistikai leírása

(149a)

1. Pestes oláh nyelven Pestyis: fekszik Bihar megyében, Váradi járásnak sebess Körös völgy nevét viselő központján helyezett Élesd m: várossa észak keleti tö szomszédságába, közel mint egy $\frac{2}{8}$ mértföldnyire, e város belső fekvésétől: e község a réz nevű hegy lánccolat déli oldalának alyán építve, melyet gör: nem egyesült vallást követő nép lakja; Élesd m: várossát bíró földes uraság, mostan Élesd-Brátkai, korábban Solyomkői 's jelenleg is néha ugyan így nevezetthez tartozott és tartozik, minél fogva Élesd m: várossa községével egy jegyzői kört képez: e község határában igen nagy kiterjedésű 12 ezer holdnyi erdőség létezőn, ennek északról a Réz nevűhegy lánccolat tetején szomszédja a régi Baranyi féle család Micskei uradalomhoz tartozott, ugyan csak e rézhegy lánccolatán fekvő erdősegei; keletről pedig a Szilágyságot jelesen Kraszna megyét e Bihar megyétől elválasztó hasonló réztető: a hová nyulik Kraszna megyei Halmosd helység határszélében e 19 század elején felső Magyar ország vidékéből ide vándorlott tot ajku RCath hitet követő lakosokkal betelepített Hármos-patak nevű kissebb kiterjedésű községcske: melynek lakosai többnyire hamuzsir égetéssel foglalkoznak: — hasonloul dél kelet felől szomszédja, Tinod községe erdősege, a mely délfelől és nyugotnak tartva átövedzi: dél nyugotrol Élesd m: várossával egész nyugotra Felső Lugos községével határos. Továbbá e község nagy erdőségének előbb nevezett Baranyi féle főnemes család Micskei uradalmához tartozó Almaszeg nevű töszomszédos réztető hegyi helység határán e század elején állított üveg gyárhoz közzel és mellette, az élesdi vagy is Solyomkői uradalom birtokos tulajdonossa néhai Mlgos Gf idősb Batthyány Josef 1826. évben, egy darab két ezer holdnyi területet felsőbb magyar országi megyék tót ajku lakossáiból ide vándorlott nagyobb számú nép által kiirtatván, ma is virágzó állapotban lévő, Solyomkői névvel felruházott üveg gyárt állított fel; ugyan ezen községi erdőségnek Varatyek (:magyarul: nyaraló:) domb északi oldalából eredő, 's nagyobb folyo patakot képező, észak nyugot felé Kraszna megyéből Bihar megyébe átvonuló Berettyó vizébe, a Réz hegy lánccolat alyán szakadó Biztra nevű patak viz partjára: mely az üveg készítéséhez szükségelt anyagok töréséhez alkalmazott gépeket is forgatja. E Solyomkői üveg gyár kezeléséhez megkívántató hamuzsir égetéséhez tűzifa vágáshoz és hordáshoz szükségelt munkák telyesítése tekintetéből egy pár száz tót lakosokat is telepített, szerződésileg meg állapított, ma is divatozó szolgálat, és földbér fizetés mellett, az előbb felhozott kiirtott térségre: mely uj telepítvény Solyomkői község néven Pestes helysége községi bírjától függ, ide számittatván közigazgatási és törvénykezési tekintetben, mint ezen régibb község kiegészítő része. Ezen Solyomkő nevet viselő uj telepítvény tót lakossai valamint közzel a Szilágyság jelesen Kraszna Megye déli határ szelén a réz hegy lánccolat északi oldalán egy

(149b)

mértföldnyí távolságban e' század elején Halmosd, és Gyömölcsényes — Szilágysági községek határainak erdő szélébe, az előbbin, főnemes Keczel család által Hármaspatak nevű helyen: az utobbin pedig Ml̄gos Gf és Báró Bánffy család által Magyar-patak község néven telepített kis községek tót lakossai mindnyájon RCath hitet követvén, néhai NVáradi hálás tisztelettel említhető RCath. Püspök Lajcsák Ferencz ur ő Mga, a Solyomkői üveggyár mellett, e hívek számára szép kötemplomot épített az 1836^{ik} évben és külön lelkésszel ellátta, kinek fentartására, 's azon templom javítására, kellő alapol is gondoskodott.

(150a) Fentebb irt Pestes községének határában eső Réztető észak nyugotnak nyuló, de ezen határ szélében fekvő Solyomkő nevet régi időtől viselő köszirt magaslaton Felső Lugos községe erdősége fele hajló oldalon volt építve, 15^{ik} század elejétől a 18^{ik} század végeig virágzásban állott solyomkői vár melynek ma csak romjai szemlélhetők, 's nevét vette e köszirtben jelenleg is élő 's fészket tartó solyommadártol. E vár nevezetes védhelyül szolgált a Török ellenség becsapásai ellen, 's utobb az Erdély országi fejedelmek igen kedvelt várai közzé tartozott, a hová Erdély országból, mindenütt a rézhegy láncolat tetején jó használható közlekedési ut szolgált, melyet ma csak a vidék szomszéd lakosok használnak közlekedésül; minthogy a sebess Körös völgyén átvonuló, és szomszéd Erdély országát is átmetsző közlekedési nagy országút, jelen 19^{ik} század elején készültek. E Solyomkői váron alol nyugotra létező nagyobb térség a megtámadó Török ellenséggel vívott csata emlékéül ma is Törökmezőnek hivatik

(150b) E Pestes községén átvonul jelenleg Élesd m: várossából kezdett rendes jó készületű kővecses csinált út, mely a Réz nevű hegyláncolatban a Baranyi féle család Micskei uradalmához tartozott Fekete erdő nevű helyen csehországi nagy iparos Liebich János nevű üveg gyárnak által fel állított üveg gyárhoz 's ennek főtartásául szolgáló telepítvényhez közlekedésül szolgál 's egyszersmind, Bihar megye váradi járásának Sebess Körös völgyi vidékét ugyan e megye Érmelléki járásának északi szélén fekvő Margita vásáros várossával, 's ennek termő vidékével összeköttetésbe ' könnyebb közlekedésbe hozza: mely jó állapotú | és közlekedési ut, említett gyártulajdonos közbenjárása és tetemes öszvegű pénz áldozata mellett, felsőbb hatósági engedéllyel készítettetett.

Ezen újabb útnak a Réztetőn átvonuló keleti részétől észak keletre mostan a Solyomkői gyár felé kezdett rendes készületű ut, ezen üveg gyár mostani bérlője Kovács Károly ur pénzsegítségével, 's felsőbb hatósági engedély és némű segedelem hozzájárulásával, a Szilágysági Kraszna megyei határ szélt képező Halmosd községe, vagy is mostan Hármospatak új telepítvény széleig; a honnat Kraszna megye mostan főispáni Helytartója Nábráczky Antal ur ő Nagysága eréljes közre működése nyomán, Szilágy Somlyó 's ez által Közép Szolnok megyei, szabad kir: város Zilah, és Sibó m: város nevezetesebb lábas jószág vásárokkal állatott helyekkel e Bihar megyét, 's ennek központi nagy vásárokkal bíró Nagyvárad várossát öszveköttő rendes közlekedési út folytatattatik 's már

készítették is, Szilágy Somlyó várossába szolgáló 's Kraszna megyei Nagyfalu m: várossában létező rendes ország útjába.

2. E községnek csupán elő írott nevezete vagyon magyar és oláh nyelven t.i: Pestes, — Pestyis.

3. E község más el nevezéssel nem birt.

4. E község telepítése későbbi időben történvén 16^{ik} századon innét létesítettett, és láttatott el e nevezettel kezdetétől fogva.

5. E község tisztán szóbeli hagyomány útján, 's az itten létező oláh ajku nép vezetékek neveiből származtatva e sebess Körös völgyén fekvő több oláh községekből, jelesen: Lokk, Úrgeteg és | Pestere, ugy e Bihar megyének Belényesi járásában fekvő Hegyesel szinte oláh község lakossai közül át költözött családokból népesítettett.

(151a)

6. E község oláh nyelven Pestyis nevezetét hagyomány képpen származtatja a kebelében létező patak folyó vizekben régi időben tenyészett és talált igen nagy mennyiségű pisztrang és egyéb nemű halak miatt; mivel pestyis név magyar szó értelmébe halas helyet jelent: de magyar községek lakossai pestyis nevet elmagyarosítva Pestesnek nevezték el mit sem figyelve a pestyis oláh név, magyar jelentőségére, s valódi értelmének 's tartalmának magyar nyelvbeni kiejtésére, 's átfordítására.

7. E község kebelében három rendű folyó patak egyesül melyek a földes uraság által épített paraszt lisztellő két külső kerekű felül csapó malmat forgat, és egyesülve solyomkői vagy pestesi patak nevezetekkel délre sebess Körös vizének tartva áthatítja az élesdi — pestesi rét nevű — nagy darab földet, 's Élesd m: várossa dél keleti 's egész déli oldalát érintve e város közepe táján egész délnek fordulva a határ jobb részét áthatítva 's gyakori rohamaival közlakosság földjét rontva a földek között dél nyugotnak kanyarodva szakad belé a Sebess Körös vizébe: a község kebelén átvonuló ujjonon készült uton e folyóra jó fahíd van építve, hogy ezen ut használata minden időben a közlekedést fentartsa. E községben egyesülő 3 kisebb rendű folyók leg nagyobbika a helység belső fekvésének észak keleti határ részébe eső Varatyek | nevű hegy domb, 's körülette létező más kisebb hegyekből eredő forrásokból nevedekve, a helység déli részen érkezik a községbe, 's vale csel máre /:magyarul a nagy patak:/ nevet hordja: — a közép patak alább telj északi táján fekvő Vartyicsel hegyből eredve szakad a község kebelébe, az előbbi nagyobb patakba, Vale luj Juon /:magyarul a János patakja:/ nevet viselve; a harmadik patak e helység nyugott oldalát érintve szakad ki azon völgyön, mely nyugot észak táján a réz tető magaslaton, Pojána nevű hegyen épített Solyomkői vár alatti kőszirtes hely alyából ered és a Solyomkői patak nevezet alatt egyesül a helység kebelében az előbbi két folyocskával és itt egybe olvadva követi folyását Élesd m: várossa határának.

(151b)

E helység nyugot déli 's dél nyugotti részén Élesd m: várossa határa felől vannak jó ízű közönséges bort termelő: Muncsid és Husszia neveket viselő szőlő hegyei, a hol az élesdi szomszéd és pestesi hegybéli lakosok, bírják és művelik

azokat, az egykori földes ur is, tartva közte külön szőlőt a többiek természetbeni bor kilenczed adozást telyesítvén, az egykori földes urnak.

- (152a) E község határa eddig elé közös rendezetlen állapotban lévén a helység deli oldalán Élesd és Tinodi össze rugó határ szélei felől, igen csekély kiterjedésű, hanem valodi nagy kiterjedése észak nyugot, telj észak, és kelet észak felé fekszik, s a község közelébe kevés mennyiségű volt urbéres földek és nagyobb kiterjedésű cserés, bokros, részint völgyös részint dombos, közlegelőket használ, 's ezen kívül az egész nagy erdőségben is szabadon legeltet, a nagy erdők közepeibe szelyel szort, sőt a Solyomkői két óranyi távolságra fekvő üveg gyár közelébe is, a határ keleti oldalán birnak jelenleg meg nem vető mennyiségű volt urbéres szántó és kaszáló földeket, e község körül kezdve, részint magány volt urbéres földeket, részint közlegelő darabokat magába foglaló völgyes és dombos helyek, ugy ezeket követő nyugot, telj észak és kelet észak, 's felőli nagy erdőségi részek következő nevezeteket viselnek: Czarina /:magyarul: tilalmas:/ Karma-zán, Muset, Láulyu, Lamesztáken, Oszój, Kupuj, Kimpu pejusuluj, Kimpu Kureturilor; Kimpu tyejusu luj, Lamormint, Vurvu oszojuluj, Kimpu oszajilor, Lálivez; Látágná Bucsuluj; Laprelucs, Koszta Nulli; Ritu Boncsi, Lakornyet; Ples, Plesár; Oszoj; Blidár; Oszojele; Mustyetye; Mustyet; Vorátyek; Biztra patak; Percselvén; Runku; Frápszen; Pitsoru oji; Vártyicsel; Plesoara, Pojána, Gyialuluj Tyiuse; Pitsoru Bojti; Sztául majales; Láker mező; — itten megjegyzendő, hogy e hely a Solyomkői vár közelében esvén, a várbeli őrség itten vigyázva, többször, itt kerületet tévén kerülő mező nevet innét nyert, 's így maradt oláh nyelven Kermező:/ Blidár; Sintyeuluj, Laszoka; Kále lá álpájlák; Gruj szulitz; Kureturele; vále Kureturilor; Pejusu, Koszte máre; Porkerecz;
- (152b) Buda; Lupsore, Pestyisel; — Ezen itt elésorolt nevezetű határ[részek, az állami kincstári adókiosztás alapjául készített adóbizottmányi munkálat alkalmával következő düllőkre osztattak: 1. Falu düllő, 2. Czáriná; 3. Muncsid; 4. Livozile; 5. Solyomkői pusztá; 6 Blidár; 7. Oszoje; 8. Vále máre; 9. Buda; 10. Mustyetu.

- Végül megjegyzendő itten: miként e Pestes községe a Solyomkői mostani Élesdinek is nevezett uradalomhoz tartozván, mint közbirtokos telj földes uri joggal bíró Nemes Jákob család bir egy régi telket /:antiqua sessiot:/ mely család össe, az idő tájban midőn a' Solyomkői vár virágzásban állatt 's e községi határ is, a vár hadi igazgatósága alatt volt: bőrtön őri és kapus, régi nevezettel porkaláb szolgálatot vitt, alkalmilag kitüntetett vitézségiért Erdélyi fejedelem első Ráko-czy Ferencztől nyerte a nemességet, s ezen antiqua sessiot földes uri joggal; melyet addig is, különös szolgálat általi telyesítésével birt: hanem a közelebbi 18^{ik} század elején e magyar honba fel állított: neo aquistica commissio által földes uri jogától megfosztatván a Baranyi családból, az időben Pesti királyi táblai ülnök 's egy időben királyi ügyek főigazgatoja néhai Micskei Baranyi Gábor urtól Királyi adomány mellett felkértevén, meg is nyeretett: de | ettől későbbi időben ismét vissza szereztetvén, jelen időben a Baranyi család által nyert királyi
- (153a)

adomány levél erejénél fogva ismét telj földes uri joggal bírja ugyan ezen Nemes Jakab család.

Ezen község 162 számu, a hozzá tartozó Solyomkői gyár új telepítvénye pedig 48 számu házakat foglal magában, melyek majd mind bükkfából össze rovott falakra épített, és szalmával fedett kémény nélküli házakatból állanak, az új telepítvény ház fedelei többnyire bükkfa zsindeleyel vannak fedve,. A Pestesi lakosok foglalatosságai: földmiveles, mésszeli és néha gyümölcsöt termő években, ősszel gyümölcseli kereskedés, úgy fuvarozás is, melyet — Nagyváradtól szomszéd Erdély országába fekvő Kolosvár szabad kir: várossába vezető ország uton gyakorolnak minden nemű kereskedelmi áru czikkeket 's gabonát szállítván a kereskedők számára.

Kelt Pestesen 1864^{ik} év Április 27^{kén}

Esztegar Tivadar mk
éledi jegyző
által

(155a)

Helynevek
Petrány községből, Bihar megyéből.

Ezen község tartozik a NVáradi kerülethez a Belényesi járási főszolgabíróshoz, és a B. Ujlaki kőri Jegyzőshöz — lakossága görög kath. vallásu, temploma a rendezett de tornya a község jóvedelméből készítet harangot, meg nem birván ágasokon ál.

(155b)

Nevezetessége az ugynevezet ”Pontuskő románul ”Piatra,, honnan nyilván nevezetét is veszi a község ezen hely egy öszetomörült kőszirt keletfelől melynek aljába az Aradra vezető ország ut ’s amellet mindjárt a fekete körözs vonul el, ’s emiatt | már hatóságilag bányaszok által szélesbített az ut, ’s még is az az meg nem szoko utasokat borzadályal tölti el – bárha ezen tömörödött kővek nyugottí és déli¹ oldala legszebb lejtőségben fekszik ugy teteje mintegy 4 holdnyíra lapos és a legjobb fekete foldel ellátva, – mindamellett bárha itt a legjobb szőlők diszlenének, a lakosság által csak legeltetésre használtatik. Ezen hegynek tetejére a ki felmegyen fáradság böven meg van jutalmazva, mert annak tetejéről egész a Bihar havassáig előtte a panorámák leg szebbike nyillik meg, – onnan látván a belényesi járásnak igen sokféle elszort köz|ségeit két oldalt a legszebb hegylanczolatott és középen a nem kis kiterjedésű völgyet egész fel Vaskoh mező varosig a melyről a fekete körösz omlik le;

(156a)

Pontuskőnek neveztetik nyilván azért mert a keleti oldala kicsucsosodott kőszirtekből ál, ’s miután az észak oldala cserjés a rokáknak igen kedves tanyájuk.

Ezen község határos Janosfalva, Pokola, B. Valány, B. Ujlak és Sonkolyos községekkel.

Kelt BUjlakon Junius 16. 1864.

Regíner János
Jegyző

¹ Az előző két szó a sor fölé van beírva.

Helynevek

(157a)

Petrász Solymus községből, Bihar megyéből.

Petrász Solymus falu, 661 lelket számláló Község a' 16^l században magyar ajku lakosági Község, és a' mint még meg található irományokból RCath: Község, hogy osztán később egészen Román ajku nép telepedet ezen helyre mi időben történt legyen bizonyosan Kímutatni nem lehet, ezen Község Két részre osztva fekszik, melyből mintegy 30 Család a' Remetéről le folyó víz által el választva az anya falutól 1/4 orányira fekszik, azomban egy lelkészök és birájok van a' határa egyenetlenül dombos és lapályos helyen fekszik, folyó vize nincsen, hanem bír több házi Kutakkal, gyümöltse elegendő, – fajzás tekintetéből a belenyési Püspöki | Uradalom Erdejiből élöskedik fizetésért vagy munka bérért, nevezetesebb törtelmei nem tudhatok –

(157b)

(158a)

Kelt Gyalányban April 17ⁿ 1864

Orbán Lajos mk
Jegyző

(159a)

Helynevek

Petrileny, Zavoeny, községből, mely dél Bihar megye, Belényesi járás, Vaskohi szakaszhoz tartozik. – e községnek hogy más elnevezése lett volna nem tudható. – hogy mikor említetik legkorábban arról mitsem tudható, – Nepessitetett Tráján császár által¹, – a név vette eredetét egy Petre nevű román egyéntől – kinek utódjai meg szaporodván – a román szomszédjai Petrileni-nek nevezték – Zavoeni pedig hozzá csatolt egy része a községnek mely mostis elkülönítve van, vette nevét Zavoin-tól és így lett e község Petrileny – Zavoeny neve: a határán pedig, – bucsi bili, – Szloveszku, – peri lui Zsozsig, – vále doszului, – andruczászka, – korbászku, – román elnevezésü dülök neveken kívül misem létezik egyéb nevezetesség.

Rieny 24 Majus 864.

Vanku Josef mk
jegyző

¹ Az eredeti szöveget egy másik kéz áthúzta, és e mondatot írta fölé,

(160a)

Helynevek
Petrósz községből, Bihar megyéből.

- (160b)
1. tartozik Bihar Megye Belenyese járásához – tiszta Román ajk. –
 2. az 1° ponti elnevezéssel bir. –
 3. semmi adat nem létezik
 - 4 ~ ~
 5. sajhat helyiségéből —
 6. adatok nem léteznek. —
 7. I. düllő. Beltelkek. 140 ház számot tartalmaz, ezen falut az ucczán keresztül hasította a' Sebest patak 10 köbláb víz tartalommal, mellyen nem egy vas gyár van felállitva 4. háromi kalapáccsal. ugyan e' gyárnak olvasztója Gurány községben az V^{ik} dülőben van felemlitve: —
- II Düllő koszte – részint lapos, részint hegyekre emelkedő szántó földeket tartalmaz. —
- III. Rumunyáska – valisaszka – Treurele – Sztriui nosza – Boru Vorátyul – Prizlop – Kalics – Teóruguj – Kornyec – Budu – Bóza – Bulzu, erdőket foglalja magában – és rengeteg | erdőket, tart² melyek egészen a' Bohogyi havas tiszta legelőleig tartanak melynek lábujában a' bükk sudár fenyvessel tárkadzik – a' Bohogyi csucstól jobbra keletnek áll a' Bága szikla 200 f.öll hosszú, ezen sziklától keletnek kedves havasi rónaságot kepező kristály forrásokkal ellátott legelő kezdődik, még nyugott fölül ugyan a' kitett vonal hosszában egy szédületesen függőleges 600 lábnyi természetű alkotott köfal áll³ e szirtok közepén áll egy barlang torkolat, mely csakis az át ellenes hegyekről szemlélhető, látcső erejével min egy 20 f. öll belátható, de oda eljutni, még ember által meg nem kísértett, e' szirt tövéből zuhan ki egy 4 köblábnyi patak Bága vize név alatt mely lejjebb a' Vále Re, Vale Rugoji patakokkal össze folyva Bulz vize nevezetet kap 's így lejjebb tartva a' Gálbina vizevel össze folyva Sebest patak nevezetet kap.
- IV. Düllő Magura száka szinte bérczes ős erdők – ide tartozik a' Florile, és Galbina erdei kaszálló térek – ezen düllőben jön be keletről a' Galbina patak, melly mint fent elő adatott a' Bulz vizevel össze foly –
- V. Paulásza – Czerei – Tomnátyek. Bugyásza – Sertyina – Vurcsorozs Zapogyincza – Grohotu Fontinyele – Zapogyiele – részint ős erdőket, részint kaszálló – szántó, és bokros legelőket tartalmaznak. —

(162a)¹

¹ A faluról két leírás készült (lásd a következő lapon is). A két szöveg oldalait összekeverve kötötték be, mi a lapokat eredeti sorrendjükben adjuk közre.

² E szó a sor fölé van beszúrva.

³ E szó a sor fölé van beszúrva.

Kelt Petroszon Junius 23^{án} 1864.

Petroszi Bíró Bule Gyálu k × v
Esküdt Bulgyeku Juonis k × v
– Igu Varuluj k × v

általam

Boicz Aron mk
Jegyző

- (161a) Járási Fő szolga Bíró Tekintetes Veres János Urnak folyó évi 1158. n. a. kelt rendeletére Pesti Frigyes Magyar académiái tag részére a' nyilatkozott Petrosz községe Elöljárósága által a' lentebbi modokon tétetik u: m: –
Az 1^ő pontra – Bihar megye, Belényesi járás, szék helyét tartja Belényes várossában, és tartozik is Buntyesdi jegyzőséghez. –
2^{ik} pontra — községünk jelen el nevezetét századok olta birja. —

3^{ik} pontra — nem volt soha.—

4^{ik} pontra — *árru* tudomásunk nincsen

5^{ik} ~ — nem tudatik

6^{ik} ~ — semmit

7^{ik} ~ —: Dülő – Popiaszka, Plesu, Czarina de Zsosz, *Bantseászka*, Munisoru, Pegyálu, Zepegyiásza, Virvolose, Gyohoju, *Sesgyeri*, Petrile, Popisuluj, Virvu gárduluj, Lungsora *Pernusá*, *Pacsiu* Izbukuluj, Virvu Petri golbine, Magura Száka, Petru lurisi, és a' Sebes folyóvíz⁴ ezen elnevezéseken kívül, van a' községnek havasa: hol nyaraltatja marháit, mely következő el nevezésekkel van el látva. — u: m: — Fintiná lui Zepogyia igen nevezetes kut. Izvoru lui batiu nevezetes folyó víz, Petru luji, mely nevezetes hely mert a' lakosság azt meseli, hogy itten a' gonoszak laknak és ottan nagy meredekség van, hol ...⁵ el lakhatnak a' havas tetején, Gyálu Teuluj, Prislop, Doszu váratyakuluj, és *Fervu* Magura. —

Ezekon kívül Baluluászu, Ponosol, és Magurá havasok, van ezen község határán nevezetes folyó víz Bulza, Gálbán, Reu Sebes Patak és Alen

Ezen község szomszédos Keletnek a' Nagy havas, Délre Kiskoh, Eszakra Garány és Nyugatra a' *Szútna* és Nagy havassal. — és lakja tiszta Román ajku gne népség, és igen kevés vagy 10. házból álló

⁴ Az előző öt szó a sor fölé van beszúrva.

⁵ E helyen egy szó olvashatatlan.

Totság, kik az itten lévő vasgyárnál dolgoznak, és ezen község a' vasgyárrol is nevezetes.

Kelt Buntyesden junius 23án 864.

Petroszi Bíró Pale Gyáku ×
Esküdt Bolgyáku Juonis ×
— Igú Vernuluj ×

általam

Boicz Aron mk

Jegyző

(163a)

Helynevek
Preszáka községből, Bihar megyéből.

Ezen község tartozik a NVáradí kerülethez a Belenyési foszolgabiroi járáshoz és B. Ujlaki körí jegyzőséghez — lakossága g. Kats. és vagy husz család Gör. nem. egyesült vallásu mely mint leány egy háza Ds.forroi g. n. egy. egyházközséghez tartozik, — Temploma igen régi fábul épült 's igen siralmas állapotú 's oly kicsi hogy a hiveket befogadni képtelen.

A község elnevezése azon roman nevezettől ered hogy aprobb dombjai és völgyei levén ezeket románul "Prisécs"nek szokták nevezni 's innen eredt a Preszáka nevezett.

(163b)

Nepesítése hogy honnan, és mikor történt kinem puhatolható.

Nevezességei nincsenek — folyovize sincsen.

Határos Bel. Valány, Saukány, Robgány, Dsforro és B. Ujlak községekkel.

Kelt B. Ujlakon Junius 16. 1864.

Reginer János
Jegyző

A helynevek gyűjtésére vonatkozó
adatok Bihar megyei Pocsaj község részéről.

(165a)

1. Bihar megyei Sárreți járás, Pocsaj község.
2. A községnek csak egy neve él jelenleg – Pocsaj s e' néven ösmeretes országszerte.
3. Hajdanta 1338^{ik} évben Póthely, 1630 ban Potsa néven említettik a község.
4. Pocsaj község legkorábban az 1338^{ik} évbe említettik .
- 5–6. Az 1338^{ik} évbe¹ Póthely nevet viselő községünknek Simon nevű lelkésze vólt, s mint Rom. Cathólicum egyház a Bihari esperestséghez tartozott s dézmát fizetett 20 garast mikor Debreczen 22^{töt}. 1630 táján mikor 1^{ső} Rákóczi György ide az Ér és Berettyó össze folyásánál egy pompás várkastejt építettett, mely ma Vámház név alatt ösmeretes, a helység Potsa nevet viselt. – A fejedelem itt roppant ki terjedésü marha, méz, viasz, méhser és szürposztó kereskedést monopolisált s felette sok baja is vólt miatta.. –

1550^{ik} évben Martinuzi Püspök bírta mint magán jószágot, s ennek legyilkoltatása után 1552ben Ferdinánd örökös jussal a Várad róm. Cath. Püspökségnek adta által, s leg első Püspök földes ura Zaberdinus Mátyás vólt s az ólta a helység felét a | N. Várad püspökök birják. – A másik felének pedig leg első tudható bírtokosa valami Karlatovich György nevü Erdelyi fő ur vólt. #

(165b)

1598ban Szatercsi nevü török basa a vizeszü Báthori Zsigmond ellen bejövén a honba, a Várad és Debreczen közt levő helységeket Pocsajjal együtt elpusztította. –

1604 Octóber 15–23^{én} a Barbiánus Cónci Sennyei és Petz, Bocskait Váradról Kassafele kergető serege a Berettyót itt gondolta át gázolhatónak; de mídön neki jött, egymásra tódult tíz ezer németjei közül felette sokan a mocsárokbá vesztek. –

1610 körül az ebben az évben 2^{ik} Mátyás király és Báthori Gábor felyedelem közt Aug 16^{án} Kassán kötött Szövetségnek, melyet Sept. 6^{án} az Erdei rendek is megerősítettek Kolozsváron /: Georgius Karlatovich m.p.:/ minden czím nélkül írta alá magát még pedig legutólsó helyen, de másutt várad szolgának van írva a szovetségbe.

1630 tályán 1^{ső} Rákóczi György által helyre állíttatván a Varad Debreczen közti községek s a Pocsaji várkastély is, magán kastélyba nyáron által sokat lakott kedves embere lévén az akkori Pocsaji ref. lelkész Debreczeni Gergely uram, ki mint esperest a Szatmár-Némethi nemzeti Zsinatban 1646ban a fejedelemmel jelen vólt. –

1^{ső} Rákóczi György fia II.^{ik} Rákóczi György meg bukván ahíres lengyel expeditió miatt 1660 | Majus 10 – 22^{ik} napjai közt Szejdi Ambát basa császára parancsolatjára be indúlt ellene Erdelybe s leg először is a Bocskai által kí

(166a)

¹ Itt és az előző két sorban eredetileg 1838-at írt, majd az első nyolcast átírva javította.

váltságot nyert s sík földön lakó s Rákóczi mellett híven állt Hajdu Városokat vette célba: de ezek előlle Debreczenbe, Kállóba, Etsedre, Szatmárra Tokalyba, Székelyhídra és a Pocsaji várakba menekültek, s a Hajdu városokat csaknem üressen találván, véghez vitt kegyetlenségei után Debreczenen keresztül a Szilágyság felé Erdélynek tartott, s midőn Székelyhídfele menne táborával, a Rákóczi partján levő Pocsaji várból anémet és magyar katonaság és fegyveres menekültek seregének hátulsó részét megtámadván, igen meg viselték. – Ezt látván Szejdi, vissza és egyenesen a Pocsaji várnak fordul s a benne levőket, mind egy lábbig le öleti s magát a helységet felgyújtatja, s úgy ment tovább Szilágy Somjó felé. –

Ekkor pusztult el az 1630 körül épült Rákóczi várkastély is, s romba hevert 1750^{ig} mikor fele része magasságának le hányattatván az illető földes uraságok által vám háznak és vendéglőnek fordítottatott.

(166b) Melyik lett legyen a Pocsaji határon levő föld várak közül az, mely először Szejdi által meg boszultatott, bizonyosan bajos meg határozni. Annyi bizonyos, hogy az, vagy a mai leány- vagy a vámházi vár lehetett. A többiek u. m. 1^{ször} Hosszu zugi, 2^{ször} a Híd köz, 3^{ször} a szigeti föld várak aborzasztó mocsárok közt csak a Pocsaji lakosoknak buvó helyeik lehettek és voltak, mert csak nem képzelhetetlen az a borzasztó láp, víz, nádas, mely | ezen föld várak körül ez előtt csak 30 esztendővel is volt. – Csak krokodilus hiányzott belőlök, – most pedig már gyönyörű kaszálló rétek, a hal, csik, vidra, vadrucza, farkas, és rókák száma a hajdanihoz képest éppensemmi.

A helység az Erdelyből ki és bejáró Török, német, Kurucz, Laboncz, Tatár, Hajdu csapatok pusztításainak s nyomorgatásainak számtalanszor martalékja és kóldussa volt. –

7. a) A helység határában a keleti oldalon előlvan az ördög árok dülő, melyen egy régi árok vonul el, amely mindég ördög árok néven ösmertetett illetőleg nevezetett, innen vette nevezetét az ott közel s mellette álló dülő; dehogy az árok az „ördög árka” nevet honnan vette arról tudomásunk nincs: – Továbbá:

b) Létai ut dülő, mely a N Létára, mint szomszéd községbe járó uttól vette nevezetét: Az után jó a

c) Vértesi ut dülő, mely szinte a Vértésre járó uttól vette nevezetét. – Továbbá

d) Lapos dülő, mely – a határnak több része emelkedettebb lévén, ez a része pedig lapos innen vette nevét.

e) Ország ut dülő, mely a N. Várad–Debreczeni ország ut mentében lévén, ország ut dülőnek innen nevezetett.

f) Csárda dülő, mely helyen ez előtt a Debreczeni ut mentében „Csárda” névvel nevezett csapszék lévén, innen vette nevét, de a mely ez előtt mint egy 40 évvel elpusztult

g) Hosszu zug dülő, mely mivel viz között volt hosszú sziget forma föld, innen vette nevét is. –

/:folytatása következik:/

/:folytatás:/

(167a)

h). Szigetek, – Töviskes, – Legelő sziget, – mely sziget sűrűen tele lévén tövis bokrokkal, – innen „Töviskes” nek neveztetett. –

i) Tatár sziget, mely régen igen nagy vizek között lévén; s az emberek a Tatárjáráskor ezen szigeten keresván menedéket, – később „Tatár sziget” nek neveztetett. –

j) Símonka sziget, mely régenten valami Símonka János nevű ember birtoka volt, – innen később „Símonka” nevet nyert.

k) Halász sziget mely e helységbeli méltóságos uradalmak jelesen előbb a N. Váradi latin sz.t. Püspökség, jelenleg Pedig Gr. Zichy Ferencz ur birtokában lévén, 's régenten az uradalmak rendes halászokat tartván: ezen szigetet azoknak adták használatul, s innen kölcsönözte a „Halász sziget” nevezetet.

Kelt Pocsajon Julius 11. 864

Jegyzete

Szabo Jozseff

Jegyző

P. H.²

² A pecséten *Pocsaj község* felirat látható.

(169a)

Helynevek
Pocsovelésd községből, Bihar megyéből.

(169b)

1. Bihar megye Belényesi járásához tartozik
- 2 A község csak egyedül ~~Kreszulya~~ Pocsovelesd¹ név alatt esmeretes
- 3 A községnek más neve nem volt soha
- 4 Hogy honnan és mikor népesítetett? halgat a Kronika
- 6 A község nevének eredetéről miután a községnek régibb időről levéltára nincs mit sem tudhatni
- 7 A község határában elő forduló dülök nevei Ritu, Czarina, Závoje és Belcsi és Paduricza | mely dülök vegyesen szántó kaszálókba úgy cserjés legelőkből állanak fekvések egyaránt felváltva hegyes völgyes, ehez tartozik a nagy Váradi G:e: Püspökség tulajdonát képező Paduricza nevezetű Paduricza nevezetű tölgyes erdeje. A községet keresztül folya a Budurászi havasokban eredő patak ”Vále,, mely Belényesnél a fekete Köröszzel egyesül.

(170a)

Pocsovelesd község határai, Kreszulya, Burda, Nyimoesd Kuraczel és Kis Belényes községek.

Kelt Pocsovelesden Junius 6^a 1864

Neubauer István
Jegyző

¹ E szó a sor fölé van besúrvva.

(171a)

Helynevek
Poklusa községből, Bihar megyéből.

(172a)

Feleletek a tulnan irtt kérdő pontokra

1^{sz} Kérdő pontra Poklusa község Biharmegye szalontai főszbirói járás – Beeli szakasz szbiróságához tartozik 's egyszersmind a szakasz szbiróság Beel vidéki elnevezéssel is bir.

2^{ik} Kérdő pontra: nincs, nem is vólt

3^{ik} Kérdő pontra: nem vólt.

4^{ik} Kérdő pontra: nem tudatik.

5^{ik} Kérdő pontra nem tudatik.

6^{ik} Kérdő pontra: Semmit.

7^{ik} Kérdő pontra: A község határában eloforduló mező dülők nevei következők: I: Gyalu Szatuluj dombos bokros oldal, igen roszt minőségű szántó föld. II Gyalu Szábuluj, dombos bokros igen roszt minőségű szántó föld, – III Gyalu Dreguczeszk, dombos, részín szántóföld, részint községi közös nyomás, IV Preluka, dombos es vízmosásos hely rosztminőségű szántó föld. V Gyalu Mare dombos völgyes, szántó föld. VI Pusztá tiszta oldalas közép szerű szántó föld. Az erdő Csontaház község ~~közse~~g határához tartozván, a helynevek ottan vétettek fel. – A község havasai határosak keletről Dumbrovicza, Délről Csontaháza, Nyugotról Pusztá Hodisel, Északról a Karasszói és Úrszádi erdőkkel. –

Kelt NMaruson Majus 6^{án} 1864

Biró Hosszasszán Avrám k × v
 Ikid Kosztám k. × v.

Thamó János mk
 Jegyző

(173a)

Helynevek
Pojána községből, Bihar megyéből.

- (174a) I Bihar megye – Belényesi járás. – Vaskohi szakasz.
 II. Csak Pojána név alatt áll. – Tisztán Román lakosokkal.
 III Nem tudni.
 IV. Nem tudni
 V. Tráján Romai Császár idejében colonizáltatott ~~hagyomány~~ történeten¹ után
 VI. Nem tudnak egyebet mint hogy e' vidéken mindig Románok laktak.
 VII. Bihari hegy láncolat, hól a' vidék nyári legelőt használ Majustul – szeptemberig – /Bihar havas/ a' bihari havasról lejövet a' havason létező /fantonyeli/ forások mellett I^o is találja az ember – az ugy nevezett fatza Krisulujt. hól kaszálók és erdő találtatik – amelly bihari havas aljáról veszi eredetét a' fekete körözs és folyik a' községen keresztül VSzelistyének s így tovább – a' hól a' körözs eredét veszi találtatik fenyves erdő Gyigyiseny – határ – Tisza Tomnatyik név alatt. – le jövet ezen fenyves erdőből – az ugy nevezett Gruil lungon kezdetét veszi egy nagy bikos erdő – és pedig dimbu korbului – Gruia vetri sipotu nevek alatt. – továbbá a' Bihari havas nyugott felé lévő oldalrol le jövet – találja az ember az ugy nevezett Plaju nevű legelőt innét le érve találja az ember – Blága nevű hely szántó és kaszáló földeket – utána Zimbrut. Repát. Gyála Lunkát.

Továbbá a' Bihari havas kelet felőli részen lejövet I^o is találja az ember Runkuj nevű kaszálót – Grujat – Sztretyajét. – Ismét Lazur nevű düllő földön haladva le ér az ember a' Községbe – mi a' Körözs két partja mellett van építve. – és így a' Körözs mentén le haladva a' Község utjáján ki le ér az ember a' Lunkára – nevű szántó földekhez. – Inét huzodnak VSzelistye hataráig Pojána községe Keletről határos – Erdély ország a' Fejér megyében lévő Lapus községgel – nyugotról Bihar megyei Rézbánya bánya helyiséggel – Délről Krístyor községgel – éjszakra – Verzár helyiséggel. –

Kristyor 864 3/6

Mikula Juon × bíró

Sarkady
jegyző

¹ E szó a sor fölé van beszúrva.

(175a)

Helynevek
Póósa községből, Bíhar megyéből.

Szalontai járás, e község semmi külön el nevezéssel nem bír, sem több falvak csoportozatával együtt, elnevezéssel nincs.¹ ~~hí~~.

2^{re}3. Eközség csak Póósa név alatt ösmeretes ország szerte, 's arról semmi tudomásunk nints hogy e község valaha más elnevezéssel is bírt volna.

4re Nem tudatík.

5re ~~ótó~~ ~~ótó~~

6re Nem tudatík.

7re a község határában előforduló Topografiai nevek az alábbiak, – ú: m: (175b)

1re/:Varjas – szántóföld és bokros:/

2re/:Tilda szántóföld:/

3re/:Gyálú szántó és cserés:/ dombos fekvése mián neveztetik oláhúl Gyalúnak:/

4re/:Hanka szántó és bokros:/

5re /:Völgy Patak szántó és bokros:/ nevezetét veszi egy pataktól mely azt keresztül vagja.:/

6re/:Völgy köz Terméketlen cseres:/

7re/:Filip Völgy szántó és Kaszálló:/ mellette a káptalannak vagy egyFilip nevű erdeje erről neveztetik:/ (176a)

8re /: Kis Méhesi szántó. ez is egy szomszéd erdőről veszi nevezetett:/

9re /: Kúratura szántóföld. írtás:/

10re /: Tapil. Szántó és kaszálló:/

Ezekre nézve az elősoroltaknál több felvilágosító körülménnyel nem szolgálhatunk.

a Község határos Sályi, Kis Ürögd Less, község és a Méhesi Púszttával.

Van a községnek erdeje is hol apróbb nemű vadak is találhatók.

Kelt Lesssen Apríl 9^{en} 1864

A községi bel elnevezéseket tévedésből kihagytúk, azt utólagosan említjük meg hogy a községben semmi bel elnevezés nints

főbíró
Triffa József s × v
és esküdtársaim
kihalgatott egyének
Pap Símón s × v
Szim Tógyer s × v
Triffa Illésné s × v

általam
Bölöny Kálmán
jegyző

¹ Eredetileg *nem*-et írt, majd ezt javította át.

(177a)

Helynevek

Puszta Bikáts községből, Bihar megyéből.

(177b)

1^ő

pontra: Puszta Bikáts Bihar megye Belényesi járás M Lázur Környékén fekszik.

2^{or}

Ezen népesített pusztának egyedül ezen egy neve van

3^{or}

Volt é hajdan más elnevezése – nem tudni

4er

Hogy mikor említették legkorábban, azt bizonyosan nem tudni; erre nézve a NVáradi L. Sz. Püspökségi Uradalom, Kinek birtokához ezen puszta tartozik – és kitől szerződés mellett bírják bővebb felvilágosítást adhat.

5^{or}

Honnan népesítették a puszta az sem tudatik.

6^{or}

A neve eredetéről semmi okmány nincs.

7er

A határban előforduló Topographiai nevek: mező, dülő, szántó, legelő, kaszálló, rét, bokros, puszta | berek, erdő, szállás, kert, árok, irtvány, hát, halom, domb, hegy, hegygirincz, hegylancz, forrás, kut, patak —

(178a)

A puszta határos Jancsesd, Forrószeg Puszta NagyKaránd és Hosszuliget községekkel.

Puszta Bíkáts előljárói.

(179a)

Helynevek
Puszta Tóld községből, Bihar megyéből.

- 1^ő pontra. = Tiszántúli kerület. Biarmegye. Sárrétjárás. Megyei székhely N. (180a)
várad. –
- 2^{ik} ” . = Puszt
- 3^{ik} ” . = Soha más elnevezéssel nem bírt. –
- 4^{ik} ” . = 1760^{ik} évben kezdték telepíteni, s akkorig semmit sem tudunk rólla. –
- 5^{ik} ” . = Az 1/2 mértföldnyire fekvő Berek bösörményből. –
- 6^{ik} ” . = Hagyományból annyit tudunk, mintha a N. Szalontai Gróf Tóldy családtól vette volna a nevét.
- 7^{ik} ” . = A kútas, folyóág, mely a sebess körösfolyóból táplalkozik. –
A tohai, hát, most szőlős kert. –
A botló, mocsáros, zsombékos hely, most kaszálló. –
A büngöshát, szántóföld. –

Kelt P, Toldon April 18^{kán} 864

Fő bíró Köleséri Mihály mk
Törv Farkas Gergely mk

(181a)

Pusztá Hodísel, Bihar.¹
Felelet
A tullan ttt kérdésekre

180 pont PHodísel Bihar Megyében tartozík a Belényesi föszbíróí járáshoz – az Úrszádí Kőríjegyzőséghez bírtokosa a NVáradí DSz Püspökség –

Pusztá Hodísel tulajdon képpen nem rendezett falú. – Az ottani lakosok mínt púszttások laknak szana szét, haszon bérbe bírják a DSz Püspökségtől a nevezett púszttát s csak addíg lakhatnak meg ott míg a haszon bért pontosan fízetik – semmí meg említésre méltó nevezetesség íttén nem létezik – külömben határos Poklusa, Csontaháza, Rogoz Ökrös, Karasszó, és Urszad községekkel –

Kelt Urszádon $\frac{21}{6}$ 864

Kádár Lajos mk
Jző

¹ A település nevét egy másík kéz írta fel a lap tetejére.

Helynevek
Pusztas kis Káránd községből, Bihár megyéből

(183a)

- 1° pontra: Pusztas Kis Káránd Bihár megye, Belényesi járás Mikló Lázur környéken fekszik.
- 2° Ezen népesített pusztának egyedül ezen egy neve van.
- 3° Volt e hajdan más elnevezése – nem tudni
- 4° Hogy mikor említették legkorábban azt bizonyosan nem tudni, erre nézve a nváradi L. Sz. Püspökségi Uradalom, Kinek birtokához ezen pusztas tartozik – s Kitől szerződés mellett bírják — bővebb felvilágosítást adhat.
- 5° Honnan népesítették a pusztas – nem tudatik.
- 6° A neve eredetéről semmi okirat nincs.
- 7° A határban előforduló Topographiai nevek: mező, dülő, szántó, legelő, kaszálló, rét, bokros, pusztas, berek, erdő, kert, árok, hát, domb, hegy, írtvány, hegygírcz forrás, patak.

A pusztas határos P.NKáránd, Mirló Rippa, és OGyepes Községekkel.

P.KisKárándi előljárók.

(185a)

Helynevek

Puszta Nagy Káránd községből, Bíhar megyéből.

(185b)

1^{or}

Puszta Nagy Káránd Bíhar megye, Bélényesi járás M Lázur Környékén van

2^{or}

Ezen népesített pusztának egyedül ezen egy neve van

3^{or}

Volt e hajdan más elnevezése – nem tudni.

4^{or}

Hogy mikor említetik legkorábban, azt bizonyosan nem tudni, erre nézve a NVáradi L. Sz Püspökségi Uradalom, Kínek bírtokához ezen puszta tartozík, és Kitől szerződés mellett birják — bővebb felvilágosítást adhat.

5^{or}

Honnan népesítettett e puszta – nem tudatík.

6^{or}

A neve eredetéről semmi okmány nincs.

(186a)

7^{or}

A határban előforduló Topographiai nevek: mező, dűlő, szántó, legelő, kaszálló, rét, bokros, puszta | berek, erdő, kert, árok, hát, domb, hegy, irtvány, hegygirincz forrás, patak

A puszta határos: Hosszuliget (Grujlung) Puszta Bikáts, Nagy Patak, Mirló, Puszta Kis Káránd, O. Gyepes és Mikló Lázur Községekkel.

P.N. Kárándi előljárók.

P.Szuszági¹ (187a)

Helynevek
Puszt Szuszág községből, Bihar megyéből.

Felelet a tulnan tett kérdésekre. (188a)

- 1re E község tartozik Biharmegye Szalontai járása Bééli szakaszához, 's jelenlegi székhelye Béél mező városa. —
- 2ra E községnek jelenlegi neve Puszt Szuszág, – lakják románok.
- 3ra E községnek más neve nincs.
- 4re E község. mind amellet is hogy 200 házból alván — megérdemlené a rendes község nevezetet — azért neveztetik pusztának, mivel a házak töbnyire csak tanyák szerint, nem pedig rendszeres község módjára vannak építve; 's mivel a lakosonak tulajdon birtokuk itt éppen nincs, hanem mind a N.Várad lat: szer: püspök ő M^élgától vannak haszonbérrelve, mely haszonbérletnek 's így a településnek ideje körülbelől 50 év lehet —
- 5re E puszt község szinte e megyebeli Kiskóh községből népesített.
- 6 Eredetéről anyi tudatik hogy a ~~lakosok~~ telepítő lakosok jobbnak látva az ily nomád életet, mely itt számokra kínálkozott 's, eladván előbbi községükben /Kiskóh/ levő tulajdon² birtokukat, – eljöttek ide bérlőknek.
- 7re Ez 1300 cataszt: földet tevő puszt csak egy dülő, jelesen Szuszági dülő nevezettel, bír, s a szomszéd határos községek – Koroj, Csermő, Somoskesz, Barakony és Kalácsa Községek. 's tartozik a N.varadi lat: szer: püspökség Beeli uradalmához.

Kelt Ökrösön Márt 30. 864.

P. H. Biró Zsula Flora
 eskütt Szirák György
 Márton 'Sigmond Jegyző

¹ Ezt a nevet egy másik kéz írta fel.

² Ezt a szót a sor fölé szúrta be a lejegyző.

(189a)

P. Talmács¹

Helynevek
Pusztá Talmács községből, Bihar megyéből.

(190a)

Felelet a tulnan tett kérdésekre.

Az 1^{őre} E község tartozik Biarmegye Szalontai járása Bééli szakaszához, 's jelenben Székhelye Béél mező városa. —

2ra E községnek jelenlegi neve Pusztá Talmács, – románok lakják.

3ra E községnek más neve nincs, mert:

4re E kis pusztá község melyben összesen 36 ház van, tulajdonképpen nem is község, hanem egybegyűlt tanyásgazdák, kik 300 hóldnyi kis pusztájokat az uradalomtól bírák mintegy 50 év óta haszonbérben, a még itteni megmaradhatásuk részben Mélgos uradalomról, részint köztörv: hozásról feltételeztetik —

5re E pusztára származtak szinte e megyébe eső Belényes járása többféle községeiből —

6ra Eredetéről egyéb nem is tudatik, minthogy az említett időben a földhaszonbér-lökké jövéen — e pusztán megöröklöttek.

7re E pusztá nem ön álló határ, hanem az Ökrösi határnak csak ki egészítő része, egyetlenegy dülővel, u n. Talmácsi dülővel, a szomszéd községek Somoskesz; és Barakony. 's tartozík a a N.varadi lat: szer: püspökség Bééli uradalmához —

Kelt Ökrösön Márt 30./864.

P. H. Bíró Dolge Perní
 eskütt Flóra Mihaly
 Márton 'Sigmond Jegyző

¹ Ezt a nevet egy másik kéz írta fel.

Helynevek.
Püspöki községből – Bihar Megyéből.

(191a)

1., Püspöki Község fekszik Biharmegyében a' NVáradí Járásban. A vidéknek semmi különös elnevezése nincs. –

2., A' Községnek más elnevezése nincs.

3., Hajdan korba sem használtatott más elnevezés, külön félekép nem íratott soha.

4., A' Községi levéltárban a' Jegyzőkönyvek legrégebbike 1711^{ik} évről van vezetve, hagyomány után 1630^{ik} évről említették e' Község.

5., Benépesítésének körülményeiről semmi tudomás nem szerezhető.

6., A' nevet nyerte közhiedelem szerint onnan, mivel a' NVáradí l. sz. Püspök Uradalmához tartozott, NVáradhoz igen közel esván, más hason nevű Községtől való megkülönböztetés okáért Nagy Várad – Püspöki néven ismeretes. –

7., Szántó és rét földek – mellyek vegyesek – dülönként következő nevűek: 1. Szállás kert 2. Nagy hát 3., Lakó rét 4. Sári pály 5., Hosszu sziget 6. Nagy fa dombja /:hol hajdanta nagyságára nézve kítünő fa volt:/ 7., Nagy Füzes /:hol régibb időktől fogva füzes kis erdőcske volt, a' jelenben már csak ritkán találtnak e' fűz fák:/ 8., Felső kert /:hol régebben a' házak után veteményes kertek osztatvák:/ 9., Várad köz, így, neveztetik a' Nagy Várad | felől eső, azon határral szomszédos földterület

(191b)

Püspöki Községnek egy magában álló szőlő hegye van, ezen hegy láncznak részei következőleg neveztetnek a., Macsmóna, b., Felső palánt, – c., Kecse kö, – d., Nagy hérnek, – e., Kis hérnek, – f., Kántor útja tető, – g., pontus oldal, h., cseresznyés ally, – i., répás aly, – k., sajgó oldal, – l., Nagy diós völgy /:az ott létező nagy diófáktól nyervén nevét:/ m., Pergelő oldal, – n., Pergelő ally, – o., Kis diós völgy, – p., Kotyor, – q., Sárverem, mi már alacsony helyen fekszik, 's hihetőleg a sár-tól vette nevet. –

Püspöki Községét keresztül vágta a Kis Körözs folyó, azonba ez előtt 9 évekkel ezen folyó a' Nagy Körösböli kifolyásánál elzáratván, gátoltatván; most már csak a' medre van meg, melly néha néha zápor esőzések alkalmával a' hegyről lerohanó vizet fogja föl.

Van a' Község területén a' NVáradí Püspök birtokában létező egy kis erdő, melly Fácányosnak neveztetik, azért, mivel ott Fácányok tartatnak. –

Kelt Püspökiben Majus 7^{én} 1864.

Jakab Imre mk
főbíró

Héner Károly
jegyző által.

(193a)

Helynevek
Remete községből, Bihar megyéből.

(193b)

Remete falu=nepesége 1049 lelket számlál, melyből $\frac{1}{3}$ da Román, a' többi Helvéth hit vallásu, ez előtt egy századdal egészen magyar lakóság volt; és lassan egy egy család huzodván e' Községbe szaporodot az Román es lakosság enyíre; Van e' Községbe két templom Refor és Román g:n:e: a' Reformatusuk templomának Külső és belső szerkezete azt mutatja hogy¹ az Országnak a' török járomtolí meg szabadulása után vissza Kerülő magyarság által foglaltatott el, és ez nem Reformatusok számára volt Készítve, mert, bent a' lekopott mésztalatt tisztán látható sok szent Képe, ~~apo~~ nagy Képek a' falba metzve, hold, nap, ablakai Keskenyen s rezunton vágba, fő nagyságu gojok a' falakba, –

(194a)

A' falu szelén néhány ház Közön a' havasokrol Két ágon jövő víz egybe szakadván, alkott egy meglehetős folyot, meljen több Kís vízi malmok vannak, és ömlík, Petrány Községenél a' Sebes Körösbe, – ebbe Kissebb szerű halak és rákok elegendően találhatók, – ezen Községben van a' jegyzői lak és Belényesi GCath: Püspökségnek erdészi lakja, – az Ugy nevezett Csonka és Csomorka hegyeken bir szőlőkkel, melyek hajdonában nagyobb Kiterjedésűek voltak, de elpusztulván, csak néhány év óta vették szorgalmatosabb munkálás alá, – a' Község Kiterjedése 2699 hold, melyből 680 hold erdő a' többi szántó és Kaszalló és Szöllő, az erdő az Belenyesi GCath: Püspökségi Uradalomhoz tartozó. – a' Község határa el osztatik 9 dülöre, u:m: Sugjárto, Lobda Kismező, Dragmán, Csonka füzes, Csomorka, Barájok, Rákos, mely leg szebb rét, Kis erdő hát és Dínnyes Kert nevek alatt azomban a' Dínnyes Kertben nem dínnye, hanem kender természetik, a Község bővelkedik minden féle gyümöltsel, jo ivo vízével is dicsekedhetik, egyéb nevezetességekkel nem bír.–

Kelt Remetén April 16^{án} 1864

Orbán Lajos mk
Jegyző

¹ E szó a sor fölé van beszúrva.

Helynevek
Rézbánya községből, Bihar megyéből

(195a)

Rézbánya bánya város, és Rézbánya falu mind két községnek fekvése szinte csak egy tag, s csak egy köztök folyó patakon lévő híd választja el egymástól, de mind kettőnek külön bírása van, fekszenek Bihar megyében Belényesi járásban, a vidék is rézbányai vidéknek neveztetik, valamint ezen közös név Rézbánya körjegyzőséghez tartozó községek Fonácza, Felső Kimpány, Alsó Kimpány Herzest Segyestel falvakkal együtt név Rézbánya várossát és faluját is illeti, – most élő és országszerte ismeretes nevei mind kettőnek csak az első pontba fel jegyzett nevek, de Rézbánya falut a helybeli és a környéken lakó románok Boitzának nevezik, régi neveik ugyan ezek voltak, – mikor említetnek ezen nevek legkorábban? nem tudatik, – a város lakossai románok, németek és kevés magyarok, – a falubeliek mind románok, 's ezek valószínűleg a románoktól maradt régi lakosok ivadécai, a város nevét hihetőleg a dusan termelt réz ércz bányáktól vette – a város határa csak azon terület, melyen az ott lakók épületeik 's belső telkeik fekszenek, – a falunak pedig legelő mezeje *ladrum*, lagyal, livada, dülökben, – úgy a havasi legelő „muntye” név alatt mely erdély országgal határos, – szántó földje a ritu flur, bulz, toplicza, lasure, vetre, – dülökben, – kaszállója szinte ezen dülökben a szántó földek között szét szórva, – erdeje, kuratura, magura, sopotyásza, tyejtó, gyálu lung | *csuken*, plaju *marzsinyi*, izvor, dimbu barbuluj, plaju, *pregnyi*, blidar, *pomitzene*, hatarel, *ferdinanti*, sipot, vurtup, *fraptzinel*, *ruzsinosza*, korna, *korlatu*, muntsel, és kosur nevek alatt, – csucsainak és hegyeinek neve mint az erdőnek – nevezetes bányák voltak a határban *blidár*, *antoni*, *kosur*, *frapczina* és *vale száke*, melyek hajdan rezet és ezüstöt gazdagon termeltek, de jelenleg elegendő ércz nem találtatván a bányák az épületekkel együtt a magas kincstár által e folyó évben eladóva tétetett. – barlangja van *portale*, *cziczille*, és *korlati* név alatt, mely utóbbiból ered a fekete körös, – zuhatagja van *sapatyasze* név alatt, vannak több források név nélküliek – patakjai *Verksthäl*, *rumik*, *vale mare* melyek öszve folynak lefele a fekete körösbe. – határos erdélyországgal, Pojána, Alsó Verzár, Fonácza, és Segyestel községekkel – az utcái között kettőnek van neve u.m. fő utcza, és arany utcza.

(195b)

Kelt Rézbányán Julius 22^{én} 1864.

Pap József
jegyző

(197a)

Tekintetes szolgabiro ur!

E folyó Május hava 9^{én} 114/864. sz. a. kelt rendelet következtében tisztelettel jelentem hogy a jegyzői irományok közt semmi olyan mi ezen¹ rendelet foganosítására elő segélést nyujtana, nem találtatván, a több egyénektől való oly móddali tudakolásra pedig mint a melyet a meg küldött utasítás, és a rendelet czélja kíván, annak elkészítésére több hónapok kívántattnak, ez uttal ezen tárgyra nézve, csak azt² jelenthetem hogy a népesítésnek idejéről s egyéb körülményekről véleményem szerint, a N. Váradi l. sz. püspökség levéltárában hiteles adatokat lehet találni

mire nézve tisztelettel kérem tekintetes szolgabiro urat hogy azok iránt, a méltóságos uradalmat, mint a körömbeli községek volt földes urát fel szolítani méltoztassék.

telyes tisztelettel lévén,

Rézbányán Máius 24^{én} 1864.

Pap József
jegyző

(198a)

Tekintetes szolgabiró Ur!

E' folyó évi Junius 20^{án} 223 R.sz.a. kelt rendelet következtében van szerencsém a kívánt kimutatást / körömbeli községek részéről / alatt 6 $\overline{\text{drb}}$ ide mellékelve tisztelettel be mutatni. –

teljes tisztelettel lévén

Rézbánya Julius ho 23^{án} 1864.

Pap Josef
jegyző

¹ E szó a sor fölé van beszúrva.

² E szó a sor fölé van beszúrva.

(199a)

Helynevek

Rieny– községből, _____ megyéből.

- 1^{ör} Rieny községe tartozik Dél Bihar megye Belényesi járás. Vaskohi szakaszhoz. (199b)
- 2^{ör} e községnek csakis ez neve él és ez alatt ösmeretes
- 3^{ör} e községnek más elnevezése nem volt hanem változatlanul ez alatt ösmertetett.
- 4^{ör} Hogy mikor említetik legkorábban nem tudható.
5. Állítás szerint Tráján császár által¹ népesített
6. A név eredetéről azt állítják miszerint a határ elején ahol jelenleg ország út létezik rossz emberek állották az utat, a honnan románul reu mondották locu reu és innem omeni rai | és utoljára a községre reá ragadt Rieni név mely magyarosítva Rieny–nek neveztetik. (200a)
- 7 ^{ör} A község határán vagyon legnevezetesebb egy rom mely egy Liváda nevű lapályos helyen le omlodozva fekszik, hogy ki által és mikor építetett légyen nem tudhatók.

Rieny 27. majus 864.

Vanku Josef mk
jegyző

83
564.

dela notariatu Rieni (201a)

Speptate Domnule Pretore!

In urmare pretiuitei ordin atiuni data in 9^a dia l. c. Nrul 114. amu norocire *postitele* tilere umplute oficiose cu Salutare avile asterne Speptabilitatiei vostre.

Rieni 24 maiu 864.

Josifu Vancu
ntariu.

¹ Az eredeti szöveget egy másik kéz áthúzta és e mondatot írta fölé.

(202a)

Helynevek
Rikosd községből, Bihar megyéből.

1. Nagy Váradi járás, Élesdi szakasz az ugy nevezett Körözs völgyén.
2. Oláhul Butánnak neveztetik.
- 3–4–5–6. nem tudatik semmi.
7. hegy alatt, melyet cser és bük erdő borít fekszik, mind össze is 40. számú házból álló csekély helység, – a' hegy odalban az erdő közelében van egy Csoroj nevű forrása, mely a' falu népét jó ivó vízzel látja el, – határát következőleg elnevezett dülők képezik, ugyan is 1~~ő~~ Belsőtelek dülő – 2~~k~~ Rituri – 3~~k~~ Fazset Dumbráva – a' 4~~k~~ Retungye.

Helynevek.
Rikosd községből — Bihar megyéből.

(203a)

az 1° pontra

Fekszik a' Nagy Váradi járásban az ugynevezett Kőrözsvölgyén.

a' 2° pontraKét néven neveztetik ugyan is magyarul a' fent ki írt néven – olá nyelven pedig Bután, e' név csak is a' környéken lakok előtt ösmeretes.a' 3° pontra

Nem tudatik.

a' 4° pontra

Nem tudatik.

az 5° pontra.

E' helységet egészben oláhok lakják még pediglen bizonytalan idő óta.

a' 6° pontra

Sem köztudomásból sem hagyományból avagy egyebekből a' néveredetéről – értelméről mit se lehet tudni.

a' 7° pontra

E' község határa a' belső telkeken kívül 4. következőleg elnevezett dűlőből áll, ugyanis: Rituri hegyre nyulo dombos-völgyes fekvésű hely, szántó és kaszálló földeket tartalmaz. Fazset dumbráva, e' dűlőnek egy része hegyet képez melynek tetején cser és bik fából álló őserdő létezik, e' hegy oldalából ered az ugynevezett Csorgo – vagy Csorój forrás. – ugyan e' dűlő másik részét túske 's bokrosból lévő közös legelő – valamint szántó földül szolgáló lapály képezi.

Végre a' falu határa fekszik Szászfalva – Kalota – Esküllő – Űrgeteg és Magyar Kakucs helységek határa szomszédságukban. (203b)

(205a)

Helynevek
Rogoz községből, Bihar megyéből.

1. Bihar megye Belényesi járás.
2. A községnek más neve nincs.
3. A községnek, hogy más neve is lett volna, tudomást szerezni nem lehet.
4. A község, hogy mikor említették leg korábban, tud nem lehet.
5. Honnan népesítették legyen, nem tudható.
6. A név eredetéről semmit sem lehet tudni.
7. A község határában előforduló többi topographiai nevek ezek: Kimpu Rádului düllő völgyben fekvő szántó föld határos községgel és Vlágyeászka erdő résszel; Fázset, Kornyet, Vlágyeászka, és Rogoze erdőrészek domb oldalos fekvésűek, határosok Szombatság, Dusesd, és Kis Dombrovicza községek határaival; Pucsu düllő szántó és kaszálló föld, határos Czárina düllővel, községgel, és Rogoze erdő résszel; – Czárina düllő egyenes fekvésű szántó és kaszáló föld, határos Kapocsány községgel, Pucsu, Rutu Csel Máre, és Által düllőkkel; – Által düllő | Hollod víz melletti kaszálló, és szántó föld, határos Venter és Kapocsány községek határaival, úgy Czárina düllővel; – Ritu Csel Máre düllő egyenes fekvésű szántó és kaszálló föld, határos Czárina düllővel, községgel, úgy Kis Dombrovicza és Venter község határaival.

(205b)

Végre az egész község határa határos Dusesd, Kis Dombrovicza, Venter, Kapocsány, és Szombatság községek határaival, és község határában össze folyik a Hollod vize mind a két ága tudni illik Szombatsági és Kapocsányi.

Rojt község Helynevei!

(207a)

Rojt község határa áll Osz Miklos, Mácsa Puszta, Tamási Puszta, Nagy Harsány és Ugra határok között, Oszmiklostol a Mácsai Puszta felé nyulik az ugynevezett Gál Réti dülő és Less vonal, hol semmi nevezetes hely nem létezik kivéve a Gyapju felé vezető utatt mely Ördög árkanak neveztetik; – Innen a Tamási Puszta felé nyulik a Temető nevű dülő, honnan a Nagy Harsányi határ felé van a Talank czimű Uradalmi tag, innen véve az Ugrai határ felé nyulik a községi közlegelő és e mellett oláh Sz Miklos felé a Rovid czimű Rojti lakosok kaszálloja, 's egyéb nevezetes helyek községünk határán nincsenek.

Kelt Rojton Sept 27^{én} 864.

főbiró Nyegró Péter
2^{ad} biró Mihucz Togyer ×
esküdt Rác János ×
” Trippa János ×
” Márkucz Koszta ×

P. H. Fonaý Mihály mk
jegyző

(209a)

Helynevek

Ronto községből Bihar megyéből

1^{ör} a megyének, kerületnek, járásnak, 's székek neve a hová a helység tartozik.

Ronto község tartozik Bihar megye Nagy Varadi járáshoz, a melynek széke Nagy Várad

Ronto Nagy Váradhoz í állomásnyi távolságra van.

2^{ör} a községnek hányféle neve él most melyik bir csak helybeli elterjedéssel, melyik ismertes országszerte?

Ezen községnek országszerte Ronto a neve, a romanok „Rontaŭ” nak nevezik.

3^{ör} Volt e' a községnek hajdán más neve? vagy csak tán különféle kép iratott a mostani helynév?

Nem volt.

4^{ör} a község mikor említetik legkorábban?

Ezen község í 750 év oltá

5^{ör} Honnan népesítetett?

nem tudatik.

6^{ör} Mit lehet tudni köztudomásból, hagyományból írott vagy nyomtatott emlékből a név eredetéről értelméről mindegyik nyelvű helynévre nézve?

Semmit

(209b) 7^{ör} A község határában előforduló többi topographiai nevek például: mező dűlő, szántó, forduló, legelő, kaszáló s a t:

Ezen község határába semmi olyan nincs a' mi különös figyelmet érdemelne.

E község határába dülők nevei: Seszu kaszálo földek, Cruci Ograda Pandorítzi Ovesiste Ograda mormentî ezekbe vannak a szánto földek. –

Ezen határ kiterjedése tesz 1000 Catest. holdat – ebből 490 hold uraság erdeje, mit a Nagy Váradi d. káptalan bír – a többi szánto, kaszálo, s legelő föld.

E község lakosságának népessége 350 lélekre megy, akik g.ne. vallásuak. –

e község lakossai földművelésből, 's szarvasmarha tenyésztésből élnek.

Van ezen községben a' pecze vizén a' Káptalannak 2 malma, egy 4 kerekű, egy 2 kerekű vizi malma. a' melyek évenként mintegy 5000 forintot jövedelmeznek – Megjegyzendő, hogy ezen pecze folyo a' leg nagyobb hidegbe sem szokott befagyni | mert a' község határos Hajoi fürdőből jövő meleg forrás hajtja a' malmok kerekeit.

(210a)

Ezen község határos: Hájo, Pecze Szent Martony, Pecze Szöllös, Kis Kér, 's Szent Elek községekkel.

(211a)

Rossia, Bihar¹

1^{ör} Rossia nevezetű helység Bihar Megyében van kebeleztve, s tartozik a Nagy Váradi kerülethez és a Belényesi járásbéli Fő Szolgabíróshoz. — Ezen helység Belényesi vidék elnevezéssel bir

2^{ör} Ezen községnek csak a ki tett neve élt, és él jelenleg is; és eről isméretes ország szerte, nem lévén más elnevezése; és lakja tiszta Román népség.

3^{ör} Ezen községnek hogy hajdan más elnevezése lett volna nem tudatik; mint hogy azt sehonnan sem lehet kivenni; annyi bizonyos hogy Rossia elnevezését egy Piátra Rosia nevezetű helyen eredt kiss pataktól vette.

4^{ör} Ezen Rossia Községe eredetétől említetik: de más² határozott kora nem tudatik.

5^{ör} Ezen község honnan³ lett népesítést nem tudhatni.

6^{ör} Ezen község név eredetéről mitsem tudhatni mást, mintsem a 3^{ik} pont alatt elő adva van.

7^{ör} Ezen község határos Keletről Szuhodol Lázurral, nyugotról B. Valányal, délről Kebedel, éjszakfelől Sonkolyos és a Kamrai Erdővel, fekszik pedig dombok és nagy szerű hegyek közt, melyek igen kövécsesek és kösziklások. — Silány és kiss pártzilákra osztott földjei Korgyie; Doszului Jákob; Runkur; Piatra nyiágra; Kicsera és Gyálu Kocsului nevezetű Düllőkben fekszenek. — Rossia községet Piátra rosie és Toplitza nevezetű két helyen eredő két patak egyesülve ketté szakítja.

Az egész határt igen nagyszerű kösziklás és erdős hegyek környezik. A helységen felül jónagy távolságnyra a Belényesi Püspöki Méltóságos Uradalom birtokához tartozó erdős havason Magura Csunzsi Tomestyilor;

(211b) Trapsinosa; Grohot és Cociu Pojana nevezetű legelők álanak, a hol a község nyáron át jószágait legeltetti. Rosssia Junius 20. 864

Millián Simon mk
Kebesdi Kőri Jegyző

¹ A címet egy másik kéz írta fölé.

² Ez a szó utólag lett a sor fölé beszúrva.

³ Ez a szó utólag lett a sor fölé beszúrva.

Helynevek
Rotarest községből, Bihar megyéből.

(213a)

1. Megye székhelye NagyVárad, a járás székhelye Belényes, a szakaszbeli szolgabíró székhelye Magyar Cséke, a vidék nevezeték Magyar Cséke vidékének is.

2. A helységnek más neve nincs, magyarul és oláhul ezen néven hívatik.

3. A helységnek hajdan sem volt más neve.

4. A helység elnevezésére senki nem emlékezik.

5. 1817-diki nagy éhségkor a helység lakosainak nagyobb része elhalván, a kamara Sáros megyei oroszokat is telepített az üresen maradt telkekre 's most a helységnek $\frac{3}{4}$ része oláh ajku $\frac{1}{4}$ része pedig orosz ajkuakból áll.

(213b)

6. A helység neve eredetéről semmit nem lehet tudni, ez a név Rotarest – magyarul annyit tesz = Kerekas, de ezen jelentősége soha nem használtatik.

7. A határban előforduló helynevek oláh eredetűek s semmi jelentőséggel nem bírnak.

A helység fekszik egy hegylancz tövében éjszaki oldalon, csak egy utca választja el Hogyis helységtől. A határ szomszédos, Hogyis Szombatság Hegyes, Kis Terpest helységek határaival. — Kelt Szombatság $\frac{30}{4}$ 864

Szilágyi Ambrus
jzö

(215a)

Hely-nevekSámson Községből; – Bihar Megyéből.Kérdő pontok

1., A' Megyének; Kerületnek;
Járásnak; Széknek; neve
hová a' helység tartozik?

Bihar-Megye; – Sárreți járás

2., A Községnek hányféle neve
él most; melyik nevébir
csak helybeli elterjedéssel;
melyik ismeretes Ország-
szerte?

E' Községnek egyetlen egyneve van; jelesen Sámson. – Minthogy azomban több Sámson nevű község is van; meg különböztetésül tehát e' Község Nyir Sámsonnak neveztetik azonn oknál fogva, hogy Szabolcs megyével határos lévén; e' Község szomszédságában, 's e' községen túl mindjárt, az úgynevezett Nyírség kezdődik. –

3., Vólt é hajdann e' Község-
nek más elnevezése? vagy
tán csak külöféléképp íra-
tott a' mostani helynév? –

A' Községnek más elnevezése nem vólt soha, 's e' Község mindenkor Sámson néven íratott. –

4., A' Község mikor említettik
leg korábban?

(215b)

Mint a Debretzeni reformált Egyház Magyar Levéltárában feljegyezve van, | 1645^{ben} már Sámson Község említettik I^{ső} Rákótzý György fejedelem idejében úgy; mint Anyá Egyház; – papja, temploma, tanítója vólt; de még akkor a' Sámsoni Ekklesia sokkal kissebb vólt, a' vele szomszédos Gút, Tamási, Bagos, Pallag 's több e' környéken elpusztúlt Ekklesiáknál. —

5., Honnan népesítettet?

- A' múlt század elején, a' fentebb meg nevezett szomszédos Községek a' Rákótzý zavargások alkalmával egészen elpusztulván; Sámson Községének is hihetőleg nagy változásokon kellett keresztül menni; - de azért mint a' szomszéd falvak közép pontja egészen el nem pusztult; sőt hihető, hogy az elpusztult községek lakosainak egy része itt telepedett meg; 's innen népesülhetett e' Község. –
- 6., Mit lehet tudni a' helynév eredetéről, értelméről? A' Sámsoni Egyház Községben az Egyháznak csak¹ 1712^{be} említettik papja – az anyakönyv pedig kezdődik 1761^{be} régibb okmány nemtalálható
- A' Község birtokában lévő 's most is használat alatt álló hivatalos pecsét 1779^{be} készült; – A' Község levél tárában pedig csak 1785^{beli} jegyző könyv található. – mint leg régibb. –
- - - - Ez érdemben írott vagy nyomtatott emlékek, vagy hagyománynak birtokában nemlétén; – a helynév eredete és értelme tudomásunkon kívül áll. –
- 7., A' Község határában előforduló többi topographiai nevek. –
- A' Község határában ötféle helyi elnevezés van; u:m: Kútyahúgyoztai oldal; – Diósvári Óoldal, – Felső, és Alsó Szállás. – 's Földvári Óoldal
- A' Kútya húgyoztai oldal nevét vette onnan, hogy azon részre, egy gúja kút még a' régibb korban készítettén; mídön az elkészült, egy kútya által annak kávája azonnal meg húgyoztatott, 's erről öröklé e' nevezetet. – (216a)
- A' Diósvári Óoldal neveztetik onnan, hogy ezen Óoldal részen egy romladozott földvárhoz hasonló homok domb lévén; bizonyos Diós nevű gújás a' gujabeli marhákat ott szerette és szokta állásolni. –

¹ E szó a sor fölé van beszúrva.

A' Földvári oldal nevét vette egy nagy, romladoszt földvárhoz hasonló alakzatú homok dombról; – mely az ezen foldvari oldalnak, csaknem közepén fekszik. –

A' Felső és Alsó szállás pedig, nevét onnan birja, hogy a' felső szállás a' határnak felső /:Északi:/ – az Alsó szállás pedig, az alsó /:Déli:/ részén esik, 's e' Községbeli lakosok egészsz nyáron által munka ideje alatt leginkább ottszállásoltak. –

Erdők

Savós-gút; – Sötét erdő; – Lentsés; – Kis erdő, – nevezettel. –

Savósgút; honnan vehette nevét ösmeretlen Tán az elpusztult Gut falutól.²

Sötét erdő; onnan kapta nevezetét, mivel az, a' Községnek napfelkelt való oldalán, felette sűrű, 's hajdantan gondviselt állapotban, 's nem meszsze távolságban lévén; a' Községre szembetűnő feketeségben sötétellett. –

Lencsés. – nevét birja onnan; hogy hajdanában e' helyen az erdők némely puszta részein itt, ott, lencse termeltetvén, azt bőven és jó minőségben termette. –

Kis erdő; onnan neveztetik, mivel ez, a határ külön részén egyedül, 's a többieknél kissebb kiterjedésben áll.

Csárda

Van kettő, u: m: Savós gúti, és Mogyorósi

Szőllős kertek

Kis, Közép, és Nagy Martinka; – továbbá Kúlsár, – Közös; – Megyes; Budaházy; – Nyitzki; Fábián és Vén kertek.

A' Három martinkai kertnek honnan lett elnevezése ösmeretlen. –

A' Kúlsár; Meggyes, Budaházy Nyitzki, – Fábián szőllős kertek, neveztetnek földes úraik nevérol. –

A' Közös kert arról, mert az, több birtokosok által, közösen bíratott.

(216b)

² E mondatot utólag írta be egy másik kéz.

A' Vén kert pedig onnan, mivel az, a' határon legelső és legrégebb kert. –

Tavak.

János tó; – Mosótó; – Máriás, – Lápos; – Hosszú tavak. – Neveiknek honnan lett örökítése bizonytalan. –

Dombok

Éhező; – mivel terméketlen; – Meleg Óldal; – mivel délnek hosszan fekszik; Akasztó; – mivel reá hajdantan | embert akasztottak; – Földvári és Díósvári dombok, – neveiket földök formájokról kapták. – (217a)

Lapossak.

Fülekút; mivel ide egy Füle nevű ember kútat készítettett. – Dinnyés mivel régenten e' helyen igen sok jó, és híres dinnye termett; miről Sámson most is nevezetes, – Mogyoros; mivel ez a' hajdan korban, jó földi mogyoróleveles szénát és pedig bővmennyiségbe adott. –

Meg említették végre, mikeál Sámson Község határos, Sz. K. Debretzen és Hatház városokkal; P. Geszteréd; P. Aba; P. Tamási púszták; – Ezen szomszéd városok és púszták pedig fekszenek, jelesen: Sz K Debretzen város Bihar megyében; Hatház a' Hajdú Kerületben, – Geszteréd, Aba, és Tamási púszták pedig Szabolcs Vármegyében. –

Kelt Sámsonban 19^{dik} Április 1864

P. H.³

Kiss Jó'sef mk
jegyző által

Sámson Község Elöljárói
Sándor Mihály Fő Bíró
Sándor János mk eskütt
Biró Gábor mk. eskütt
Ludmány Ambrús mk esküt
Hamar János eskütt

³ A pecséten *Sámson község pecsétje 1854.* felirat olvasható.

(218a)

Helynevek

Sályi községből, Bihar megyéből.

Sályi község esik Bihar megyének szalontai járásában; és Nagy Váradtól – melyben székelő megyei¹ törvény hatóság alá tartozik. 1 és $\frac{7}{8}$ mértföld távolságra; 's magában foglal 621 lakosságot, kik közül 331 – egyén magyar ajkú és R.Kat: vallású 290. egyén román ajkú és g.kat: vallást követők.

(218b)

Ezen helység határa határos Kis Ürögd, Oláh Apáti, Kardó, Somogy Uzsopa, Székelytelek | Nyárszeg és Poósa helységek határával, és kiterjedése 3284 katasztrális hóld, melyből 644 hóld szántó, 407 hóld rét, 71 hóld legelő, 8 hóld szőlő, 1965 hóld erdő, 99 hóld terméketlen földterület; határában lévő szántóföldek veres agyag vegyítékű majd átaljában sovány természetű terméketlenek de a' kaszálló résznek egy ötödrész forma mennyisége jó mineműségű és közönséges termést ad, hól jobb idő járáskor egy kevés sarjút is kap az illető tulajdonos, de a' többi kevés és rossz szénát szokott teremni, és sarjút soha: ezen szántóföldek és kaszállók apróbbyszerű dombokon 's illetőleg dombok között fekszenek, nagyobb zápor esők idején az itt lévő kaszállók a' víz leömlés által beiszapoltatván, ilyenkor éppen semmi hasznokat sem lehet venni, | mivel az itten termett fűvet ha térdig érne is az iszapos sár öszvefogja, és e' miatt leévetni, annyival inkább lekaszálni lehetetlen. – A' Sályi erdőség rendes vágásokra lévén felosztva, az itten lévő cser, – tölgy és kis mennyiségben lévő bükfában, a' nváradi d.sz. tek: káptalan mint Földesuraság tüzelés végett ölekbe szokta vágatni, és nagy részben eladás végett Nagy Váradra beszállíttatni: – ezen erdő Koszta gyaluluj, Gyálu viator, Grihegya *Poknina*, Porszakadás, Kéri kert, *Gyerzime* Liget, Márzsine Csunsilor nevű helynevezeteket foglal magában. – Legelő Kimpu ungurilor (:magyarok mezeje:) dülő nevezetet visel. – A' szántóföldek Gyalu, Aradvány Kreászka, Czarina, Kiss csutkó, Nagy csutkó, Nagy mező, Mezőfenék, Fiatalos, Cseresznyefa oldal dülő nevezetek alatt állanak – A Kaszállók vagy rétek, Rét, csonkás, és Seszu dülő nevezet alatt állanak. –

(219a)

Kelt Sályiban 1864 évi April hó 11^{én} —

Sályi Elöljárók

¹ Az előző két szó a sor fölé van besúrvva.

(220a)

Helynevek
Sebes községből, Bihar megyéből.

1. Bihar megye belényesi járás, neveztetik belényesi vidéknek is, székhely Be- (221a)
nyes.
2. Sebésu név alatt ősméretes, Sebes nevű folyótól.
3. nincs más elnevezése.
4. nem tudatik.
5^{ör} nem tudatik.
6^{ör} a' név eredetéről mit sem tudni.
7^{ör} E község határában előforduló dűlők nevei u.m. Plostyina, Lánkójászká, Plo-
pistye, Koltyeu, Loka molenyiloru, Ispányászká, Ograda din Zevoju, Barbu-
rászká, Czálápiru, Urdesoszká, Troiás, Gyálu, Lukutzászká, Zevojá, Erdő. —

(222a)

Helynevek.
Segyestel községből, Bihar megyéből.

Segyestel falu fekszik Bihar megyében, Belényesi járásban Rézbánya vidékén, s Fonaczával, 's Rézbánya, Felső Kimpány, Alsó Kimpány és Herzest falvakkal közös neve – a Rézbányai kör jegyzőséghez tartozó község – mostani neve csupán csak Segyestel, vólt e hajdan más neve? nem tudatik, valamint az sem, hogy mikor emlittetik neve leg korábban, – régi lakossai valószínűleg a Rómaiaktól maradtak itt, a mostaniak pedig azoknak ivadékai, – honnan eredt a helység neve nem tudatik, – mezeje nints hanem az erdőben van nyári legelője, szántó földje a troás, szallistya, dúbele, sturzeska, maliny, dülőkben a helyseg kozeleiben, – kaszállója troas, és vále lupuluj dülőkben a szántó földek között szét szórva, ugy az erdőben la zsurzse, szekature, és prizlop dülőkben – erdő dosszu név alatt ösmeretes, – határos szomszédjai Rézbánya, Fonácza, Magura, és Felső Kimpány, – magaslat prizlop nevű, – több forrás az erdőben név nélküli – az erdőből folyó patak mely Herzest felé a fekete körösbe folyik.

Kelt Rézbányán Julius 22^{én} 1864

Pap Josef
jegyző

Helynevek.

(223a)

Segyesth községből, – mely tartozik Dél Bihar megye, Belényesi járás, Vaskohi szakaszhoz, – E községnek csakis ez neve él jelenleg, – és csakis román ajku nép lakja, a községnek más elnevezése nem volt, és mikor említetik legkorábban nem tudható. – Népepítettett Tráján császár által¹ – köztudomásból mit sem lehet tudni – iromány pedig mi sem létezik – A község határán létező. – Zavoiu, – Vale runkului, – Kornu dialului, – Vále danti, – fatia dealului, – Zleanianu, – dungá dialului, – Valtsáje, Bodești, – bálta nevü, román elnevezésü dülökön kívül mi nevezetesség sem létezik.

Rieny 24 május 864.

Vánku Josef mk
jegyző

¹ Az eredeti szöveget egy másik kéz áthúzta és e mondatot írta fölé.

(224a)

Helynevek
Siád községből, Bihar megyéből.

(225a)

Feleletek a tulnan irtt kérdő pontokra

1^{ik} Kérdő pontra: Siád köség Bihar Megye Szalontai főszbirói járás – Beéli szakasz szbirósaghoz tartozik 's egyszersmind a szakasz szbiróság Beél vidéki elnevezéssel bir.

2^{ik} Kérdő pontra: A nevezett község régebbi időkben sem birt más névvel

3^{ik} Kérdő pontra: nem vólt.

4^{ik} Kérdő pontra: nem tudatik.

5^{ik} Kérdő pontra: nem tudatik.

6^{ik} Kérdő pontra: Sem száj hagyomány sem iratokból mit sem lehet tudni. —

7^{ik} Kérdő pontra: A község határában előforduló mező dülők nevei következők: I., Ritu din Zsosz, téres lapájós szántó és kaszálló föld. II., Ritu din Szusz teres lapájós szántó föld. II., Gyalu beszericsi, nevét onnan nyerte, hogy régebbi időben a községnek temploma ide vólt építve, dombos hely, kevésben bokros szántó föld. III. Szurána fekvése dombos ros minőségü szántó föld IV Gyalu din Szusz a községen felül, fekvésére nézve dombos, igen ros minőségü szántó föld. V. Gyalu din Zsosz, fekvésére nézve dombos minőségére pedig igen ros szántó föld. Erdő dülők nevei I Szurána fekvésére nézve lapájós, kissé dombos cser és tölgyes erdő. II Cseret fekvésére nézve hegyes völgyes víz mosásos bikkés tölgyes 's kevés mennyiségben cseres erdő; a NVáradi Dsz. püspökség tulajdona, kedvező időjárás mellett bő makk termést adnak. A közsegnek határa határos Keletről NMarus és B.Rogoz, Délről: Krajova, Nyugotról: Krajova, északról Ökrös és Bogy községek határaival.

Kelt NMaruson Május 5^{én} 1864.

Biró Pópa Juon k × v
 Tarcse Tanász k × v

Thamó János mk
 Jegyző

Sólyom Bihar¹

(226a)

Felelet

A túl lapon tett kérdésekre

1^{ső} pont Solyom helysége Bihar Megyében, tartozik a Belényesi Foszolgabirói járáshoz, az Úrszádi körüli jegyzőséghez – földes ura a N. Varadi G. Cath Püspök

2^{dik} pont Ezen községnek csak egy neve él Sólyom – más névere nincs emlékezet.

3^{dik} pontra tudomás nem létezik –

4^{dik} 5^{dik} és 6^{dik} pontokra. Hiányzanak minden adatok –

7^{dik} pont A Helységet keletfelől egy hegy láncz övedzi délnek nevezetesen – Olerászka, Gyálú kászilor /a házak dombja/. Gyálú beszericsi /a templom dombja/ Vále szák – /száraz patak/ Gyálú vacsi /a tehén hegy/ Vále Zaraszágúlj Goronyie /ezen hegy bizonyosan onnan veszi nevet, mivel rajta igen szép tölgy erdő terül el, /góron, tölgyfa/, vále Solymúluj melynek mentén több szép szántó földek is fekszenek a hegyek közt, Gyálú csetetzi /a várhegye/ ez nevezetes arról hogy rajta egy | váromladék áll, a vár a mind annak omladozott falaiból kivehetni, nem igen nagy szerű lehetett. és minthogy rengeteg erdőség között *ván* azt engedí gyanítatni, hogy vagy valami nagy úri vadász lak vagy a régi századokban nagy számmal létezett rabló fészek, vagy pedig titkos börtön gyanánt használt vár lehetett. nevezetességgé rólla semmi sem maradt fen sem ...² semmi adatok nintsenek: — ez után folytatva a hegy lánczolatot következik a Katetore /tükör/ innen a vále Solymúlujba megy le egy gyalogút mit a nép kále vrezsitorúlujnak – a jósló utjának nevez – ez helység felé még van egy hegy neve Márga. – ezen elősorolt összes hegy lánczolatot mindenütt szálás és termékeny erdő fedí – a Helység nyugoti és északi részén terülnek el a szántó és kaszálló földek, itt ismét nevezetes egy igen jó kiterjedésű, nem nagy | emelkedettségű hegy neve Hrisztor, ezen mint momdom jó nagy kiterjedésű ~~hegye~~ kerek hegyen ismét egy régi vár omladéka láthatók, de ez már sokkal nagyobb szerű lehetett, mint az erdő között létező, előbb említett váratska – itt igen szép köfaragványokat 's öt igen régi ösmeretlen betűkkel jegyzett köveket lehet találni – a fent álló falakon lőrések láthatók, és a fal egész külseje mind □ alakú igen finomra kifaragott fehér kövekből van kirakva, ezen egész kerek hegyen több

(226b)

(227a)

¹ A település nevét egy másik kéz írta fel a lap tetejére.

² E helyen egy szó olvashatatlan.

(227b)

apróbb épületek is lehettek mert a szántó ember most is mindenüt fészít fel ekéjével egész téglákat a földből. –

Ezen romrol a nép azt mondja hogy valaha veres barátok laka volt, és hogy azon ~~tepl~~ templom mely a B:Szt: Miklósi határon a Bokse nevű hegyen volt mely tornya most is fenn áll, szinte ide tartozott volna – távolság nem is sok van közöttök csupán a Sebess körözs | választja el a két hegyet –

Megjegyzendőnek látom itt, hogy ezen három különböző rom mind egy vonalban fekszik és ugyan azon egy időből látszik lenni is –

Sólyomal határosak B. Örményes; Havas Dombroicza Poklusa, Urszád, és B. Szt. Miklós községek

Kelt Solymos Junius 21 864

Kádár Lajos mk
Köri Jzö

Helynevek (228a)
Somogy Uzsupa községből, Bihar megyéből.

Adatok az előirt kérdő pontokra (229a)

Az 1őre Somogy Uzsupa Román ajku, és egyáltalában görög nem egyesült vallású község, fekszik Biharmegye szalontai járásában, 's tartozik a' Nagy Váradi l: sz t: Püspökség uradalmához. –

A 2ikra Előbb nevezett községnek, hogy hajdan más neve lett volna, nem tudatják, – 's csak is a' megnevezett név bír helybeli elterjedéssel, 's ez ismeretes országszerte. – Román elnevezése Sumuzs Uzsupa. –

A' 3ikra Hogy hajdan ezen községnek más elnevezése lett volna, arról senki tudomásal a' községben nem bír. –

A' 4ikre Hogy a' község mikor említették legkorábban senki a' községben nem tudja.

Az 5ikre Hogy ezen községnek Román ajku lakossai, honnan telepedtek ide, – nem tudatják. –

A' 6ikra A' név eredetéről semmit sem lehet tudni. –

A' 7ikre Hideg kut, völgy szántó 's kaszáló földekkel. – Csunzsi popi, szántó és kaszáló földek. – Gyálu mare, erdő. – Mocsirla, szántó és kaszálóföldek, – Máka erdő, szántó és kaszáló földek. – Krisztoszu szántó és kaszáló földek. Bobostye erdő, kaszáló és szántóföldek. – Csunzsi Beri szántó és kaszáló földek. – Szekeristye kaszáló és szántóföldek. – Malaistye szántó és kaszáló földek. – Valya Korboi, erdő, szántó és kaszáló földek. – Gyálu Hegedi, erdő szántó és kaszáló földek. La Gropi és Bana, szántó és kaszáló földek | Valya luj Sipot, erdő szántó és kaszálókkal. – Glimeje szántó és kaszáló földek. – Dumbráva erdőség. – Dimburile erdőség. – Kulmi sályi /: a S Uzsupai és Sályi határt képező hegy ormo:/ erdőség. – Kuntyínyítási erdőség. – Dimbu Ruzsilor erdőség. – Féczile erdőség. – Hamaszó patak. – Valya Tyeuluj erdőség. – Zekatoricza és Gyálu Bényi erdőségek. –

(229b)

O:Apáti September 4 864.

...¹ Károly mk
Körjegyző

¹ A családnév olvashatatlan.

(232a)

Helynevek
Sonkolyos községből, Bihar megyéből.

Ezen község tartozik a N. Váradí kerülethez Belényesi járási főszolgabíróshoz és a B. Ujlaki kőri Jegyzőséghez, lakossai reformáta és Görög Kats. vallást követnek, – templomjuk mindkét vallás felekezetnek igen csinos vagyon az iskoláztatás, erélyesen folytatják, amennyiben múlt évi Május hóbán a fefor. vallásbeliek iskola házuk több más lakosok házaival együtt leégyvén egy időre a tanítás berelt házba tartatik de jelenleg iskola házuk, biztos anyagokból épül, – ezen község lakossai mind a magyar mind az oláh nyelvet beszélnek; nevezetesen vadakkal telt erdejéről hol őzekre és vaddisznokra gyakori vadászatok tartatnak, – van egy meg lehetős kiterjedésű erdő tükre, melyet ”Száldobos”-nak neveznek hol igen jó minőségű szénát természetesen marhaikat az ott felállított szálásokon szokták teleltetni.

(232b)

Ezen községnek elnevezése kinem puhatolható valamint az sem hogy honnan népesített meg.

Folyovize csakis a fekete körözs mely határa szélén a községtől nem mesze vonul el melyen a községnek egy 2 kerekű vízi malma van mely a község szükségleteit fedezi.

(233a)

Ezen község határos Janosfalva, Petrány, és B. Ujlak községekkel.

Kelt B. Ujlakon Junius 16. 1864.

Reginer János
Kőri Jegyző

Helynevek

(234a)

Steji községből; Tartozik Dél Biharmegye Belényesi járás, Vaskohi szakaszhoz, – e községnek csakis egy neve él most, más elnevezése nem volt, románul Steiu-nak íratik – hogy mikor említetik legkorábban nem tudható – népesített Tráján császár által,¹ a helynevek eredetéről mit sem lehet tudni egyebet, minthogy itten régentén erdők és sűrűségek voltak – és miután erdély országnak az egyenes útja itt ment, az uton állók, az utazókat meg állítani akarván azt mondták románul hogy stei mely annyit tesz mint megály vagy álymeg és innét e község rom. Steiu, magyarul pedig Steji-nek neveztetik Köztudomásból egyebet mit sem lehet tudni iromány pedig mi sem létezik – dülő nevek pedig – dunga campurilor – batraná, – Szlaveászka – germánu – neveken kívül melyek mind román nevek – nevezetesség semmi sem létezik.

Rieny 27 majus 864.

Vanku Josef mk
jegyző.

¹ Az eredeti szöveget egy másik kéz áthúzta és e mondatot írta fölé.

(235a)

Helynevek
Sust községből, Bihar Megyéből

- 1, Tartozik fent írt Megyéhez, Belényesi járás Vaskohi szakaszhoz
 - 2, Nincs 's nem vólt más neve.
 - 3, Nem vólt más elnevezése.
 - 4, Ember emlékezett olta.
 - 5, E'tekintetben adatók a' községi levéltárba nem léteznek, hihető Traján üdö szakából, 's azok románok voltak.
 - 6, Adatok hiánya miatt mit sem lehet tudni.
 - 7., A'Község határában lévő föld nemüek: u: m: szántó, kaszálo, legelő és erdő, a' düllok nevei: Dimbu spinzeritorilor itt 1848 előtt akasztófa volt, Kotulung csori es tirscl, Rovéná Mihiczászka, Szalkucz et dumbrává, Kale brihenyi loru, ezek felől semmi nevezetesség nem tudatík, a' község mellet foly a' fekete Körözs.
- ad 7, A község határos Barest, Szerbest, Lunka, és Briheny községek határjaival, részint dombos részint lópalyos fekvésűek.

Suston Junius 4^{én} 864.

Susti biró Bogdán Petru
” eskütt Togye György.

Helynevek (236a)

Szakács községből, Bihar megyéből.

Feleletek a tulnan irtt kérdőpontokra (237a)

- 1^ő Kérdő pontra Szakács község Biharmegye szalontai főszbirói járás – Beéli szakasz szbiróságához tartozik 's egyszersmind a szakasz szbiróság Beél vidéki elnevezéssel bir.
- 2^{ik} Kérdő pontra: A községnek más neve nincs nem is volt.
- 3^{ik} Kérdő pontra: nem volt
- 4^{ik} Kérdő pontra: nem tudatik, még is hagyomány útján az éltebb lakosok hallották szüleiktől beszélni, hogy a szomszed Bokkia és Benyesd községbeliek halottjaikat ide hozták eltemetés végett.
- 5^{ik} Kérdő pontra: szájhagyomány szerint a határban levő hegyeken és dombokon létezett tanyákból népesített.
- 6^{ik} Kérdő pontra : A község eredetéről bizonyost tudni nem lehet.
- 7^{ik} Kérdő pontra: A község határában levő mező dülők nevei következők: jelesen: I Vicellár, kis részben téres, nagyobb részben pedig dombos szántó és kaszálló föld. II., Doszu Csirésuluj nevét a sok termő cseresnye fától vette, jelenleg tisztás dombos szántó föld. – III Ograda Mortuluj részint nyomás, részint szántó föld, fekvése dombos, nevét az oda temetkezéstől vette. IV., Facza mare, részint bokros részint szántó föld fekvése dombos, völgyes. V., Fácza Rosa hegyes völgyes részint bokros részint szántó föld. VI., Gyalu Bongyie, nevét valami Bongyie nevű családtól vette, részint bokros részint szántó föld fekvése dombos. VII Funtine Pulestyilor, a dülő közepében levő igen jó forrástól vette nevét, fekvése inkább téres mint hegyes szántó és kaszáló föld VIII Doszu Reo fekvése dombos részint bokros, részint pedig szántó föld. IX., Gyalu Gool nagy meredek csucs, igen terméketlen szántó föld. X Doszu Plopilor fekvése hegyes völgyes bokros igen terméketlen szántó föld XI Ferekár fekvése dombos, vadvizes igen terméketlen föld. Erdő dülők nevei: I., Funtinyel fekvése hegyes völgyes részint bikk, részint tölgyes erdő II. Gureczu csel lung si csel kurt fekvése igen hegyes völgyes, bikk és tölgyes erdő, III., Facza Gureczuluj fekvése hegyes völgyes többnyire cseres és tölgyes erdő. IV Preluka Ginye hegyes völgyes többnyire tölgyes és bikkes erdő. Általán véve ez erdők kedvező idő járás mellett bő makk termést adnak. Található bennök ritkán őz és vad disznó. Az erdők tulajdonosa a NVáradi Dsz. püspökség. A fent irtt község határos Keletről Botfej, Delről: Bokkia, Nyugotról: Krajova, Északról pedig NMarus Község hataraival

Kelt NMaruson Majus 5^{én} 1864

Biró Nyika Mihály k. × v
Nyika Pável k × v
Pule Juon k × v

Thamó János mk
Jegyző által

Helynevek

(238a)

Szakáll községből, Bihar megyéből.

(238b)

<u>1° pontra</u>	Bihar Megye, Nagy Váradí Kerület, Sárreți Járás, székhely Nagy Várad. Szakáll község
<u>2^k pontra</u>	A község jelenben is csak egy, és pedig Szakáll nevezetű bír, – mint azt egy szántás alkalmával talált régi vas petsét nyomó – itt kinyomott metzset mutatja régebben Felső Szokol nevezetű volt lakossai magyar és Román ajkúak. P. H.
<u>3^k pontra.</u>	A község régi neve, – mint az a 2 ^k pontba említették Felső Szokol volt
<u>4^k pontra</u>	Nem tudatik
<u>5^k pontra</u>	Nem tudatik
<u>6^k pontra</u>	A mostani nevezete Szokol-névből származott
<u>a 7^k pontra.</u>	A község – mely firől fira szállott köz tudomás szerint a Török dúlás után telepített meg. – Ígen termő sík földön fekszik. Határát kettő metzsi a Sebess Körözs – magát a községet pedig, egy a csak esőzés alkalmával folyó, ér. – Megemlítést érdemlő a község déli oldalán fekvő úgy nevezett Nagy Telek dűlő, hol hajdan valóságos falú volt, s a Templom romjai most is láthatók, ígen hihető hogy a törökök púsztitották el. A község Eszak keleti oldalán Vastagfa dűlő szántó föld fekszik. – elnevezését onnan nyerte, mert ott egy oly vastag átmérő tölgyfa volt hogy midőn levágták – a fa törstre 10 ember számára készült ételt tálba feltéve – azt körül ülve fogyasztották el. A vélle szomszédos községek. – Keletre Körösszeg Apáti, Délre Nagy Harsány, és Ugra, Nyúgotra, Magyar Homorog. – Északról pedig Sass községek. A községben több, vagy említést érdemlő helynevek nincsennek

(239a)

Kelt Szakáll Aprillis 20 864

Főbíró Györfi János ×
és
Tanácsafeljegyzette
Szabó Ferencz mk
Jegyző

(240a)

Száka, Bihar¹

1^{ör} Száka község tartozik Bihar megye Nagyvárdi kerület belényesi járásához

2 A községnek csak ezen egy neve él.

3 Más elnevezése soha sem volt.

4^k és 5^k pontra senki sem tud felelni.

6. A név értelmé Száka /:száraz:/ eredetét is innét vette, mert a' helységbe folyó viz nem lévén nyáron át különösön szárazság idején meg kutaiban síncs vize. –

7^{et} Raszte dülő – szanto földekkel, dombos hely ejszaki részén a' község szomszéd-ságában, – Doszu domb szinte éjszaki részen Bszelistye szomszedságában cserével ...² legelo föld, – Stolna lapos hely dülő szántó földekkel *Becedai* legelő föld szomszedságában, – Mundrasza egyenes hely dülő szántó földekkel Karbu-nár községi legelő föld szomszedságában – Gázsászka egyenes hely dülő szanto és cserés föld. – Ritu Gázsí lapos helycserével be nőt legelő B szelistye helység szomszedságában délnek, – itt van egy kut melyet funtiná Lupuluj=nak neveznek /:Farkas kutja:/ melly nevét onnat kapta volna, hogy itt, minthogy az egy omlásos gödörbe esik – gyakran farkasok ordításait hallani különösen téli időben. A' többi helynevek honnan kaptak el nevezésüket azt jelenben senki sem tudja megfejté-ni. –

Kelt Szákán Juni 14 1864

Szákai bíró
Popovics György

P. H.³

(240b) A' pecsét, a' helység közepében álló templom, és hajdan annak közelében állott egy ős tölgy fát – ábrázolja. –

k m f

Éder János
jegyző

¹ A település nevét egy másik kéz írta fel a lap tetejére.

² E helyen egy szó olvashatatlan.

³ A pecséten *Száka helysége* felirat láthaó.

$\frac{178}{865}$

(242a)

Szászfalvi jegyzőtől.

Főszolgabíró Tekintetes
Kosztin Tamás Urhoz
N.Váradon

A' 2812. k. számú rendelete folytán Pesti Frigyes
részére kívánt helynevekre vonatkozó adatokat
jegyzői kőröm részéről 8. darabban ide rekesztve
tisztelettel betérjesztem.

Szászfalván Dec: 2án 1865.

Kiss Lajos mk jzö

(243a)

Helynevek
Szászfalva községből, Bihar megyéből.

1. Nagyvárad-i járás, élesdi vagy 4^{ik} szakasz, a' körözs völgyben.
2. Szászfalva, románul Magest, mely annyira gyakorlott, hogy a' környékbéli magyar községekben is ismertebb mőzses, mint a' valódi magyar név.
3. } Régebb időről nints semmi tudomás.
4. }
5. } Semmi rege vagy hagyomány
6. }
7. Az erdő mely Kalota, Rikosd, Gálosházával határos magas fensík neve Dumb-ráva. bíkkes, nyíres, égeres részekkel ős cserfa erdő, van benne hideg kut v̄ fontina recse nevű tér egy kitűnő jó vízű forrásról, melynek az a' sajátsága hogy eső előtti napon vize nagyon meg vagy el is apad, a' községen keresztül fojva rét öntözésre használtatik. A' közlegelőn van agyagbánya hol a' felréteg alatt 1^{1/2} ölnyire fazekas agyag, – : az alatt többnyire kő lap, melyet | át törve az üveg anyag olvasztásához szükséges szürkés agyag található, de nem versenyezhetvén a' révível – nem miveltetik, – Ugyan itt járdáknak használható kő bőven van; de rendkívüli rosz utaink miatt drága a' fuvar. – A' csekély kis határban a' falun felüli rész dombnak, az alsó rosz réteknek neveztetik, a' lakosok neveiről ismeretes minden darab föld. –

(244a)

Helynevek.
Szászfalva községből — Bihhar megyéből

(245a)

Az 1° pontra.

Fekszik a' Nagy Váradí járásban az ugynevezett Kőrözs völgyén.

A' 2° pontra.Két féle néven neveztetik u:m: magyarul Szászfalva oláhul Mazsest, e' utobbi neven csak is a' vidékiek előtt ösmeretesA' 3° pontra

Nem tudatik

A' 4° pontra.

Nem tudatik.

Az 5° pontra

Hogy honnan népesitetett nem tudatik, annyi bizonyos hogy e' falu lakoi, mint a' környék nagy része – oláhok, 's rég időtől lakják e' helységet.

A' 6° pontra.

Nyomatott emlékekkel nem bír, és így a' néveredetéről – értelméről – sem magyar, sem olá nyelvre nézve – köztudomásból avagy hagyományból mít se lehet tudni.

A' 7° pontra.

Az összes határ, a' belső telkek kivételével 4. dűlőből áll: u: m: | also – felső dűlőből, melyek is rosz minőségű szántó 's kaszáló földet tartalmaznak. — a' 3° dűlő Válcsa váre tüskés bokros legelő 's mint hegyen fekvő több helyen meredek, e' dűlő helyiségének egy része jo minőségű 's távolabb helyekre szét hordani szokott agyagot szolgáltat. a' 4° dűlő Dumbráva¹ hegylánczolat tetején lévő 's cser és birkából álló őserdő. E' két dűlő között létezik az ugynevezett fontina-re-cse névű forrás, melyből eredő csekély forrás a' helység határát keresztül folja.

(245b)

Végre – A' 7° pontra.

E' község határa fekszik Rikosd – Kalota – Gálosháza – Krájnifalva – M. Kakucs és Űrgeteg helységek határai között.

¹ Az *m* betűt utólag írták a szó fölé.

(247a)

Helynevek

Szelistye=Száldobágy községből, Bihar megyéből.

1. Bihar megye Belényesi járás.
 2. Ezen községnek több neve egynél nintsen.
 3. Volt e ezen községnek más neve nem tudható.
 4. A község mikor említették leg korábban tudomást szerezni nem lehet.
 5. Hogy honnan nepesítették, annak nyomára nem juthatni.
 6. A név eredetéről szinte tudomást szerezni nem lehet.
 7. A község határában előforduló többi többi topographiai nevek ezek: Ritu Hirzsestyilor düllő, határos községgel, Dumbra, és Ritu Viduluj düllővel, Venter községgel, úgy Ritu Hárnuluj düllővel, egyenetlen szántó, kaszáló, és legelő földekből áll; – Ritu Vejilor, és Ritu Hárnuluj düllők határosok Venter községgel, és
- (247b) Dumbrava erdővel, egyenetlen szántó, kaszáló és legelő | földekből áll; Ritu Viduluj düllő határos Venter község határával, Dumbráva erdővel, és Ritu Hirzsestyilor düllővel, úgy a községgel, – egyenetlen szántó, kaszáló, és legelő földekből áll; – Ritu Szekelilor határos Dumbráva erdővel, községgel es Ritu Vejilor düllővel, egyenetlen fekvésű szántó, kaszáló, és legelő földekből áll; – Dumbráva egyenetlen fekvésű erdő, illetőleg Domboldalos, határos Gyanta, Kápolna, Széplak, Belényes-Örvényes, Dsoszány=forró és Venter községek határaival, – úgy szinte a meg említett községek határai közt fekszik az egész község is.

Helynevek
Szerbest községből Bíhar Megyéből

(249a)

- 1., Tartozik fent írt Megyéhez Belényesi járás Vaskohi szakaszhoz.
 - 2., Nincs 's nem volt más neve.
 - 3., Nem volt más el nevezése.
 - 4., Ember emlékezett olta.
 - 5., E'tekintetben adatok a' községi levéltárba nem léteznek, hihető Traján üdö szakából, 's ezek mind románok voltak.
 - 6., Adatok hiánya miatt mít sem lehattudni
 - 7., A'Község határában lévő föld nemüek u: m: Szánto, Kaszálo, és Erdő, a' dülök nevei: fogyáská, Intreosel, sesu pine lá foltyesti, Lá gríndás és oszoi semmi nevezetességgel nincs össze kötve, a község déli oldalán foly patak, hegyekből származzik néha egészen ki szárad.
- ad 7., A község határos, Vasko, Barest, Sust, Lunka, Al:Kimpány községek határjaival, lapályos.

Szerbesten Junius 5^{én} 864.

Szerbestí bíró Koszta Juan
” eskütt Rotuná Szandrucz.

(250a)

Szerep helység

1., Fekszik Bihar Vármegyében a' Sárréti Járásban. – Megjegyeztetik hogy Bihar-vármegyének azon része, mely a' Berettyó vize kiömlése által okozott posványok mentében fekszik, Sárrétnek neveztetik, bár a' Járások politikai felosztásának' nevei főképp utóbbi időkben ezen nevezettől eltérnek, a' legujabb időben azomban Biharmegye ezen Járásának ősi 's természeti fekvésének megfelelő Sárréti neve ísmét visszatartott. —

2., A község jelenleg csak egyetlen Szerep neve él. —

3., Szerep helysége a' régibb időkben Zerepnek is iratott és mondatott ki. /:lásd Béla Király névtelen jegyzőjének XXVIII^k fejezetét:/

Nemellyek állítása szerint, de mely allítás hiteles oklevelekkel nem igazolható Szerep helysége már a' magyarok Á'siábolí bejövetele idejekor Zerp nevű falú volt légyen, mely név az illetők által magyarul Sarlót kifejező tót Zerp szóból származtatik. —

4., Szerep községe legkorábban említettik Béla Király névtelen Jegyzője munkájának XXVIII^k Fejezetében /:lásd Szabó Károly fordítását Ráth Mór kiadásával Pest 1860:/ A' fent említett író munkájának XXVIII^k Fejezetében szabatosan ki van mondva hogy „a' magyarok Árpád idejében, a' Szamos vidékéről ki indulva, 's a' Körös vidékének tartva, a' Hómosó-ér folyón, /:melly mai nap is mint holt víz meder Hamvasér¹ nevezete alatt a' Szerepi határban létezik:/ átkelve, Szerep helységig jövének, 's innét megindulva Zeguhalmura /:jelenleg Szeghalom név alatt Békés Megyében:/ a' Körösön leendő átkelés miatt mentek.”

(250b)

7., Szerep község határa majd csak nem minden kis egyes részetskéjének külön elnevezése van, mi onnan veszi eredetét, hogy a' Berettyó /:1326^k | évig Túr víz név alatt ismeretes:/ kiömlései által számtalan nagyobb és apróbb szigetekre szakgattatott el, mellyek' egymástól megkülömböztetés miatt az idő folyama alatt külömbféle elnevezéseket nyertek. —

A' határon elő forduló nevek következők.

a., Gatály hajdan Gatályteleknek nevezett ön álló pusztá, jelenleg a' Szerepi határhoz tartozó terjedelmes szántó föld és kaszállókból álló pusztái birtok. Ennek al elnevezései.

Nagy-gatály szántó föld.

Kis-gatály szántó föld.

Konda. szikes kaszálló

Agoston. szikes kaszálló

Borúzs lapos. hajdan rétség, jelenleg a' víz lecsapolása után szántó föld. Ezek eddig a' Gatályi pusztá' kiegészítő részei, az ezután elmondandók közvetlenül a' szerepi határhoz tartoznak. —

¹ E szó a beszúrásra utaló + jellel a lap aljára van írva.

Madaras szeg ér. hasonlóképp neveztetik a' mellete lévő szíkes kaszálló. –
Paphalom, mint neve mutatja az alföldön látható halmok egyike.

Nagykaszálló.

Bácsi. –

Sebesér,

Atyók.

Hamvas.

Lázár.

Laposrész.

Farkas út.

Csicsó –

Sósszeg.

Nagy árkus.

Kis árkus.

Nagy sziget.

Hosszú sziget.

Kút porong.

Geczi

Zódony eleje.

Zódony –

Bucsa.

Kárászos,

Monostor

Ördögsziget

Keménysziget.

Nagy vész szeg.

Kis vész szeg.

Ösvénytő. ezek mint erek, mind a' Berettyó áradásai által egymástól külön álló szigeteket képeznek, legnagyobb részben sásas kaszállók, kis részben szántó földek, azon erek, mellyek egymástól ezen szigeteket elválasztották a' mellette lévő földrész nevét vették fel, p: o: lapos vész derék, farkasút derék, nagysziget derék sat.

Szerepi Sárret egy több ezer hódra menő Berettyó posvány, mellyben csak egyes lápok fordulnak elő u: m: Nagy láp, Vágó láp, Nótáros láp, Tapogatós, hajdan vízfenék, mellyben sok jó nád termett, 's hajdan tapogatóval halásztatott is. –

Berettyó csatorna 1836^{ba} a' vármegye által asott vízvezető csatorna.

Vénberettyó, elhagyott folyása a' Berettyónak.

Bessenyő domb a' rétság közepette egy meglehetősen magasságú halom.–

Szalmazug, Czimeres, Mátézug, legelők és kaszállók, –

Sebesfok, egy sebesen folyó kiágazása a' Berettyónak.

(251a)

Pusztafalu. hajdan Szerep fekvésének helye, honnét a' a falu mintegy 150 év előtt költözött jelenlegi helyére.

(251b)

Pusztadomb. szinte régi falu hely mint | az ott látható tegla maradványok mutatják a' régi Szerepnek kiegészítő része, és az ugy nevezett pusztadomb falutól csak egy ér, Szent Mihály ere által választatik el, – ezen pusztadombon áll az úgy nevezett kő, melly egy két öl magas, és másfél öl széles igen erős anyagokból épült falomladék, mellynek hajdan rendeltetéséről különbözök a' vélemények, de hitelesen egy sem bizonyítható be, némellyek a' Tatárjárás idejéből való védvár maradványának tartják, mások azon időben, midőn a' vidéket az Erdélyi Fejedelmek birták, e' vidék és a' harczó nép számára felhalmozott söraktárának állítják, – ismét mások, de meg nem határozva melly időből szent egy ház maradványának vélik lenni, – körülötte régi időben szántás közben egyes pénzdarabok, dúrva vaskészletek, cserépedény darabok /:hamveder:/ vettettek fel. –

Kerülő lapos, hajdan motsáros fenék.

Zöld halom. jelenleg szántás alatti alföldi halom

Temető domb, a' Szerepi protestans egyház temetkezési helye. –

Szil, Alsóvágás, Kusztonzug, Bodzás, Bálint lapos, Kártelek, Jégverem-alja Fűrmadaras a' lakosság által bírt dülő elnevezések.

Zombokos, a' lakosság' kevés hasznót hajtó szőlős kertje, mellyben nedves időjárás alkalmával a' túlságos föld árja miatt sem fa, sem szőlő nem igen tenyészik, 's jelen szárazságban luczernásnak használtatik. –

(252a)

Körtvélyes ér a' falut körül folyó 's jelenleg művelés alatt álló ér. 5 év előtt kolokánnal, hinárral beiszapolt víz állás, durva sűrű nádat termő hely vala, mellyen keresztül, az ugy nevezett Budai teleknél egy 'silipes töltésgát szolgált, 's szolgál máig is bejárásul a' községbe, 's ezen egyetlen úton lehelített kivált 5 évvel ez előtt száraz lábbal bejárni 's onnét ismét kijönni; honnan külsős nevezetet érdemelt volna 's mivel ezen út elvágatván, a' bejárást a' vele szomszédos Udvari községtől tökéletesen lehetetlenné teszi. –

Azomban az újabbí úrbéri rendezés alkalmával, többfelé vezető csatornák segítségével jó karba helyezett 's mindenütt egy láncz széles országutjai vannak, mind a' vele szomszédos Udvari községe mind pedig a' Szabolcs megye szélén eső Püspök-Ladány mező varasa felé és pedig egyenes vonalban. –

Határos Szerep községe, Udvari, Nagy Bajom, továbbá a' Békés megye szélén eső Füzes Gyarmat, Nagy Kún Karczag és, Püspök ladány mező varosokkal. —

Kelt Szerepen. 1864. Májj. 25^{én}

Szondy György mk
Jegyző

bíró Mester Miklós mk
esk Míle Bálint mk
P. H.²

² A pecséten *Szerep pecsétje* felirat olvasható.

Hely nevek
Szent András Községéből Bíhar Megyéből.

(253a)

1. Sz. András Községe van Bíhar Megyében a' Szalontai Járásban NVáradtól egy kis mért föld távolságra nyugatra
2. Sz. András Községnek más neve nints 's nem is vólt
3. Hajdanába is tsak Sz. András vólt.
4. Matyás Kírály korába, az itten létezett Sz. andrás apátságtól nyerte nevét, Kereszturi Descriptio I Rész 273 lap.
- 5 Honnan népesítettett nem tudatík, hanem a' Községben élő sok magyar nevekről gyanítható, hogy első lakói magyarok lehettek, most azomba Görög Cathólikusok, Kegy ura a' Plebániának a' NVáradi Kis Præpostság.
6. oly emberek a' Községben nem léteznek, kík valami régibb históriai adatokkal birnának, mind szegény együgyü román nép Lelkésze Jegyzője nem régen jöttek a Községbe.
7. A' Község határában elő forduló mezők dülök elnevezései semmi jelentőséggel nem bírnak, fekvése síkság a' Körös déli részén, a falu alatt folyó Pecze vize észak felől, ettől mint egy 300 öl távolságra folyó Sebes Körös ugyan tsak Észak felé, van a falu mellett mindjárt a' Pecze vizén egy 3 kövü vízi malom a' NVáradi Kis Præpostság tulajdona, a' Község határa Eszokról a' NVáradi D. Sz. Káptalan Mitskei pusztája, Keletről NVárad város határa, Délről Besenyei puszta, Nyugatról Palota községe.

A Község határa középszerü termékeny, meg termi a' tiszta búzát, kétszeres búzát, rozs s tengerít, és Krúmplit is, lakossága 850. – G. Cath. 780, és Rom Cath. 70. ég hajlata egészséges, Község háza, iskolája Temploma kielégítő, határjába semmi erdő.

(253b)

Kelt Sz. andráson april 22 1864.

Sz. András Község Elöljárói
~~Ujj Palota~~
főbiró Ellmes János

(256a)

Helynevek

Szentjános községből, Bihar megyéből.

(257a) Alant írott Előljáróság a' túllapon látható kérdésekre, lekiösmertes után járás, és ki kérdések folytán: következő feleleteket adhat. —

ad 1./ Bihar megye, Sárréti járás, Szentjános község. —

ad 2./ A' községnek csupán ezen egy neve van. —

ad 3./ 1700^k év előtt a' Község Ó-Apáti nevet viselt; de a' múlt Század elején a' Rákóczi forradalom — /:a' nép nyelve szerént Kuruczvilág:/ idejében ezen Ó-apáti Községet a' Várad körül öszvegyűlt Ráczok el pusztíták lakossai egy részét le ölték, egy részét el kergették, — a' Ráczok legyőzése után az elpusztított Ó-Apáti Község meg maradt lakossai vissza tértek, és az elpusztított községhez közel, az azt körülvevő erdőségekbe kezdettek házakat építeni; később az erdőség itt ritkított, a' házak szaporodtak; így alakították a' meg maradt O-apáti lakosok ez új Községet. —

ad 4. Bizonyos miszerént ez új község a' múlt század elején épített tehát előbb nem is említettetik. — A' régi Ó-apáti nevű Község mikor épülhetett, vagy mikor említetik leg régebben, erre nézve semmi nemű adat ki nem puhatoltathatott. —

ad 5. Hogy Ó-apáti Község honnan népesítettett, ez nem tudható, de az, hogy az új „Szentjános” nevet nyert község az elpusztított Ó-apáti meg maradt lakosságából népesítettett, nem csak szó hagyományból, de iratokból is világosan kitetszik. —

ad 6 A' Körözs folyam partján nem messze a' Községhez közel feküdt valaha a' Johanníták egy Klastroma egy nagy dombon, ennek közelébe Szent Jánosnak egy nagy kő szobra volt, — nagy kő alapokon fel állítva, és ettől lett az ujon alakult község „Szentjános” nak nevezve, — mind ezek szó hagyományból tudatnak; de az említett dombon jelenben is látszanak hajdani nagy épület alapjainak maradványai, melyek közzé az uradalom egy Kis Csősz házat építettett — mely most is „Klastrom” nevet visel. —

ad 7. A' most említett „Klastrom” dombhoz közel a' körözs vize jobb oldalán van mint egy 200 hóldnyi legelő és szántó föld „Telek” név alatt. — Az említett O-apáti község itt feküdt, azért neveztetik e' hely teleknek. —

(257b) Bagjos 200 hóldnyi úrbéres kaszáló, Keletről és Délről | Uradalmi erdővel fedve, — dél keleti része mint egy sötét Zugot képez. —

Pável rét A' Bagjosnak nyugoti részét képezi, mintegy 300 hóldnyi kaszáló, — régenten egy Pável nevű csősz belement, a' végen lévő kákás és nádasba, 's a' nagy lápból ki nem tudván jönni, ott meg halt. —

Nyaló 500 hóldnyi kaszáló, újabb időbe nagy része feltöretett szántó földnek, — délről a' Bagjos, Nyugat és Észak felől a' borsi határ, keletről

a' Szentjánosi urbéres földek veszik körül, – vizenyős hely, a' sebes körözs kiöntésekor, minthogy laposabb a' körülötte lévő földeknél mindig tele maradt vízzel. —

Serpenyő 30 hóldnyi kövecses szántó föld Északra a' Szebeni, Keletre a' micskei puszták¹ dél és nyugotra Szentjánosi határral körül véve, melyeknél laposabban fekszik, mint egy ki völgyelve; e' terület csaknem terméketlen, mert földje nagyon tele van kaviccsal, e' miatt meleg nyári napokban a' növényzet benne meg sül. —

Pánczél A' Közlegelő keleti részéből szántó földnek alakított zug; Keletről a' micskei pusztával határos; dombos közepe, de kör vonala által is, egészen Pánczél alakú. —

Égés, 100 hóldnyi bokros nyomás, régenten erdő volt de meg égett, — délről a' micskei puszta, másrésről a' többi nyomás körözi. —

A' Bagjos, Nyaló, Pánczél dülő Serpenyő dülő, a' fent írt tulajdon névvel bíró föld daraboktól veszik nevüket, a' többi dülők egyszerűen alsó, közép, és felső névvel neveztettek el. – Kelt Szentjánoson Apr. 15^{én} 864.

Fekete József
jegyző

Fő bíró Parag Istvan

esküdt.

P. H.²

¹ E szó a sor fölé van beszúrva.

² A pecséten SZ^ÉJÁNOS felirat olvasható.

- (259a) $\frac{194.}{864}$ Szent jobb község. –

Helynevek

Szent Jobb községből, Bihar megyéből.

Szentjobb, hajdan egész Szent-László király idejéig „Berkes” nevet viselt. Nevezett nagy királyunk e helyen – hihetőleg a táj szépsége által megnyerelve – a Bencések számára zárdát építtetett körülbelül 1086-an, s ez akkortájt Székesfehérvárott fölfedezett Szent-István király épségben levő jobbát a szerzetesek őrizetére bízta. E szent jobb azután egész a tatárjárásig itt őriztetvén, tőle vette a város jelenlegi nevét.

- (259b) Szt. Jobb község fekszik Bihar vármegye déli részén az Érmelléki járás egyik beretyó menti sarkpontját képezi a' község alatt folyik a' beretyó, a' község három részre oszlik, az ugynevezett Belső falú mi kepezi az anya községet – körül folyva a' Beretyó által hol a' Szt Jobb Apátság temploma, udvar háza, és a' Reform: templom van, leg nagyobb részt magyar ajku Reform: lakják. A' Sváb utza a' község mint egy egy negyede, hajdan a' többi magyar országi svábokkal jöve telepedtek itt meg, – de már tellyesen magyar ajkuak, sőt sváb németül nem is tudnak. –
- (260a) Toth utza, magyarország felső vidékéről hajdan ide telepített totokból keletkezett, azomban már tökéletesen elmagyarosodtak, ha bár ezek máig magány és családi társalkodó nyelvül még anyanyelvöket birják, – képezik a' község $\frac{2}{4}$ részét, – ugy a' svábok mint a' totok Rom: Chatolicusok. —

A' községnek neve Szent Jobb volt emlékezet óta más elnevezése nincs, – regibb időből találni ugyan illy kör iratú cziméret Szent Jogh – de ez hibás kiírásnak tulajdonítható. –

A' község határa általjában véve hegyes völgyes, sikság a' beretyó viz mentén van, szőlő hegyei terjedelmes öreg hegy, nagy hegy, kopasz hegy, csindova és Csákí hegy nevezet alatt. – Szántó földjei kopasz hegy alj, – völgy, falú tallaja, Csipkés, Haraszt Deményes, a' kaszások Hármás, felső rét, alsó rét, – erdeje nyulas, és mándics nevek alatt ismeretesek. –

Földminősége reszint veres agyag, – reszint szürke cser föld, – általjába agyagos természti

Szomszéd határos községek Szent Miklos, – Szent Imre, Nagy Kágya, Poklos telek, Csanáros, Csohaj ez utobbi szinte az Apátság birtoka. –

Kelt Szt Jobb Dber 18 864

Bozsik Josef mk
jegyző.

$\frac{463}{865}$

(261a)

Érmelléki járás Fő szolgabírája
Tekintetes Nagy Lajos Urnak

Álmosdon!

Múlt évi $\frac{3107}{865}$ ki sz: a: kelt tisztelt rendeletre áházattal jelentjük, miszerint a'
helynevek magyarázatára vonatkozolag 1864dik év Dber 18^{rol} 194 sz:
a: kelt leírásunkban miről csak tudomást szerezhettünk leírásunkat
elküldtük. –

Ennél fogva e' tárgyban ha csak költeménnyel nem tóldjuk, – többet
– illetőleg nagyobb szerü adatokat nyujtani nem tudunk. –

Kelt Szt: Jobbon Janu 1. 866.

Főbiro: Hígíli Istvány

Bozsik Josef mk
jegyző.

(262a) Szent Péterszeg község. Bihar megyéből.

- 1 pontra: Bihar megye Sárréti járás.
- 2^k pontra: A' községnek jelenleg egy neve él, és ez ismerteti ország szerte, Szent Péterszeg
- 3^k pontra: A' községnek hajdan is ez volt neve, csak hogy az a' mint a' kéznél levő 's 1552^k évben¹ egész Bihar megyére vonatkozó össze írásból kitűnik nem úgy íratott mint most, hanem, Szent Péter Szeg. —
- 4^k pontra: A' község legkorábban említetik az 1552^k évben, a' midőn is az összeírás szerint a' Nagy Váradi L. Sz: t: káptalannak mint már akkor is földes urnak 15 telke volt a' községben.
- 5^k pontra: Hogy honnan népesítettett nem tudhatni. —
- 6^k pontra: Sem köztudomásból sem hagyományból a' község nevének eredetéről nem tudni semmit, mely bizonyos alapossággal birna: annyit ugyan beszélnek, hogy a' régi időben bizonyos Szent Péter nevű szerzetnek lett volna itt zárdája, a' miről asztán maradt volna hátra ezen jelenlegi név; de ez nem bizonyos. —
- 7^k pontra: Község határában vannak topographiai nevek: jelesen A' káptalani tagbirtokon: Hencz halma, egy domb hol állítólag a' török világban egy Hencz nevű osztrák fő tisztt esvén el, oda temettetett. —
Ludas tó. A' bele járó sok vadludtól neveztetik, sik viz kevés nádat terem. —
Gáp. Sik viz
Gáp keresztí nádat termő zsombékos rét.
Orsoja. A' község alatt levő kis erdőt fél körben övedző zsombékos rét, nádat és szénát terem. —
- (262b) Tótfalu. A község alatt levő kaszálló
A' lakosság földjén.
Horgas. Egy horog formájú tó.
Sós kut. hajdan nád termő rét jelenleg sik viz
Nagy és Kis Suhasztó. mind kettő sik viz.
Sorbán, szikes 's mocsáros legelő. —
Mogyorós part. egy domb hol hajdan sok mogyoró termett.
Domb sziget. hajdan sziget, jelenleg már szántó föld. —

Kelt Sz: Péterszegen April 23 864

Andrássy Sándor mk
Jegyző.¹ Eredetileg 1532-t írt, majd a hármast átírva javította.

Helynevek

(264a)

Székelytelek községből, Bihar megyéből.

Székelytelek helység esik Biarmegyének szalontai járásában, és Nagyváradtól, – ~~melynek tör~~ melyben székelő megyei törvényhatóság alá tartozik 3 mértföld távolságra, 's népessége tészen 851. lelket, kik közzül 120 g. kat. vallású 73 í pedig g.n.e. vallású és mindnyájjan románok.

Ezen helység határa határos, Somogy Uzsopa, Vasand, Hosszú-aszo, Janosda, Nyárszeg és Sályi helységek határával. és | kiterjedése 5862 katasztralis hóld, melyből 1738 hóld szántó, 616 hóld kaszálló, 560 hóld legelő, 2855 hóld erdő és 93 hóld hasznavehetetlen terület, megjegyeztetvén, miként ezen területben a' Nváradi RKat. tek: Káptalan birtokában lévő Babostya nevezetű pusztá is ben foglaltatik: ezen területben lévő szántóföldek veres agyag vegyítékű sovány természetű terméketlenek, kivévén a' kaszálló résznek mintegy $\frac{1}{20}$ ad részét, de ezek is a' völgyekre leömlő iszapos víz által igen gyakran használhatatlanokká szoktak tétetni, a' többi kaszálló rész pedig igen kevés és rossz fajta szénát terem; ezen szántó és kaszálló földek | több apróbb dombok és közöttök lévő völgyön fekszenek. – A' Székelyteleki erdőség rendes vágásokra lévén felosztva, az itten lévő cser és tölgyfákat a' Nagy Várad d.sz. tekintetes Káptalan mint földes uraság tüzi fának ölekbe szokta vágatni és N.váradra behordatni: – ezen erdő Vale Korusuluj, Dombrovicza, Vale Grueczuluj, Hamaság, Parau gyaluluj, Gyeruristye, Vale csel máre, Bikálló Szárhegy, Hagymág, Kírcsága, Keile, Gururórele, Grindu, Harasztu, Vale rekesztuluj és Sesu helyneveket foglal magában. – Legelő Ritu Fauri és *Lebenyiczistyele* dülő nevezetek alatt áll – A szántóföldek Sontúr, Kimsore, Kuraturile, Pusztá, Kimpu csel mik, Velzsú, és Kimpu csel máre helynevezeteket foglalnak magukban. A' kaszállók vagy rétek, Sontur, Pusztá és Sontur nevezetű dülőkbe fekszenek..

(264b)

(265a)

Kelt Székelyteleken 1864 évi April í í én

Székelyteleki Elöljárók

(266a)

Helynevek

Szpinus Községből, Bihar megyéből

az elő irt Kérdésekre gyűjtött feleletek Következők:

1. Az érdeket Község fekszik Biharmegye Belényesi járás, Magyar Csékei szakasz, Papmezei Köri jegyzőség:
2. úgy ország szerte, mint a vidéken és helyben a fenti neve ismeretes a Községnek más elnevezése ismeretlen. —
3. Hogy a Községnek hajdan más neve volt arról senki sem bir tudomással. —
5. Minek utánna tett Kérdezések után erre vonatkozólag semmi nemü tudomást szerezni nem lehetett, felelettel nem szolgálhatunk. —
6. Sem Köztudomásból sem hagyományból, de annál kevésbé írott, vagy nyomot emlékekből a név eredetéről semmi sem tudatik. —
- (266b) 7. A hivatalos uton használni szokott elnevezése a düllőknek: Kuratura, és CZari-nye. — ezen felül a nép által egyes helyeknek adott nevek Következők: Viduestyilor egy hoszu domb oldal erdő alatt, melynek alya a völgyben suledéses forrásos hely. — Zmidegyász, ez előtt sűrű bokros erdő hely jelenleg tisztára irtott szántó föld az erdő alatt domb oldalon, Dimbu Gol egy magaslat erdő Közepet nagy sik tér Kaszállo föld, Halastoele, egy volgynek lápos forrásos alya Kaszállo földekkkel, Murmoj, dombos helyek az erdőben, — Baraj, régi forrás igen izü vizzel, — Vale Bobuskuluj, völgy egy Bobusku nevére régi időben elkeresztelve. —
a Község határán az ugynevezett Kis Hollod foly Keresztül mely a Király erdőben veszi
- (267a) Kezdetét, és több források által szaporodva Képezi mint egy 3 ora járásnyira Hollod Községe alatt esmeretes Hollod vizet

a figyelmet Különösen felélesztő más tárgyak a Község határán nem találatnak. —

Helynevek

(268a)

Szitány Községből Bihar megyéből

az elő irt Kérdő pontokra gyűjtött feleletek Következők:

1. AZ érdeket Község fekszik Bihar megye Belényesi járás, Magyar csékei szakasz, Papmezei jegyzői Körben. —
2. A fenti név ismeretes országszerte, de az itteni szokás azt még Turburest szoval meg toldani, melyről azt mondják, hogy a falunak az északi végén el nyuló Keskeny de egy szersmind rövid völgyre használnák a nevet, mint hol régentén fűrészmalom is volt, 's jelenleg mint egy elszigetelt helyen a földes uraság lakháza, minden gazdálkodási épületekkel együtt van. —
3. Hogy a Község hajdan más néven neveztetett, erről senki sem bir tudomással.
4. Minekutánna erre nezve semmi adat Kéznél nincsen, felelettel nem szolgálhatunk. —
5. Semmi tudomást erre vonatkozólag nem birván szerezni, felelettel nem szolgálhatunk. (268b)
6. Sem Köztudomásból, sem hagyományból, valamint irott, vagy nyomtatott emlékekből a név eredetéről semmit sem lehet tudni. —
7. A hivatalosan használatba hozott düllők: Bozilor, Viduestyilor, CZárinyi, és Kindrestyilor. — ezeken kívül a nép által használt elnevezések egyes helyekre nézve Következők: — Tyátra, Turbulestyilor sziklás hegy oldal, Funtina Fáguluj szomszédságában, mely arrol nyerte ezen nevét, mert a viz egy nagy Bük fának aljából fut Ki, — Grueczu Ku Kale, tiszta erdős hely melyen Kellemes gyalog ut vezetett Keresztül. — Ples az erdőbeni szekér utat vezető domb, Csunzi a völgy beni Kövecses legelő hely, — Funtina Kuraczituri erdős hely forrásokkal, — Vale Alu Mez alacson helyeni erdőség forrásos hely | Kászallo, és legelő földekkel, — Buzdum, Tocseszku az erdő egyes részei. — Turburesty mint fentebb is említve volt a Községtől éjszaka fele levő völgy, melynek a hegyek felőli leg benső része Két oldalrol a Lunkaszprie felől a hatarra befolyo patak által Két oldalrol Körül folya, és így egy tökéletes szigetet Kepez, igen Kelemes táj az urasági ház, és gazdálkodási épületekkel, itt volt hajdanában fűrész malom, hol békfa deszkákat gyártottak honnan a Község pecsét nyomóján még most a fűrész mint jelvény használttaik deák Kör irattal. — (269a)

Külömben az egész Község területén semmi Különös figyelmet érdemlő tárgy nem találtatik. —

(271a)

Szohodol Lazur¹

1^{ör} Szohodol Lázur nevű helység mint Bihar Megyében kebelezett tartozik a Nagy Váradi kerülethez és a Belényesi járás beli Fő Szolgabírószághoz. — Ezen helység Belényesi vidék elnevezéssel bir

2^{ör} Ezen község mindenkor Szohodol-Lázuri névvel élt, és él jelenlegis, s ezen névről, nem lévén más elnevezése; ösmeretes országszerte; lakja tiszta Román ajku népség.

3^{ör} Ezen községnek hogy hajdan más elnevezése lett volna adatok hiánya miatt nem tudatik.

4^{ör} Ezen Szohodol-Lázuri községe eredetétől fogva említetik, s említésének valamely határozott kora nem tudatik; nem lévén arra vonatkozó adatok.

5^{ör} Ezen község honnan lett valódi népesítést nem tudhatni, minthogy arról szóló adatok nem léteznek.

6^{ör} Ezen község név eredetéről mitsem tudhatni mást mintsem a 3^{ik} pont alatt előadva van.

7^{ör} Ezen község határos keletről Meziad, nyugotról Rossia délről Kebed, éjszak felől ismét Rossia községekkel. — Fekszik igen nagy dombok és hegyek közt, melyek felette kövicsesek és kösziklások. — A hegyek közt eredő patak az egész községet két felé hasítja. — Silány és kiss parcellákra osztott földjei Tarnyicza, Gruecz, és Csunzsi nevezetű dülőkben fekszenek.

Az egész határt nagyszerű sziklás és erdős hegyek veszik körül. — A helységen felül jó nagy távolságnyra a Belényesi Püspöki Méltóságos Uradalom birtokához tartozó nagyszerű Bükkös erdős havason, Sztina de izvor; Molitvis, és Fezsetyele nevezetű legelők léteznek, hol nyáron átt a lakosság jószágát legelteti.

Kelt Szohodol Lazuron Junius 28 864.

Millián Simon mk
Kebesdi Kőri Jegyző

¹ A címet egy másik kéz írta fölé.

Helynevek
Szombatság községből, Bihar megyéből.

(273a)

1. A megye székhelye: Nagyvárad, a járás székhelye: Belényes, a szakasz székhelye Magyar Cséke, – a vidék is közönségesen MCséke vidékének neveztetik.
2. A helységnek más neve nincs, magyarul 's oláhul Szombatság a neve.
3. A helységnek hajdan sem volt más neve.
4. A legrégibb lakosok is nem tudják az elnevezés idejét.
5. Ezen helység II József császár uralkodása alatt a határban lévő hegyről vonatott össze a lapályba 's a helység ott volt hol most szántóföldek vannak.

Az 1817-dik évi nagy inségben a helység lakosai éhhalállal elhulván, a magas kamara sáros megyei oroszokat telepített a kihalt lakosság helyére, 's most a lakosság fele része orosz ajku fele pedig oláh ajkuakból áll.

(273b)

6. A név eredetéről semmit nem lehet tudni.
7. A község határában előforduló helynevek: Versunya — magyar értelme pörös — Varátyek — semmi értelme nincs —, Poény — semmi értelme nincs — Resinyászka — magyar értelme Szurkos — Gyalu orbului — magyar értelme Vak hegy — Mikeászka — semmi értelme —. Ezen helyek szántó és kaszállóföldek.

A helység fekszik lapályon, a határ déli oldalán van egy hegy láncz, határos pedig Varasány, Rogoz Kis Terpest, Rotarest, Dusest, és Kapocsány helységek határaival. — Kelt Szombatságon ^{30/4} 864

Szilágyi Jegyző

(275a)

Helynevek

Szőlős községből Bihar megyéből

1. a megyének, kerületnek, járásnak székek neve a hová a helység tartozik?

Szőllős községe tartozik Bihar megye Nagy Váradi járásához, a melynek széke NVárad.

Szőllős Nagy Váradhoz $\frac{2}{8}$ állomásnyi távolságra van

2. a községnek hányféle neve el most melyik bir csak helybeli elterjedéssel, melyik ismeretes országszerte?

Ezen községnek országszerte Pecze Szőlős a neve. – e község szomszéd román falvai e' községet Szelleüsnek hívják

3. Volt e hajdan a községnek más elnevezése? Vagy tán csak különféle kép iratott a mostani helynév?

Nem volt.

4. A község mikor említetik legkorábban?

Ezen község 1700 oltá emlegettetik.

- 5^{or} Honnan népesített?

A hagyomány szerint ezen község lakossai a NVárad D: szertartású püspök mint földes úr Szőlős községet mely 1700 után | mint púsztat nyervén birtokába /:mert az azelőtti Szőlős községének lakossai, azon idő tájban NVárad és környékén uralkodott háború miat végképpen kipúsztúlván, ezen hely mint púszta népesített be

(275b)

- 6^{or} Mit lehet tudni köztudomásból, hagyományból, irott vagy nyomtatott emlékekből a név eredetéről, értelméről, mindegyik nyelvű helynévre nézve?

A hagyomány szerint, ezen község 1600^{ban} Nagy Várad várossának a Szőllős kert czime

794 A község határában előforduló többi topographiai nevek például: mező, dülő, szántó forduló, legelő, kaszáló, s a t:?

alatt kiegészítő részét tette, de az akkori időben úralkodott háború miatt, és ezek után bekövetkezett változás folytán Pecze Szőlős nevet vett fel és pedig azért mivel a határán a Pecze folyó vize keresztül folyik.

E község határában lévő 1600 Catast: holdat tevő föld a beltelkeken és kender földeken kívül malom dülőbe van, és ezen dülő azért neveztetik malom dülőnek, mivel a község lakossainak egy 4 kerekü vizi malma van, a mely nekik 4000 oszt: forintot jövedelmez, és ezen jövedelemből | fizeti e község Fejedelmi adóját, tisztviselőjé, egy szóval minden kiadásait ezen évi jövedelem nem csak hogy fedezi, hanem meg marad is minden esztendőben, a nélkül, hogy a lakosságra csak egy krajczár is kivetetnének.

(276a)

Ezen malomhoz úgy jutott a község, hogy midőn ezen község a Nagy Váradi d: Püspökség birtokába esett, és lakossai ki-pusztultak, — ezen helyet be népesítendő és a népet ide kecsegtendő a Határon keresztül folyó Pecze vizén malomnak helyt ajándékozott Benkovits püspök — a mely helyen először egy kővű, később két kővű, utobb három kővű 1862^{be} négy kővű malom épített. Ezen dülőbe 400 hold kaszáló van. Továbbá a szántó földek három fordulóba vannak jelesen az Belényesbe vezető országút melletti dülőbe, Adona dülőbe, és Külső dülőbe. Ezen község a volt földes úrasággal kiegyezvén, az úrbéri per 1858^{ba} létre jött egyesség folytán megszűnt.

(276b)

Az egyesség a lakosság részére kedvezően ütött ki, mert nem csak | hogy minden remaneantiális föld csekély váltság fizetése mellett a lakosok birtokába maradt, hanem még a határba 82. hold erdeit az úraság a lakosságnak ajándékozta.

Ezen község határos Várad Velenczével, Rontoval, Pecze Szent Mártonnal, Csehivel, Nagy Ürögdél és Szálkai púszttával.

E község népessége 500 lélekből áll, kik mindnyájan Rom: Cath.; a kiknek $\frac{3}{4}$ része magyarok, egy negyed része német, de ezek is mindnyájan magyarul beszélnek.

Foglakoznak földműveléssel és szarvas marha tenyésztéssel.

Helynevek.

(278a)

Szöllős községéből Bíhar megyéből.

1. Ezen község tartozik a felosztás szerint a NVáradi járás Főszolgabírói hivatalhoz, melynek székhelye NVáradon van. —
2. Szöllős községe Pecze Szöllős községének neveztetik és ezen néven ösmere-tes. —
3. E községnek hajdan más neve nem volt.
4. E község 1600 oltá emlittetik.
5. Honnan népesítettett nem tudatik.
6. Hagyományból annyi tudatik, hogy Szöllős községe határa a NVáradi d: szert: Püspökség uradalmához mint pusztá birtok tartozott és népesítettett be későbbben.
7. E község nap keletről határos v̄ is szomszédos NVárad Velenczével, Rontó és Pecze Szent Márton községével, délről Csehi, N: Ürögd községek határával.
nyugotról a szátkai pusztá.
éjszakról pediglen NVárad városhöz tartozó Csíllag várossal. —
E községben van úgy nevezett malom dűlő, mely jó szénát terem, belső és külső dűlő, mely szántó föld, és gabona termő
E község határán keresztül folyik az úgy nevezett adona patak, a melyben csak nagyobb esőzések alkalmával a szomszéd községek hegyeiből lefolyó víz van, száraz időben egészen ki szokott száradni. —

658
865

(280a)

Tekintetes Főszolgabíró Ur!

A 2812. ki. szám alatti rendelete folytán Pesti Frigyes Ur által készítendő statistikai munkalathoz Szöllős községe részéről kívánt leírást az 1. alatt ide csatolva van szerencsém betérjeszteni

Tisztelettel lévén Szöllősön nov. 9. 1865

Tettes Főszolgabíró Urnak

alázatos szolgálja
Vozáry Vincze
jegyző

(281a)

Helynevek.

Sztrákos községből Bihar megyéből Belényesi járás magyarCsékei szakasz és vidék, a lakosság öszve véve oláság, e községnek jelentéktelen neve miolta létezik mindég meg van, ezen község valami 130 év olta van öszve huzva, lakossai mind juhászok szét szorva laktak. Sztrákos hegy oldalban fekszik határos DaCséke, Tasádfő, Gyikanyest Bukurvány községekkel – Egy forduló neve Ritu Batrin öreg rét – második Vále Bentzi, Bentze völgye – Az erdője Oszoly, és „Domb:ráva” nevezetű, vize Vale Lazuluj magyarul Láza folyam, Vale Pestyeri Barlang vize eredetét egy barlang forma üregből veszi – A község Dombráva nevű erdejében két ösmeretlen és nagy barlang Pestyere nevű létezik.

A község L formájú két utzát képez

Egyebekben e község semmi jelentőséggel nem bír.

Sztrákos 1864 14~~ik~~ aprilis

Föbiró Lupp flóra k × v
esküdt *Sau...*¹ Gyorgyi k × v
v^{tv} Steff Zanaszie k × v

Koszta Jozefás
kör jegyző által

¹ A családnév olvashatatlan.

Helynevek (283a)
Szudrizs községből, Bihar megyéből.

1. Bihar megye, belényesi járás, neveztetik belényesi vidéknek is, székhely Belényes. (284a)
2. Szudrizs név alatt ösmeretes.
3. nincs más elnevezése.
4. nem tudatik.
5. nem tudatik.
6. a' név eredetéről, mitsem tudnak
7. E' község határában előforduló dűlők nevei u. m. Kuretura – Gyálu, Ritu miku, Ritu mare, Ritu lá pogyini, Csurba, Padure, Dumbrava,

(285a)

Helynevek
Tagadó Megyes községből, Bihar megyéből.

(286a)

Felelet a tulnan irt Kérdésekre.

- 1re Ezen község tartozik Bihar m. Szalontai járás Beéli szakaszához.
- 2ra Ezen községet híjják Tagadó Megyes, mely áll 111 számból lakja román 529 lél., Beél M. Városával Kapcsolatba áll – tartozik a NVaradi l. sz. püsp. Beéli Uradalmához.
- 3ra E' községnek más elnevezése nincs.
- 4re Az öregebbek állítása szerint M. Therezia idejében a telepített a' jelenlegi helyére, az előtt szét szorva a hegyeken alig számlált 30 házat.
- 5re A község magából szaporodott.
- 6ra Eredetéről sem írott sem szóbeli adatok nincsenek mindössze mint a 4ik pontban felemelítetett, hogy Keletkezése előtt néhány házból állott Kik jobbágysági szolgálatott sem tettek
- 7re A Község határa térszen 2722 hólđ és 1100 □ ölet összvesen van egy forrása ugy nevezett Megyes patak honan a Község mellék nevét nyeri alatta folyik a Hagymási patak – Következő nevezetű dölökkal bir u. m. Beltelek Osztás GyaluCsernyestyilor Gyalu Ketyestyilor Gyalu Beszericsi Mezes Kurenyistye Szeratuzile erdőrészek: Galalo, Szalavása es Gruecz határos Beel. Banyesd, és Kumanyesd Községekkel. az erdőben több nemu vadak találhatok. végre megjegyztetik miszerént a' tagosítás ezen Község be végre hajtattott

Költ Beél April hó 6an 864

Németh István
mk

Talp. Bihar¹

(287a)

- 1^r Talp község tartozik Bihar megye, Nagyvaradi kerület belényesi járásához
- 2^{or} A községnek most is ugyan azon egy neve él.
- 3^{or} Ember emlékezet óta a' községnek ugyan azon egy neve volt.
- 4er 5^{or} Nincsennek adatok mellyeknek alapján meg felelni nem lehet. —
- 6 A hely neve honnan eredt nem tudhatni. —
- 7er Kucsészku dülő neve Telek helység szomszédságában dombos völgyes hely egy része legelő másik része szántó, nevét Kucs nevű jobbágy tulajdonostól vette. — Páveleszku dülő Mézes község szomszédságában dombos völgyes szántó föld nevét Pavel nevű jobbágy tulajdonostól vette. Csupászka dülő Dragonyesd, Cziganyesd és Belezseny helység határai szomszédságában dombos völgyes hely, szántó kaszáló és legelő föld, nevét Csupá nevű hajdani jobbágyoktól vette. — Viczelár legelő föld B Szelistye szomszédságában. —

Kelt Talpon Juni 20 í 864.

P. H.²

Biró Csupa Vaszali
esküdt Csupa Tyudor

¹ A címet egy másik kéz írta a szöveg fölé.

² A pecséten *Possessio Talp* felirat látható.

(289a)

Helynevek
Telek községből, Bihar megyéből.

- (290a) 1^{or} Telek község tartozik: Bihar megye Nagyvárad kerület, belényesi járáshoz
 2^{or} A' községnek valamint regebben ugyan ezen egy neve él.
 3^{or} Ember emlékezet ota e' községnek mindig ugyan ezen egy neve volt. –
 4. és 5^k kérdésre, a' menyibe írott emlékek nem léteznek; ember emlékezet pedig annyira vissza nem hathatván, — meg felelni nem lehet
 6 Köztudomásból hagyományból a' helynévre nézve tudni semmit sem lehet. Valoszinű azonban hogy a' Telek nevet, a' jobbágy telkek kiosztása alkalmával az innen való elnevezésből nyerte
 7. Csuláka dülő neve Talp község szomszédságában dombos gödrös hely tövises bokros hely. a' név eredetéről mit sem tudni. – Illestyi dülő Mézes község szomszédságában, szántó föld egy dombon neve ered a' hajdan Ille nevű jobbágy tulajdonos nevéből. – Válé Korbuly egy völgy a' községi legelőn keresztül, a' név eredetét nem tudja senki. itt van egy forrás is Utzi nevezettel, nevét nyerte egy helységbeli Utza nevű lakostól kinek a forrás szomszédságában földje volt – Stolna dülő neve, egy része hegyes más része sík, tövis bokros legelő föld Száka község szomszédságában nevét egy azon lévő forrástól kapta, melly Stólnának neveztetik. e név eredetét, jelentőségét megfejtteni senki sem tudja. – Válé Mocsíri dülő neve, legelő föld dombos völgyes hely. a' hajdani Mocsorán nevű tulajdonosok nevéből. B Szelistye község szomszédságában Kopliczászka dülő neve, B Szelistye szomszédságában délkeletnek, hegyes völgyes hely, kaszalóul hasznaltatik, nevét ez is hogy honnan vette kapta | senki sem képes meg fejteni. —

(290b)

A község határában előforduló topographiai nevek elő sorolva levén ezzel a' leírás bezaratik Telken Majus 21 1864

beadja

Teleki bíró Petrus Juan
a' község nevében

PH

Pótlólag a' községi pecsétre nézve megjegyeztetik, hogy annak semmi jelentősége egyéb nincs hogy a' község szántás vetésel foglalkozik. Kelt mint fentebb

Éder János mk
jegyző

Helynevek

(293a)

Tépe községből, Bihar megyéből.1sőre Bihar Megye, Sárreți Járás, székhely N. Várad

(294a)

2dikra egy: Tépe –

3 ~ nem volt

4 ~ 1583dik évben Szemere Sebestyén végrendeletében, ki Tépét fíjának Szemere 'Sigmondnak hagyta. – ez 1595ik évben, Tépét, mint birtokát cserébe adta a' Lavazoly családnak. – mely azt eladta örökösön 1613dik évben Kovács Péter kapitánysága alatt állott hajdú katonáknak 800 forintért. Jelenleg pedig van, a' N. Várad deak szertartású Káptalan birtokába, – hova jutott 1713dik év körül. –

5dikre nagyobb része, a' hazáért fegyverrel szolgált emberekből –6dikra semmit. –

7dikre Mérges – Legelő. itt van a' derecskéről B. Ujfalu felé vezető kövecses ország út félén hasonlóul Mérges nevű korcsma. – Szalányos – szántó kaszáló föld 's legelő ugynevezett Szalányos álló víz közt. – nyomás düllő, – Puskás düllő, – hajdan urasági vadászok convonnonális fizetség képp használták –, határ düllő, – derecskei határ mellett – Lencse föld – Gát düllő, – Nádas árok, – tépei és derecskei határok közt eső kettős nagy árok mellett, melynek környékén hajdan nád termett. – Pap laposs, – közép düllő, – Dábó, – hajdan nádat termő rét volt, – később a' nád 's víz belőlle ki kopván, fel szántatott, 's jelenleg a' leg jobb minőségű szántó föld – Nagy laposs. – nagy víz állásos hely volt ide elé – Sós kút, – sós ízű vize van Karajános, – veress kút, – Tojásos. – Csonka düllő, – fekvéséről nyerte nevét –, Czigány ér, – árok, – Lopó út, – Incskás föld, – Szénási kút, – Hosszú düllő, – Péterszegi út düllő, – Sáska árok, – disznó kút, – Várad kút, – Határ Laposs Sz. Péterszegi határ mellett – Gáthalma, – ez alatt van egy nagy székes álló víz, mely ritkán apad ki, 's midőn ki apad, medrébe szikso seperhető – Pálvölgyi düllő, – Nagy széki – nagy székes térek vagynak benne, – Borsó Zug, – Horgas. – víz állás, – fekvéséről vette nevét, – Bika Zug, – szántó kaszáló föld a' Sz. Péterszegi és derecskei határok mellett, a' horgas álló víz mentén. – Békás, – Halomkút düllő, egy nagy halom mellett, hol mezei kút van – Kálló köz. derecskei határ mellett, a' Kálló nevű folyam köze. – Palló düllő, – szőlős kert a' Kálló folyam partján, pallón kell bele járni. —

Kelt Tépén Julius 6kán 1864.

főbiró: Kiraly István mk

Makó Dániel mk jegyző

(295a)

Tinod helysége' statistikai leirása.

1. Tinod községe Bihar megye Váradi járásának sebess Kőrös völgy nevű vidék központján Élesd m: varossához $\frac{2}{8}$ mértföld távolságnyra ettől keletfelé a nagy ország utban fekszik, mely e község közepén átvonul, és déli oldala a sebess Kőrös vízének mostan északi partját képező, 's a Solyomkői mostan Élesdinek is nevezett uradalom kizárolagos teljtulajdona: e helység II^{ik} Josef Császár korában mostani fekvésétől északra lévő dombokon el szorva lévén — sorrendbe huzodtak össze mostani helyére, a későbbben a 19^{ik} század elején készített nagy ország út két oldalára, hanem az 1817^{ik} évben a sebess Kőrös vize rendkívüli árradása által e község déli szélében addig létezett nagyobb kiterjedésű jobb szántó és kaszálló földjei elsepertetvén szinte e község közepe tájára, éppen ott hol e község szőlő hegyeiből essős időben néha nagy tömegben összevegyült 's Vale Gyorgyiás nevet viselő viz ár az ország utot ketté metzve szakad a sebess Kőrös vízébe az ország út déli oldalán 36 házat telkestől, 's az ország út egy darabját is, elszakította, 's ezen ország út e része északnak egy néhány öllel bellebb is hozatott, 's a közlekedés főntartása tekintetéből, itten az említett essős időkbeleni összegyűlt előbb említett patak árjától képezett folyó mély medrére épített köhid állittatott fel.

(295b)

Továbbá e község Élesd felőli nyugoti szélében ismét egy nagy köhid létezik az ország utba, mely észak nyugotra fekvő Dumbrává | hegyből eredő Lutosze /:magyarul: iszapos 's földes:/ nevet viselő kis folyó patak rohama 's gyakori árjai által készített mély medrére vagy on építve ugyan e község kebelén átvonuló ország uton léteznek keletfelőli Tötös szomszéd helysége felé vezető nagy ország utban kissebb köhid Valcsává Vancsuluj /:Váncs patakocskája magyarul:/ nevű, 's az északi oldalon létező helybéli nagyobb dombokból eredő és essős időkbelen folyová nevekedő kis patak árkára van helyheztetve; ezen felől keletnek tartva van még két kissebb rendű köhidacska az ország utba, az előbbi csak esső viz arjai, az utobbi a község keleti széle felé Valeluj Botok, északra fekvő határbeli Gyaluluj Pataki hegyből szakadó folyocska medreire: e magyar nevezet onnan származott mert szomszéd Magyar Kakucs helyiségben lakozó Pataky nevű magyar család, ember emléken tuli időktől bír és mivel e helység északi oldalán fekvő szőlő hegyeken bor kilenczed adozás mellett szőlőket —

E község fekszik északrol Pestes, észak keletről Tötös, délkeletről a sebess Kőrös vízéntul délnek Magyar Kakucs, és Űrgeteg községek; délről Űrgeteg és Esküllő; nyugotrol Élesd m: várossa szomszéd határai között.

(296a)

2. E helység községének ember emlékétől fogva szobeli hagyomány utján is egyedül mostani neve létezett Tinod magyarul, oláhoson Tyinod. E községet századok előtti időktől | tisztán oláh ajku nép lakta, 's ma is ugyan ez lakja

mindnyájon görög nem egyesült vallást követve, kik az oláh vidéken, igen ritka helyen látható nagy kő templomot, saját erejükön építettek és használnak.

3. E község mennyire jelen nemzedék hagyomány útján is emlékezik csupán csak e nevet viselte mindenkor.
4. E község létezése a leg régibb időktől fogva emlittetik.
5. Telepítése és benépesítése honnat; 's mely időbe történt nem tudhatni, a miért a valószínűség azt gyaníttatja: hogy az oláh faj e honbani első bejövetele alkalmával, már e helyre telepedhettek.
6. E község nevének eredetére nézve bizonyost állítani nem lehet: hanem rege képpen meséltetik: miként e helységet leg régibb időben úgy az olahok, mint a magyarok e honbani jövetele előtt, más nemzet faj lakván, azok nyelvén Die noth nevet viselhettek, és utobb magyarositva Tinod névre változtatott.
7. E Község határában északi oldalán léteznek következő nevezetű közép minőségű bort termő szőlő hegyek; Élesd m. várossa határ szélétől kiindulva e helység keleti széle felé tartva: Dombrovcza; Berkurle; Oszojesu; Kitsera; Boros hegy; Gyiáluluj Pataky; a hol Élesdi, hely béli, és más szomszéd közsegekbeli lakosok birnak és tartanak bor 9^{ed} adózás melletti szőlőket; az egy kori földes ur is tartván úgy e község nyugoti, mint keleti | végeibe majorság szőlőket két helyen egy egy nagyobb darabba.

(296b)

E helység rendezetlen állapotban lévén, minden határ oldalban vegyesen mivelnek és birnak volt urbéres magány földeket, s mind a gazas, cserés, mind a nagy erdős részekben gyakorolják a közlegeltetési haszonvételt; a határ több részein létező dúllók korábbi időben következő neveket viseltek: e helység Tötös felőli keleti szélén a nagy ország uttol délnek tartva, az ország ut és Kőrös viz medre közti darab Kimpu máre: a Kőrös vizén átmenve részint közlegelői, részint vegyesen magány földek kissebb dúllóinak nevei: Lapelin; Arinyi csel máre; Intre páraú; Retyita rosi; Ritu unguruluj; itten nyugot felé folytatva: Riturile Bregyestyilor; Láoty; Kimpu mori; Ritu hoczuluj; Laplop; Riturile morerestyilor; Ladilba Jazuluj; /:Jáz tava magyarul:/ itten ismét sebess Kőrös vizén átfordulva, 's északnak tartva a kőrös észak oldalától kezdve van Czárina dúlló egész a szőlő hegy alyáig: a szőlő hegyeken felül nagy legelői térség, cseres, bokros, 's egy része mint egy 20–30 életkoru fiatal nevendék cser, tölgy s itt ott bikkfákat tartalmazva; Dumbráva; Ptyetris; Doszu nevű hegy lábakan, a pestesi Varatyek patakáig; La csoroj; Csorojele innét e határ szélén kelet eszszaknak, 's egész keletnek tartva következőnek: Csunzsi Zsurzsucsestyilor; Ritu Berkujes; Prihogyestyie; Ordegej; Pestesi tető | a Tötösi határszélbe: innét alább Csunzsi Bregyestyilor: ezen felől délnek a hegység felé menve részint nagy erdős, részint vegyítve e között, úgy feljebb mint ezen alol el szorva bíratnak volt urbéres kaszáló és szántó földek; a dúllók nevei így következőnek: Lakomore; Mecje; innét keleti oldalon ered egy folyocska, mely e nevezetet tartva Tötös szomszéd községet atmetsző nagyobb folyo patakba szalad; Kukuli, Gyálu

(297a)

Pataky; Resistye; és Keriturile dűllő nevek; megjegyezve, hogy e három utobbi nevek alá eső határ rész mind tisztán közlegelői térség.

Az elősorolt apró dűllők az adobizottmányi munkálatban 12 nagyobb dűllő darabokba egyesítve, jelenleg e neveket nyerte: 1. Belső telek; 2. Morarestye; 3. Bálmorestye; 4. Czárinora; 5. Kicsera; 6. Kárpinye; 7. Oszojestye; 8. La meeje; 9. Barkulestye; 10. Csunzsi Bragyestyilor; 11. Dombrovicza; 12. Berku.

Itten megjegyzendő még: hogy e község kebelében a sebess Kőrös vizéből vezetett csatornára van építve az egy kori földes uraságnak paraszt lisztet őrlő malma 3 külső kerékre, és ugyanannyi forgo köre.

(297b)

E község 121 számú házat foglal magában, melyek a templom és uradalmi csapszék épületeit mint melyek kőfalakkal birnak, és fenyő zsindeleyel fedve — a közlakosságé bikkfaból összerott és egybe rakott falakkal vannak ellátva. szalmá= | szalmával fedve, — kivéve vagy kettőt a közlakosokébol, melyek bikkfa zsindeleyel vannak fedve.

E közlakosok föld és szőlő mivélés mellett, fuvarozást, gyümölcs és mész kereskedést is gyakorolva, szerzik meg szükséges ruházat és élelmi czikkeiket.

Kelt Tinodon 1864^{iki} április 29^{kén}

Esztegár Tivadar mk
élesdi jegyző
által

[Topest]

(299a)

Topest Községet román ajkú nép lakja földje átaljában csaknem terméketlen hegyes,

Kevés völgy – annál több erdőség, dülőinek nevei.

1^{ör} Glime

2^{or} Bűjelis

3^{or} Kolnyik

4er Kuratūra

5^{or} Czarina

6^{or} Borilla

7er Szemnyík

8^{or} Püsztá lúj Márkís

határos északról Bútsümmal Keletről M Csékével délről Táncsesdel,
nyügotról Dekanyesdel.

M Cséke 3/4. 864

Biró Lajos
jegyző

(300a)

Helynevek
Toplicza Káránd községből, Bihar megyéből.

(301a)

Felelet a tulnan tett Kérdésekre

Az 1re Ezen község tartozik Bihar m. Szalontai járás Beéli szakaszához.

2ra Ezen 87 számból álló Községet hívják Toplicza Káránd lakják románok 470 lél.

Beel M. Varossához 5 negyed orai távolságra fekszik utolsó póstája Beél. tartozik a NVáradi l. sz. püsp. Beéli Uradalmához

3ra Ezen községnek semmost sem hajdantol más neve nem tudatik

4re E község meg a' Törököknek magyar honba lett jövetelét előzőleg, már létezett 's akkoron magyarok es tothok lakták 's Rom. cath. plébaniával is birt, továbbá jelenleg bir G. n e. Esperesti Székhelyel és óskolával.

5re Régisége miatt honann lett nepesedéséről leg Kisebb tudomásal sem birnak,

6ra Eredetéről mind írott mind szóbeli adatok hiánya miatt – semmit sem tudhatni.

7re A község határa összvesen 3730 catast hold es 1100 □ ólet téssen, van egy meleg forrása ugy nevezett Toplicza honan a' Község mellék nevét nyeri, Következő dülökkal bir u m. Belső telek Toplicza CZolestyilor, Koltyeú, Kiss Káránd, Ograda Gyalú Bugyestyilor Gyalú Rossentyilor, Gyalú=Setyestyilor, az erdőrészek: Lunka Hosszu=Mále Karánzel Gruez, itt folyik a' tőz vize mely jó rákokkal bővelkedik – és elvalasztja Bihart – Arad megyétől. határos Szék, Arkus /Kertes es Repszeg Aradm/ Közsegekkel.

Költ Beel April 6an 864

Németh István
jgyző

40. sz.
864

tóttelek község előjáróitól

(302a)

Szakasz szolgabíró tekintetes Fráter Ferencz urnak

NVáradon.

A folyó évi márt 23^ú 197. sz. a. kelt rendeletre 's a rendelet mellett kiküldött utasítás 's ahoz kapcsolt, schemanak kérdő pontjaira e következőekben tisztelettel jelentjük.

1. Tóttelek nevü község fekszik Bihar vármegyében, nagy váradi főszolgabírói járás 's bihari szolgabírói szakaszban.

2. Egyedül Tóttelek név alatt ösmeretes.

3. Tóttelek község az 1781^k év előtt, – tottelek pusztá név alatt ösmeretett.

4. 1781. május 8^k napján leg korábban említettett községnek. –

5. Népesítettett Bihar megyei Sz: Jobb nevü községből származott tót nemből való r. ch. emberekkel.

6. Helység neve vette eredetét tóttelek nevü pusztától

7. Ezen községben szántó földek farkasos irtás, – kereszt dülő, – juhász dülő 's vágás, – Dónyíska, – versko, – nyílas /:tatár domb, cserhát és bükkös:/ – gorza mező, – also dülő és rókás gyertyános név alatt fordulnak, erdők Láz – Köles tó – Czinke lyuk, Kelemen pad, – farkasos irtás, – juhász dülő 's tatár domb név alatt ösmeretesek, – Kaszallók farkasos irtás, – nyílas és tatárdomb, – zavínyicza, – vároldál és szőlő aly név alatt, szőlő hegyek Kelemen pad, – alsó dél oldal, – új hegy, – rókás, – felső dél oldal, – és fingo völgy, – és végre legelők vároldál, szőlő aly, – és farkasos irtás név alatt ösmeretesek. –

Községnek 3. utzája lévén, templom utza, – közép utza, – és rókás nevezetűek.

A vár oldal rét felett két domb lévén, melyeknek | tetején régenten vár lévén, de mikoron Török magyarországban zsákmányolt, leromboltatott, annak jelenleg csak helye látható. – mely vártól a legelő és kaszálló vette elnevezését. –

Tóttelek községnek határos szomszédja egyik oldalról Siter másik oldalról pedig Csatár községe és azoknak határai.

Kelt tótteleken márt: 30. 1864.

Konyerday János
Jegyző

főbíró: Mászlán András
2^k bíró: Fehér Károly
esküdt Dulós György mk.

(302b)

- (304a) Délbihar Nagy Várad Megyei kerület
Élesdi szakasz

Határleírás

Tötös Községnek, mely románul **Gros**-nak nevezik Tötös Község Keletről Lökk és Össi, Délről Oláh és Magy. Kakucs Dél nyugotrol Ürgeteg, Nyugotrol Tinod, Eszakrol Pestes hat. határos.

- Határa kezdődik keletről Kolozsvárra vezető ut, mely község 5 dülöben vannak. u. m. Falu dülö, melyben a szántó földek, Házak gazdagsági épületek és gyümölcsös kertek vannak. Ezen dülő rona téres szántó földjei is jobb termékenységűek közzé tartozván, őszi, tavasz buza, rozs tengeri és zabbal felváltva vettetnek 's mint egy harmadonként trágyázva minden harmadik évben ezelőtt ugarnak hagyatott, a magosban fekvők ellenben csekélyebb termékenységűek, s ezek rozs, de nagyobb részt egy éven át tengerivel vettetvén, megjegyeztetvén miszerént a szántó földek eme része a természeti viszonyoknak magas fekvésük miatt igen ki vannak téve. — Rétek: Ezek a szántokkal melyek közt fekszenek szintén egy forma tulajdonságban osztattnak, a jobbak éven át egyszer kaszálva vegyes minőségű szénát és uto legeltetéssel kevés sarjut is kaszálhatnak a rosszabbak azonban csak is savanyu terményt nyujtanak. Legelők. Ezen egyetlen osztályu legelők, erdő szélekből vagyis cserékből, gazos gödrökből meredek hegyekből és kevés sovány ronatérből | és elhagyott parlag földekből állanak, melyek savanyu és gyengén tenyészto füvekkel vannak be növe többnyire bokros, cserék között felette csekély termékenységűek — földminőségük fél labnyíra ásva tulnyomolag sárga sovány agyag helyenként kavits Erdők. Az erdők északi részén egy tagban fekszenek, a községhez közelebb eső részek közép koru vegyes fákat, a magassabban fekvők pedig szép fiatal Bik cser, tölgyfa s. t. b. fákat teremnek. — földminőségük sovány sárga kavicsos agyag alretege mereven sziklás mely televénnyel fedeték; ezen erdőben vad diszno, öz, roka, nyul császár madár s. t. b. bőségben van, meredek sziklákon, völgyön, mely erdőnek térképessége H98 3106 hold.
- Szőllők, Mely a Zápoly hegynek délnek derülő homlok ormain fekszenek, mind a mellett a szomszédcságba emelkedő havasokrol gyakran ide ható hideg szelek, dér, jég, ártalmaz, tulajdonsága miatt általán véve savanyu bort teremnek, föld minőségük egy lábnyíra rétegre fekete helyenként kavicsos homokkal kevert agyag — fekszenek a Mesztecsínye dülöben. — az egész község 6 dülöben van fel osztva. 1. Falu dülö. 2. Közös. 3. Czarina. 4. Bozoje 5. Ordonzsele 6. Mesztecsínye dülö, a földbirtokra nézve pedig áll a föld becslési munkálatban a tetelek ekkép állanak.
- (304b)

Szántó földek	559 hold	500 □ öl
Rétek	1249 ~	1550 ”
Szöllők	187 kapás	—
Legelők	398 hold	1525 □ öl
<u>Erdők</u>	<u>3106 ~</u>	<u>80 □ öl</u>
Öszvesen	5429 hold	182 □ öl

ennek tiszta jövedelme adolag 4262 Ft 59 fr. p.p.

Továbbá ezen községbe határán igen jó forrásokkal bővelkedik 's az erdőben (305a)
 mészkő is található — ezen község 715 lélekkel bír, mind G. egyesült. Ezen
 községnek határán keresztül sebes Körös vízeis foly, mely gyakran a szántó és
 kaszáló földeket beiszapolja, és tetemes károkat okoz, van egy hegy nyugotrol
 mely 1851 le folyt 's a tetején mostan is egy tó van, melyben vad ruczák
 találtattnak — mélysége 4–5. ölnyi. — több érdekes tények ezen községről nem
 tudatik. —

Kelt Tötösön Junius 19^{én} 864.

Tisztelettel felterjeszti
 Vajda László mk
 Körjegyző

(306a) ad 48.
1864.

Tötösi Jegyzőségtől

Tekintetes fő szolgabiro Ur!

Folyó évi Oktober hó 21^{ről} 28^{ki} szám alatt kibocsájtott rendelete folytán, mely által hogy Pesti Frigyes akadémiai tag felkérése folytán a statistikai adatok leírásának és egybesítésének kiegészítésére beadott részletes és körülményes leírás béküldeni rendeltetett, melynek kíséretében tisztelettel jelentem, miként a körülményes leírás ezen jegyzőség által már 1864^{ik} év Junius hó 20^{án} fenti számú jelentésem mellett béküldetett az élesdi Tekintetes Biroságnak 193.ki. számú rendelete folytán, melyre nézve a Tötösi jegyzőségtől még nagyobra kiterjeszthetőbb indokolások annál is inkább nem adathatnak, miután az uradalmak és nagyobbyszerű birtokosoknál setérképet kapni nem lehetett sem pedig a helységeknek is, miután ez ideig itt Községi archivumok nem léteztek. — 's így az alább irt jegyzőség mély tisztelettel azt hiszi, hogy kötelezetségeinek már elegett tett, mert azon 4 db kimutatások melyik béküldetett, az előbb kelők lakosok és régibb lakozó tudományos lelkészek előadásaiak folytán készítettett, minék következtében tisztelettel jelentem, hogy körülményesebben és megérthetőleg azon leírások a mint készítették ez alkalommal is nem vagyok képes tudni és többet írni a mint megírtam volt.

Tisztelettel levén Tötösön November hó 11^{én} 65.

Tekintetes főszolgabiro urnak

alázatos szolgája
Vajda László

Helynevek

(307a)

Udvari községből, Bihar megyéből.

1. Bihar megye Sárréti járás. Udvari község. A' Vidéket az ott el terülő Sárrétjéről (308a)

Sárréti Vidéknek hívják. 2. Udvari név volt, hajdan úgy mint most ismeretes, azon különbséggel, hogy néhol az 1763^{ből} fen maradt kéz íratokban az akkor szokásos írás-mód szerént az utó i, yāl íratik: 3. hogy volt é más neve valaha e helységnek, azt sem írott, sem száj hagyományból nem hallottam. A' község leg korábbi említését sőt eredetét, a' száj hagyomány útján írott Nagy Bajom Város krónikájában fel jegyzés szerént, valamelyik Erdelyi Fejedeleme ajándékozta Udvari nevű Embernek 's mint a' nevezett krónika határozottan mondja, ezen embertől vette eredetét 's nevét a' falú, mert az előtt csak mint a' Nagy Bajomi Várhoz tartozó földbirtok vagy major említettik. Azonban itt azon kérdés támadhat, hogy ezen embernek egyéni vagy Családi neve volt-e Udvari? vagy csak azért neveztetik így mivel a' névleg nem említett Erdelyi Fejedeleme Udvarában lakott. Annyi azonban bizonyos, az egyház jegyző könyvében lévő későbbi fel íratból hogy 1613^{ban} a' helység Udvari név alatt Kamuti Balázs birtoka volt, kinek tisztartója Nagy András, a' templom nagyobbitásakor e' fel íratot találta a' falon „építette Kamuti Balázs 1613^{ban}” 5. Hogy honnan népesítettett nem tudhatni.

6. Minthogy sem írott sem nyomtatott emlékünknél, mely a' név eredetéről bizonyosságot tenne; csak a' 4^{ik} pont alatt említett bizonyossággal kell be érnünk.
7. A' község határában elő forduló topográfiai nevek: Balázs-halma, – mely nevet hihetőleg Kamuti Balázsról vette, – egy halom, mely közel a' Falú alatt emelkedik. Szabó-halma, hihetőleg valami Szabó nevű embertől vette nevét. – Órhalom, mint beszélünk nevét, onnan nyerte, hogy a' török járás alatt, ezen halom ör álló helyül szolgált. Félhalom, hogy nevét honnan vette? bár fekvését tekintve azt hiszem félszeg formájától. Gyilkos hát Nevét a' Kún világkor ott történt borzasztó gyilkolástól nyerte – Kúnok szállása, itt szálltak, vagy pihentek meg mint száj hagyományban él, a' Kúnok az imént említett gyilkolás után.

Nyársas halom, hihetőleg a' Törökök szokásos kinzásától a' nyársba huzástól vette nevét. Túzok hát, sok tűzok szokott környékén és rajta tanyázni. Domokos hátság szántó föld, nevét mint mondják hajdani birtokosától Kóti Domokostól nyerte. Hangás vagy Hangos, nevét hihetőleg azon kis víz-hangtól /:echo:/ nyerte, mely ott, meg víz környezé észrevehető volt. Kovács tava Szántó föld, nevét magán viseli? Csúrka-völgy, szántó föld. Hangás ér, mely a' feljebb említett Hangás nevű földön foly keresztül. Karika Zúg, Szántó föld, nevét talán onnan nyerte hogy mint egy kör vagy karika úgy köríté egy kis ér mely karika érnek hívatik. Eszteró megi, Szántó föld nevét az alatta

(308b)

lévő Eszteró-nevű víztől nyerte melynek eredetéről alább. – Gát-szeg neve eredete? Rövid-dülő Szántó föld, nevét magán viseli. – Vesszős ér hajdan sok rekettye és fűszfa vesszőket nevelt. – Eszteró ér mely sok féle le írása által gyanítani engedi, hogy az Eszterházy névből vagy ez utóbbi amabból vette eredetét, mert hol Esztró hol Eszteró, hol esztoró, még Esztorás is említettik, pedig a' régi kéz iratokban Esztorás név = Eszterházy, mint ez a' Nagy Bajomi krónikában ki fejtve van. Nagy-Szík Szíkes szántó föld Tikics – vagy Tigis, – vagy Dikics ér, neve eredete /:?:/ Disznó-Sziget, nevét azon szokástól vette hogy itt őriztettek az Uraság dísznai. – Ürmös. kaszálló, sok ürmöt terem. – Rákos – kaszáló, nyomás vagy legelő bizonyosan onnan nyerte nevét hogy hajdan itt sok rákot halásztak. Tamás-Zug legelő neve, 's eredete (:?:) Csarna, jó szántó föld, Ösventő szántó föld. Pap-ere kaszáló. Körtvélyes hát Szántó föld Sziget, hajdan tökéletesen magán hordhatá nevét mivel egészen víz keríté. – Cártelek jó kaszáló.

(309a)

A' Sár-rétben lévő nevezetes lápok; Rúczás-láp Cseh-láp, Német-láp, Garos-láp, Vesszős-láp, Görccsös-láp. Nád-vágó-láp, Pali-láp, Kis Jankó-láp, Darús-láp, Hóra-láp: ez utóbbi nevét nem a' Hóra világból nyerte é? Macskás-láp, | Figés-láp, Nagy-láp Kis derék-láp, Föld-láp. Nagy Halas-tó, mint egy 32 Catast: hóld területű álló víz, mely a' Sárréte között fekszik, nevét onnan nyerte hogy benne sok halat fogtak.

Kelt Udvariban í 864. május 20^{án}

Balogh Lajos mk
jegyző

Helynevek Uj-Palota községből Bihar megyéből.

(311a)

1. Uj-Palota

Uj-Palota egy 62 házzámból, és 470 lélekből, délvonal szerint rendezett 4 utszából álló, kereszt alakú – melynek karjai az ég 4 tájai felé nyulna. igen csinos kis német romai katolikus Hely község. Fekszik Bihar vármegye Szalontai Járásában, a sebes Körös, és a Hájói Püspök fördőből eredő Pecze folyók mellett délre, Nagy-Váradtól 1 1/4 geogr. mérföldre nyugotnak, kellemes domborodású magaslaton, igen egészséges éghajlat alatt. – Jelenlegi birtokosa, néhai Nagy-Lónyai és Vásáros-Naményi Lónyay Andor, Cs. K. Aranykulcsos, és hadseregi huszár Kapitánynak özvegye született Frimont Theodora Grófnő, mint néhai Palotai Gróf és Antrodorcsi Herczeg, Cs. K. Lovassági Tábornok és Hadtanácsi Elnök Frimont Jánosnak leánya. – Határai éjszakra a Sebes Körös és¹ a Pecze folyók, és Ó-Palota Puszta, Keletről Vadász Puszta, délről Besenyő Puszta, nyugotról Mindszent Puszta.

2. Elnevezés.

Nevét egy ezen Helység éjszaki határán a Peczen túl régenten fennállott Palotától – castellum – vagy váracstól nyerte, melynek alapjai itt ott még most is kivehetők. Ezen Palotának neve a szomszéd Sz. Jánosi magyar ajku Község nyelvén „László Palotája”, hihetőleg Sz. László magyar Király egykori vadász- vagy kéjpalotája volt itt, az akkoriban létezett nagy erdőség közepette, ki Herczeg korában Biharon lakott állandóul, Bihar és több megyét birt Erdéllyel együtt hercegi tartásul testvérevel bátyjával Geizával egyetemben /Lásd Buday, Thuróczi és Anonymus./ Salamon Királytól. — Herczeg korai palotájának kellett lennie, mivel | a nép nyelvén, egyszerűen „László palotájának” és nem „László Király palotájának” neveztetik, pedig Lászlót mint királyt, bár hol említessék a történetben vagy népmondában „László Királynak”, – vagy „Szent Királynak” nevezik. – Hogy ezen hely Fejedelmi, tehát vagy Királyi, vagy hercegi birtok volt, bizonyítja az, hogy mindig a Magyar Királyi Kincstár volt földes ura, a Mohácsi vész után – és más senki – míg 1819 aug 30^{án} Gróf Frimont Jánosra szállott. – Ezen Palotának környéke hajdan bevolt népesítve,

(311b)

¹ Az előző négy szó a sor fölé van beszúrva.

mert a N.Váradí l. sz. Egyházi névtár szerint itt rom. Kath. Plebánia létezett – Ezen Palota és községe, vagy 1566^{ban} a vallási villongások alkalmával; vagy ha a Bethlen János által Horányinal *Í Rész.* említett Palota, csakugyan ezen Palota, /:mint Keresztúri – Descriptio s.a't' 2 könyv 352 lap. 26 pont. – véli a 17^{ik} század végén Sinán török vezér által pusztítottatott el. Ezen idő óta Palota környéke pusztává lett.

3. Benépesítés.

Palota határának benépesítése kezdődött dícső emlékü Mária Theresia Kormányja alatt, midőn Palota határán 1765 táján a sebes Körösön egy 8 kövü malom, egy 1850^{ig} virágzó serház, és egy uradalmi tisztí lak emeltetett, mely épületek maig is fennállanak; de ekkor csak mint majorsági pusztai birtok kezeltetett a nváradí Kir. Kincstári gazdasági hivatalok által.

A tulajdonképpeni benépesítés, vagy is telepítés II József kormánya alatt 1784 és 1786^{ban} történt, két izben érkezvén ide telepedők az akkori nagy német birodalomból, különösen Elasz, és Bajor választó fejedelemségből, mely telepedők sajátságos sváb tájszójárással birtak; de jelenleg nyelvők már tisztultabb német. Az ezen németek által benépesített része Palotának, – a malom, és serháztól délre – Uj-Palota; a | másik, a Pecze folyó által elválasztott rész pedig, hol a malom és serház állott és áll, 's mely magában foglalja a régi Palota, vagy Kastély, vagy várnak helyét – Ó-Palota nevet nyert.

És ez Palota Uj- és Ó- mellék elnevezésének története, és eredete. Kora 1786 óta.

4. Uj-Palota egyes földrészeinek elnevezése.

Uj-Palota egyed- földrészeinek telepedés előtti elnevezései nincsenek emlékezetben – oka alkalmasint az, hogy a telepedők németek lévén, a magyar neveket és szavakat nem értvén, emlékezetökben meg sem tarthatták. – telepedés után is csak egy kis – mintegy 6–7 – holdból álló résznek van saját neve, „Czerny György Kenderföld”. Tudni illik a Falunak kimért helyiség körül nem jutván minden telepedőnek kenderföld, a ki nem elégítették folyamodtak a Kir. Kincstárhoz kenderföldért, s ezt meg is nyervén, az éjszak-keleti kenderföldek végében lévő uradalmi földekből, ezek azon időben mérettek ki Markovics uradalmi főkormányzó – Praefectus – által, midőn hire járt, hogy Czerny György a Szerb Szabadság hős Magyar honba is be akar törni. És ezért adatott azon kenderföldeknek „Czerny György” név.

5. Új-Palota egyes földrészeinek újabb elnevezése.

A Hiteltelekkönyv behozatala alkalmával minden dülő nevet kapott, mely jelenben divatozik: 1. éjszakra Szent János dülő, az azon részen álló Nep. Sz. János kápolnájától, 2. Keletre Keresztes dülő, a falu keleti részén álló keresztől, melyhez keresztjáró napokban, sz. menet intéztetik. 3. Délre, Temető dülő az azon részen fekvő temetőtől. 4. Nyugatra, Mindszenti dülő, mely Mindszent Pusztával határos. | 5.) Réti dülő melyben a rétek és a sebes körös által elmosott rétek részek helyett uradalmi földekből nyert szántó földek fekszenek, a mostani falu éjszaki részén. 6.) Kerti dülő, mely a falu körül, közvetlen a házi kertek alatt fekvő kenderföldeket foglalja magában. 7.) urasági dülő, melyben az urbéri rendezés alkalmával, az uradalomnak esett földek foglaltatnak. Ezen dülő² a falutól keletre fekszik, és az éjszaki töltött úttól délnek a besenyei határig, egyenes vonalban húzódik. Végre 8.) a Sz. János, és Urasági dülő közt, a falu éjszaki szélétől, az éjszaki töltött utig egyenes vonalban elnyúló Szöllős kertek. (312b)

6.) Ó-Palota egyes földrészeinek elnevezése.

Ó-Palota, mely az eredeti tulajdonképeni Palota, s mely új-Palotától éjszakra esik, egyes földrészeinek nevei sincsenek emlékezetben, a jelenleg úgynevezett „urasági kerten” kívül, mely „László Palotájának” neveztetik. Ezen földrész a Pecze és Sebes Körös által körítettik. Itt állott hajdan, a hagyomány szerint „László Palotája” vagy Kereszturiként „vára”, melyről e vidék elneveztetett, és valamely apáczakolostor. – Némi alapok látszanak még itt ott, de az épületek rendeltetését meghatározni, csak hosszabb kutatás után lehetne! – Ezen szép tér a megtelepedés idejében uradalmi gyümölcsös Kert volt, mely Gróf Frimont által kaszálóvá, és az uradalom jelenlegi haszonbérője Topich Antal által szántó földdé alakíttatott. – Ezen téren állott egy a Kereszt-szegi, és Szalontaihoz hasonló csonka torony, mely ledöntetvén, ennek és a többi, telepítéskor romokban fekvő heverő épületeknek erős tegláit és köveit használták a telepedő élelmes németek kutjaik, és pinczeik építéséhez. – Még él egy új-palotán egy idős ember, – Dörner József – ki Ó-Palotán, a | kőhordás alkalmával, pinczét és szobákat talált, de csak romokban, és a szobákban fej nélküli ember csont vázat. — Ezen helyet az itteni németek, „Kamn” nak nevezik; de az elnevezés alapját nem tudják. (313a)

² E szó a sor fölé van besúrvva.

Ezen Ó-Palotának van még egy kis része, mely a sebes Köröstől, a Sz. Jánosí legelőig, délről éjszakra nyulik, mintegy 46 hold, melynek régi neve szinte elenyészett, a telepedéskor ~~szinte~~ „Kis cserjének” neveztetett, utóbb Fáczásos kert lett, és néhai Frimont Jánósné Grófnő birtoklása alatt, néhai Osvald József Fő Erdész által 1845^{ben} csinos rendszerben ültetett kis erdővé alakíttatott, mostani neve „kiserdő”

Ó-Palotának csekély mennyiségű szántóföldeí a jelenlegi telek-könyvben „malomzugnak” neveztetnek.

Pro superabundanti.

7.) Uj-Palotának természeti nevezetességei.

Kies fekvés, igen egészséges levegő, úgy hogy a himlőn kívül, semmi járvány itt nem uralkodott, még a NVárad vidékén 83¹. 36. és 49^{ben} dühöngött cholera is, csak egy kettőt lepett meg, és ragadott el; marha vész épen nem uralkodott e határon. Végre igen tiszta egészséges, és igen jó izü vize van.

8. Uj-Palota Termékeinek nevezetesbjei.

Í^{re} kitünő rozs, mely szesz gyártásra igen alkalmas, és az illetők által, a más vidéken termelnél többre becsültetik. 2re Burgonya, mely az itteni szorgalmas németek által nagy mennyiségben termeltetik.

(313b)

9.) Uj-Palotának Építészeti és Szépműi nevezetessége.

Uj-Palota Helységének kellő közepén, szép szabad téren³, egy sajátságos modorban épült rom. Kath. Templom áll. Építtette Gróf Frimont János, és neje Mitterburgi Mitterpacker Katalin, 1825–1829. a Mária Terezia Vitézrend Keresztjének alakjára. – Meglepő alaku és szép, művészeti kivitelű, sok drágasággal, és műemlékkel ékeskedik. Nagy-Várad vidékének dísze.

10.) Palotának Ipar-nevezetességei.

Í^{re} Ó-Palotán egy nagy 8 kövü közönséges malom Mária Terezia kormánya alatt a kincs tár által építtetve a Sebes Körösön, a vidéknek valódi áldása, jelenlegi haszonbérője Brüll Leopold, és Mihalfi. Továbbá egy 1850^{ig} virágzó serház, szinte a Kincs tár által állíttatott, és

³ Az előző három szó a sor fölé van besúrvva.

Gróf Frimont Béla által szeszgyárral gyarapított. Jelenleg szünetel. –

2^{or} Uj-Palota határán, egy kisszerű, de igen jeles lisztet készítő, amerikai malom, mőmalom, a Pecze folyóra Gróf Frimont Béla által építtetve. Jelenlegi haszonbérője, Lederer Sámuel.

Kelt Uj-Palotán April 9^{én} 1864.

Szerkesztette
~~készítette~~
Nyáry Ferencz
Uj-Palotai Plebános.

(315a)

Urszád, Bihar¹

Felelet

A túl lapon tett kérdésekre

1^{ső} pont. Urszád helysége Bihar Megyében van kebeleztve tartozik pedig a Belényesi főszolgabírói járáshoz egyszersmind körjegyzői állomás hozzá tartoznak még mint jegyzőséghez Belényes Szt Miklos, Sólyom, Belényes Örvényes, Havas Dombrovicza, és Púszta Hodísel – Urszád maga tartozik a NVáradí DSz Káptalan bírtokához.

2^{dik} pont. Ezen Községnek jelenben csak egy neve él, – Urszád 's más nevére nem is emlékeznek hanem híhetőleg hajdant magyarajkú nép lakhatta ezen vidéket 's meg lehet hogy akkor a község neve Úrszék volt s csak később eloláhosítva kapta az Urszád nevet erre azomban semmi adat nínstsen –

3^{dik} pontra tudomás nem létezik

4^{dik} 5^{dik} és 6^{dik} pont Hiányzanak minden adatok

(315b)

7^{dik} pont – A Helységet fél körbe hegyek és erdőség veszi körül ezeknek külömbözü neveik vannak, nevezetesen

(316a)

Bohászka – Zsenuntyíle pópí /Pap térde/. Kornyet, Vále Nányi /Néni patakja/ Gyálú Mihócseszk, Vále Poklúsá, ezen a patakon éppen most fedeztetik fel egy gazdag köszén réteg – *Gráuréid*, Gureczi *Homkársluj* – ezen az erdő részen van egy bükk fa mít lemnúluj Dávidnak neveznek, nevét onnan veszi hogy néhány évvel ezelőtt volt Urszádon egy Dávid nevezetű Kántor – ez történetesen egy szombat este az erdőbe járva reá akadt hogy a kérdéses fának odvába fent a fa teteje felé egy megszökött méh raj tanyázik – tulajdon képpen ő másod magával volt – estve felé lévén azonban az idő nem értek reá hogy a mézet az oduból ki vegyék elhatározták tehát hogy másnap ha a templomból kijönnek elmennek ismét együtt és a mézet kivéve egy más közt felosztják – Azomban Dávid mint telhetetlen ember odahaza mást gondolt, 's vásár|nap reggel a helyett hogy templomba ment, – vólna, még Kántorí köteleességét is képes volt elhanyagolni – kí ment titkon az erdőre, felmászot a nevezetes fára 's midőn az odu kívájasával foglalkozott a fa teteje letört Dávidot messze elhajítva úgy sujtotta a földhöz hogy keze lába össze törve ottan szörnyet halt. – ezen esetet az itteni babonás nép szinte intő például beszéli el ma is. – következik a *Kímpúrel*, *Valcsáú*, Gyálú *viilor*, Vále Dobí. –

¹ A település nevét egy másik kéz írta fel a lap tetejére.

Másik félkörbe a szántó földek körözik a helységet – mellyek düllői
a következő elnevezéssel bírnak – Maczászka, Sztínéj, Dímbú rel,
Kaszálló –

Urszáddal határosak Poklúsa, Hodísel, Karasszo, Petegd, Széplak,
B. Szt. Miklos, és Solyom Községek –

Kelt Urszádon Juniús 20 864

Kádár Lajos mk
köri jzö

(317a)

Helynevek
Ürgeteg községből, Bihar megyéből.

1. pontra Nagy váradi járás – Élesdi szakasz – a' Kőrözs völgyén.
2. “ Oláhul Urtyityágnak neveztetik.
3. 4–5–6. pontokra. Nincsen semmi tudomás.
7. pontra. A' község határa jobbra egyenes földön fekszik, csak is tuskével 's bokrol tölt közös legelője nyulik fel hegyre, – e' helység határa különben az ugynevezett Ötfalu határhoz tartozik, vagy is Esküllő – Kesztteg – Pestere és Kalota helységekkel mintegy közös, – A' falu határát következő 3. dűlők képezik u: m: Falu dűlő – Kuratura és Kimpu mori.

Helynevek
Ürgeteg községből — Bihar megyéből.

(318a)

Az 1° pontra

Létezik a' Nagy váradi járásban, az ugynevezett Kőrözsvölgyén.

A' 2° pontra.

Két néven neveztetik, és pedig magyarul a' fenti néven, a' helységet lako 's vidéki oláhok által pedig Urtyityág.

A' 3° pontra.

Nem tudatik.

A' 4° pontra

Nem tudhato.

Az 5° pontra.

Bízonytalan idő olta olá nép lakja, – e' tárgyban bővebb adat nem szerezhető

A' 6° pontra

Sem köztudomásból – sem pedig hagyományból a' néveredetéről – értelméről mit se lehet tudni.

A' 7° pontra

E' község határa 3. dűlőből áll u: m: falu dűlő – mely a' belső telkeket tartalmazza, – Kuratura dűlő, szántó 's túske bokros legelő – és Kimpu mori dűlő szántó 's kaszáló földből álló, – e' dűlők elnevezéséről mit se tudhatni. a' Kimpu mori dűlőben van topilá nyágra nevű mély posvány – ezen posvánnyal egy kapcsolatban van Drobole patakot képező forrásos folyocska mely szintén posványá vált. Egyébb nevezetességek nem léte miatt a' hátról mi sem említhető. Fekszik pedig Magyar Kakucs – Rikosd – Kalota – Esküllő – Tinod, és helységek határai között.

(320a)

HelynevekVajda községből, Bihar megyéből.

Vajda község fekszik Bihar vármegyében, az Érmelléki járásban Nagy Váradtól = mint a' megye székvárossától = 3 mértföldnyire Észak felől, – Körülötte fekvő helységek Keletről: Hegyköz Sz. Imre, = Délkeletről Szalárd = Délről, Hodos = Nyugotról Félegyház, = Északról Jankafalva népesített pusztá. – Ezen község eredetéről = melyben 730 hely: hitv: magyar ajkú nép lakik = sem régi irományok sem hagyomány vagy népmonda alapján semmit nem tudni. –

Határa: Szántó föld és kaszállókban hozzáértve a' benső telkeket is $1764 \frac{180}{1100}$ hold; – Szőlő hegye 594 hold – Erdeje $400 \frac{920}{1100}$ hold. –

A' templom dombja oldalában létező pinczék ásásakor az újabb időkben sok ember csontot és gesztenyefából készült koporsók találtak, mi arra mutat, hogy a' hol a' falu közepére épített templom áll, hajdant temető volt. –

Hogy mi okon és melly idő óta neveztetik a' község „Vajda” név alatt, úgy szinte azt sem, hogy honnan népesített, – ki nem puhatolható; – A' községnek a' most fent említett nevén kívül semmi más nyelven elnevezése nincsen. –

A Helységnek fennállása az 1694ik évtől bizonyítható, mint a' mely évben a' községnek most is használatban lévő pecsétje készült. –

Legrégibb jegyzőkönyve a' községnek 1792ik évről van, a' melly évtől fogva, = megszakítással ugyan = vezettetnek a' jegyzőkönyvek.

Vajdának 1697ben okmányilag kimutatható birtokosa volt Gróf Csáky Zsigmond. Továbbá Vajda egy részének birtokosa volt – Dobozzy Mihály és neje Bay Patai Klára a' kik a' Koncz család kihaltával e' család birtokrészét adományul nyerték Gróf Pálffy János nádortól 1744ben.

A' község határában előforduló Topographiai nevek a' következők: u.m:

(320b)

Nyugotról a' Félegyházi határnál kezdve, – Egynehány fa – jelenleg szántó föld, – régebben Erdő volt, 's a' fennállva maradt néhány szál fától kapta nevét. – Pusztá Komló. – szántó föld; – Eresztőfok, egy vízállásos ér forma lapály, – mely azomban most már egészen kiszáradt és kaszállónak használtatik. – Szörök egy érrel körülvelt szántó föld. – Körös szeg a' Hodosi határra nyúló kaszálló, – Békési tava, egy jelenleg egészen kiszáradt tó. – Zsombok Zúg egy zsombokos kaszálló; – Kecske rét. egy háttas kaszálló; Cséki sziget, egy a' berettyó szakadékaival körülfolyt kaszálló; – Nyáras, szántó föld és kaszálló, a'

nyárfáktól = melly a' szélén van ültetve = kapta nevét – Sirató, egy kis lapos, az ugynevezett Alsó Erdő és közlegelő közt. – Varga rét, tövis bokros kaszálló. – Alsó Erdő egy fiatal tölgyfás Erdő a' Szalárdi határ mellett. – A' neveknek eredete nem tudatik. – Kunyhó köze egy az Alsó Erdő mellett árokkal körülvett erdőből kiirtott szántóföld, – melly állítólag onnan kapta nevét, hogy a' Török járás ideje alatt a' környékbeli lakosság még akkor mint erdőbe: menekültek 's ott földkunyhókat¹ Építettek. – Tótkert szántóföld, nevét kapta onnan, hogy tótok irtották ki. Akasztófadomb, egy kopár sovány hegyoldal. – Somos. Szántóföld a' Sz. Imrei határszélén, a' mellette lévő Erdőszélén lévő somfáktól neveztetik. – Füveskert, az ugy nevezett felső Erdő közt elnyúló nagy völgy, melly észak felől Délnek kétfelé vágja az erdőt, – jelenleg szántóföld. Kúlízs. Erdőből kiirtott szántóföld. – Bigets a' Jankai határ mellett fekvő szántóföld. – Cserdülő, – hajdanában Cserfás erdő volt. Cseri hosszú szinte cserfás erdőből kiirtott igen hosszú szántóföld. – Sóspart. egy sárga földből álló hegyoldal. Sóslapos, a' Sóspart alatt Délre a' Félegyházi határ mellett fekvő legelő. – Sóskert az ugynevezett Sóspart oldalba ültetett kis darab szőlős kert. – Öreghegy a' falu alatt Délről Északra fekvő csekély emelkedésű szőlőhegy. Laposkert. Az Öreghegynek délre fekvő lapos része neveztetik így. – Csállai oldal. Az Öreghegynek szinte Délre fekvő partos része neveztetik így. Zajgó Az Öreghegynek délre kiszögellő legmeredekebb része neveztetik így, hihetőleg azért kapta nevét, hogy a' keleti oldalán fekvő partos Erdőből eső alkalmával a' víz sebesen szokott lezuhogni. Vágott. Az Öreghegynek keleti része, nem régen kivágott Erdő helyére ültetett. Málhegy. A' Jankai határ mellett fekvő nagy szőlőhegy. Cserhegy, a' Málhegynek Keletre nyuló része neveztetik így. – Sút. A' Málhegyen lévő kis zúg neveztetik így. – Az itt felsorolt helynevek eredete nem volt kipuhatolható. –

(321a)

Kelt Vajdán 1865 évi December 3án

Dobozy András
JegyzőSzörös Mihály
főbíró¹ E szó első része a sor fölé van besúrva.

(322a)

HelynevekVajda községből Bihar vármegyéből

Vajda község fekszik Bihar vármegyében az Ermelyéki járásban Nagy Váradtól, mint a' megye székvárosától 3 mértföldnyire észak felől; – Körülötte fekvő helységek Keletről H. K. Szent Imre; Délkeletről Szalárd; délről Hodos; Nyugotról Félegyháza; Északról Jankafalva népesített pusztá. Ezen község eredetéről = melyben 730 mind reformata vallásu magyar ajku nép lakik = határa szántóföld és kaszállókban hozzá értve a' benső telkeket is 1764 /: 1100 □ ölével számított:/ hold és 180 □ öl; szőlő hegye 594 hold és 920 □ öl; Erdeje pedig 400 holdat térszen == sem régi irományok, sem hagyomány vagy nép monda alapján semmit nem tudni; – a' templom dombja oldalában létező pinczék ásásakor az ujjabb időkben sok emberi csontváz tulságos nagy emberi koponyákkal, és gesztenyefából készült felette vastag koporsók találtattak, – mi arra mutat hogy a' hol a' falu közepére épített templom áll, régiebb időben temető volt. –

Hogy mi okon és melly idő olta neveztetik a' község „Vajda” név alatt szinte semmit nem lehet kipuhatolni, ugyszinte aztsem, hogy honnan népesítettett. Községünknek a' most fent említett nevén kívül semmi más nyelven elnevezése nincsen.

Helységünknek fennállását az 1694ik évtől tudjuk bizonyítani, mint a' mely évben a' községnek most is használatban lévő hivatalos pecsétje készült.

Legrégibb jegyző könyve a' községnek 1732ről van, a' mely évtől fogva = megszakítással ugyan = vezettetnek a' jegyző könyvek.

Vajdának 1697ben okmányilag kimutatható birtokosa volt Gróf Csáky Zsigmond. Továbbá Vajda egy részének birtokossai voltak Dobozy Mihály és neje Baý Patai Klára, kik a' Koncz család kihaltával, e' család birtokrészét adományul nyerték Gróf Pálffy János nádortól 1744ben.

(322b)

A' község határában előforduló topographiai nevek a' következők:

1° Szőlőhegy.

A' község felett elterülő csekély emelkedésű szőlőhegy „Öreg-hegy” név alatt ismeretes. A' községtől Északfelé fekvő szőlőhegy „Málhegy”nek neveztetik. A' községnek nyugati végén fekvő kis szőlőskert „Sóskert” névvel neveztetik; – de hogy mi okon és melly időben kapták e' neveiket éppen semmit nem lehet kipuhatolni.

A' Szántóföld és Kaszálló dülőknek olly igénytelen helyi elnevezéseik vannak, hogy azok említésre sem méltók.

Kelt Vajdán Május hó 23^{án} 1864

Dobozy András
Jegyző

P. H. Erdei Gábor főbíró
Szőrös Mihály 2 bíró
Eskütt Borbély 'Sigmond
Eskütt Kalmár Sándor

(324a)

Helynevek
Varasány községből, Bihar megyéből.

A megye székhelye: NagyVárad, a járás székhelye: Belényes, a járási szakasz székhelye: Magyar Cséke, — melyért a helység Magyar Cséke vidékén fekszik.

(324b)

A helység neve Varasány sem magyarul sem oláhul tulajdonságot nem jelent, mind a két nyelven ez a neve. — A helység keleti részét Kreczánnak, nyugati részét Pekerdának nevezik a helybeli oláh lakosok, mely elnevezés semmi tulajdonságot nem jelent, ezen elnevezés régi, okát senki nem tudja; hivatalos iratokban elő nem fordul, a szomszéd falvak lakói sem használják ezen elnevezést. A határban térségek nevei: Muncsel, egy magos hegygerincz — annyit jelent fáradtságos hegy —. Lunka — lapályos —, Vále treszti — nádas völgy — Gyalu krecz — göndör hegy — Gyalu lung — hosszú hegy — Gyalu skurt — rövid hegy.

Magának a helységnek más neve régen sem volt, most sem ismeretes.

A mostani nemzedék a helység mikor lett elnevezéséről semmit nem tud.

(325a)

A népesítés helybéli, a lakosok mind oláhok, s családi nevük után ítélve II József császár uralkodása alatt alakítottatott a helység | 3—4 családból, mert a lakosok vezetéki nevei erre mutatnak.

Varasány helység fekszik hegy oldalon dombon, s völgyben, alakja 2 sor házból áll. — Határa hegyes és lapályos; folyó vize a Hollád pataka. Határos, Robogány Kapocsány Szombatság Rotarest és Albest helységek határaival.

Kelt Szombatságon 30/3 864

Szilágyi Ambrus
 jzö

Helynevek

(326a)

Vaskoh községből, Dél Bihar megyéből.

1^{ör} Vaskoh község tartozik Dél Bihar megye Belényesi járás vaskohi szakaszhoz. (327a)

2^{ör} E községnek csak is ez neve él, és ez alatt ösmeretes.

3^{ör} E községnek allitolagos¹ más elnevezése ~~nem~~¹ volt. Craiova.¹

4^{ör} Hogy mikor említették leg korábban, nem tudható.

5^{ör} A történeten szerint Trajan császár alatt népesítettett² lakják Románok és kevés³ magyarok.

6. ^{ör} A Vaskoh⁴ név eredetéről azt állítják hogy a mikor Barest határból át építették a vas hámort, akkor keztek nevezni vaskohnak – vaskoholás név től. ez előtt Craiova volt.⁵

7^{ör} A község határán leg nevezetesebb hely nevek vannak. u. m. Boj vize, ezt azért nevezik Boj-nak mert egy hegyből folyik ki, mít románul úgy mondják Buicsa izbuknyesty, ez a víz télen nem fagy mivel hogy meleg, nyáron pedig oly hideg, hogy öt pertzig nem lehet bene a testnek valami tagját bene tartani, használják ezen vizett a vashámorra, és két malom kereket hajt, van egy Rákava nevű dűlő, ezen dűlő közepén van egy meleg forrás, és regentén sok rákokat tartalmazott, és így onnan nevezték rakovának; továbbra van Popászka dűlő, aban a dűlőben nagyobb része a Görög nem egyesült és Romai Catholika ~~papoknak~~ egyháznak⁶ földjei vannak – inen vette aztán Popászka nevezetét, végre a község egy hegy aljába fekszik, mely hegy mogyoró fákkal van telle a honét nevét is vette a román ajkuiaktól Álunyis, folyik pedig a községen keresztül a fekete körös, mely Barestnél a mezőn kezd folyni, vaskaig pedig a havastul kezdve t. i. – Bihar havas aljátul – négy községen u. m. Pojana, V. Szelistye Lehecseny és Kerpenyeten keresztül folyik, és vaskohnál e körösnek nagyobb részét a hámorra van csapva, 's ösze jöven a Baji vizel télen nyáron bőségben van a hámornak⁷ víze.

Vaskohon Június 2^{án} 864

Karaján Mihály
jegyző

¹ Egy másik kéz áthúzta a *nem* szót és beszúrta az *allitolagos* és *Craiova* szavakat.

² Az eredeti szöveget az előbb említett másik kéz áthúzta és e mondatot írta fölé.

³ E szót a sor fölé írta be a javító kéz.

⁴ E szót a sor fölé írta be a javító kéz.

⁵ E mondatot utólag szúrta be a javító kéz.

⁶ E szót a lehúzott szó fölé szúrta be a javító kéz.

⁷ A *nak*-ot utólag szúrta be a javító kéz.

(328a)

Tekintetes Szolgabíró Ur!

Tettes szbiro urnak mult hó május 2^{án} 114 's Bihar m. főispáni helytartó ur ö
mságának március 3^{án} 2454^{ik} szám allatti leíratra, 's tettes szbiro urnak
meg hagyása folytán, az adat gyűjtési ivatek betölte az % alatt ide
melékelve van szerentsém hivatalos tisztelettel bémutatni.

Vaskohon Junius 3^{án} 864Karaján Mihály
jegyző

Helynevek

(329a)

Vaskoh Szohodol községből, Dél Bihar megyéből.

1^{ör} Vaskoh Szohodol község tartozik Dél Bihar megye Belenyési járás, Vaskohi szakaszhoz. (330a)

2^{ör} E községnek csak is ez neve él és ez alatt ösmeretes.

3^{ör} E községnek más el nevezése nem volt.

4^{ör} Hogy mikor említették leg korábban nem tudható.

5^{ör} Tráján császár által népesített¹ s mindíg Románok lakták.

6^{ör} A község név eredetéről, hagyományok és irottak hiányába semit sem lehet tudni.

7^{ör} A község határán leg nevezetesebb egy üreg Románul Pestyire, ez egy hegy oldalba van, mintegy 6–7 ölnyi köszikla hasadás, belül egy 10 ölnyi üresség van, a melyikbe bele folyik egy forásos patak, a melyik Kalugeri határban lévő Moma nevű hegy oldalbol ered, 's keresztül folyik Kalugeren és vszohodolon, és a Pestyire nevű üregbe le folyván vaskoh az inenső hegy oldalba ki folyik, és ered belöle azon víz, mit a vaskohiak Bojnak neveznek, azt is állítják rola, hogy valaha aban az üregben bele botsátottak egy libát és egy rutrát, 's vaskohnál a hegy oldalba csak a rutza jöhetett kí, miről azt gyanítják hogy a hegybe a kövekközt nincs anyi hely hogy egy liba keresztül hasson, söt a víz és a mint vaskonál kí buvik, nagy víz morajjal jön kí; végre az egész község egy völgybe fekszik; körül van véve szántó földekkel, a kaszálo földek mintegy 4–5 ora járás a községtől a nagy erdőben mint erdő tükrök képeznek, mely erdő helyeket momu trának, Páltýnyásának, jezernek és vale Panoruluinak neveznek.

Vaskohon Junius 2^{án} 864

Karaján Mihály
jegyző

¹ A mondat első négy szavát egy olvashatatlanul áthúzott szöveg fölé írta egy másik kéz.

(331a)

Helynevek

VSzelistye községből, Bihar megyéből.

- (332a) I Bihar megye. Belényesi járás – Vaskohi szakasz.
 II Vaskoh Szelistye név alatt esmeretes Román ajku lakosokkal
 III Nem tudni
 IV Nem tudni
 V. Nép ajkán forgás után Tráján Romaí császár idejében colonizáltattak e' vidékre. –
 VI Utodról utodra hagyomány kép – mindin Román ajkuak laktak laktak.
 VII. A' község határos Keletről Pojánai határról nyugotról Verzárral Délről Krisztyorral – éjszokról – Pojána határa egy részével.
 Erdeje – kezdetét veszi a' Pojánai erdő szélétől – a' Szelistyei határba lévő la Krucse nevű helyen – honnét lefelé jövet találja Tyertyes – Szpinyele – Capul Maguri – Paraul Corbului la bai – Varvu Runcului Molsvelu – erdőségtől helytől veszik kezdetüket Pirlop nevű kaszások – ezeket elhagyva jövünk a Piatra alba nevű erdőségbe – osztán szipla – la fantana recse kaszától érjük mint Kokonaczu – honnét a' suta helyen ujjolag erdőt találunk mi ~~minden~~ bikes erdő – innét átt megyünk a Magura nevű tölgyes erdőbe. – ezen keresztül menve erjük a' Sizsu és Barák nevű szántó és kaszáló földeket – mi elterül Lehecsenyi határig – ugyan ezen oldalon van nyires és cserjés legelő *hanku* név alatt – szinten lehecsenyig – ezt elhagyva a' földeket keresztül menve találjuk a' községet – mit a' Pojánáról folyó fekete körözs kétfelé vág – és így a Körözs éjszaki része felől a' község falu végén a' Körözs felső része felől betérve találjuk a' Lunka nevű helyen – fel menve – érjük stirbei nevű erdő részt – dripelestye – Zapa – Csoroi. la *kapai* – la vale boi – la stubeiu – nevű helyeken – itt kitérve jövünk a Puncsászka és Tuloiaszka nevű szántó és kaszáló földeket – melly földek *Szésu* és Barák nevű helyekkel a községet a' középére veszik – és elterjed egész Lehecseny községeig – folyó vize a' Pojánán keletkező fekete Körözs – és ketté hasítva a' községet fojik Lehecseny község határába.

Krisztyor 864 4/6

Malle Péter × bíró

Sarkadi
jegyző

(334a)

Helynevek
Váncsod községből, Bihar megyéből.

- (335a)
1. Váncsod magyar ajku falu fekszik Bihar megye Sárreți járásában
 2. Országszerte Váncsodnak neveztetik.
 3. A szózhagyomány szerint ősidőkben Váncsodnak neveztetett.
 4. A földesúri levéltárban létező okiratok nyomán 1595 évig tudunk fölmenni, és azokban Váncsod név áll.
 5. Szózhagyomány szerint a honfoglalók egyike Váncsod nevű ősök ültetett s népesítette volna meg. Annyi bizonyos, hogy a Török uralom alatt elpusztult szomszéd Gúszár nevű falu lakosai Váncsodra költözvén, ez által e helység népességben nagy gyarapodást nyert. —
 6. Váncsod neve eredetéről nem tudunk semmit. Általános vélemény a szózhagyomány után e helységben, hogy hajdani birtokosát Váncsodyt nem a helyről nevezték el, hanem ő adott nevet az új telepítvénynek. —
 7. A község határában levő mezők, dűlők, szántóföldek, folyók s a t nevei következők: Közerdő, hajdan erdő, most szántó- s kaszáló föld, nevét onnan vette, mert mint erdőt a lakosok a földesurakkal együtt közösen használták. — Aligáll, hajdan ingoványos hely levén, alig állott, hogy a rálépővel el nem süjedt; most gazdag szántó föld. — Avas, hajdan vén=avas fákból álló erdő, most szántóföld. — Gúszári telek, a föllebb említett Gúszár nevű falu hajdan itt feküdt. — Szénás, hajdan gazdag szénatermő terület, most szántóföld. — Szurdék a Berettyó által körülfogott szűkhely. — Balaton, néhány hold kiterjedésű tó. — Csaplár dűlő, itt hajdan csárda volt. — Kerülő dűlő, nevét onnan vette, mert ha valaki ide akart jutni, a Berettyónak egy szakadékát kellett megkerülnie. — Cserepes, szik-kotyványos hely levén, mikor a nyári melegben kiszárad, felszíne fölcseresedik. — Baglyos, hajdan mint igen zsombékos, kákát, nádat s gyékényt termő helynek Bugjos volt a neve, mint az öregek beszélnek. — Kenderláp, még nem régen is kenderáztató tó, most már kaszáló. — Fejér tó, hajdan vizállás, most szántóföld. — Csorcsán gát, hajdan vizállás, mit eléggé mutat egy régi időkben emelt, most is létező gát. — Gátszög az Ölvös folyón levő nagy gáttól a körötte fekvő szántó- s kaszáló földek neveztetnek így. — Ölvös oldal, az Ölvös folyó mentén eső földek neve. — Horgas egy görbe sziget. — Mályvás, hihető a benne bőven termő mályváról. — Borzik, névéredete nem tudatik. — Vesszős sziget, hajda rekettje veszszőt termett. — Homokszeg, homokos terület. — Kecske szik, igen sovány természetű szikes tér. — Hosszu sziget, nevét alakjától nyerte. — Sár-ipály, hajdan járhatlan iszapos tér. — Nemes sziget, Felső sziget, emelkedettebb szántóföldek. — Ten|geri sziget, hajdan többnyire tengerit természetek itt. — Szarv sziget, szarv alaku keskeny földnyelv. — Tánka zug, hajdan sziget. — Nagyszigeti fertő, hajdan álló tó. — Kis és Nagy Békás, ma is
- (335b)

vízállások. — Akasztófa dűlő, öregek emlékeznek, hogy itt hajdan akasztás történt. — Gyapáros, a rajta termő gyapártól, homokos, emelkedett terület. — Kerektó alakjáról vette nevét. — Kázmán pusztai birtok, egy rajta keresztül folyó Kázmán, a nép nyelvén Kaszmán-nevű értől. — Lompér, veteményes kert melyet hajdan egy zsombékos, gazos, lompos ér vett körül. — Egyház sziget egy része szántó s kaszáló föld, más része a reformátusok temetkező helyök, melynek egy emelkedettebb részén egy egyháznak alapja most is kivehető. A köznép közt az a hír él, hogy itt volt hajdan Váncsod helysége, s az említett egyház rácz templom volt. — Tőkés, valamikor erdő, most szántóföld. Koldushát, sovány, hátas földek. — Ásvány, – szántó földek. Parlagi dűlő, a hajdani Parlagi tulajdonos család nevére. — Kemenczés dűlő, az itt találtatott kemenczék dűledék-maradványairól, melyeket hihetőleg a tatárvilágban a nádasok közt rejtőző bujdosók készítettek. — Vöcsökös, rétes hely, az ott tartózkodó vöcsök nevű vizi madarokról. — Nagy szík, majd 2000 holdnyi területű legelő, különböző birtokosok birtokában. —

Váncsod határa 9000 □ hold. Fekvése erdő nélküli sík. Kelettől nyugatra a Berettyó folyó határozza, melybe a helység alatt kigyózdó, most már kiszáradt kis körös, Szent Péterszeg községhez közel bele szakad. – Északról délre futva határozza a híres ördög árka, melynek partja csaknem mindenütt látható. – Ismét kelettől dél s nyugat felől az Ölyvös folyamka határozza, melyben egyébiránt csak igen esős években van víz. — Váncsoddal következő községek határosok: Északról: SzPéterszeg, Gáborján, Henczida; — keletről: Bojt, Mező Keresztes; — Délről: Mező Peterd; — nyugatról: Berettyó Sz.Márton, és Berettyó-Ujfalu mezőváros. —

A község értelmeshjei s öregei előadásuk nyomán fogalmazta Váncsodon
1864 April 19-kén

Rácz Lajos mk.
Váncsodi reform. lekösz
Török József mk
Főbíró

Felelet.

(337a)

A hely nevek gyűjtése tárgyában Kiadott Kérdésekre. –
Vekerd község részéről. –I Pontra.

Vekerd községe tartozik Bihar megye Sárréti járásában Székely N. Várad. –

II^{ik} Pontra.

A Községnek jelenleg csak egy e' neve él – Vekerd, e néven úgy a környéken mint ország szerte is ösmeretes. –

III^{ik} Pontra.

Hogy vólt-é a községnek más el nevezése hajdan, vagy hogy külön félekép íratott-é a jelenlegi neve?, – nem tudatik. –

IV^{ik} Pontra.

Hogy a község mikor említették legkorábban, azt Ki puhatolni nem lehet, mivel írásbéli adatok ép úgy, mint szóbeli hagyomány nem létezik, s csak pusztá sejtelem kép annyi emlithetik fel, hogy a 17^{ik} század közepe táján keletkezhetett. – Egyébb iránt evégre itteni birtokos Elek Pál urtól szabócs megyei Demecser községben nálla talán levő okmányokból alkalmasint bővebb utasítást nyerhetni. –

V^{ik} Pontra.

(337b)

Hogy honnan népesítettett a Község, szinte nem tudatik.

VI^{ik} Pontra.

Hogy a község az elnevezését – Vekerd – honnan nyerte – e végre semmi írás – vagy szóbeli hagyomány fen nem maradván, – Ki puhatolni nem lehet.

VII^{ik} Pontra.

A Község határában Következő elnevezések élnek:

- a) Rüttyengi dülő, mely hogy e néven miért neveztetik, alaposan Ki nem nyomozható, de hihető, hogy arajta keresztül vonuló ér – régebben nagy réttől. –
- b) Ősz erdő dülő, mely nevét a hajdan e helyen levő ő s e r d ő t ő l költsönözte. –
- c) Kigyósi dülő, mely az ezt kanyargósan átmetsző Kígyó alaku értől neveztetik. –
- d) Kenderes dülő; az ezt keresztül vágó hajdan nagy vizállásos érbeni folytonos Kender áztatásból eredt az elnevezése. –
- e) Ez utóbbi dülőnek egy része, mely hajdan mély fertő vólt s mely v á j u alaku, – ez alakjától V a j i c s k a nevet visel. –

A község nagyobb birtokosai Demecseri lakos Elek Pál ur s Nemes Adámné Budai Anna asszony. Csícséri lakos.

- (338a) A Község 64 házból álló, kís szerü határa leg nagyobb részt egyenes síkség s rétes illetőleg lapályos erekkel vágott. – Az egész határ minden dülőjébe ugy alakosság, mint a föld birtokosok birnak. –
A lakosság óhitü románok. –

Semmi egyéb nevezetesség fen nem forogván a községet érdeklőleg, annak még meg említésén kívül, hogy e község határa minden oldalról mint egy szívet a Zsákai határtól köröztetik, – fenn nem maradván, – e jegyzék berekesztetik, s az előljároság aláírásával¹ és község pecsétjével megerősítettik.

Kelt Vekerden April 20. 864.

Főbíró Z Mezei Miklós k × v.
Törvény bíró Bódor János mk
a többi tanácsbeli tagok s
lakosság nevében. –

Netyő István mk
G.n.e. Lelkész

P. H.

¹ E szó a sor alá van beszúrva.

Helynevek
Venter községből, Bihar megyéből.

(339a)

- 1.2. Belényesi járásból /:Román nyelven Vintyir:/
3. Ezen községnek hogy más féle elnevezései is lettek volna tudomást szerezni nem lehet. –
4. A község régi és annak eredete nem tudatik. –
5. Ezen község, hogy honnan népesítettett legyen, szinte tudomást szerezni nem lehet.
6. A név eredetéről mit lehet tudni.

7. A község határában többi topographiai nevek e következők: Hollod vize; Áltálú düllő Hollod község határával határos Hollod vize mentében fekszik egyenes fekvésű szántó es kaszálló földekből áll; Lunka düllő Hollod vize mentében fekszik egyenes szántó es kaszálló földből áll; Kuráturi düllő Gyanta község határával határos egyenes fekvésű szántó és kaszálló földekből áll; Burzászka düllő Sz. Száldobágy község határával határos emelkedett fekvésű szántó földekből áll; Pusztá düllő emelkedett fekvésű szántó földekből áll; Dumbrává Sz. Száldobágy község határával határos emelkedett és dombos fekvésű erdő; Kulme Dso|szány Forró község határával határos hegygerinczes erdő; Fázset Robogány község határával határos hegy oldalos fekvésű bikkes erdő; – Higyigyszka düllő Varosány és Kapocsány községek határával határos hegy oldalos fekvésű szántó földekből áll, – ezen düllőben van: patak Vále cselmare, patak Vále¹ Kornyetului, Vále paszulis-tyi; és Vále sultsi; θ^2 – düllő la Báltá érmelletti fekvésű szántó s kaszálló földekből áll, Kapocsány és Rogoz községek határaival határos; – düllő la Cseru dombos erdő; düllő Gyálu dombos fekvésű szántó föld; – düllő Doszu domb oldalos fekvésű szántó föld; – düllő Gyálu Viji szőlő hegy; – düllő Kotá domboldalos fekvésű legelő; – düllő la Kotyetz két domb közt elnyulo legelő. –

(339b)

Végre Venter község határával határosok Hollod, Gyanta, Szelistye=Száldobágy, Dsoszány=Forró, Robogány, Varosány, Kapocsány, Rogoz, és Kis Dombroicza községek határai.

θ Higyigyszka düllőben van úgynevezett Bratyest, a hol tanyák vannak, és némely venteri lakosok télen nyáron ott is laknak.

(340a)

¹ E szó a sor fölé van beszúrva.

² E jel a sor fölé van beszúrva.

(341a)

Helynevek
Vizes- Gyán községből Bihar megyéből.

1⁹⁴ a fent irt község fekszik Bihar megyének Szalontai járásában.

2⁹⁴ E' község két néven neveztetik „Vizes-Gyán”, és „Tobol” román nyelven, az első néven országszerte ismeretes, még az útabbin csak a környéken.

3. Hogy e' község más néven is neveztetett volna, arra senki nem emlékszik.

4. Hogy e' község hány száz esztendeje elől épülhetett biztos tudomás arról nincs, de a határban lévő romok elhítetik azt, hogy e' község a Török háború idejekor már fent állhatott.

5. E' község népesedett Rossiaból, Fuskáról Bihar megyében és Abrudbányáról Erdélyben

6⁹⁴ Semmit sem lehet tudni, hagyományból, köztudomásból, vagy nyomtatott emlékekből.

7⁹⁴ E' községnek határában vannak darab föld részek mellyek saját ságos néven neveztetnek u:m. Pajtra, Lévai, Farkasdom, Lupistye, Bika rét és Stupár, de hogy honnan vették elnevezéseket senki sem tudja.

(341b) S végre e község határa tiszta síkság egy kevés szék is találtatik, a Sebes Körös metzi ketté határát, és határos kelet felől Gyires községgel, délről Átsi pusztával, nyugotról Körösszeg községgel, és éjszokról B: Böszörményel

Kelt V: Gyánban Augusztus 9^{án} 1864.

Motsán János
főbíró
Posztel Jozsef mk
jegyző

Felelet
a helynevek gyűjtése tárgyában Kiadott Kérdésekre
Zsáka Község részéről.

(344a)

I^{ső} Pontra.

Zsáka község tartozik Bihar megye Sárretyi járásához, székhely N. Várad. –

II^{ik} Pontra.

A Községnek jelenleg csak egy e' neve – Zsáka – él, s e' néven ugy a környékben mint ország szerte is ösmeretes. –

III^{ik} Pontra.

Zsáka község reformált egyháza tulajdonához tartozó 1766^{ik} évben keletkezett egyházi mátrícula szerint már az 1612^{ik} évben a község e néven említettik – Zsáka. A Község pecsétje kör irataszerint pedig, mely az 1728^{ik} évben készítettett – Ziaka neve látszik feltűnni, mely azonban hihető, hogy a metsző hibája s tévedéséből áll ott Ziaka Zsáka helyett, s hogy ezen vélemény nem egészen alaptalan, abból is Kiviláglik, hogy a reformált egyház birtokába levő urasztalához tartozó tiszta ezüst poháron ily fel írás áll: „a Sákai eklézsiához való 1612.”; egy ezüst tányéron pedig ez: „Szákai Garabuczi Mathias tizedes”, miután halbár egyiken sem tisztán van ki írva Zsáka, mely ismét csak metszési hibának tekinthető – mint Száka, mind Sákából Ziaka éppen nem, de Zsáka értelmezhető, s ha már az 1612^{ik} évben a Zsáka név élt, bizonyos, hogy 1728ba Ziaka nem lehetett, annyival is inkább, minthogy jelenleg is Zsáka név ösmeretes.

(344b)

IV^{ik} Pontra.

A fent érintett mint leg korábbi időből fen maradt bizonyítékok szerint Zsáka község leg korábban az 1612 évben említettik; azonban az hogy ez idő tályt keletkezett-é, vagy előbb?, – miután afentebbi bizonyítékok s adatok a fenmaradtak közül legkorábbiak, az utóbbi korból pedig világot nyújtókkal nem bírunk, – ez adatok hiányos volta miatt – Ki nem puhatolható. –

V^{ik} Pontra.

Zsáka Községe honnan lett népesítését szinte homály fedi, annyit azonban meg említendőnek tartunk, hogy szóbeli hagyomány szerint a Község egy időben Kis Mariai Bocskai István birtokába vőlt, kinek itten a falu közelében egy jelenleg már csak pusztá helye látszó föld vára is vőlt; továbbá atörök had által – hogy mikor, azt meg határozni nem tudjuk – a Község elpusztított, mely után újra épített s alakított, s afent érintett vár helyén, melyet a lakosok aközelebbi években is áskáltak, sok ember csontok, koponyák s ködarab halmazok találtaknak, S hogy pedig a község ujrai megölése vőltaképpen hogy, honnan és mikor történt, erre semmi ádatott nem birunk. –

(345a)

VI^{ik} Pontra.

Zsáka község nevének semmi eredetéről bizonyos vagy feltételes felvilágosítást fel nem jegyezhetünk, mivel adataink nincsenek. –

VII^{ik} Pontra.

Zsáka község határát következő elnevezések jelzik:

A) Káposztás dölő, általában sik tér, mely nevét hihetőleg a hajdanta e helyeni Káposzta termeléstől nyerte – E dölő magában még Következő mellék részeket foglal:

a) Román b) kis sziget, egy réttel környezett kis domb, c) Korhán halom, d) Karácson domb, melyek neveinek eredetét Ki puhatolni nem lehet adat hiányában. – A lakosoké. –

B.) Körélyesidölő, általjában sik tér, mely nevét hihetőleg a hajdan e helyen levő vad körte fáktól vette. Méllék részei:

a) ásvány, b.) Vereshát, ez elnevezések eredetét sötét homály burkolja – A lakosoké. –

C) Gállápi dölő, általjában sik tér, értől át hasítva, mely hajdan nagy láp lévén, s itt hihetőleg valami Gal nevű egyén birtokolván – neve innen eredhet. Ez azonban részben pusztá sejtetem. Alakosoké. –

D) Csátói dölő, C alaku háta föld, Csátó és Szónak tó által meczve és övezve. Az elnevezés eredetét nem tudni. –

(345b)

Mellék részei:

a) Dínnyés domb, melynek neve hihetőleg vagy a rajtai dínnye természetstől hajdanta, vagy valamely Dínnyés nevű tulajdonosától származhat. – Egyéb íránt semmi bizonyost nem tudhatni.

b) Aka vár, Dombos hely, atörök világban valamely Aga lakhelye, jelenleg helyén szőlős Kert díszlik, avárnak, illetőleg ahely történeti

nevezetességét látszik bizonyítani, az ott elszorva heverő téglá és csont darabok sokasága. –

Báró Vay Miklós ur s a község birtokában van. –

E) Nagycsipszila, székes, hátság föld. Név eredete nem tudatik. Báró Vay Miklós uré. –

F) Sárréti dülő, jobbára völgyes, ez előtt nagy pocsos nádas réteknek itt fekvése által nyerte nevét. Gróff Rhedeý Gábor, Rhedeý János és Báró Vay Miklós urak birtoka. –

G.) Csurgó dülő. Altalában székes síkság, mely nevét a Berettyóból – mely közel folyik, edülőbe levő nagy „Kengyel” nevű érre; melyből a Viz hajdan is ki fogyott, s a marhák itatására szolgált, – e végből húzott árkon bele folyó víznek csurgásától kölcsönözte Az ér a „Kengyel” nevet, hogy honnan viseli, nem tudatik. Gróff Rhedeý János ur birtoka. –

H) Ökörháti dülő, egyenes síkság, nevét hihetőleg a régebben talán itt legeltetett ökröktől vette. Rhedeý János uré. –

I) Sóstó dülő, egyenes síkság, magában egy tót foglalva, melynek víze egykor sós ízű lévén, nevét innen viseli. – Rhedeý János uré. –

J) Szöllő bokor dülő, hátság és völgyes váltakozólag, nevét abene fekvő kis szigeteket alkotó fás s hajdan talán vad szöllőt is tenyésztő dombocskától – mely Körös Körül értől köröztetik, – nyerte. – Rhedeý János uré. (346a)

K) Nagy Király dülő, Dombos és völgyes tér, egy itt levő dombon egy kor hajdanta vár volt, de hogy mikor s hogy keletkezett, hogy pusztult el s mikor, és e-nevét „Király” hogy honnan viseli? azt mély homály fedi. – Gróff Rhedeý János uré. –

L) Kigyósi dülő, eres és hátság föld, arajt át menő Kigyó alaku értől neveztetik, Rhedeý János uré.

M.) Nagy nyomási dülő, nagy Kiterjedésű sík legelő, mindég barom legeltetésre nyomásnak használtatván leginkább, nevét innen vette, Gróff Rhedeý Gábor és Báró Vay Miklós uré. –

N.) Mustói dülő, legnagyobb részt lapályos eres tér, nevét arajta keresztül menő nagy mocsáros tótól nyerte hihetőleg, azt azonban, hogy e kifejezés „Mus” honnan ered, nem tudni. – Rhedeý Gábor urbirtoka. –

O) Biczói dülő, hátság tér, nagy tótól környezve, jelenleg a közepe szőlős kert, kívül pedig szántó és legelő. Nevének eredete nembizonyos, de hihető, hogy környező tóba levő sok békától, illetőleg ennek folytán Békástól elnevezéstől nyerte. – Rhedeý Gábor uré. –

P. Cseke hídja dülő, eres és hátság tér, nevét egy régenten rajta levő hídtól, – melyet alkalmasint valamely Cseke nevű ember készíttethetett, – vette. – Rhedeý János uré. –

(346b)

Q) Nagyszigeti dűlő, nagy hátság síkság, értől körülvéve, s így szívetet képez, neve innen van. –

Meg jegyeztetik, hogy a Berettyó folyó aKözségtől nap nyugotra, a Zsákai, Bakon szegi s N. Rábéi határok közt foly, arégi medert értvén választó falat képez a határok közt; a jelenleg folyamatban levő Berettyó szabályozás Következtében az új meder a határ egy részét is metczi. –

A Község mint egy 360 házat számlál, reformált és óhitű, magyar és román lakosokkal. –

Nagyobb föld birtokosok Gróff Rhédey János lakik Kolozsvárt, Gróff Rhédey Gábor, lakik helyben csinos Kastélyában földszinti, és Báró Vay Miklós urak.

Egyébb iránt aKözség történetéről Bővebb tudomást szerezhetni a Gróff Rhédey család Kolozsvárt levő levél tárából. –

E Községet érdeklőleg semmi egyébb megjegyezni való tudomásunk szerint nem lévén, jelen jegyzett berekesztetik, alá íratik s pecsét által iserősittetik.

Zsákán, April 19. 864

A fent írtakat bizonyítja:

Oláh Bálint mk
ref. lelkész

Főbíró Dűngő János

Törvény bíró Szántó István mk

satöbbi tanácsbeli tagok s a' lakosok
nevében. –

Fejer János mk

Körjegyző

Helységnévmutató

Az alábbiakban a mai magyar és román nyelvű megfelelőik alapján adjuk meg a kötetben közölt város- és faluneveket. Az azonosítást a „Magyar helységnév-azonosító szótár” (szerk. Lelkes György. Bp., 1992) és az „Erdély és a részek térképe és helységnévtára” (szerk. Herner János. Szeged, 1987) c. művek alapján végeztük el. A mutatóba nem vettük fel az 1864 óta változatlan hivatalos formában előforduló helységneveket.

Apateu - Oláhapáti	Leş - Les
Auşeu - Ősi	Lunca - Lunkaurzest
Baita - Rézbánya	Lunca Teuzului - Mocsirla
Biharkeresztes - Mezőkeresztes	Luncasprie - Lunkaszprie
Butani - Rikosd	Luncşoara - Lók
Cacuciu Nou - Magyarakucs	Măgeşti - Szászfalva
Cacuciu Vechi - Oláhkakucs	Măgura - Magura
Cadea Mare - Nagykágya	Măraş - Magymarus
Calea Mare - Magyargyepes	Marghita - Margita
Cărand - Toplicakáránd	Mierlău - Nyárló
Cărandeni - Nagykáránd	Mihaleu - Mirló
Căranzel - Kiskáránd	Mizieş - Mézes
Ceica - Magyarcséke	Nermiş - Nyermege
Cheriu - Nagykér	Nimăieşti - Nyimoesd
Cîmpani de Pomezeu - Papmező- kimpány	Niuved - Nyüved
Cornişeşti - Nagykerpest	Nojorid - Nagyűrögd
Dr. Petru Groza - Stej	Olcea - Olcsa
Episcopia Bihorului - Püspöki	Oradea - Nagyvárad
Grădinari - Nyégerfalva	Ortiteag - Űrgeteg
Groşi - Tötös	Palota - Újpalota
Hajdúsámson - Sámson	Parhida - Pelbárthida
Hidişel - Nánhegyes	Păuşa - Pósa
Hodiş - Oláhhodos	Peştere - Pestere
Hodişel - Hodisel	Peştiş - Pestes
Izbuc - Vaskohszohodol	Petrani - Petrány
Körösnagyharsány - Nagyharsány	Petriteni - Petriteny, Zavojeny
Körösszakál - Szakál	Pietroasa - Petrósz
Lăzăreni - Miklólázur	Pocioveşti - Pocsovelesd
Leheceni - Lehecsény	Pocluşa de Beiuş - Poklusa
Leleşti - Lelesd	Poiana - Pojána
Létavértes - Nagyléta	Pomezeu - Papmező
	Prisaca - Preszáka

Remetea - Remete	Șoimuș Petreasa - Petrászsolymos
Rieni - Rieny	Spinuș de Pomezeu - Szpinus
Roit - Rojt	Stracoș - Sztrákos
Rontău - Rontó	Sudrigiu - Szudrics
Roșia - Rossia	Șumugiu - Somogyuzsopa
Rotărești - Rotarest	Șuncuiș - Sonkolyos
Saca - Száka	Susag - Szuszág
Săldăbagiu Mic - Szelistyeszáldobágy	Șuștiu - Sust
Săliște de Vașcău - Vaskohszelistye	Tăgădau - Tagadó
Șauaieu - Sályi	Tălmaci - Talmács
Santăul Mare - Nagyszántó	Talpe - Talp
Sărrétudvari - Udvari	Tămășeu - Paptamási
Șebiș - Sebes	Tăutelec - Tóttelek
Secaci - Szakács	Teleac - Telek
Seghiște - Segyest	Telechiu - Mezőtelki
Seleuș - Szőlős	Tigăneștii de Beiuș - Pantasesd, Pakalesd, Ciganyesd
Seliștea - Márkaszék	Tinăud - Tinod
Șiad - Siád	Toboliu - Vizesgyán
Sighiștel - Segyestel	Topești - Topest
Sîntion - Szentjános	Ucuiș - Ökrös
Șimbăta - Szombatság	Ursad - Urszád
Șimugiu - Somogyuzsopa	Urvind - Örvénd
Șiniob - Szentjobb	Vaida - Vajda
Șinnicolau Român - Oláhszentmiklós	Vălani de Pomezeu - Papmezővalány
Șintandrei - Szentandrás	Valea Mare de Codru - Nagypatak
Șîrbești - Szerbest	Vărășeni - Varasány
Sitani - Szitány	Vașcău - Vaskoh
Sititelec - Székelytelek	Vintere - Venter
Sohodol - Szohodollázur	
Șoimi - Sólyom	

Helynévmutató

A mutatóban szereplő nevek írásában a mai helyesírás szabályai szerint jártunk el. Csak ott nem változtattunk az eredeti írásmódon, ahol többféle értelmezés közül kellett volna választanunk: ilyen esetekben etimológiai állásfoglalásra nem vállakoztunk. A román név-alakok írásának egységesítését csak minimális mértékben végeztük el.

A mutatóban dőlt szedéssel szereplő sorok a nevek belsejében és végén található névrészekre, névelemekre utalnak. E részekben csak a magyar helynevek szerepelnek.

Abapuszta 477	Akasztófa-dűlő 190, 295,	<i>rem ~, Kert~, Kert~</i>
Ábrány 61	552	<i>hegy, Király ~, Kő~, Kút</i>
Abrudbánya 556	Akasztó-halom 157, 375	<i>~, Láp ~, Ló-kert ~,</i>
Acsás 210	Akasztó-halom-dűlő 157	<i>Nyerges ~, Rész ~, Réz</i>
Ácsipuszta 556	Akavár 558	<i>~, Várad-vár~</i>
Acsova 325	<i>akla</i> L. Éva~	<i>aljai</i> L. Domb ~ dűlő
Ádámipuszta 387, 430	<i>aklai</i> L. Éva~puszta	<i>állás</i> L. Kis~, Kis~-lapo-
Adányipuszta 396, 397	Aklos-hegy 142	<i>sok, Nagy~-, Sár~</i>
Adína 277	Akol 125	Alleó 218
Adona-dűlő 513	Akol környéke 88	<i>álló</i> L. Kék~
Adona-patak 515	Akol-oldal 270	Álló-rét 89
<i>Adony</i> L. Ér~, Nyír~	Akre 118, 280, 285	Almamező 101, 348
Adorjáni-sziget 99	Aksa-domb 97	Almás 111
Adorjánvár 241	Alaria 123	Almás környéke 88
Adorján-zug 92	Albes kete hizsú 318	Almaszeg 318, 435
<i>ág</i> L. Három~, Sötét~,	Albest 546	Álmosd 49, 61, 160, 269
<i>Zöldes~</i>	Albiorile Markuluj 434	Álmosdi völgyek 162
Agárdi-hegy 142	Álcspuszta 224, 314	Álom-domb 141
Agg-hegy 420	Alen 444	Álom-zug 142
Agg-rét 142	Alföld 97, 499	<i>Álomzug</i> L. Kis~, Nagy~
Agídi la külodekurmezú	Al-hegy alja 125	Alpár 51, 206, 207
végi 122	Aligáll 551	Alparea 51, 207
Ágod völgye 142	Aligálló 66, 354	Alpari 207
Ágoston 125, 498	<i>alj</i> L. Csere~, Cseresznyés-	<i>alsó</i> L. Hajó úti ~, Ördög-
Ágota 372	<i>~, Erdő~, Fekete-tó~,</i>	<i>árkon kívüli ~ dűlő</i>
Ágris 58, 110, 233	<i>Holt-Körös~, Kenéz~,</i>	Alsó-dél-oldal 527
<i>ágú</i> L. Három~-Ördön-	<i>Kopasz-hegy~, Pergelő-</i>	Alsó-dűlő 365, 407, 495,
<i>gös-sziget</i>	<i>~, Répás~, Semjén~,</i>	527
Agyagos 257	<i>Szőlő~, Temető~-dűlő</i>	Alsó-erdő 543
Akasztó 53, 194, 477	<i>alja</i> L. Al-hegy ~, Árok ~,	Alsó Fehér megye 75, 325
Akasztó-domb 390	<i>Domb ~, Ész-erdő ~,</i>	Alsókipány 52, 192, 193,
Akasztófa-domb 543	<i>Halom ~, Hegy ~, Hegy</i>	197, 252, 463, 480, 497
Akasztófa dombja 282	<i>~ dűlő, Homok ~, Jégve-</i>	Alsókristyor 325

- Alsólugos **53**, 135, 176,
 178, 194, 318, 419
 Alsólugos-rév 176
 Alsó-Lunka 292
 Alsó-Magyarország 375
 Alsó-mező 178
 Alsópoény **54**, 117, 122,
 164, 195
 Alsó-rét 179, 213, 504
 Alsó-Sárrét 138
 Alsó-szállás 475, 476
 Alsótopa **55**, 196, 404
 Alsó utca 303, 304
 Alsó-vágás 500
 Alsóvalenyagra **56**, 117,
 164, 252, 293
 Alsóverzár **52**, **57**, 192,
 193, 198, 463
 Alszeg 242, 244
 Által 275, 468
 által L. Omlás~, Szeles~
 Által-hegy 420
 Általú 555
 Alunu 219
 Álunysis 547
 Ána Zsenuntye 391
 Andaháza **96**
 Andaháza L. Kis~, Nagy~
 Andaházpuszta 93, 95
 András L. Kis~, Nagy~
 Andrucászka 442
 Angyal-telek 142
 Anikoros 384
 Annók-halmi-dűlő 295
 Antoni 463
 Anya-Berettyó 294
 Anya-Körös 420
 Apafája 142, 143, 144, 147
 Ápáluj Dinkoszú 219
 Apa Sebesiluj 219
 Apáti 360, 376, 427
 Apáti L. Körösszeg~, Ma-
 gyar~, Oláh~, Tyúk-
 szer~puszta
 Apáti-sziget 305
 Apró-dombocska 375
 Apró-laponyag 142
 Apró-rét 213
 Arad 222, 440
 Arad megye 75, 103, 370,
 292, 355, 526
 Aradvány Kreászka 478
 Árák 69
 Aranyásás 305
 Aranyos-sziget 97
 Arany utca 463
 Arcúpéter halma 142
 Ardelánuluj 214
 Ariesu 325
 Árille 127
 Árinzi 122
 Ariny 105, 115
 Arinyi csel mare 523
 Arizte 341
 Ariur moistye 164
 árka L. Csutak~, Dán~,
 Kádár~, Mosolygó~,
 Ördög~, Ördög ~ dűlő,
 Ördög ~n túli dűlő, Ré-
 gi-malom ~
 árki L. Ördög ~ fok
 árkok L. Ördög~
 Árkos utca 379
 Árkus **59**, 103, 142, 355,
 526
 Árkus L. Kis~, Nagy~
 Árok 69, 521
 árok L. Nádas~, Ördög-
 árkon kívüli alsó dűlő,
 Ördög-árkon kívüli felső
 dűlő, Ördög~dűlő,
 Sáska~
 Árok alja 71
 Árpás 132, 133
 Arsura 197, 325
 Árszuri-dűlő 69
 Ártánd **60**, 111, 316, 358,
 361
 Arzina 273
 Arzina mare 273
 Arzina mik 273
 ásás L. Arany~
 Ásott-telek 142
 Astyillo 173
 Ásvány 203, 430, 552,
 558
 Aszkucitel 424
 aszó L. Hosszú~, Hosszú~
 Asszony-fertő 294
 Asszony-zug 141
 Atal 213
 átalja L. Körös ~
 áto L. Kender~
 Atyás 415
 Atyók 499
 Auseu 421
 Avas 215, 273, 551
 Azaszt 85
 Bábád 213
 Bába-halom 354
 Bába-zug 140, 141
 Babós 61
 Babostya 507
 Bacsésti 325
 Bácsi 499
 Bács-kút 267
 Bacsó 72
 Bacsó kútja 94
 Bacsó-telek 142
 Bacsó-telek 94
 Bagamér 50, **61**, 184, 185
 Bága-szikla 443
 Baga vize 443
 Bagi-hegy 142
 Baglyos 91, 246, 360,
 361, 502, 503, 551
 Baglyos L. Kis~, Nagy~
 Bagoly-dűlő 287
 Bagoly-ér 316
 Bagos 65, 158, 226, 227,
 270, 305, 474
 Bagos L. Puszta~, Hajdú~
 Bagósáránd 64, 158
 Bagosi-(hajdú)-zug 142
 Bagosi(puszta)-zug 142

Bagosi-határ-dűlő 65	Balogh-szállás 358	Barakony 68, 221, 222, 250, 272, 414, 415, 418, 459, 460
Bagyet 321	Balog-réti-tó 400	Barakonyi-ér 414
Bahogyi 218	Balog-sziget 141	Báránd 71, 138, 139, 266, 267, 395
Bai-csere 230	Balta 55, 115, 388, 481	Baránd halma 72
Baimsora 323	Balta de susu 116	Baranya megye 377, 378
Bainsora 284	Balta Kara bucul 103	Baranyi-féle-tanya 96
Bajdok szekatura 137	Balta Popi 322	Baranyi-hágó 420
Bajica 430	Bál tisztája 142	Barareszku 118
Baji-víz 547	Baluluászu 444	Barâsci 69
Bajnok-fenek 142	Baluskó-sziget 260	<i>Barát L. Kis~</i>
Bajnok-telek 142	Balúton-hegy 142	<i>Bárát-ér L. Nagy~</i>
Bájolnás (= Kápolnás) 157	Bana 485	Barátok ere 387
Bajom 138, 209, 372, 373	Bánát 241, 244	Barátok völgye 160
<i>Bajom L. Nagy~</i>	<i>Bánát L. Utca ~</i>	Barátságomlin 60
Bajomi vár 374	Bánátság 241	Barbulu 218
Bajonta 256	Bánát utca 243	Barburáská 479
Bajontai-dűlő 174	Bancseászka 444	Barest 69, 488, 497, 547
Bajuszozó-ér 95	Bandarasszó 321	Bareszku 128
Bakater laposa 306	Bandi-lapos 414	Barkulestye 524
Bakfa-dűlő 182	Bán füzese 178	Barlang 356
Bak-halma-halom 157	Bán gödre 178	<i>barlang L. Igric~, Igric~</i>
Bakó-domb 142	Banik-rét 414	<i>~, Oncsásza~, Oncsá-</i>
Bakonszeg 71, 99, 138, 209, 362, 560	Bánk 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152	<i>szaí~</i>
Bakó-rét 294	Bankás-telek 142	Bárna 405
Bakos 249	Bánk-hegy 390	<i>Bárod L. Kis~</i>
Bakostya 187	Bánki-telek 142	Barontó-hegy 187
Bakó-telek 142	Bán kútja 200	<i>Barsa L. Kis~, Kis~</i>
Baksa-gát-dűlő 65	Bánoca 305	<i>dombja, Nagy~</i>
Baksa halma 64	Bánom 65, 261	Barzesd 70
Baksa-lapos-dűlő 65	Bánom-dűlő 65	Basa halma 142
Bakusászka-dűlő 328	Bánom-kert-szőlő 66	Basa-lapos 133
Balaleny 67, 78, 251	Bánom-sziget 305	Baszárka utca 379
Balaton 213, 551	Bánom-telek 142	Bátori-kút 63
Balázs 305	Bánom utca 243	Batraná 487
Balázs-gát 184	Bántó 93	Bátrina 119
<i>Balázs-gát L. Farkas-</i>	<i>bánya L. Abrud~, Belső~,</i>	Bátrin vale 355
<i>vermi~</i>	<i>Fű~, Külső~, Réz~</i>	Bazsa laposa 306
Balázs halma 531	Banyesd 518	Becedai-legelő 492
Bál-hegy 142	Banyisorá 232	Bedecs 142
Bálint-lapos 500	Baraj 508	Bedeu 73
Balinyásza 119	Barájok 462	Bedő 73, 358
Balkani 326	Barák 550	Begyaszkú 115
Balló laposa 306	Barak csapszék 146, 152	
Bálmorestye 524		

- Begyerás 224
 Beius 75
 Béka-rét 76
 Békás 213, 521
Békás L. Kis~, *Nagy~*
 Békás-ér 72
 Békás-kúti-kút 298
 Beke-fok 143
 Békési tava 542
 Békés megye 88, 140,
 180, 315, 395, 498, 500
 Bél 85, **102**, 108, 110,
 272, 279, 355, 370, 416,
 418, 459, 460, 518, 526
 Belcsi 328, 450
 Belcei-hegy 367
 Belényes 54, 55, 67, 74,
75, 78, 85, 105, 122,
 123, 163, 165, 191, 195,
 196, 200, 204, 219, 220,
 251, 253, 263, 286, 288,
 317, 321, 322, 324, 340,
 351, 355, 366, 373, 388,
 393, 404, 407, 408, 417,
 429, 444, 450, 473, 479,
 511, 513, 517, 546
Belényes L. Kis~
 Belényesi járás 52, 54, 56,
 57, 67, 69, 74, 75, 77, 78,
 79, 80, 82, 83, 84, 113,
 115, 116, 117, 118, 121,
 122, 123, 128, 154, 164,
 165, 167, 168, 169, 172,
 192, 193, 195, 197, 200,
 218, 219, 223, 231, 232,
 251, 252, 254, 255, 259,
 263, 264, 278, 280, 284,
 285, 293, 300, 308, 309,
 317, 321, 323, 324, 325,
 328, 339, 340, 344, 345,
 346, 348, 356, 366, 368,
 369, 407, 408, 422, 424,
 425, 429, 437, 440, 442,
 443, 444, 446, 450, 452,
 454, 456, 457, 458, 463,
 465, 468, 472, 479, 481,
 480, 483, 486, 487, 488,
 492, 496, 497, 508, 509,
 510, 516, 517, 519, 520,
 538, 547, 549, 550, 555
 Belényesi vidék 74, 165,
 169, 280, 340, 356, 366,
 407, 429, 472, 479, 510,
 517
 Belényeskocsuba **77**
 Belényeslázur 67, **78**, 251,
 317, 324
 Belényesörményes 484
 Belényesörvényes **79**, 82,
 113, 168, 233, 496, 538
 Belényesújlak **79**, **83**, 84,
 113, 137, 168, 233, 263,
 440, 446, 486
 Belényesújlaki körjegyző-
 ség 84, 113, 168, 263,
 440, 446, 486
 Belényesvalány 83, **84**,
 169, 280, 440, 446, 472
 Belényes vidéke 110
 Belényesszeliste **80**, 118,
 492, 519, 520
 Belényesszentmárton **81**, 99
 Belényesszentmiklós 79,
82, 484, 538, 539
 Belezseny **74**, 80, 519
 Bélfényér 103, 272, 416
Béli országút L. Tenke~
 Béli-patak 103
 Béli szakasz 58, 59, 70,
 85, 102, 104, 105, 108,
 110, 114, 130, 217, 225,
 272, 279, 292, 296, 299,
 321, 327, 355, 370, 391,
 406, 416, 418, 451, 459,
 460, 482, 489, 518, 526
 Béli-sziget 141
 Beliu 102
 Belőrvényes 103, **104**
 Belsőrogoz 103, **105**, 108,
 296, 482
belső L. Sárándi-határ~
dűlő
 Belső-bánya 72
 Belső-dűlő 81, 199, 220,
 515
 Belsőfalu 504
 Belső-forgás 213
 Belső dűlője 65
 Belső-kis-kút 157
 Belső-kő-domb 305
 Belső-legelő 142, 143,
 144, 145, 145, 146, 147,
 148, 149, 150, 151, 152,
 153
 Belsőség 49
 Belső-sziget 294
 Belső-telek 85, 110, 174,
 200, 242, 289, 355, 370,
 416, 524, 526
 Belső-telek-dűlő 351, 352,
 412, 466
 Belső-telkek 132
 Belta 414
 Beltelek 103, 213, 518
 Beltelkek 218, 443
 Beluszig 164
 Bél-vidék 105, 292, 296,
 321, 391, 451, 482, 489
 Bélzerind 103
 Bendő-rét 414
 Béné-gát 380
 Béné gátja oldal 380
 Benes 107
 Benkeipusztá 409, 428
 Benyesd **85**, 110, 489
 Berces 219
Bérces L. Nagy~
 Berci-kút 395
 Bere 362
 Berek 86, 90, 143, 282, 302
 Berekbőszörmény **86**, 224,
 315, 358, 361, 362, 455,
 556
 Berekbőszörményi-erdő
 314

Berek-dűlő 49	Beszericsászka 408	Bitúnyeszku 122
Berek-erdő 89	Beszericsi 232, 388	Bivalyos 143
Berek-hát 89	Beszeri kutri 252	Blága 452
Berekjó 92	Beszetikun 197	Blákány 223
Berek-kert 87, 89	Betfia 100, 230	Blidár 438, 463
Berek köze 87, 89	<i>Bellehem L. Kis~</i>	Blidáru 426
Berek-rét 414	Beusel 285	Blidas 77
Bere-sziget 362	Bezsán-rét 136	Blíhászka 192
Berettyó 71, 91, 92, 94, 95, 97, 98, 99, 109, 111, 129, 138, 139, 140, 141, 159, 175, 202, 203, 234, 240, 241, 249, 250, 266, 294, 295, 373, 375, 394, 410, 427, 428, 430, 431, 435, 447, 498, 499, 504, 542, 551, 552, 559, 560	Bezsenyeszku 169	Bobána 294
<i>Berettyó L. Anya~, Vén~</i>	Bicói-dűlő 559	Bobostye 485
Berettyó-csatorna 499	Bigecs 431, 543	Bobu sászká 163
Berettyó laposa 93	Bihar 106, 125, 236, 297, 357, 396, 397, 533	Bobusászkú 122
Berettyószentimre 240	<i>Bihar L. Dél~, Észak~</i> <i>megye</i>	Bocasz 356
Berettyószentmárton 71, 91, 94, 361, 362, 552	Bihardiószeg 159, 240	Bócs 91
Berettyóújfalu 71, 92, 95, 96, 97, 98, 138, 155, 158, 227, 237, 305, 521, 552	Bihar havas 547, 452	Bócsipuszt 94, 95, 98, 212
Berettyóújfalu országút 139	Bihar havasa 440	<i>Bocskai L. Kis~, Nagy~</i>
Berettyó-völgy 202	Bihar-hegy 325	Bocskai földvár 294
Berinyászka 128	Bihar-hegycsúcs 75	Bocskoros 143
Berizes-havasok 200	Bihar hegye 325	Boda 213
Berkes 504	Bihari 294	Bodajcs-ér 143
Berkesi laposa 306	Bihari-havas 325	Bódány laposa 380
Berku 105, 391, 393, 524	Bihari-hegy 235	Bodesti 481
Berkurile 523	Bihari szolgabírói szakasz 242, 409, 430, 527	Bodganyescsi 325
Bernát 235	Biharország 106	Bodis-patak 420
Bernát-zug 316	Bikács 222	Bodis-rét 420
Bertók-szik 213	<i>Bikács L. Puszt~</i>	Bodó folyása 143
Berze 351, 352	Bika-föld 420	Bodóházapuszt 64
Besenyepuszt 501	Bikahomlok 354	Bodon-hegy 238
Besenyő 89, 535	Bikálló 507	Bodon-kút-dűlő 190
Besenyő-domb 499	Bikáné-dűlő 129	Bodonos 194
Besenyőpuszt 316, 400	Bika-rét 556	<i>Bodór L. Kis~, Nagy~</i>
Besenyőpuszt 533	Bika-sziget 132, 282	Bodorásza 321
	Bika-völgy-hát 395	Bodrá 264
	Bika-zug 521	Bodzafató halma 143
	Bíri-sziget 294	Bodzás 500
	Bíró laposa 143	Bodzás-dűlő 65
	Birtiny 216, 171, 214, 351	Bodzás-hát 295
	Bisza 434	Bodzás-telek 143
	Bisszá de gyalu 433	Bogaras 267
	Bisztra 435	Bogár-rét 420
	Bisztra-patak 438	Bogárzó 143
	Bitánga 222	<i>Bogárzó L. Kis~, Nagy~</i>
		Bogárzó-hát 141
		Bogdán-furár-hegy 137

- Bogdán gödre 142
 Bogdán-szik 414
 Bogus 270
 Bogy 105, **108**, 130, 418, 482
 Bogyaszka 192
 Bogyé 167
 Bogyics 326
 Bogyiti 325
 Bohászka 538
 Bohentile 277
 Bohogyi-havas 443
 Bohogyij 119
 Bohuson 318
 Boica 463
 Boicásza 118
 Boicásza-dűlő 119
 Boicászka 251
 Boj 547, 549
 Bojelestyú 167
 Bojkán 166
 Bojnyászka 128
 Bojt 73, 109, 213, 358, 552
 Bojti út 73
 Bojtorján sor 129
 Bokkia 85, **110**, 292, 489
 Bokkina 110
 Bokogyi-csúcs 443
*bokor L. Egy~hegy, Ke-
 rek~, Szil~, Szőlő~,
 Szőlő~dűlő, Tolvaj~
 Bokor-dűlő L. Nagy~
 Bokoripuszta 349
 Bokor-szállás 91
 Bokor-sziget 384
 bokra L. Bőr~, Nadas ~
 Bokrétásfa útja 143
 Bokróc-kút 354
 Bokros 316
 Boksaszka 339
 Bokse 79, 82, 484
 Bokszeg 103
 Boldogasszonytelkipuszta
 349, 350
 Boldogfalva 143*
- Boldora 204
 Bolf 346
 Bolhás 62
 Bolhás-ér 72
 Bolhászka 408
 Bóli-dűlő 400
 Bóli-forrás 400
 Bolozsászká 225
 Bols 197
 Bóltá 54
 Bolú 232
 Bolzu 204
 Boncászka 199
 Bondor 76
 Bóné-kút 371
 Boné kútja 402
 Booriste 251
 Borbély-telek-völgy 267
 Borbély-zug 141
 Borc 289
 Borcíku 195
 Borheszku 85
 Borilla 525
 Bori-zug 380
 Borják 107
 Borjú-kút 66
 Borjú-nyomás 140, 244
*borjú-nyomás L. Kis~
 Borjús-kert 179
 Borjú-sziget 132, 133
 Borka-sziget 414
 Boros-fok 143
 Boros-hegy 523
 Borosjenő 370
 Borostelek 257
 Boros-tó 305
*Bor-patak L. Kis~, Nagy~
 Bors 60, **111**, 297, 316,
 360, 387, 502
 Borsányi-kátyú 185
 Borsi-lapos-dűlő 65
 Borsod megye 377, 378
 Borsós 143
*Borsós L. Kis~, Nagy~
 Borsós-laponyag 143***
- Borsó-sziget L. Nagy~
 Borsó-zug 521
 Bor-sziget 295
 Boru Vorátyul 443
 Borúzs-lapos 498
 Borz 79, 83, **113**, 168, 233
 Borza (halom) 175
 Borz halma 282
 Borzik 551
 Borzos 305
 Borzos-sziget 141
 Boskónria 195
 Bota fája 409
 Botfej **114**, 233, 391, 489
 Botkis 53, 194
 Botlászló 213
 Botló 132, 133, 455
 Botos 155
 Botos-dűlő 157
 Botos-forduló 157
 Botos-gödör 143
 Botos-halom 157
 Botos-tó 129
 Botyeszku 117, 123, 323
 Bóza 443
 Bozganyászka 417
 Bozile 196
 Bozilor 509
 Bozoje 528
 Bozul 321
*Bozsód L. Kis~, Nagy~,
 Nagy~puszta
 bozsódi L. Nagy~puszta,
 Kis~puszta
 Bozsódi-róna 141
 Bozsokpuszta 349
 Bőgő-kert 158
 Bőgős 141
 Bölcös 206
 Bömbös 186
 Böndös-lapos 270
 Bőr bokra 143
 Böszörmény 86, 374
*Böszörmény L. Berek~,
 Hajdú~, Nagy~***

- böszörményi L. Berek--
erdő*
Böszörményi-erdő 312
Böszörményi út 315
Bótvessző-hát 250
Bradú 172
Bradú mare 326
Bragyét 77, **115**, 117, 164,
219, 293
Brátka 176
Bratyest 555
Breajásza 201
Bretyanu 130
Brezse-láp köze 140
Brezse-zug 140
Briheny **116**, 231, 345,
488
Brísánú 122
Brost 115, **117**, 164
Brusztur 214, 293
Buckó 161
Buckó foka 140
Buclistye 264
Bucsa 499
Bucsi bili 442
Bucsum **124**, 167, 309,
525
Bucsumilor 425
Bucsumu 195
Buda 375, 438
Buda L. Ó~
Budaházy-kert 476
Budai-lapos 306
Budai-telek 500
Buda-rét 430
Buda-rét L. Kis--
Budaule 127
Budú 443
Budurász **118**, 278, 408
Budurásza **118**
Budurászi-havasok 123,
408, 450
Budurászi-patak 118
Buglyos 551
Buggyásza 443
- Buhenku 122
Bujár-laponyag 143
Bujelis 525
Bújer-gaz 143
Bukmós-oldal 246
Bukurásu 388
Bukurvány **121**, 167, 309,
516
Bukurványi **121**, 207
Bulz 463
Bulza 444
Bulzu 443
Bulz vize 443
Bunkur 309
Buntyászá 122
Buntyesd 54, 77, 117, **122**,
195, 201, 219, 445
Buntyesdi jegyzőség 195,
444, 54
Burda **123**, 278, 285, 323,
450
Burgyest 345
Burjász 125, 235
Burkusország 237
Bursaszka 252
Burtozsaszka 346
Burzászka 555
Búsi-domb 261
Buska 124
Bustyin 318
Bután 214, 466, 467
Butune 164
Butyka 249, 414
Butyka-folyás 414
Búza-ér köze 211
Buzdugán 169
Buzdum 509
Buzgó-láp 141
Buzsurel 251
Buzsurelu B. 251
Bübajos-sziget 307
Büdös 249
Büdös-ér 143
Büdös-kút 143
Büdös-tó 89
- Bükkös 527
Bükk-völgy 384
Büngös-hát 455
Bürü 213
Cakó 266
Cálápiru 340, 479
Cale brihenyi loru 488
Calecej 273
Cale dela Bisztru 194
Cale la alpájlák 438
Cale-Mare 348
Cale rossie 194
Cale stredini 54
Cale vrezsitorúluj 483
Campucu 393
Cantoreszku 59
Capu filippuluj 194
Capu fruncilor 194
Capul Maguri 550
Cária (= Carina) 170
Cariana dín Zsosz 232
Carina 54, 74, 117, 171,
196, 200, 207, 220, 274,
285, 292, 322, 328, 344,
347, 356, 404, 408, 413,
421, 438, 450, 468, 478,
523, 525, 528
Carina L. Felső~, Kis--
Carina alba 135
Carina besericsi 345
Carina catra apá 165
Carina catra Negra 165
Carina catra Tálpi 429
Carina de isvoru 67, 78
Carina den Zsosz 81
Carina de subkaszte 173
Carina de Szusz 81, 164
Carina de Zsosz 164, 444
Carina dín Szusz 59, 79,
232, 429
Carina dín zsosz 54, 79,
421
Carina mare 275
Carina nyágra 135, 434
Carina rosie 165

- Carina seráka 421
 Carinora 524
 Carinuca 323
 Carinye 508
 Carinyi 509
 Cár-telek 532
 Cécke **135, 136**, 310, 364, 419
 Cégény-lapos 143
 Ceheiu 126
 Celinyor 55
 Cene-telek 143
 Cerei 443
 Ceretó 225
 Cermure Carina 293
 Cermuri 322
 Ciberés hídja 431
 Cicille 463
 Cifrás-gát 140
 Cifrás-sziget 141
 Cifrás-zug 141
 Cigány-domb 87, 270, 367
 Cigány-ér 521
 Ciganyesd 67, 78, 137, **429**, 519
 Cigányfalva **137**, 419
 Cigány-hegy 125
 Cigány-kert 179, 245
 Cigány-rét 63, 250
 Cigány-sziget 140
 Cigány-telek 143
 Cigányváros 371
 Cikla Minton 273
 Ciklú de roszitye 194
 Címeres 499
 Cina-rét-dűlő 270
 Cine-gát 143
 Cinegés 107
 Cinke-lyuk 527
 Cintirimu 277
 Cipellis-hegy 238
 Cipők-hegy 63
 Citra-halom 144
 Cociu Pojana 472
 Coda hulpi 194
 Colestylor 526
 Compó 206
 Compó laposa 144
 Compós-tó 294
 Cruci Ograda Pandoríci 471
 Cuca 144
 Cucurbeta 325
 Culme 53, 167, 264, 555
 Culme Baranyi 137
 Culme csel mare 137
 Culme cserára 172
 Culme de Kicseo 318
 Culme de Pojana 318
 Culme de pure 53
 Culme flentye 318
 Culme hasznosuluj 137
 Culme la vurovan 104
 Culmi sályi 485
 Cu prunyi 74
 Cusuis 317
 Cúszfalva 261
 Cu Vitieleriste 165
 Czerny György-kenderföld 534
 Csabacsio 164
 Csádé 354
 Csahos 87
 Csák 185
 Csáki-hegy 504
 Csalános-hegy 62
 Csállai-oldal 543
 Csanád megye 315
 Csanáros 504
 Csányé-sziget 260
csapás L. *Tatár*~
 Csaplár-dűlő 551
 Csapó-kert 143
 Csapó utca 143
csapszék L. *Barak*~, *Csukás*~, *Gilányi*~, *Gugyori*~, *Halápi*~, *Hortobágyi*~, *Kadarcsi*~, *Látóképi*~, *Ludas*~
 Csapszék utca 158
 Csárda 448
csárda L. *Csiffi*~, *Dombi*~, *Két~lapos*, *Mogyorósi*~, *Peselő*~, *Savós-Gúti*~
 Csárda-dűlő 380, 448
 Csárda-hát 91
 Csárda-hely 358
 Csarkó-kert 267
 Csarna 532
 Császárt útja 143
 Császló 184, 186, 187
 Csász-rét 143
 Csatacel 434
 Csata halma 375
 Csata-halom 395
 Csatár 125, 236, 244, 245, 527
Csatár L. *Hegyköz*~
 Csatári-rét 236
 Csátó 558
 Csátói-dűlő 558
 Csát-oldal 210
csatorna L. *Berettyó*~, *Malom*~
 Csát-tó 210
 Csattogós-sziget 261
 Csavarodó 141
 Csébi 305
 Csécs-halom 143
 Csécs-lapos 143
 Csefán 106
 Cséffa 68, 222, 415
 Csegő-rét 358
 Csegze 190
 Csehi **126**, 400, 514, 515
 Cseh-láp 532
 Cseh-lapos 157
 Cseh-zug 132
 Cséke 124
Cséke L. *Magyar*~, *Drág*~
 Cseke hídja dűlő 559
 Cseke-rakotttyás 143
 Cséki-sziget 542
 Csékllye 343

Cselá 426	Cseripusztá 103	Csizmadia-telek 144
Cselhasze 252	Cseristye 104	Csobán-kert 256
Csemete-kert 152	<i>cserje</i> L. Kis~	Csohaj 504
Csemző 246	Csermáj 76, 107	Csohos 244
Csendőr utca 158	Csermály 236	<i>Csohos</i> L. Kis~, Nagy~
Csenke-telek 143	Csermő 279, 292, 370, 459	Csohos-kút 244
Csente 88	Cserni-telek 143	Csóka laposa 306
Csente környéke 88	Cseruca 298	Csokaly 129, 304, 384
Csente köze 89	Cseszora 55, 128, 172, 196, 308, 309, 388	Csokány 434
Csente-sziget 362	Csetatíle 405	Csókás 302
Csepászka 223	Csetatye 53	<i>Csókás</i> L. Paragi~
Cserbászú 195	Csete halma 375	Csokatan 425
Cserboj 115	Csetnek 294	Csolá 54
Cser-domb 76	Csícser 553	Csola-kút 419
Cs. Erdőhát laposa 306	Csicsera 326	Csoma 239, 247, 305
Cser-dűlő 543	Csicsera cistke Kaí 284	Csomboros 96
Csere 98, 213	Csicsera Urszuluj 284	Csomorka 462
<i>csere</i> L. Bai~, Forrás~, Nagy~	Csícsó 499	Csomorka-hegy 462
Csere-alj 361	Csienzi 273	Csoncsaszka 192
Cserei 400	Csiffi csárda 141	Csongrád 402
Csere-kert 98	Csiffi László tanyája 141	Csonka 186, 188, 323
Csere-láp 213	Csiffi Pálé-féle-tanya 141	Csonka-derék 133, 134
Cserepes 224, 367, 551	Csiffipusztá 140, 141	Csonka-dűlő 87, 431, 521
Cserepes-ház 143	Csiffy-telek 94	Csonka-ér 141
Cserepesipusztá 316	Csige-kert 143	Csonka-ér-zug 132, 133
Cserepes-kert 133, 134	Csík-ér 133, 134, 141	Csonka-füzes 462
Cserés 351, 352	Csík-gát-dűlő 349	Csonka-fűz folyása 62
Cserestyi 343	Csikó-nyomás 256	Csonka-határ 410
Cseresznyefa-dűlő 297	<i>Csikos</i> L. Kis~, Nagy~	Csonka-hegy 462
Cseresznyefa-oldal 478	Csíkos-ér 60, 73	Csonkapál 266
Cseresznyés-alj 461	Csikós-telek 143	Csonkás 141, 184, 206, 371, 478
Cseresznyés-hát 303	Csík-tó környéke 89	<i>csonkás</i> L. Kis~
Cseresznyés-háti-hegy 303	Csillag-hegy 143	Csonkás-erdő 76
Cserés-sziget 261	Csillag utca 161	Csonkási-forduló 184
Csereszuluj 318	Csillagváros 161, 515	Csonka-telek 144
Cseret 105, 482	Csindova 504	Csonkatorony 314
Cserfák hátja 90	Csipdő 354	Csonta-fok 250
Csergő 206	Csipkés 125, 210, 504	Csontaház 296, 451
Cser-hágó-dűlő 182	Csipő-fenék 144	Csontaháza 108, 130, 233, 296, 451, 456
Cser-hát 76, 125, 527	Csipő-halom 144	Csontaházavalány 130
Cser-hegy 235, 543	<i>Csipszila</i> L. Nagy~	Csontaházi-erdő 292
<i>Cser-hegy</i> L. Kis~, Nagy~	Csirizes-lapos 144	Csontaházi-patak 130
Cseri 370	Csityera 52	Csonta-sziget 294
Cseri-hosszú 543		

- Csontos 161
 Csontos-halom 140
 Csontos-telek 144
 Csontos-tó 234
 Csorászka 328
 Csorba-hegy 256
 Csorcsán-gát 551
 Csorda-hálás 61
 Csordás István laposa 306
 Csorderel 103
 Csórés-halom 144
 Csorgó 425, 467
 Csorój 466, 550
 Csorojele 523
 Csorój-forrás 467
 Csorvási-szék 157
 Csóta 160
 Csótos-dűlő 174
 Csődörös 91, 210
 Csődörös-Epres-kert 152
 Csökmő 71, **132**, 140
 Csőreg völgye 144
 Csősz-halom 144
csőszház L. *Fűzfa* ~
csúcs L. *Bokogyi*~
 Csuja 405
 Csukás csapszék 144
 Csukás-folyás 144
 Csukás-sarok 144
 Csukat 374
 Csukén 463
 Csukojeszka 199
 Csuláka 520
 Csung 411
 Csunguj 344
 Csúnsz 279
 Csunzi 509
 Csunzi vigyikuluj 194
 Csúnzs 251
 Csunzse 121
 Csunzset 309
 Csunzsi 218, 326, 472, 510
 Csunzsi Beri 485
 Csunzsi Bragyestyilor 524
 Csunzsi Bregyestyilor 523
- Csunzsi Meru 219
 Csunzsi popi 485
 Csunzsi Zsurzsucsestyilor 523
 Csupászka 519
 Csurba 517
 Csurgó-dűlő 559
 Csurgó tér 95
 Csurka 132
 Csurka-völgy 531
 Csuszkó-jó-dűlő 49
 Csutak árka 374
Csutkó L. *Kis*~, *Nagy*~
 Csürködi-lapos 144
 Csűr utca 161
 Dábó 521
Dábó L. *Darabos*~, *Darabos*~
laposa, *Nyálakodó*~
 Dabó 98
 Dabó-ér 98
 Dambrava 117
 Dán árka 94
 Dáncing 237
 Dancsháza 71, **138**, 209, 394
 Danuluj 214
 Darabos-Dábó 158
 Darabos-Dábó laposa 158
 Darabos-hegy-dűlő 227
 Dári-telek 144
 Daróczi laposa 141
 Daru-láp 270
 Darus-láp 532
 Daru-sziget 140, 289
 Darvai-dűlő 287
 Darvas 71, **140**, 141, 144, 209
 Darvas-rét 144
 Dávid füze 178
 Debeszku 328
 Debrecen 140, **142**, 144, 161, 227, 228, 235, 256, 270, 303, 315, 359, 376, 390, 447, 448, 477
- Debreceni országút* L.
Nagyvárad~
 Debreceni út 448
Debreceni utca L. *Régi* ~
 Debreceni út dűlő 227
 Déda-dűlő 182
 Deguszkú 122
 Dekán-rét 396, 397
 Dekány 409, 428
 Dekányesd **154**, 167, 255, 348, 368, 525
dél L. *Alsó*~*oldal*, *Felső*~*oldal*
 De la peri 298
 Dela petrele Cristioruluj 325
 Dél-Bihar 343, 421, 528
 Dél-Bihar kerület 376
 Dél-Bihar megye 57, 69, 97, 135, 177, 198, 223, 234, 257, 276, 281, 284, 300, 310, 442, 465, 481, 547, 549, 487
 Dél-Bihar megyei kerület 216
delelő L. *Marha*~
 Dél-Fancsika 310
 Dél-Rózsás 244
 Demecser 553
 Deményes 504
 Demeter-kút 111
 Demeter-sziget 414
 Derecske 64, 94, 95, 98, **155**, **157**, 158, 227, 305, 403, 521
 Derecskei járás 367
 Derecskei országút 267
 Derecskei szakasz 155
 Derecskei szolgabírói kerület 213
 Derecskei út dűlő 227
derék L. *Csonka*~, *Farkas* út ~, *Halas*~, *Kis*~*láp*, *Körös*~, *Lapos-vész*~, *Nagy-sziget*~

- Derék-dűlő 182
Derék utca 182, 242
Dergenye 396
Dergenye-dűlő 397
Derzsi-halom 144
Derzsi-telek 144
Dézma-kert 62
Dialurile 277
Dialu viiloru 277
Dibalcu 325
Didere 256
Dienes-dűlő 182
Dikics-ér 532
Dillo 178
Dimba 192, 252
Dimbu 197
Dimbu barbuluj 463
Dimbu bettyelor 172
Dimbu cerbuluj Smida 325
Dimbu diaculuj 274
Dimbu Gol 508
Dimbu grui Urszuluj 339
Dimbu korbuluj 452
Dimbu Krucsi 251
Dimbu Lazuri loru 339
Dimbu Liribuluj 339
Dimbu luj belistye 163
Dimbu luj lupse fűi 191
Dimbu Lukoje 172
Dimbu Malúluj 347
Dimbu mandresti 191
Dimbu Mnyerestyilor 273
Dimbu Móculuj 391
Dimbu Nyiski 273
Dimbu prunesilor 218
Dimbu rel 539
Dimburi 346
Dimburile 485
Dimburile cu imás 165
Dimbu Ruzsilor 485
Dimbu spinzeritorilor 488
Dimbu szakaristyloru 339
Dimbu szekarisci 339
Dimbu szekerele 191
Din drumu ceri kete Stej 345
Dingu 318
Dínkoszú 219
Dinnye-hely laposa 187
Dinnyés 107, 211, 477
Dinnyés L. Kis~, Nagy~
Dinnyés-domb 558
Dinnyés-ér 133, 134
Dinnyés-kert 462
Dinnyés-kert L. Kis~, Nagy~
Dinnyés-sziget 133, 134
Diófás 91
Diófa sor 379
Dió-fél 305
Diós 396
Diós-domb 64, 65, 249
Diós-domb-dűlő 65
Diósvári-domb 477
Diósvári-oldal 475
Diós-völgy L. Kis~, Nagy~
Diószeg 129, **159**, 181, 202, 260, 261, 302, 303, 304, 384, 390
Diószeg L. Bihar~, Ér~
Diószegi-határ-dűlő 270
Diószegi járás 49, 202
Diószegi szolgabírói szakasz 181
Diószegi út 148
Diós-szeg 159
Diós-sziget 397
Diós-zug 159
Disznó-fertő 410
Disznó-kút 66, 521
Disznó-kút-folyás 144
Disznós-hegy 144
Disznó-sziget 532
Disznó-tanya 144
Djosanu 319
Dobó-dűlő 182
Dobogó 431
Dobolló 247
Dobonyi-kút 144
Dobranyie 130
Dobrest **163**, 404
Dobrestel 196
Dobronyic 391
Dóci 367
Dodulászka 128
Dóka 144
Dolha 185
Dolúszlád 54
Domb 494
domb L. Akasztó~, Akasztófa~, Aksa~, Álom~, Bakó~, Belső-kő~, Besenyő~, Búsi~, Cigány~, Cser~, Dinnyés~, Diós~, Diós~-dűlő, Diósvári~, Dorongos~, Égető~, Farkas~, Forrás~, Földvári~, Halász~, Hármashatár~, Játzó~, Juhász-kő~, Karácsony~, Kék~, Korhán~, Kő~, Kő~laposa, Kő-halom~, Köves~, Kutya~, Macska~, Málé~, Mikó~, Mír~, Mír~-dűlő, Nagy~, Nyálas~, Pál~, Péntek~, Pira~, Pusztá~, Sasi~, Somos~, Szatai~, Szemét~, Szeremi~, Szik~, Szőke~, Takacsi~, Tarcsai~-dűlő, Tatár~, Tatársír~, Tegze~, Temető~, Tornyi~, Török~, Törvényes~, Ürmös~, Vár~, Veres~
Domb alja 420
Domb aljai dűlő 365
Dombi csárda 314
dombja L. Akasztófa~, Hagymás-kert~, Kis-Barsa~, Nagyfa~, Per~, Pör~, Úr~

- dombocsa* L. *Apró*~
 Dombráva 122, 309, 328, 370, 408, 516
 Dombráva luj Burkus 173
 Dombravica-erdő 131
 Dombrová 54
 Dombrovány 54, 56, 117, 122, **164**
 Dombrovia 108, 178, 179, 285, 507, 523, 524
Dombrovia L. *Havas*~, *Kis*~
 Dombrovia de Kodru 232
 Dombrovia Kodru 285
 Dombrovitin 54
 Domb-sziget 97, 249, 506
 Domján-kút 66
 Domokos 531
 Domoszló 107
 Dongó-hát 396
 Donyíska 527
 Dorongos-domb 189
 Dorongos-hegy 189
 Dosz 192, 418
 Dossza 192
 Dosszu 480
 Doszu 80, 197, 251, 492, 523, 555
 Doszu Béli 296
 Doszu Corbuluj Runku 325
 Doszu Csirésuluj 489
 Doszu Csobánuluj 218
 Doszu Kerpenyetuluj 296
 Doszu leurgyászi 122
 Doszuluj Jákob 472
 Doszu nyegrú 232
 Doszu Plopilor 489
 Doszu Reo 489
 Doszur Tyeis 293
 Doszu Ruzsinye 296
 Doszu Skorusuluj 391
 Doszu Toplici 195
 Doszu Vale Lunga 293
 Doszu váratyakuluj 444
 Döcögös-gát 88
 Dögös 267
 Dögös-ér megi 72
 Dragán 118, 119
 Drágcséke 121, 124, 154, **167**, 309, 348, 516
 Dragmán 462
 Dragomán 323
 Dragonyesd **165**, 519
 Dragotyán **166**
 Drikur 424
 Dripestye 550
 Dripelsica 339
 Drobole 541
 Drogánul 122
 Drugás-szállás 247
 Drumu Oradei 73
 Drumu somosel 341
 Dsoszán 168
 Dsoszánforró 83, 113, **168**, 446, 496, 555
 Dsoszángurbesd **169**
 Dsoszángurbesti 280
 Dúbele 480
 Dubricson **170**, **171**, 214, 214, 215, 319, 320, 351, 352, 412
 Dubricsonyesd 171
 Dubrisonesti 170
 Dugyászka 67, 429
 Duleu barkuluj 417
 Duleu cermurilior 417
 Duleu curaturi 417
 Duleu goronilor 417
 Dumbra 496
 Dumbráva 52, 105, 252, 319, 321, 344, 429, 485, 494, 495, 496, 517, 522, 555, 523
 Dumbráva mare 340
 Dumbravuca 293
 Dumbrovia 418, 451
 Dumbursán 137
 Dumitru 200
 Dúna-halom 144
 Dunga campurilor 487
 Dunga dialuluj 481
 Dupa gyál 298
 Dupakáp-dűlő 314
 Dupegyál 411
 Dupe ogrez 298
 Dupepadure 411
 Durica 213
 Durina 294
 Dusa 53, 194
 Dusesty 55, 128, **172**, 254, 259, 264, 386, 388, 468, 511
 Dusnak 98
 Dusnak-ér 98
 Dusnak-halom 98
 Duttyánok 289
 Dübögő-láp 107
 Dübörgő 358
 Düleu beserecsi 258
 Düleu brejkuca 258
 Düleu dela Beltye 311
 Düleu recse 311
dűlő L. *Adona*~, *Akasz-tófa*~, *Akasz-tó-halom*~, *Alsó*~, *Annók-halmi*~, *Árszuri*~, *Bagoly*~, *Bagosi-határ*~, *Bajontai*~, *Bakfa*~, *Baksa-gát*~, *Baksa-lapos*~, *Bakusászka*~, *Bánom*~, *Belső*~, *Belső-telek*~, *Belek*~, *Bicói*~, *Bikáné*~, *Bodon-kút*~, *Bodzás*~, *Boicásza*~, *Bóli*~, *Borsi-lapos*~, *Botos*~, *Cina-rét*~, *Csaplár*~, *Csárda*~, *Csátói*~, *Cseke hídja*~, *Cser*~, *Cseresznyefa*~, *Cserhágó*~, *Csik-gát*~, *Csonka*~, *Csótos*~, *Csurgó*~, *Csuzkójó*~, *Darabos-hegy*~, *Darvai*~, *Debreceni út*~,

Déda~, Derecskei út ~,
Derék~, Dergénye~,
Dienes~, Diós-domb~,
Diószegi-határ~, Dobó~
~, Domb aljai ~, Dupa-
káp~, Első-Nagyobb~,
Erdő~, Erdőség~, Er-
dőségi~, Ér~, Ér-hát~
~, Ernyő-rét~, Falu~,
Faluhely~, Felső~, Fe-
renc deák-kisebb~, Fe-
renc deák-nagyobb~,
Folyás~, Földvár~,
Furkó~, Fürjes~, Fű-
zék~, Gál-lápi~, Gál-
réti~, Gar-oldal~, Gát~
~, Gáti~, Gaz~, Gé-
meskúti~, Gesztenye~,
Gligátó~, Gonosz~,
Göggös~, Gőngyő~,
Görbe~, Görbe-rét~,
Gyalogszeres-Kornyó~,
Hágó~, Halom-kút~,
Halom-szer~, Harma-
dik-Nagyobb~, Határ~
~, Határ út ~, Hegy alja~
~, Hegyes-halom~,
Himlős~, Hirs~, Holt-
Kálló~, Homok~, Ho-
mok-oldal~, Homok-
tető~, Hosszú~, Hosz-
szú-hajtó~, Hosszú-víz~
~, Hosszú-zug~, Irtás~,
Ispotály~, Juhász~,
Juh-kút~, Kálló~, Kán-
tor-tó~, Kápolna~, Ká-
polnás~, Káposztás~,
Kardos-kert~, Károly~
~, Kas~, Kemencés~,
Kenderes~, Kender-
föld~, Kenesei~, Ke-
reszt~, Keresztes~,
Kerítés~, Kertaljai~,
Kerti~, Kerülő~, Ke-
ver-háti~, Kígyósi~,

Kis~, Kis-Konyári út ~,
Kis-Kornyó~, Kis-kút~,
Kis-lapos~, Kismarusi~
~, Kis-mező~, Kis-Ró-
zsa~, Kocsi-lapos~,
Koldus~, Kollát~, Kor-
hány~, Korpás~, Ko-
vács-rét~, Kő-kút~,
Körös-oldali~, Körté-
lyes~, Körtélyesi~, Kö-
zép~, Kucseszku~, Kun
Ferenc laposa ~, Kút~,
Külső~, Külső-közép~,
Láker~, Laponyag~,
Lapos~, Lator-rét~,
Lénárt halma ~, Létai-
határ~, Létai út ~, Li-
bucos~, Lucernás~,
Lunka~, Lyukas-halom~
~, Madaras-tó~, Major~
~, Majos~, Malom~,
Márvány~, Második-
Nagyobb~, Medes~,
Mese-kúti~, Mesgyei~,
Mesztecsinye~, Mind-
szenti~, Mír-domb~,
Mláku~, Mocsár~, Mo-
gyorós~, Mohos~, Mó-
ka~, Motoláz~, Musli-
cás~, Mustói~, Nádas~
~, Nagy-András~,
Nagy-Bokor~, Nagy~,
Nagy-Király~, Nagy-
Kornyó~, Nagy-mező~,
Nagy-nyomási~, Nagy-
Rózsa~, Nagy-széki~,
Nagy-szigeti~, Nagy-
Tárnok~, Nagy-telek~,
Nyíres~, Nyírfás~,
Nyomás~, Ócska-gát~,
Oláh Mihály~, Orbán-
kút~, Ormos~, Ország-
út~, Ökör-háti~, Ör-
dög árka ~, Ördög ár-
kán túli ~, Ördög-árkon

kívüli alsó ~, Ördög-ár-
kon kívüli felső ~, Ör-
dög-árok~, Palló~,
Pál-völgyi~, Pályi-ha-
tár~, Pap~, Pap-rét~,
Pap-réti~, Pap tava ~,
Parlag~, Parlagi~,
Pasztakris~, Pásztor~,
Pércsi~, Pércsi-határ~
~, Peres~, Péterszegi út~
~, Petres~, Petri-kúti~,
Posta-kóti~, Préce~,
Puskás~, Pusztá~,
Rác~, Ragúti~, Rápit-
ra~, Raszte~, Régényi~
~, Rét~, Réti~, Ritók-
határ~, Ritu~, Róka-
lyuk~, Rövid~,
Rütyengi~, Sárándi-
határ-belső~, Sárándi-
határ-külső~, Sárfü~,
Sárréti~, Sás-tó~, Se-
lindi utca ~, Sima-hal-
mi~, Sinai~, Siskas~,
Sómi~, Somlyói~, So-
mos~, Sós-lapos~, Sós-
tó~, Sós út ~, Sós-víz~,
Sovány~, Söre-zugi~,
Styubej~, Sugó-kúti~,
Sűrű tisztája ~, Szabó
halma ~, Szabó-rét~,
Szarka halma ~, Sze-
gény-szer~, Székes-tó~,
Szentjános~, Sziget~,
Szigeti~, Szilas-első~,
Szilas-második~, Szil-
fás~, Szoboszlói út ~,
Szomjú-hát~, Szováti
úti ~, Szőke-part~, Sző-
ke-rét~, Szőlőbokor~,
Szőlő~, Szuszági~, Tal-
léros~, Talmácsi~,
Tamási~, Tarcsai-
domb~, Tasádi~, Té-
g-lavető~, Tekeres halma

- ~, *Tekeres-közép*~, *Telkes*~, *Temető-alj*~, *Temető*~, *Templom*~, *Tivadar*~, *Tornyos-kerületi*~, *Tó-sziget*~, *Tölgyfa*~, *Törkömerő*~, *Török*~, *Tövisbokor*~, *Tresztie*~, *Triás*~, *Tupor*~, *Új-kert*~, *Urasági*~, *Ürgés*~, *Vajas*~, *Vajda*~, *Ványi-kosár*~, *Vár*~, *Varjas*~, *Város*~, *Város rétje*~, *Vásárfája*~, *Vastagfa*~, *Vén-kert*~, *Veres*~, *Vermes*~, *Vernyike*~, *Vértesi út*~, *Víz-völgy*~, *Zabok*~, *Zsákai*~, *Zsáros*~
dűlője L. *Belső*~, *Nemesek*~
Ebéd-halom 185
Ebédleső 76, 179
Ebes 144
Ebes-kert utca 243
Ecetes-gerinc 270
Ecsed 448
Egeres 75
Egeresi-sziget 294
Égés 409, 503
Égető-domb 307
Égett-erdő 409
Égett-telek 144
Egres 111, 206
Egybokor-hegy 144
Egyed 159, 160, 161, 162
Egyedi-erdő 162
Egyedi-malom L. *Úri*~
Egyedpuszta 162
Egyed utca 161
egyház L. *Fel*~, *Kerek*~
egyháza L. *Fel*~, *György*~, *Kerek*~, *Pap*~, *Sziget*~
Egyház utca 158
Egyház-sziget 97, 552
Egynehányfa 542
Éhező 185, 477
Eklézsia 77, 196
Eklézsia-halom 144
Eklézsia-sziget 140
eleje L. *Héder*~, *Kocsordos*~, *Székényes*~, *Zó-dony*~
Élend 178
Elep 142, 143, 144, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 152
Élesd 176, 194, 351, 435, 436, 437, 438, 522, 530
Élesdi járás 135, 177, 257, 310
Élesdi szakasz 53, 136, 137, 170, 173, 194, 214, 216, 258, 273, 275, 311, 319, 318, 343, 351, 364, 413, 419, 421, 433, 466, 494, 528, 540
Éles temploma 256
Elő-ér 89
első L. *Szilas*~*dűlő*
Első-Nagyobb-dűlő 65
Első-völgy 141
Emberölés 256
Epres-kert 72, 382
Epres-kert L. *Csődörös*~
ÉR 61, 129, 139, 159, 184, 186, 189, 202, 287, 294, 295, 303, 414, 447
ér L. *Bagoly*~, *Bajuszozó*~, *Barakonyi*~, *Békás*~, *Bodajcs*~, *Bolhás*~, *Búza*~*köze*, *Büdös*~, *Cigány*~, *Csík*~, *Csikos*~, *Csonka*~, *Csonka*~*zug*, *Dabó*~, *Dikics*~, *Dinnyés*~, *Dögös*~*megi*, *Dusnak*~, *Elő*~, *Eszteró*~, *Fekete*~, *Fekete*~*lapos*, *Felső*~, *Fenyés*~, *Fe-*
nyes~*hát*, *Füzes*~, *Gál-sziget*~, *Görbe*~, *Gyalog*~, *György*~, *Hamvas*~, *Hangás*~, *Hangyás*~, *Határ*~, *Hid*~*köz*, *Holt*~, *Hómosó*~, *Horgas*~, *Inacs*~, *Kereszt*~, *Keserű*~, *Kis-gát*~, *Kórós*~, *Köles*~, *Körtvélyes*~, *Kösü*~, *Kurta*~*hát*, *Mácsó*~, *Madaraszeg*~, *Mérges*~, *Nagy-Bárát*~, *Nagy*~, *Nagy*~*hát*, *Nagy*~*tő*, *Ölyvös*~, *Pap*~, *Pap*~*hát*, *Sáros*~, *Sáros*~*zug*, *Sebes*~, *Sebes*~*hát*, *Szil*~, *Szil*~*utca*, *Tajta*~, *Tekeres*~, *Tigis*~, *Tikics*~, *Vékony*~*hát*, *Veszszős*~, *Virágos*~
Éradony 189
erdeje L. *Palló*~, *Pap*~, *Tótok*~, *Vánkuj*~
Erdély 73, 75, 92, 108, 160, 226, 270, 272, 279, 293, 349, 376, 416, 418, 447, 448, 533, 556
Erdélyhon 75, 123, 173, 219, 323, 346
Erdélyország 176, 184, 325, 349, 364, 419, 430, 436, 439, 452, 463, 487
Érdiőszeg 159
Erdő 479
erdő L. *Alsó*~, *Berekbőszörményi*~, *Berek*~, *Bőszörményi*~, *Csonkás*~, *Csontaházi*~, *Dombravicai*~, *Égett*~, *Egyedi*~, *Eszi*~, *Észi*~*alja*, *Falka*~, *Fekete*~, *Felső*~, *Fót*~, *Fűzfa*~,

- Galalói~*, *Gát~*, *Hirs~*, *Izélycsági~*, *Kamrai~*, *Karaszói~*, *Kerek~*, *Keresztszegi~*, *Király~*, *Kis~*, *Kis~hát*, *Kis~kút laposa*, *Kis-Kerek~*, *Konc~*, *Kőrises~*, *Köz~*, *Községi~*, *Külső~*, *Máka~*, *Nagy~*, *Nagy-Kerek~*, *Nagymarusi~*, *Nyír~*, *Óriás~*, *Ősz~*, *Pap~*, *Pojánai~*, *Sark~*, *Somos~*, *Sötét~*, *Sült~ tisztája*, *Szent-jános*, *Sziget~*, *Szil~*, *Uradalmi~*, *Város~*, *Vásáros~*, *Vén~*, *Zsákai~*
- Erdő-alj 361
Erdő-dűlő 213, 297, 421
Erdő-halom 256
Erdőhát L. Cs. ~ *laposa*
erdők L. *Sonkolyosi-püspök*~
Erdő-kert 303
Erdő-rét 256
Erdőség-dűlő 238
erdőségek L. *Kamarális~*
Erdőségi-dűlő 238
Erdő-sor 270
Erdő-sziget 282
Erdő-zug 133, 134
Ér-dűlő 414
ere L. *Barátok ~*, *Mészár-sziget ~*, *Pap ~*, *Szent Mihály ~*, *Szent Péter ~*, *Szerfűz ~*, *Zsugyó Vasza-li ~*
- Eresztő-fok 542
Eresztvény 270, 427, 431
Ér-folyam 188, 190, 289, 303
Ér-folyó 160, 260, 302
Ér-hát-dűlő 139
éri L. *Pac~folyás*
- Érkeserű 189, **282**
Ér-köz 380
Érmellék 159
Érmelléki járás 49, 61, 129, 181, 184, 186, 188, 202, 240, 260, 269, 282, 287, 289, 301, 354, 384, 390, 436, 504, 505, 542, 544
Érmellék járás 159, 186
Érmihályfalva **181**, 190
Ernyő-rét 65
Ernyő-rét-dűlő 65
Erős-lyuk-hegy 144
Erős-lyuk-rét 144
Erpál 96
Érsekpályi 371
Érselind 50, **184**
Érsemjén 182, 184, **186**, 190
Értarcsa **188**
Ér vize 384
Esi-telek 305
Esküllő **173**, 176, 178, 214, 273, 275, 433, 467, 522, 540, 541
Esküllő-patak 275
Espánta 249
Észak-Bihar megye 49, 109, 367
Észak-oldal 206
Észak-Rózsás 244
Észi 305
Eszi-erdő 305
Észi-erdő alja 305
Észi-gabonás 305
Esztár 95, **174**, 249, 295, 532
Eszteró 72
Eszteró-ér 71, 532
Eszteró-hát 71
Eszteró megi 531
Eszteró 202
Esztró 532
Etellaka 144
- Évaakla 250, 387
Évaaklaipusztá 250
Éva halma 387
Éva sárja 387
Fábián-kert 476
Faca 80
Faca áleuluj 218, 219
Faca Árszuri 346
Faca Dimbuluj 251
Faca Drumuluj 105
Faca funtunyi 56
Faca Goronyiloru 251
Faca Gureculuj 489
Faca Gyevi 251
Faca Kerpenyétuluj 391
Faca Krisuluj 452
Faca Makoluj 296
Faca mare 489
Fácános 210, 461
Fácános-kert 536
Faca plajuluj 219
Faca ponoruluj 300
Faca Puculuj 251
Faca Rosa 489
Faca runkuluj 346
Faca Valanyilor 130
Fagulec 251
Fágu Petri 293
Faggyas 294
Faggyas-rét 256
fája L. *Apa~*, *Bota ~*, *Farkas ~*
Falka-erdő 367
falu L. *Belső~*, *Berettyó-új~*, *Oláh~*, *Öt~*, *Öt-határ*, *Pusztá~*, *Nagy~*, *Tíz~*, *Tót~*
Falu-dűlő 170, 171, 173, 216, 275, 320, 343, 366, 421, 438, 528, 540, 541
Falu hely-dűlő 202
Falu kaszálója 141
Falu ritkása 247
falusi L. *Kis~pusztá*, *Tíz-határ*

- Falu-sziget 209, 305
 Falu talaja 504
 Faluvég-halom 145
falva L. *Boldog*~, *Cigány*~,
Cúsz~, *Érmihály*~, *Jan-*
ka~, *János*~, *Krajnik*~,
Mihály~, *Nyéger*~,
Olasz~, *Szász*~, *Tatár*~
falvai L. *Kozma*-puszta
falvi L. *Kozma*-puszta
 Fancsika 143, 145, 145,
 148, 150
Fancsika L. *Dél*~
 Fancsikai-telek 145
 Fantonyeli 452
 Faragó-zug 88
 Fáretu 54
fark L. *Régenyi*~
 Farkasászka 408
 Farkas Bórek nagy tanyája
 141
 Farkasd 360
 Farkas-domb 60, 62, 358,
 556
 Farkas fája 409
 Farkas-gát 145
 Farkas-lyuk-hát 294
 Farkasordító 367
 Farkasos 125
 Farkasos-irtás 527
 Farkaspatak 204, 254,
191, 286, 417
 Farkaspataka 172, 259
 Farkas-rét 306
 Farkas-sziget 289
 Farkas út 499
 Farkas út derék 499
 Farkasverem 184
 Farkasvermi-Balázs-gát 184
 Farkas-zug 145, 210
 Farkatlan-nád 362
 Farnos 240, 241
 Fatia dealului 481
 Fazset 468, 555
 Fazset Dumbráva 466, 467
 Fazsetyele 118
 Fécile 485
 Fecske-fok 145
 Fegyverneki-völgy 145
Fehér megye L. *Alsó* ~
 Fehérnád-tő-fok 145
 Fehér-tó 282
Fehérvár L. *Székes*~
 Fehér Vaszali lapos 414
 Fejér-föld 179
 Fejér-föld-sziget 62
 Fejér megye 452
 Fejértó 256
 Fejér-tó 551
 Fejes-sziget 140
 Fekete-ér 409
 Fekete-erdő 436
 Fekete-ér-lapos 294
 Fekete-föld 305
 Feketegyörös 272
 Fekete-Körös 52, 67, 69,
 78, 83, 84, 113, 123,
 192, 193, 252, 263, 317,
 323, 324, 325, 328, 339,
 408, 440, 450, 452, 463,
 480, 486, 488, 547, 550
 Fekete-rét 145, 306, 367,
 381
 Fekete-rét-oldal 381
 Fekete-szék 157
 Fekete-tó-alj 245
 Feketetót 272
 Fekete-völgy 145
 Fel 140
fél L. *Dió*~
 Felegyház **202**, 227, 409,
 542
 Felegyháza 202, 261, 305,
 543, 544
 Fel-halom 145
 Fél-halom 531
 Félixfürdő 277
 Fel-kert 238
felső L. *Hajó úti* ~, *Ördög-*
árkon kívüli ~ *dűlő*
 Felső-Carina 103
 Felső-dél-oldal 527
 Felső-dűlő 495
 Felső-ér 282
 Felső-erdő 543
 Felső-forduló 412, 413
 Felső-hegy 194
 Felső-kert 461
 Felsőkimpány 52, **192**,
 193, 252, 463, 480
 Felsőkristyor 325
 Felsőlugos 53, 178, 176,
194, 318, 435, 436
 Felső-Lunka 292
 Felső-Magyarország 435
 Felső-mező 178
 Felső-Németország 316
 Felső-palánt 461
 Felsőpoény 54, 77, 117,
 122, **195**
 Felső-rét 420, 504
 Felső-Sárrét 138, 362
 Felsőszállás 475, 476
 Felső-sziget 551
 Felsőszokol 491
 Felsőtopa 55, 163, **196**,
 128, 308, 404
 Felső utca 303, 304
 Felsővalenyagra **197**, 293,
 346
 Felsőverzár 198, 339
 Felszeg utca 241, 242
 Feltyér 207
 Feltyeriu 291
 Fenék 140
fenék L. *Bajnok*~, *Csipő*-
 ~, *Forrás*~, *Gyékényes*-
 ~, *Határ*~, *Hodály*~,
Hosszú~, *Kincses*~,
Ludas~, *Matyó*~, *Me-*
ző~, *Szász*~, *Tartó*~,
Tökös~
 Fenék-hát 141
 Fenék-tó 294
 Feneres 54, **199**

- Fenes 233, 263
Fenyér L. *Bél*~
 Fenyés-ér 380
 Fenyés-ér-hát 380
 Fényes-tó 145, 307
 Ferdinanti 463
 Ferekár 489
 Ferenc deák-kisebb-dűlő 65
 Ferenc deák-nagyobb-dűlő 65
 Ferice 77, 118, 122, 195, **200**
 Fertő 145
fertő L. *Asszony*~, *Disznó*~
 ~, *Füzes*~, *Nagy-szige-*
ti~, *Pap*~, *Tépei*~
 Fervu Magura 444
 Fetrele 293
 Fezsetyele 510
 Fiatalos 430, 478
 Figés-láp 532
 Filip 453
 Filip-völgy 453
 Finace 280
 Finacele Kotesztyilor 54
 Finacele Mihutrestyilor 54
 Fingó 79
 Fingó-völgy 527
 Fintina 195
 Fintina Csori 273
 Fintina drág 434
 Fintina Kozonunuluj 195
 Fintina la pagyisu 195
 Fintina luj Zepogyia 444
 Fintina Remecilor 273
 Fiszueszk 74
 Fláka 316
 Fletán 103
 Floare 121
 Florile 443
 Fodor-telek 94, 145
fogás L. *Új*~
 Fogas-hegy 420
 Fog-gát 373
 Foglár 179
 Fogyáská 497
fok L. *Beke*~, *Boros*~,
Csonta~, *Eresztő*~,
Fecske~, *Fehérnád-tő*-
 ~, *Fövényes*~, *Két*~
közi, *Közép*~, *Malom*~,
Nagy~, *Ördög árki* ~,
Pente~, *Sebes*~, *Szál-*
ka~, *Tompa*~
foka L. *Buckó* ~, *Marci* ~
folyam L. *Ér*~
 Folyás 107, 184, 270
folyás L. *Butyka*~, *Csu-*
kás~, *Disznó-kút*~,
Galambos~, *Gencsi*~,
Gyilkos~, *Hosszú-víz*~,
Kondoros~, *Kőrises*~,
Köselő~, *Malom-gát*~,
Medvés~, *Pac-éri*~,
Peselő~, *Rét*~, *Szatai*-
 ~, *Szerencsi*~, *Víz-*
völgy~, *Zúgó*~
folyása L. *Bodó* ~, *Csonka-*
fűz ~, *Husztine* ~, *Jeges-*
kút ~, *Mágó* ~, *Márkus* ~
 Folyás-dűlő 270, 371
 Folyó 256
folyó L. *Ér*~, *Herep*~,
Hortobágy~, *Kadarc-*
 ~, *Kutas*~, *Macsi*~,
Morotva~, *Ölyvös*~,
Sebes~, *Sólyomkői*~
folyóvíz L. *Sebesi*~
 Fonáca 52, 192, **193**, 252,
 463, 480
 Fontana Buzsaroluj 251
 Fontana la gitás 165
 Fontana luj Bugyi 251
 Fontana Bojlör 224
 Fontana recse 494
 Fontana Tomaj 434
 Fontana Zlameny 273
 Fonúr 104
forduló L. *Botos*~, *Cson-*
kási~, *Felső*~, *Hegyhát-*
- ~, *Kettős*~, *Nagy-mezei-*
 ~, *Pál-tó*~, *Tekeres*~
fordulója L. *Pente* ~
forgás L. *Belső*~
 Forrás 101, 127
forrás L. *Bóli*~, *Csoraj*~
 Forrás-csere 145
 Forrás-domb 282
 Forrás-fenék 145
 Forrás-hegy 256
 Forrás-kút 145
 Forrás-telek 145
 Forró 79, 168
 Forró-fű 190
 Forrószeg 191, **204**, 259,
 417, 454
 Fót-erdő 245
fő L. *Tasád*~
föld L. *Bika*~, *Fejér*~,
Fejér~*sziget*, *Fekete*~,
Hideg~, *Hosszú*~, *Incs-*
kás~, *Irtás*~, *Kender*~
dűlő, *Lencse*~, *Megyeri-*
 ~, *Nagy*~, *Szarka*~,
Tábla~, *Templom*~,
Gále~*szik*
földek L. *Hosszú*~*laposa*,
Kender~, *Régi-kender*~
 Földes 93, 95, 96, 155,
 158, 364
földes L. *Kis-mély*~*-*
halom, *Mély*~*-halom*
 Földesi-zug 132
 Föld-gát 256
földje L. *Isten* ~
 Föld-láp 532
 Földvár 97, 106, 145, 256,
 415
földvár L. *Bocskai* ~
 Földvár-dűlő 106, 202,
 397
 Földvár-halom 145
 Földvári-domb 477
 Földvári-oldal 475, 476
 Földvár-zug 213

- Fő utca 463
 Fövényes 371
 Fövényes-fok 409
 Francask 279
 Frapcina 463
 Frapcinel 463
 Frápszen 438
 Frapszin 121
 Friggy-kert 247
 Fripenyi 122
 Fruntora 273
 Fugyi **205, 206**
 Fugyivásárhely **206, 207, 208**
 Fundator 400
 Fundetura 55
 Funtina Boursuluj 115
 Funtina corbuluj 137
 Funtina corbuluj 318
 Funtina de drec 119
 Funtina de la ram 53
 Funtina Fáguluj 509
 Funtina galbina 192
 Funtina hulpánuluj 215
 Funtina Keterászk 194
 Funtina Kuracituri 509
 Funtina Lupuluj 492
 Funtina Pópi 400
 Funtina recse 119, 495
 Funtina Szurtyi 215
 Funtina tyoruluj 53
 Funtinele 278
 Funtine Pulestyilor 489
 Funtinú torkuju 122
 Funtinyel 489
 Funtinyele 119
 Funtinyele 115
 Fura 367
furár L. Bogdán-~-hegy
 Furcsitade 195
 Furkó-dűlő 182
 Furta 71, **209, 362**
 Fuska 168, 556
 Fútak 71
 Fútak-halom 72
 Fútaki-kaszáló 72
 Futó-sziget 256
 Futottak útja 145, 367
 Futrás 221
fű L. Forró-~
 Fű-bánya 395
 Füle halma 145
 Füle-kút 477
 Füle-tó 431
 Füles-halom 256
fürdő L. Félix-~, Hájói ~, Püspök-~
 Fürjes-dűlő 65
 Fürmadaras 500
 Fűves-kert 543
fűz L. Kerek-~, Veres-~
 Füzeg 263
 Füzék-dűlő 182
 Fűzes 382, 431
fűzes L. Csonka-~, Nagy-~
fűzese L. Bán ~, Dávid ~
 Fűzes-ér 213, 249
 Fűzes-fertő 145
 Fűzesgyarmat 71, 140, 141, 209, 395, 500
 Fűzfa csőszház 145
 Fűzfa-erdő 89
 Fűzfás 210, 302, 316
 Fűzfás-kert 213
 Fűzfás-sziget 358
 Fűz-gát 305
 Gabonás 305
gabonás L. Ész-~
 Gáborászka 80
 Gáborján 92, 93, **213, 249, 552**
 Gáboron 318
 Gábor-sziget 414
 Gábris-rét 414
 Gacsa-kert 98
 Gál 145
 Galaló 58, 59, 103, 518
 Galalói-erdő 58
 Galalói-hegy 327
 Galambos-folyás 145
 Gálbán 444
 Galbina 443
 Galbina-patak 443
 Gálbina vize 443
 Gále-föld-szik 414
 Galinyászka 164
 Gál-lápi-dűlő 558
 Gáll György laposa 306
 Gáll laposa 306
 Gálosháza 171, **214, 215, 319, 320, 494, 495**
 Gálospetri 190
 Gál-réti-dűlő 469
 Gál-sziget-ér 414
 Gánás 261, 282
 Ganyászka 193
 Gáp 506
 Gáp kereszti 506
 Garány 444
 Gárdony 241, 256
 Gar-oldal-dűlő 238
 Garos-láp 532
 Gát 207
gát L. Baksa-~-dűlő, Balázs-~, Béné-~, Cifrás-~, Cine-~, Csik-~-dűlő, Csorcsán-~, Döcögős-~, Farkas-~, Farkasvermi-Balázs-~, Fog-~, Föld-~, Fűz-~, Görbe-~, Gyarmati-~, Gyilkos-~, Hosszú-~, Kis-~-ér, Köntös-~, Malom-~, Malom-~-folyás, Német-~, Ócska-~-dűlő, Rác-~, Simoni-~, Száraz-~, Szik-~, Talyigás-~
 Gatály 498
Gatály L. Kis-~, Nagy-~
 Gatályipusztá 498
 Gatály-telek 498
 Gát-dűlő 73, 521
 Gát-erdő 430
 Gát halma 521
 Gát-hegyi 187

Gáti-dűlő 106	Gleméu 219	Görcsös-láp 532
<i>gátja</i> L. <i>Béné ~ oldal</i>	Gligátó-dűlő 207	Görcsös út laposa 270
Gát laposa 236	Glime 525	Göz-hát 91, 371
Gát-oldal 250	Glimei 194, 216	Gráma 320
Gát-szeg 532, 551	Glimei cu rie 429	Grapa burdi 273
Gát tisztája 141	Glimeje 405, 485	Grapa Nyámculuj 73
Gátu becsuluj 73	Glimeje Long 433	Grapa Varaticuluj 118
Gát-zug 132	Glimeji trép 433	Gráuréid 538
Gatyszár 261	Godojuluj 214	Grihegya Poknina 478
<i>gaz</i> L. <i>Bújer~</i> , <i>Gombás~</i> ,	Godolya-hát 145	Grimis 166
<i>Gömöri~</i> , <i>Gönyei~</i> ,	Goila 280	Grindasiu 339
<i>Püski~</i> , <i>Vékony~</i> , <i>Vér-</i>	Goilányeszku 169	Grindu 507
<i>tesi~</i>	Gombás-gaz 365	Grinduri 172
<i>gaza</i> L. <i>Hajnal ~</i>	Gonosz-dűlő 187	Grohot 472
Gaz-dűlő 396, 397	Goron 425	Grohotu Fontinyele 443
Gázsászka 492	Goronás 52	Grohozele 54
Gázsi János része 383	Gorsás 266	Gropa calda 53
<i>Gdańsk</i> L. <i>Dáncing</i>	Gorza-mező 527	Gropa Cu nyau 433
Gebés 158	Göboly-zug 90	Gropile Sululej 273
Geci 499	<i>gödör</i> L. <i>Botos~</i> , <i>Határ~</i> ,	Gropile Tomeszku 339
Gecője 79	<i>Kása~</i> , <i>Pénz~</i> , <i>Sár~</i> ,	Grós 217, 528
Gégény 216, 343, 412, 421	<i>Szik~</i>	Grósi-patak 355
Gelesení 214	<i>gödre</i> L. <i>Bán ~</i> , <i>Bogdán ~</i> ,	Grozasci 325
Geleseny 214, 215	<i>Kotyesz ~</i>	Gruce 85, 292, 418, 510,
Gémes 185, 358, 382	<i>gödrök</i> L. <i>Pénzes~</i> , <i>Pi-</i>	518
Gémeskúti-dűlő 181	<i>pa~</i>	Gruecu Cu Kale 509
Gencsi-folyás 145	Gögös-dűlő 354	Gruj 192
Gérba 232	Gömöri-gaz 145	Gruja 452
Gerendás 360	Gömöri-lapos 145	Gruja vetri sipotu 452
<i>gerinc</i> L. <i>Ecetes~</i>	Gömörő 145	Grujecu 172
<i>gerindje</i> L. <i>Határfa ~</i> ,	Gömörői-rét 145	Grujésu 119
<i>Sajtos ~</i>	Gönczy-sziget 397	Grujlung 118, 154, 255,
Gerleszku 128	<i>Göngyör</i> L. <i>Nagy-Göngyör</i>	259, 458
Germánu 487	Göngyör-dűlő 89	Gruj lunga 346
Gesztenye-dűlő 270	Gönyei-gaz 146	Gruj lungon 452
Geszteréd 145	Görbe 50	Gruj Petri Dimbu obersi
Geszterédpuszta 477	Görbe-dűlő 66	326
Gilányi csapszék 145	Görbe-ér 146	Gruj szulic 438
Gimojicsa 103	Görbe-gát 141	Gruju 54, 56, 405
Gimojicsai 103	Görbe-halom 146	Gruju Káluluj 118
Girba 391	Görbe-láp 213	Gruju Krecsunuluj 119
Girinci-zug 202	Görbe-rét 146, 430	Gruju Pujuluj 195
Glávoju 119	Görbe-rét-dűlő 182	Gruj Urszuluj 119, 194
Glemej 223, 284	Görbe telke 375	Gruuez 110
Glemej Seszu 197	Görcsös 98	Guba-hegy 146

Gucászka 408	Gyalu baroki 215	Gyalu Kopasz 254
Gúdrászka 54	Gyalu Bényi 485	Gyalu korb 54
Guga jaduluj 285	Gyalu beszerecsi 417	Gyalu krec 546
Gugyori 146	Gyalu beszericse 293	Gyalu Krucsilor 130
Gugyori csapszék 410	Gyalu Beszericsi 79, 110,	Gyalu Lazuluj 104, 327
Gugyori-lapos 410	130, 257, 327, 418, 482,	Gyalu liszuluj 197
Gulácsi-lapos 50	483, 518,	Gyalu luj Bogyeu 393
Gulyaállás 382	Gyalu betyestyilor 196	Gyaluluj Pataki 522
Gúnár-hegy 384	Gyalu Bili 172	Gyalu lung 463, 546
Gura luj Vaie Lazurile 339	Gyalu Bisztri 318	Gyalu lupuluj 137, 194
Gura Luppoj 218	Gyalu bligyí 280	Gyalu mare 74, 108, 130,
Gura Lupuluj 219	Gyalu boldori 204	326, 405, 451, 485
Gurány 77, 115, 122, 218 ,	Gyalu Bongyie 489	Gyalu markucestyilor 196
218, 219 , 443	Gyalu Bugyestyilor 526	Gyalu Medriki 78
Gura Voi 74, 164	Gyalu buhestyilor 323	Gyalu Mihócseszk 538
Gurec 321	Gyalu bulcestyilor 81	Gyalu mislok 257
Gureci Homkársluj 538	Gyalu bunyeszku 356	Gyalu Mizesuluj 366
Gurecu 105	Gyalu Csernyestyilor 518	Gyalu mnyánculuj 286
Gurecu csel lung si csel	Gyalu cseteci 483	Gyalu mocilor 59
kurt 489	Gyalu csoki 195	Gyalu Mocsuluj 105
Gurecu Káluluj 232	Gyalu Csoronuluj 122	Gyalu Momi 317
Gurecu lúng 232	Gyalu de mislok 258	Gyalun 293
Gurgojetu 339	Gyalu denucistyilor 59	Gyalu Novánkuluj 110
Gurgujáta 433	Gyalu de szusz 128	Gyalu Nucsilor 130
Gururórele 507	Gyalu din Szusz 482	Gyalu Nyeveszt 85
Gúszár 551	Gyalu din Zsosz 482	Gyalu onucoj 318
Gúszári-telek 551	Gyalu Dreguceszk 451	Gyalu orbuluj 511
Gút 142, 143, 144, 145,	Gyalu Dugyilor 110	Gyalu Pataky 523
146, 147, 148, 148, 149,	Gyalu dumbravi 204	Gyalu pínyilor 232
150, 151, 152, 474, 476	Gyalu Fáurestyilor 196	Gyalu Pisti 121
<i>Gút L. Kis~, Nagy~, Sa-</i>	Gyalu fetyingyenilor 318	Gyalu Plesuluj 137
<i>vós~</i>	Gyalu flori 110	Gyalu Pleszi 169
Gzázsgyuri 300	Gyalu florúluj 128	Gyalu Pogor 318
<i>gyakor L. Sziki~</i>	Gyalu Glimej 391	Gyalu Popi 130, 322
Gyál 117	Gyalu Gool 489	Gyalu prunyiilor 85
Gyála Lunka 452	Gyalu Hegedi 485	Gyaluri 416
Gyalány 220 , 408, 441	Gyalu Heregyestyilor 254	Gyalu Rossentyilor 526
Gyalári 424	Gyalu Hirinkuluj 278	Gyalu Sebiszluluj 219
Gyalog-ér 373	Gyaluj Fogis 200	Gyalu Setyestyilor 526
Gyalogszeres-Kornyó-dűlő	Gyalu kajestiloru 204	Gyalu skurt 546
65	Gyalu Kapaszoj 137	Gyalu Sováruluj 391
Gyalu 108, 115, 204, 453,	Gyalu kászilor 483	Gyalu Suri 254
478, 479, 517, 555	Gyalu Ketyestyilor 518	Gyalu szászuluj 356
Gyalu Árgyelánuluj 110	Gyalu Kocsuluj 472	Gyalu Szatuluj 105, 451
Gyalu Báei 356	Gyalu kohuluj 118	Gyalu Száviluj 451

Gyalu szek 118	Gyertyánfás 270	Hágó-dűlő 182
Gyalu Szocsilor 280	Gyertyános 256, 527	Hagymág 507
Gyalu Szolomestyilor 254	Gyeruristye 507	Hagymás 102, 225
Gyalu Teuluj 444	Gyerzime-liget 478	Hagymási-patak 518
Gyalu Tiszeluru 251	Gyesime 56	Hagymás-kert dombja 382
Gyalu Todocsestyilor 293	Gyaluluj Pataky 523	Hagymás-kert laposa 382
Gyalu Trincsestyilor 296	Gyaluluj Tyiuse 438	Haieu 229
Gyalu Turkuluj 317	Gyigyiseny 231, 324, 452	<i>hajdú</i> L. <i>Bagosi</i> -(~)-zug
Gyalu turkusestyilor 418	Gyigyisenyvoény 223	Hajdúbagos 64, 142, 155, 226
Gyalu Tyonkuluj 110	Gyigyisoru 326	Hajdúböszörmény 148
Gyalu vacsi 483	Gyihorestyú 167	Hajdú kerület 266, 477
Gyalu vakaricá 318	Gyikanyest 516	Hajdú Perzse nyilasa 387
Gyalu velicsestyilor 220	Gyilkos 430	Hajdúszoboszló 64, 267
Gyalu vez szecsi 293	Gyilkos-folyás 145	Hajdúújfalú 92
Gyalu vezunyie se la Truk 318	Gyilkos-gát 427	Hajnal gaza 146
Gyalu viator 478	Gyilkos-hát 531	Hajnal-hegy 125
Gyalu viilor 251, 538	Gyilkos-rét 145	Hajnal utca 138
Gyalu Viji 555	Gyilkos-sziget 302, 358	Hájó 101, 229 , 471, 533
Gyalu visínyilor 104	Gyirdom 341	Hájó (dűlő) 107
Gyalu vladuly 104	Gyires 90, 224 , 316, 358, 556	Hajog-szeg 294
Gyalu Zsugestyilor 130	Gyogyaszka-Mare 370	Hájói fürdő 230, 471
Gyalu Zsuli 115	Gyohoju 444	Hájó úti alsó 206
Gyán 376	Gyolcs-kaszáló 202	Hájó úti felső 206
<i>Gyán</i> L. <i>Vizes</i> ~	Gyouse 308	<i>hajtó</i> L. <i>Hosszú</i> ~~~ <i>dűlő</i>
Gyanta 254, 347, 496, 555	Gyökeres 133, 134, 305	Haláp 142, 143, 144, 146, 146, 148, 149, 150, 152
Gyantafőző 145	Gyökmő 88	Halápi csapszék 146
Gyapáros 552	Gyömörő 145	<i>Halas</i> L. <i>Kis</i> ~, <i>Nagy</i> ~
Gyapjú 68, 221	Györgydeák-sziget 260	<i>hálás</i> L. <i>Csorda</i> ~
Gyapjú szakasz 313	Györgyegyháza 62	Halas-derék 133
Gyapoly 202	György-ér 62	Halasi 247
Gyapolyipusza 202, 261, 409, 428, 430	Györgyi-rét 364	Halas-lapos 146
Gyarmat 141	Györgyös 212	Halas-tó 124, 307, 322
<i>Gyarmat</i> L. <i>Füzes</i> ~	<i>Győrös</i> L. <i>Fekete</i> ~	<i>halastó</i> L. <i>Nagy</i> ~
Gyarmati-gát 140	Gyula 315	Halastoele 424, 508
Gyarmati-lapos 145	Gyúlutru 122	Halász-domb 270
Gyegye 216	Gyümölcsényes 436	Halász-laponyag 146
Gyegyes 325	Gyűrűs 409	Halász-sziget 449
Gyékenyes 154	Gyűrű-szeg 250	<i>halma</i> L. <i>Arcúpéter</i> ~, <i>Bak</i> ~
Gyékenyes-fenek 145	Gyűrűszegipusza 250	~~ <i>halom</i> , <i>Baksa</i> ~, <i>Ba</i> ~
Gyelnice 207	Hadi út 396	<i>lázs</i> ~, <i>Baránd</i> ~, <i>Basa</i> ~,
Gyémánttemetés 145	Hadközi piac 146	~, <i>Bodza</i> fató ~, <i>Borz</i> ~,
<i>Gyepes</i> L. <i>Magyar</i> ~, <i>Oláh</i> ~	<i>hágó</i> L. <i>Baranyi</i> ~, <i>Cser</i> ~	<i>Csata</i> ~, <i>Csete</i> ~, <i>Éva</i> ~,
Gyerán Gropoj 224	~~ <i>dűlő</i> , <i>Király</i> ~, <i>Kis</i> ~, <i>Veres</i> ~	<i>Füle</i> ~, <i>Gát</i> ~, <i>Henc</i> ~,

- Horhány ~, Kún Pál ~,
 Laponyag ~, Lénárt ~,
 Lénárt ~ dűlő, Monús ~,
 Nagy Sándor ~, Pál ~,
 Pap ~, Pecen Pál ~, Pé-
 ró ~, Pető ~, Püspök ~,
 Rébék ~, Szabó ~, Szabó
 ~ dűlő, Szarka ~, Szarka
 ~ dűlő, Tekeres ~, Teke-
 res ~ dűlő, Tisztás ~,
 Tornyos ~
 halmi L. Annók~~dűlő,
 Sima~~dűlő
 halmok L. Test~
 Halmosd 435, 436
 Halom 91
 halom L. Akasztó~,
 Akasztó~~dűlő, Bába~,
 Bak-halma~, Botos~,
 Citra~, Csata~, Csécs-
 ~, Csipő~, Csontos~,
 Csórés~, Csősz~, Der-
 zsi~, Duna~, Dusnak-
 ~, Ebéd~, Eklézsia~,
 Erdő~, Faluvég~, Fel-
 ~, Fél~, Földvár~, Fú-
 tak~, Füles~, Görbe~,
 Hármass~, Hegyes~,
 Hegyes~~dűlő, Kakas-
 ~, Kamarás~, Kápol-
 nás~, Kép~, Kerekes-
 ~, Kerek-tó~, Két~,
 Kétökrű~, Kettős~, Kí-
 gyós~, Kis~, Kis-Ken-
 derátó~, Kis-mély-föl-
 des~, Korhán~, Kor-
 nyó~, Koronás~, Kő~~
 domb, Köves~, Kunká-
 polna~, Laponyag~,
 Lénárt~, Less~, Lyu-
 kas~, Lyukas~~dűlő,
 Meggyes~, Mély-földes-
 ~, Nádas~, Nagy~,
 Nagy-Kenderátó~,
 Nagy-Sós-tó~, Nyarjas-
 ~, Nyársas~, Orbán~,
 Ökör-tó~, Ökör-úszta-
 tó~, Ór~, Pálkás~,
 Paloca~, Paloca-lyu-
 kas~, Palocsa~, Pap-
 ~, Parajos~, Pattogó~,
 Pente~, Perde~, Per-
 gelő~, Peselő~, Préce-
 ~, Püspök~, Róka~,
 Román~, Sámson~,
 Sáros~, Sas~, Sebes~,
 Strázsa~, Szabó~,
 Szálka~, Szarka~,
 Szeg~, Szerdek~, Szőke-
 ~, Test~, Tisztás~, Tor-
 nyos~, Török~, Urszuj-
 ~, Vajda~, Varjas~,
 Zöld~, Zsíros~, Zsom-
 bocos~
 Halom alja 75, 188
 Halom környéke 133, 134
 Halom-kút-dűlő 521
 Halom-rét 247
 Halom-szer-dűlő 138
 Halom utca 161
 Hamarka 103
 Hamaság 507
 Hamaszó-patak 485
 Hamvas 499
 Hamvas-ér 498
 Handa 223
 Handresty 79
 Hangás 531
 Hangás-ér 531
 Hangos 531
 Hangyás 71, 211, 360
 Hangyás-ér 360
 Hangyaszka 192
 Hanka 453
 Hanka Szekatura 346
 Hanku 54, 343, 550
 Harangmező 348
 Harangöntő-sziget 60
 Haraszt 504
 haraszt L. Kozma~
 Harasztu 507
 Harcsás 91
 Harkacsu 285, 328
 Harmadik-Nagyobb-dűlő
 65
 Hármass 210, 213, 504
 Hármass-halom 146
 Hármass-határ 360
 Hármass-határ-domb 68,
 266
 Hármass-határ-völgy 140
 Hármass-nagy-szék 65
 Hármass-patak 436
 Hármass-patak 435
 Három-ág 146
 Három-ágú-Ördöngös-
 sziget 427
 Három-kút 66
 Harpataki 418
 Harsány 376, 377, 378
 Harsány L. Kis~, Körös~,
 Nagy~
 harsányi L. Kis~kaszáló
 Hárs-kapu 206
 hát L. Berek~, Bika-völgy-
 ~, Bodzás~, Bogárho~,
 Bótvessző~, Büngös~,
 Csárda~, Cseresznyés-
 ~, Cser~, Dongó~, Ér-
 ~dűlő, Eszteró~, Far-
 kas-lyuk~, Fenék~, Fe-
 nyes-ér~, Godolya~,
 Gőz~, Gyilkos~,
 Hegy~forduló, Homok-
 ~, Kender~, Kis-erdő~,
 Kis-rét~, Kis-Tó~, Kol-
 dus~, Körtvélyes~,
 Kurta-ér~, Lencsés~,
 Malom-völgy~, Mélyút-
 ~, Mise~, Moka~,
 Mosdos~, Mosó~,
 Nagy-ér~, Nagy~,
 Nagy-völgy~, Orr~,
 Pap-ér~, Pergelő~
 völgye, Régényi~, Ru-

- zsa~, Sebes-ér~, Sovány~, Sovány~ lapo-
sa, Sötét-völgy~, Sut~, Szil~, Szomjú~, Szom-
jú~dűlő, Téglá~, Telek~, Tó~, Tűzok~, Varsán~, Vékony-ér~, Veres~, Vermes~
- Határ 231, 257, 258, 345, 381
- határ L. Bagosi~dűlő, Csonka~, Diószegi~dűlő, Hármas~, Hármas~domb, Hármas~völgy, Létai~dűlő, Ötfalu~, Pályi~dűlő, Pércsi~dűlő, Radványi~szik, Ritók~dűlő, Sárándi~belső-dűlő, Sárándi~külső-dűlő, Tízfalusi~
- Határ-dűlő 521
- Hatarel 463
- Határ-ér 175, 213
- Határfá gerindje 187
- Határ-fenek 146
- Határ-gödör 245
- Határ-hegy 270
- Határ-lapos 521
- Határ-sziget 141, 303
- Határ út dűlő 181
- Hatház 477
- Hatház sor 379
- Hát-hegy 146
- Hathold 428
- hát L. Cseresznyés~hegy, Hosszú~kert, Ke-
ver~dűlő, Kis-Tó~, Nagy-Tó~, Ökör~dűlő
- hátja L. Cserfák ~
- Hatrangyos 341
- Háturi 322
- Hatvan utcai kert 146
- havas L. Bihar~, Bihari~, Bohogyi~, Nagy~
- havasa L. Bihar ~
- Havasdombrova 79, 83, 113, 232, 254, 391, 484, 538
- havasok L. Berizes~, Budurászi~
- ház L. Cserepes~, Cson-
ta~, Vén~
- háza L. Anda~, Bodó~
puszta, Csona~, Cson-
ta~valány, Dancs~, Gá-
los~, Kerenye~, Kisan-
da~, Lúka ~, Lyokus ~, Mihály~, Nagyanda~, Rózsa~
- házi L. Csona~erdő, Csona~patak
- Héder eleje 141
- Hégasel 232
- Hegy 184, 185
- hegy L. Agárdi~, Agg~, Aklos~, Al~ alja, Által~
~, Bagi~, Bál~, Balú-
ton~, Bánk~, Barontó~
~, Belec~, Bihar~, Bi-
hari~, Bodon~, Bog-
dán-furár~, Boros~, Cigány~, Cipellis~, Ci-
pők~, Csáki~, Csalá-
nos~, Cseresznyés-háti~
~, Cser~, Csillag~, Csomorka~, Csonka~, Csorba~, Darabos~
dűlő, Disznós~, Doron-
gos~, Egybokor~, Erős-lyuk~, Felső~, Fogas~, Forrás~, Ga-
lalo~, Guba~, Gúnár~
~, Hajnal~, Határ~, Hát~, Hollós~, Hosz-
szú~, Játzó~, Józan~, Kállai~, Kanál~, Kán-
tor~, Kapitány~, Ká-
polna~, Kapus~, Kása~
~, Kenyérváró~, Ke-
- resztes~, Kertalja~, Kí-
gyós~, Kis-Cser~, Kis-
~, Kis-Rózsa~, Kis-Új-
~, Konc~, Konty~, Ko-
pasz~, Kopasz~alj, Kosár~, Kökényes~, Kő-ormány~, Krajcár~
~, Kurta~, Lány~, Lá-
ró~, Látó~, Lóhalál~, Lugosi~, Lyukas~, Mál~, Méhes~, Mo-
gyorós~, Musdaj~, Nagy-Cser~, Nagy~, Nagy-
kagyvai~, Nagy-
Rózsa~, Nagy-Új~, Nagyvárad~, Nyárfás~
~, Oloszó~, Ördög~, Öreg~, Őr~tető, Pá-
pai~, Pipó~, Pósalaki~
~, Puszta~, Ragát~, Réz~, Réz-tető~, Ró-
zsás~, Sas~, Sinai~
oldal, Siralom~, Soma~
~, Somos~, Szár~, Szentjános~, Szikla~, Szilas~, Szilvás~, Szóár~, Szőke~, Sző-
lős~, Telek~, Teljesfa~
~, Templom~, Tetves~, Tisza~, Tormás~, Tör-
rökmételő~, Új~, Ür-
ge~, Vad~, Vár~, Végső~, Világos~, Zá-
poly~
- Hegy alja 179
- Hegy alja dűlő 234
- hegycsúcs L. Bihar~
- hegye L. Bihar ~, Isten ~, Papok ~, Szent István ~, Szilvás ~, Templom ~
- hegyek L. Rész~, Réz~
- Hegyes 144, 213, 253, 473
- hegyes L. Kis~, Nagy~
- Hegyesel 437
- Hegyes-halom 146

- Hegyes-halom-dűlő 89
 Hegyesi-zug 141
 Hegyhát-forduló 189
hegyi L. Gát~
 Hegyközcsetár **125**
 Hegyközkovácsi 125, **234**
 Hegyközpályi **235**, 242,
 243, 246, 247
 Hegyköztpályi 235
 Hegyközújlak 235, **242**
 Hegyközsáldobágy **237**
 Hegyközszentimre 161,
240, 542, 544
hegyláncolat L. Réz~
 Hegy-vágás 256
 Héjjafészek 409
*hely L. Csárda~, Dinnye-
 ~ laposa, Kert~, Ma-
 lom~, Pót~, Vár~*
 Henc halma 506
 Hencida 213, **249**, 295,
 387, 552
 Henkeres 67, 78, **251**
 Hepeseszku 128
 Herceg 249
Herceg L. Kis~, Nagy~
 Herdello 164
 Herep-folyó 146
 Hergoc 387
 Hergyisut 77
Hérnek L. Kis~, Nagy~
 Hérnek-kert 98
 Herpály 92, 95, **96**
 Herpályipusztá 93, 94
 Hertyityen 119
 Herzest 52, 56, 192, 193,
 197, **252**, 463, 480
 Hesaje 110
 Hét-szeg 282
 Heves megye 315, 316
*híd L. Pelbárt~, Razabelli-
 ~, Székely~*
hida L. Pelbárt~
 Hidas 239
 Hidastelek 254
 Hideg-föld 178
 Hideg-kút 405, 485, 494
 Hideg-kúti 206
 Hideg-örvény 76
 Hideg-patak 310
 Híd-ér-köz 211
 Hidiselu Nánd 404
*hídja L. Ciberés~, Cseke ~
 dűlő, Palatinus ~*
 Híd-köz 448
 Hídközipusztá 95
 Higyiágyasza 555
 Himlős 352
 Himlős-dűlő 352, 353
 Hirna 391
 Hirs-dűlő 207
 Hirs-erdő 207
 Hirtopa 232
 Hirtope Gali 434
 Hirtopile Hendri 433
 Hirtopile la gros 273
 Hirtopu Zsidouluj 274
 Hizsu recs 53
 Hizsu recse 194
 Hizsu ruzs 53
 Hizsu Vukuluj 53
 Hodály-fenék 146
 Hodis 204
 Hodisel **456**, 539
Hodisel L. Pusztá~
 Hodiselipusztá 418
 Hodiselu 286
 Hodiselu patakja 191, 204,
 417
 Hodobana 192
 Hodobeiún 346
 Hodos 206, 542, 544
Hodos L. Oláh~
 Hodos attya 428
 Hodos-kút 146
 Hodrín guza 118
 Hogyis **253**, 473
 Holde cu Brusi 78
 Holdgyi nyégrüi 434
 Hold-mező 303
 Holgyele 196
 Hollád patakja 546
 Hollod 191, **254**, 286,
 344, 417, 423, 508, 555
Hollod L. Kis~
 Hollodi vidéke 191, 204,
 286, 393, 417
 Hollod-víz 468
 Hollod vize 254, 508, 555
 Hollós 267
 Hollós-hegy 270
 Holtember-laponyag 146
 Holt-ér 90
 Holt-Kálló 175
 Holt-Kálló-dűlő 174
 Holt-Körös 89, 90, 379,
 382
 Holt-Körös-alj 250
 Holt-Tisza 149
 Holumbás 298, 400
 Homok alja 111
 Homok-dűlő 50
 Homok-hát 111, 361
 Homok-kert 146
 Homok-oldal-dűlő 181
 Homok-szeg 551
*Homok-tető L. Kis~,
 Nagy~*
 Homok-tető-dűlő 88
 Homoncselele 54
 Homorog 349
Homorog L. Magyar~
 Hómosó-ér 498
hon L. Erdély~, Magyar~
 Honku 200
 Honvéd sírja 146
 Honvéd-telkek 141
 Hóra-láp 532
 Hordós-kút 267
 Horesti 172
 Horgas 249, 267, 256,
 506, 521, 551
Horgas L. Külső~
 Horgas-ér 90, 267
 Horgas laposa 157

- Horhány halma 375
 Hornu 54
 Hornyica 59, 85
 Horoklán 404
 Horoszka 81
 Hortobágy 139, 143, 146, 150, 151, 152, 372
 Hortobágy-folyó 146
 Hortobágyi csapszék 146
 Hortus Pauli 256
 Horváth-kaszáló 270
 Horváth utca 161
hossza L. *Sár* ~
 Hosszal-kert 158
hosszú L. *Cseri* ~
 Hosszúaszó 507
 Hosszú-aszó 354
 Hosszú-dűlő 132, 133, 189, 287, 521
 Hosszú-fenek 146
 Hosszú-föld 146, 179
 Hosszú-földek laposa 282
 Hosszú-gát 360
 Hosszú-hajtó-dűlő 430
 Hosszú-háti-kert 158
 Hosszú-hegy 146
 Hosszú-kert 125
 Hosszúliget 154, **255**, 259, 368, 454, 458
 Hosszú-mál 406
 Hosszú-Mále 355, 406, 526
 Hosszú-Malé 59
 Hosszú-Ördöngös-sziget 427
 Hosszúpályi 97, **256**, 228
 Hosszúpályi út 152
 Hosszú-rét 294, 409
 Hosszú-szék 146
 Hosszú-sziget 91, 132, 140, 256, 282, 302, 461, 499, 551
 Hosszú-telek 146
 Hosszú-tó 477
 Hosszú utca 378
 Hosszú-víz 66
 Hosszú-víz-dűlő 65
 Hosszú-víz-folyás 146
 Hosszú-zug 448
 Hosszú-zug-dűlő 448
 Hotár 264
 Hotarászka 55
 Hrisztor 483
 Huble 416
 Hunyoros-rét 146
 Husszia 179, 437
 Husztine folyása 146
 Iecer 119
 Igásó 420
 Igrec-barlang 434
 Igric-barlang 433, 310
 Iklód 107
 Iklódi-lapos 157
 Iklódipusztá 400
 Ileaszka 308
 Ilenyászka 118
 Illestyi 520
 Imám-kő 83
 Imám patakja 83
 Imandi-lapos 157
 Inacs-ér 72
 Inánd 222
 Incincúje 122
 Incesd 259
 Incskás-föld 521
 Inhérleüszkő 122
 Inke-szék 158
 In külkülű 77
 Intra ápi 422
 Intreosel 497
 Intre páraú 523
 Intreszku 167
 Intre Ulica 345
 Irtás 101, 185, 273, 294, 303
irtás L. *Farkasos* ~, *Kis* ~ ~
oldal, *Nagy* ~
 Irtás de gyál 173
 Irtás-dűlő 129, 364
 Irtás-föld 89
 Irtásu Dumitrú 318
 Irvás 164
 Irvasel 164
 Iskola sikátor 378
 Ispányászka 479
 Ispotály-dűlő 270, 271
 Isten földje 147
 Isten hegye 238
 Istoku 426
 Itató 270
ító L. *Kis-ökör* ~, *Ökör* ~
 Ityátrá lungá 215
 Izbegyü 339
 Izbuk 77, 197, 276, 346
 Izbuku 195, 200
 Izélycsági-erdő 343
 Izláz 52
 Izvor 463
 Izvoru luj batiu 444
 Izsópallaga 135, 136, **257**, **258**, 258, 310, 364
 Jad la pojána 323
 Jád vize 285
 Jancesd 137, 204, 255, **259**, 368, 454
 Janka 240, 260, 543
 Jankafalva 137, 161, **260**, 542, 544
 Jánosda 507
 Jánosfalva **263**, 440, 486
 János-tó 477
járás L. *Belényesi* ~, *Derecskei* ~, *Diószegi* ~, *Élesdi* ~, *Érmelléki* ~, *Margitai* ~, *Nagy* ~, *Nagyszalontai* ~, *Nagyváradi* ~, *Sárréte* ~, *Sárréti* ~, *Szalontai* ~, *Szalonta* ~, *Vámospércsi* ~, *Váradi* ~
járása L. *Sárréte* ~
járó L. *Tatár* ~
 Jászság 315
 Játszó-domb 147
 Játszó-hegy 270
 Jazér 404

- Jebákné telke 147
 Jeges-kút folyása 187
 Jeges kútja 186
 Jégverem alja 500
jegyzőség L. *Buntyesdi* ~
Jenő L. *Boros*~
 Jezer 284, 549
jó L. *Berek*~
 Józan-hegy 62
 Jszvorele 54
 Juhász 414
 Juhász-dűlő 527
 Juhász-kő-domb 305
 Juhász-vágás 527
 Juh-kút-dűlő 65
 Juhos-telek 147
 Juricskai Mór része 383
 Jzsestye 104
 Kaba 227, **265**, 266, 305, 403
kabai L. *Kis*~*puszta*
 Kabaláspatak 318
 Kabalyászka 324
 Kacsara 72
 Kádár árka 147, 390
 Kadarc-folyó 147
 Kadarcsi csapszék 147
 Kádár-sziget 140
 Kádár temető 99
 Kádár temetője 94
 Kádár-zug 132
 Kadrisor 54
 Kágya 129
Kágya L. *Kis*~, *Nagy*~, *Pusztanagy*~
kágyai L. *Nagy*~*hegy*
 Kajla-telek 147
 Kakacsény 317, **324**
 Kákás 244
 Kakas-halom 147
 Kakucs 170, 319
Kakucs L. *Magyar*~, *Oláh*~
 Kakúcska-mocsár 147
 Kakucs rumunyeszk 412, 413
 Kakucs Ungureszk 352
 Kakucs Ungururu 351
 Kalácsa **272**, 416, 418, 459
 Kalacsica 272
 Kalap-rét 409
 Kalemori 224
 Kalics 443
 Kalinyásza 119
 Kállai-hegy 182
 Kállay László tanyája 141
 Kálló 71, 72, 95, 96, 138, 157, 266, 448, 521
Kálló L. *Holt*~, *Holt*~*dűlő*, *Kék*~, *Nagy*~
 Kálló-dűlő 138, 174
 Kálló-köz 521
 Kálló-zug 158, 358
 Kalmár-szállás 390
 Kalota 173, 273, 214, 215, **273**, 275, 433, 467, 494, 495, 540, 541
 Kaluger **276**, 325, 339, 549
 Kamarális-erdőségek 196
 Kamarás-halom 147
 Kamn 535
 Kamrai-erdő 472
 Kanál-hegy 147
 Kanális 382
kanális L. *Kis*~
 Kandia 159, 382
 Kandia utca 161
 Kankuria 186
 Kan-sziget 133, 134, 140
 Kanta köze 211
 Kantár 410
 Kántor-hegy 147
 Kántorjánosi 377
 Kántor-tó-dűlő 157
 Kántor útja tető 461
 Kánya 367
 Kapacsel 252
 Kápácsi 122
 Kapitány-hegy 62
 Kapocsány **288**, 468, 511, 546, 555
 Kápolna 496
 Kápolna-dűlő 206
 Kápolna-hegy 390
 Kápolnás 155, 157
 Kápolnás-dűlő 157
 Kápolnás-halom 157
 Kápolna-völgy 235
 Káposztás 133, 134, 210, 224, 249
káposztás L. *Kis*~, *Nagy*~
 Káposztás-dűlő 558
 Káposztás-kert 50
 Káposztás-telek 147
 Káposztás-sziget 97
 Kappanta 111
 Kapralanu 115
kapu L. *Hárs*~
 Kapus-hegy 147
 Karácsony-domb 558
 Karajános 521
 Karakás 158
 Karakás-lapos 158
 Karánd 355
Karánd L. *Kis*~, *Nagy*~, *Pusztakis*~, *Pusztanagy*~, *Toplica*~
 Karánzel Gruez 526
 Karanyaszka 56
 Karaszó 108, 416, 451, 456, 539
 Karaszói-erdő 131
 Kárászos 499
 Karbunár 123, **278**, 492
 Karbunáristye 293
 Karbunyst 318
 Karcag 372
Karcag L. *Nagykun*~
karcagi L. *Kun*~*országút*
 Kardó 127, 230, **277**, 478
 Kardos 431
 Kardos-kert-dűlő 129
 Karika-zug 531
 Karmazán 438

Károly-dűlő 65	Kecske-szik 213, 551	Kerek-erdő 256
Karpeny 318	Kecskés-sziget 427	<i>Kerek-erdő</i> L. Nagy~,
Kárpinye 524	Keile 507	<i>Kis~</i>
Kár-telek 500	Kék-álló 63	Kerekes-halom 157
Kártyás 111	Kék-domb 206	Kerek-fűz 89
Kása-gödör 147	Kék-Kálló 50, 139, 155,	Kereki 376
Kása-hegy 147	158	<i>Kereki</i> L. Kis~, Nagy~
Kásás 213	Kelemen laposa 250	Kerek-kátyú 62
Kásás-szer 427	Kelemen-pad 527	Kerek-láp 90
Kas-dűlő 50	Kemencés-dűlő 552	Kerek-lapos 141
Kasnára 178	Kemény-sziget 499	Kerek-rét 186
Kassa 447	Kenderátó 147	Kerek-szék 66
<i>Kastély</i> L. Kis~, Nagy~	<i>Kenderátó</i> L. Kis~-halom,	Kerek-szik 307
Kasuca 416	<i>Kis~-lapos, Nagy~-</i>	Kerek-tó 89, 380, 410,
Kaszadipusztá 430	<i>halom, Nagy~-lapos</i>	552
Kaszáló 224, 539	Kenderes 260	Kerek-tó-halom 73
<i>kaszáló</i> L. Fútaki~,	Kenderes-dűlő 185, 553	Kerek-tővis 187
<i>Gyolcs~</i> , Horváth~,	<i>kenderföld</i> L. Czerny	Kerenyeháza 138
<i>Kisharsányi~</i> , Nagy~,	<i>György~</i>	Kereszt-dűlő 527
<i>Pap~</i> , Urasági~, <i>Va-</i>	Kender-föld-dűlő 270, 271	Kereszt-ér 72
<i>jás~</i>	Kender-földek 185	Keresztes 360
<i>kaszálója</i> L. Falu ~, Oláh	<i>kender-földek</i> L. Régi~	<i>Keresztes</i> L. Mező~
<i>Mihály ~</i>	Kender-hát 378	Keresztes-dűlő 535
Kasza-sziget 294	Kender-láp 551	Keresztes-hegy 235
Kaszmán 552	Kender-szeg 294	Keresztesi út 73
Kasszapusztá 295	<i>Kender-szer</i> L. Kis~,	Keresztes-szállás 147
Kasztá Igréculuj 434	<i>Nagy~</i>	<i>kereszt</i> L. Gáp ~
Kasztare 273	Kender-sziget 307	Keresztszeg 313, 535
Kata mázer 196	Kender-zug 73	Keresztszegi-erdő 314
Katetore 483	Kenesei-dűlő 287	<i>keri</i> L. Méh ~, Mé ~
Katonás 249	Kenéz 184	Kéri-kert 478
Katona utca 141	Kenéz 61	Kerítés-dűlő 430
Katonaváros 401	Kenéz-alj 282	Keriturile 524
<i>kátyú</i> L. Borsányi~, <i>Ke-</i>	Kenézipusztá 349, 350	Kermező 438
<i>rek~</i>	Kenézsállás 358	Kerpenyászka 200
<i>kátyújt</i> L. Tapló ~	Kengyel 559	Kerpenyét 168, 281, 325,
Kátyú környéke 185	Kenyeres 409	339, 547
Kátyú-oldal 185	Kenyérváró-hegy 147	<i>Kerpest</i> L. Kis~, Nagy~
Kause 115	Kép-halom 147	Kert 213
Kazal tisztája 270	<i>Kér</i> L. Kis~, Nagy~	<i>kert</i> L. Bánom~-szőlő, <i>Be-</i>
Kázmán 552	<i>Kerek</i> L. Nagy~	<i>rek~</i> , <i>Borjús~</i> , <i>Bőgő~</i> ,
Kebeds 169, 280, 356,	<i>kerek</i> L. Szil-kerek	<i>Budaházy~</i> , <i>Cigány~</i> ,
472, 510	Kerekbokor 88	<i>Csapó~</i> , <i>Csarkó~</i> , <i>Cse-</i>
Kecske-kő 461	Kerekegyház 202	<i>mete~</i> , <i>Csere~</i> , <i>Csere-</i>
Kecske-rét 542	Kerekegyháza 202	<i>pes~</i> , <i>Csige~</i> , <i>Csobán-</i>

- ~, Csödörös-Epres~,
 Dézma~, Dinnyés~,
 Ebes~ utca, Epres~,
 Erdő~, Fábián~, Fácános~, Fel~, Felső~,
 Frigy~, Füves~, Fűzfás~, Gacs~, Hagymás~ dombja, Hagymás~ laposa, Hatvan utcai ~, Hérnek~, Homok~, Hosszal~, Hosszú-háti~, Hosszú~, Káposztás~, Kardos~dűlő, Kéri~, Kis-Dinnyés~, Kis~, Kis-szőlős~, Koldus~, Komló~, Komlós~, Kos~, Köntös~, Közös~, Kulcsár~, Lapos~, Lipót~, Ló~ alja, Major~, Majtér~, Malom~, Meggyes~, Méhes~, Nagy-Dinnyés~, Nagy~, Nagy-szőlős~, Nyálas~, Nyicki~, Öreg~, Palántos~, Pap~, Répás~, Rhédey~, Rossz~, Rozsos~, Sáros-tó~, Sás~, Sátor~, Séta~, Sexta~, Sós~, Szakarina~, Szállás~, Széchényi~, Széna~, Szérűs~, Szik~, Szőlős~, Szőlős~ utca, Tarkó~, Téglás~, Tócos~, Tót~, Tökös~, Túrás~, Új~, Új~dűlő, Urasági~, Vad~, Varga~, Város~, Város~ utca, Vén~, Vén~dűlő, Vén~szőlő, Zsidó~
- Kertalja 111, 125, 244, 270, 407
 Kertalja-hegy 420
 Kertaljai-dűlő 174
- kertek L. Szőlős~
 Kertes 526
 Kertész L. Kis~, Nagy~
 Kert-hely 187
 Kerti-dűlő 535
 kertje L. Kún Pál ~
 Kertu 277
 Kert utca 158
 kerület L. Dél-Bihar ~, Dél-Bihar megyei ~, Derecskei szolgabírói ~, Hajdú ~, Nagyváradi ~, Tiszántúli ~, Váradi ~
 kerületi L. Tornyos~dűlő
 Kerülő-dűlő 551
 Kerülő-lapos 500
 Késa 202
 Keserű 184, 282, 358, 360
 Keserű L. Ér~
 Keserű-ér 360
 Keserű út 185
 Kesz L. Somos~
 Keszteg 135, 173, 176, 178, 214, 273, **275**, 433, 540
 Kécsárda-lapos 141
 Kétesi 305
 Kete Szermase 318
 Kete zománycsa 318
 Két-fok közti 132, 134
 Két-halom 64
 Kétökrű-halom 152
 Kétpap-sziget 260
 Kettős 155, 213
 Kettős-forduló 157, 158
 Kettős-halom 98, 147
 Keve laposa 147
 Kever-háti-dűlő 174
 Kicsera 53, 54, 200, 215, 251, 472, 523, 524
 Kicsera pusztai 274
 Kicsera Turkuluj 273
 Kicseroj 214
 Kigyik 396
 Kígyós 139, 158
- Kígyós-halom 386
 Kígyós-hegy 147
 Kígyósi-dűlő 553, 559
 Kígyós-lapos 147
 Kígyós-patak 420
 Kígyós-telek 307
 Kilences 188
 Kimp 117, **284**
 Kimpány L. Alsó~, Felső~, Papmező~
 Kimpányáská 284
 Kimpu 123, 192
 Kimpu bauluj 284
 Kimpuc 130
 Kimpu csel mare 507
 Kimpu csel mik 507
 Kimpudepálincára 355
 Kimpu devalkuc 355
 Kimpu-flore 355
 Kimpu Henculuj 130
 Kimpu Karanzel 406
 Kimpu kete 318
 Kimpu Kufericse 215
 Kimpu Kureturilor 438
 Kimpuletu cu Szinzáró 429
 Kimpu longu 273
 Kimpu luj Bungo 277
 Kimpuluj Jepure 54
 Kimpu mare 286, 393, 406, 418, 523
 Kimpu moculuj 277
 Kimpu mori 326, 523, 540, 541
 Kimpu Mosuluj 339
 Kimpumuculuj 424
 Kimpunel 207
 Kimpu oszajilor 438
 Kimpu pejusuluj 438
 Kimpu putyineli 215
 Kimpu Ráduluj 468
 Kimpurel 538
 Kimpuri 192, 339
 Kimpu tyejusu luj 438
 Kimpu unguilor 478

- Kimpu Vonyi 277
 Kimsore 507
 Kincse 186
 Kincses 71
 Kincses-fenek 147
 Kincses-telek 147
 Kincses-völgy 246
 Kincsu 218
 Kindeászka 223
 Kindrestylor 509
 Kimpu réte 122
 Kinyepistye popi 214, 215
 Király alja 140
Király-dűlő L. Nagy~
 Király-erdő 308, 344, 423, 508
 Király-hágó 214
 Király út 395
 Kirbolya 405
 Kircsága 507
 Kirligátu 293
 Kirligétura 232
 Kirna 391
 Kirpesti mári 388
kis L. Belső~kút, Lobda~mező, Magyar ~ utca, Oláh ~ utca
 Kis-állás 141
 Kis-állás-laposok 141
 Kis-Álomzug 142, 145
 Kisandaháza 96
 Kis-András 157
 Kis-Árkus 499
 Kis-Baglyos 95
 Kis-Barát 73
 Kis-Bárod 343
 Kis-Barsa 132, 140
 Kis-Barsa dombja 140
 Kis-Békás 551
 Kisbelényes **285**, 323, 328, 356, 450
 Kis-Betlehem 384
 Kis-Bocskai 241
 Kis-Bodór 261
 Kis-Bogárzó 141
 Kis-borjú-nyomás 68
 Kis-Bor-patak 206
 Kis-Borsós 143
 Kis-Borsó-sziget 430
 Kisbozsód 141
 Kisbozsódipusztá 140
 Kis-Buda-rét 431
 Kis-Carina 225
 Kis-Cser-hegy 384
 Kis-cserje 536
 Kis-Csíkos 73
 Kis-Csohos 190
 Kis-csonkás 81
 Kis-Csutkó 478
 Kis-derék-láp 532
 Kis-Dinnyés 141
 Kis-Dinnyés-kert 158
 Kis-Dió-s-völgy 461
 Kisdombrovica 191, 254, **286**, 468, 555
 Kis-dűlő 50, 270, 412, 413
kisebb L. Ferenc deák~dűlő
 Kis-erdő 289, 316, 361, 381, 382, 476, 536
 Kis-erdő-hát 462
 Kis-erdő-kút laposa 270
 Kisfalusipusztá 428
 Kis-Gatály 498
 Kis-gát-ér 414
 Kis-Gút 146
 Kis-hágó 194
 Kis-Halas 133, 134
 Kis-halom 73, 247, 289, 360
 Kisharsány 377, 378, 381
 Kisharsányi-kaszáló 381
 Kis-hegy 161
 Kishegyes 146
 Kis-Herceg 213
 Kis-Hérnek 461
 Kis-Hollod 344, 422, 423, 508
 Kis-Homok-tető 88
 Kis-irtás-oldal 384
 Kis Jankó-láp 532
 Kiskabaipusztá 267
 Kiskágya **287**, 384
 Kis-kanális 264
 Kis-káposztás 381
 Kiskáránd **457**, 526
Kiskáránd L. Pusztá~
 Kis-Kastély 431
 Kis-Kenderátó-halom 147
 Kis-Kenderátó-lapos 147
 Kis-Kender-szer 294
 Kiskér 101, **207**, **291**, 471
 Kis-Kerek-erdő 289
 Kiskereki **289**
 Kiskerpest 388
 Kis-kert 189
 Kis-Kertész 431
 Kis-Kogyoszló 206
 Kiskoh 56, 115, 117, 197, **293**, 346, 444, 459
 Kis-Konyári út dűlő 65
 Kis-Kornyó-dűlő 65
 Kis-Körös 92, 109, 210, 250, 362, 381, 382, 387, 461, 552
 Kis-Köves-lapos 148
 Kis-kút-dűlő 111
 Kis kút utca 158
 Kislaka 110, **292**, 321, 370
 Kis-lapos-dűlő 181
 Kis-Latabár 125
 Kis-Láz 53
 Kis-Ludas-tó 431
 Kis-Lukács 133
 Kis-Mályvás 141
 Kismarja 109, 241, 250, **294**, 374, 430, 558
Kismarja L. Szabad~
 Kis-Martinka 476
 Kismarus 105, 130, **296**, 391
 Kismarusi-dűlő 131
 Kis-Megyeri 211
 Kis-Meggyes-lapos 149

- Kis-Méhesi 453
 Kisméhesipusztá 222, 342
 Kis-mély-földes-halom 147
 Kis-mező 125, 184
 Kis-mező-dűlő 50, 182
 Kisnyéstaipusztá 349
 Kisnyüved 409
 Kis-osztás 155, 157
 Kis-ökör-itó 147
 Kis-Ördögös-sziget 427
 Kis-Pallag 267
 Kis-Pállaj 282
 Kis-Pap-rét 282
 Kis-pár-sziget 261
 Kispércs 367
 Kis Péter 132, 133
 Kispeterd 360
 Kistrábaipusztá 375
 Kistrábéipusztá 395
 Kistrábépusztá 394
 Kis-rét 409, 420
 Kis-rét-hát 295
 Kis-rét-oldal 379
 Kis-Rózsa-dűlő 287
 Kis-Rózsa-hegy 384
 Kiss István laposa 306
 Kiss Janka 260
 Kiss János laposa 306
 Kiss Károly tanyája 141
 Kissomogyipusztá 400
 Kis-Sós-tó 133, 134
 Kis-Suhasztó 506
 Kisszántó 111, **297**, 396, 397
 Kis-Szárcsás 151
 Kis-szeg 213
 Kis-sziget 256, 558
 Kis-szilfa 431
 Kis-szőlőskert 61
 Kis-Tatár-ülés 151, 367
 Kistelecú 277
 Kis-telek 98, 155, 157, 295, 358, 431
 Kisterpesty 172, **264**, 473, 511
 Kis-Tócó 151
 Kis-Tó-hát 133
 Kis-Tó-háti 134
 Kis-Tó-közi 133, 134
 Kistóti 350
 Kistótipusztá 349
 Kis-Törmény 133
 Kisújfalu 206, 244, 245, 247
 Kis-Új-hegy 261
 Kis új utca 158
 Kis utca 378
 Kisürögd **298**, 342, 400, 453, 478
 Kis-vágás 270
 Kis-Ványi 420
 Kis-Vásár 302
 Kis-Vész-szeg 499
 Kis-Zólyom 301
 Kiszomlinipusztá 111
 Kis-zug 139
 Kis-Zsombokos 307
 Klastrom 73, 97, 502
 Klitt **299**
 Klittipusztá 299
 Klittpusztá 299
 Koaste popílor 345
 Koborló 184
 Kocka-telek 147
 Kocsi-lapos 158
 Kocsi-lapos-dűlő 158
 Kocsis-sziget 141
 Kocsord 382
 Kocsordos 234
 Kocsordos eleje 140
 Kocsordos-sziget 140
 Kocsordos-zug 140
 Kocsordra 158
 Kocsorlou 251
 Kocsuba 77, 115, 117, 122
 Kocsuba L. Belényes~
 Kocsuka 219
 Kodormány-telek 94
 Kodoru 285
 Kodrisor 323
 Kodru 163, 217
 Kodruc 221
 Kóesd 318
 Kogyoszló L. Kis~, Nagy~
 Koh L. Kis~, Vas~
 Kohári-kút 267
 Koheskú puna 318
 Koh Plutye 293
 Kój 301
 Kóji-völgy 303
 Kokad **269**, 720
 Kokasló 147
 Kokonacu 550
 Kokosesku 115
 Kokot 270
 Kólcó 341
 Koldus-dűlő 287
 Koldus-hát 60, 213, 552
 Koldus-kert 256
 Kolibilor 344
 Kolibisie 404
 Kollát-dűlő 129
 Kollest 116, **300**
 Kolnyik 525
 Kolopi-szállás 186
 Kolostrom 73
 Kolozsvár 176, 180, 216, 269, 343, 376, 421, 439, 447, 528, 560
 Kolozsvári-zug 132
 Koltyeu 479, 526
 Kóly 129, 162, 240, **301**, 384
 Komádi 71, 140, 227, **305**, 349, 350, 362
 Komjáti 249
 Komló L. Pusztá~
 Komlós-kert 213
 Komlós 109, 294
 Komlós-kert 147
 Komócsó 106
 Konc-erdő 361
 Konc-hegy 147
 Konda 498
 Kondoros 143, 367

Kondoros-folyás 147	Kornyó 367	Kovácsi 95
Kont 125	<i>Kornyó-dűlő</i> L. <i>Gyalogsze-</i>	<i>Kovácsi L. Hegyköz~,</i>
Kontíáská 54	<i>res~, Kis~, Nagy~-</i>	<i>Pusztá~</i>
Kontisor 246	<i>dűlő</i>	Kovácsi-útfél 93
<i>Kontisor L. Külső~</i>	Kornyó-halom 64, 65, 367	Kovács-rét 65
Konty-hegy 354	Kornyó-szék 66	Kovács-rét-dűlő 65
Kontyinity 172	Kóród 98	Kovács tava 531
Kónya 147	Kóródipusztá 92, 94	Kovács-zug 132
Konyár 65, 139, 155, 158,	Kórógy 98	Kozmafalvaipusztá 202
227, 250, 256, 305, 306	Kórógyipusztá 92	Kozmafalvipusztá 202, 261
<i>Konyári út dűlő</i> L. <i>Kis~</i>	Korój 279 , 321, 418, 459	Kozma-haraszt 250
Konya-tető 125	Koronás-halom 148	Kő 500
Kopacsel 252	Kórós-derék 132, 133	<i>kő</i> L. <i>Imám~, Kecse~,</i>
Kopasz 213, 249	Kórós-ér 72, 266	<i>Pontos~, Súlyom~,</i>
Kopasz-hegy 61, 303, 504	K. Orosipusztá 222	<i>Somlyó~</i>
Kopasz-hegy-alj 504	Kórós-sziget 132, 133	Kőalja 135, 136, 310 , 364
Kopaszuluj-víz 327	Kóro-sziget 261	Kőbölgyik 249
Kópés 246	Korpás-dűlő 237	Kőböl-kút-lapos 414
Koplicászka 520	<i>kosár</i> L. <i>Ványi~-dűlő</i>	Kő-domb 72, 96, 141, 250
Koppán 241	Kosár-hegy 62	<i>kő-domb</i> L. <i>Juhász~, Bel-</i>
Korbászku 442	Kos-kert 151	<i>ső~, Külső~</i>
Korbesty 121, 128, 196,	Kosu Korbuj 434	Kő-domb laposa 141
308 , 309	Kosur 463	Kő-halom-domb 157
<i>korcsma</i> L. <i>Kuri ~, Mérges</i>	Koszrona 361	Kőhögő 148
<i>~, Ritók Jánosé-féle ~</i>	Kosztá Dimitrie 172	<i>kői</i> L. <i>Súlyom~-patak, Só-</i>
Korda-sziget 210	Kosztá gyaluluj 478	<i>lyom~pusztá</i>
Korgo 72	Kosztá Jankuluj 53	Kőkecskék 83
Korgyie 472	Kosztá Nulli 438	Kökényesdipusztá 202
<i>Korhán</i> L. <i>Nagy~ (halom)</i>	Kosztá pestyeri 426	Kökényes-hegy 62
Korhán-domb 316	Kosztá ponyetrú 318	Kő-kút-dűlő 88
Korhán-halom 98, 558	Koszte 117, 130, 443	Kő-kút-zug 140
Korhán-sziget 98	Koszte mare 438	Köles-ér 95
Korhán 213	Kosztica 251	Köleses-sziget 261
Korhán-dűlő 88	Kotá 555	Köleses utca 161
Korhás 273	<i>kóti</i> L. <i>Posta~-dűlő</i>	Köles-tó 527
Korlati 463	Kotipusztá 305	Kömpe 236
Korlatu 463	Kotszeg utca 378	Köntös-gát 148
Korna 463	Kotucistye 264	Köntös-kert 148
Kornu dialuluj 481	Kotulung csori 488	Kő-ormány 238
Kornyec 443	Kotulung tirsél 488	Kő-ormány-hegy 238
Kornyesu 172	Kotyesz 189	Kő-ormány-oldal 238
Kornyet 273, 468, 538	Kotyesz gödre 189	Köpü 187
Kornyetu 214, 215	Kotyiklet 121, 124, 167,	Köpü kútja 187
Kornyisón 201	308, 309	Kőrises-erdő 148
Kornyító 207	Kotyor 461	Kőrises-folyás 148

- Köris-szeg 542
körjegyzőség L. *Belényes-újlaki ~, Papmezei ~, Rézbányai ~, Rézbánya ~, Urszádi ~*
 Kör-mező 358
 Körmösdipusztá 90, 362
környék L. *Tekerő-~*
környéke L. *Akol ~, Almás ~, Csente ~, Csík-tó ~, Halom ~, Kátyú ~, Magyarcséke ~, Zúgó ~*
 Körös 79, 88, 89, 90, 106, 118, 165, 176, 178, 179, 206, 250, 257, 275, 314, 315, 316, 319, 360, 362, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 413, 419, 421, 452, 455, 498, 501, 502, 523, 547, 550
Körös L. *Anyá-~, Fekete-~, Holt-~, Holt-~-alj, Kis-~, Nagy-~, Nagyváradi-~, Sebes-~, Sebes-~-völgy, Sebes-~-völgye, Új-~*
 Körös átalja 89
 Körösharsány 378
 Körös-köz 420
 Körösladány 378
 Körös-mellék 316
 Körös-oldal 250, 402
 Körös-oldali-dűlő 206
 Körösök (közlegelő) 351
 Köröstarcsa 378
 Köröstarján **316**
 Köröstopa 216, 343
 Körös utca 378
 Körös-völgy 53, 135, 170, 194, 206, 214, 257, 319, 351, 419, 494
 Körös völgye 135, 136, 171, 214, 257, 310, 320, 352, 364, 412, 413, 466, 467, 541, 495, 540
 Körös-szakadék 111
 Körösszeg 90, 97, **313**, 381, 556
 Körösszegapáti 90, **312**, 314, 362, 491
 Körös-zug 213
 Körtélyes 396
 Körtélyes-dűlő 174
 Körtélyesi-dűlő 558
 Körtélyes 175, 202, 397
 Körtélyes-ér 500
 Körtélyes-hát 532
 Körtélyes-sziget 260
 Körtély-lapos 256
 Körtély-tó 106
 Kösély-folyás 148
 Kösély-szeg 147, 148, 149, 153
 Kösmő 234, 245, 427, 428
 Kösmő-patak 244, 245
 Kösz-ér 66
 Köszörűs-lapos 148
 Köszvényes 78, **317**, 324
 Kötelesipusztá 158
 Kőudvar 148
 Kövecses 241
 Kövér-sziget 213
 Kövesd 53, 137, 194, **318**, 419
 Köves-domb 310
 Kövesd-patak 318
 Köves-halom 148
Köves-lapos L. *Kis-~*
 Kövicses országút 158
köz L. *Ér-~, Hegy-~, Hid-ér-~, Hid-~, Kálló-~, Körös-~, Nagy András ~, Várad-~, Víz-~-rét, Völgy-~*
köze L. *Berek ~, Brezse-láp ~, Búza-ér ~, Csente ~, Kanta ~, Kunyhó ~, Lúdas-tó ~, Makkos ~, Tó ~*
közép L. *Külső-~-dűlő, Tekeres-~-dűlő*
 Közép-dűlő 521
 Közép-fok 148, 213
 Közép-Martinka 476
 Közép-Szolnok megye 354, 436
 Közép utca 527
 Középvár 373
 Köz-erdő 551
közi L. *Had-~ piac, Hid-~puszta, Két-fok ~, Kis-Tó-~, Nagy-Tó-~, Sár-~*
 Köz-legelő 543
 Közös 528
 Közös-kert 476
 Községi-erdő 239
 Kracsi 273
 Krajcár-hegy 147
 Krajnikfalva 171, 214, 215, **319**, **320**, 352, 495
 Krajova 279, 292, **321**, 418, 482, 489, 547
 Kráncsesd 253, **322**, 388, 404
 Kraszna 129, 159, 181, 184
 Kraszna megye 159, 354, 435, 436, 437
 Kreásza 115, 164, 293
Kreászka L. *Aradvány ~*
 Krecán 546
 Krecsun 119
 Kremínaszú 195
 Krencsesty 322
 Krestyetu 251
 Kreszulya 123, 285, **323**, 328, 408, 450
 Kréta sziget 133, 134
 Krisma dela péri 341
 Kristyor **325**, 339, 452, 550
Kristyor L. *Alsó-~, Felső-~*
 Kristyorelu 325, 326
 Krisztoszu 485
 Krucsi 388
 Krujánká 54

- Krumplis 224
 Kubles 274
 Kublesu 277
 Kucsarlútu 54
 Kucsászka 110
 Kucsészku-dűlő 519
 Kucsulotu 119
 Kukalej 195
kukuj L. Nyúlas ~
 Kukuleu 429
 Kukuli 523
 Kulcsár-kert 476
 Kulcsos 500
 Kúlízs 543
 Kumanyesd 58, 85, **327**, 518
 Kumunúcele 122
 Kun Ferenc laposa dűlő 65
 Kun Gergely 430
 Kún György-laponyag 148
 Kunkápolna-halom 148
 Kunkarcagi országút 266
 Kunok szállása 531
 Kún Pál halma 148
 Kún Pál kertje 148
 Kunság 315
 Kuntynitu 74
 Kuntynytási 485
 Kun-ülés 312
 Kunyhó köze 543
 Kúpnád-sziget 362
 Kupuj 438
 Kuracel 285, **328**, 356, 408, 450
 Kuratura 52, 54, 117, 165, 200, 204, 220, 254, 293, 326, 328, 252, 340, 346, 366, 408, 429, 434, 453, 463, 508, 525, 540, 541
 Kurature 252
 Kuraturi 555
 Kuraturile 507
 Kuraturu 122, 164
 Kuratyistye 429
 Kurcsó-sziget 305
 Kurenyistye 518
 Kureteste 78
 Kuretura 517
 Kureturele 438
 Kúria-rét 144
 Kuri korcsma 358
 Kurilla 207
 Kurso 434
 Kursza 426
 Kurta-ér-hát 305
 Kurta-hegy 62
 Kurta-tó 305
 Kurtye 105
 Kurtyilis 298
 Kurtyon 414
 Kuru Doszuluj 115
 Kuruttyoló 431
 Kusztion-zug 500
 Kusztur 119
 Kusztura Paulasza 293
kút L. Bács~, Batori~, Békás~-i~, Belső-kis~, Berci~, Bodon~-dűlő, Bokróc~, Bóné~, Borjú~, Büdös~, Csohos~, Csola~, Demeter~, Disznó~, Disznó~-folyás, Dobonyi~, Domján~, Forrás~, Füle~, Halom~-dűlő, Három~, Hideg~, Hodos~, Hordós~, Jeges~ folyása, Juh~-dűlő, Kis-erdő~ laposa, Kis~-dűlő, Kis ~ utca, Kohári~, Köböl~-lajos, Kő~-dűlő, Kő~-zug, Ménes~, Nádas~, Nádas~-völgy, Nádas~ völgye, Nagy ~ utca, Orbán~, Orbán~-dűlő, Paládi~, Rakottya~, Rózsa~, Rózsás~, Savós~, Sós~, Szalóki~, Székely~, Szénási~, Szőke~, Szőr~, Telkes~, Török~, Török~-völgy, Új~, Váradi~, Veres~, Veres-vizű~
 Kút alja 420
 Kutas 358, 455
 Kutas-folyó 210, 362
 Kút-dűlő 270, 341
kúti L. Békás~-kút, Hideg~, Mese~-dűlő, Petri~-dűlő, Sugó~-dűlő, Temető~ (dűlő)
kútja L. Bácsó ~, Bán ~, Boné ~, Jeges ~, Köpű ~
 Kút-porong 499
 Kutya-domb 185
 Kutyahugyoztai-oldal 475
 Kutyakaparás 187
 Kutyaugráló 141
 Kutya völgye 148
 Kügye 409
 Kügyipusztá 409, 428
külső L. Sárándi-határ~-dűlő
 Külső-bánya 72
 Külső-dűlő 513, 515
 Külső-erdő 250
 Külső-Horgas 213
 Külső-Kontisor 246
 Külső-kő-domb 305
 Külső-közép-dűlő 65
 Kürtös 107
 La balányászka 231
 La Báltá 555
 Lábas-rét 88
 La Brusztier Brusztar 273
 Labu 127
 La Cu stricatu 251
 La Cseru 298, 555
 La csityera 77
 La csorój 523
Ladány L. Körös~, Püspök~
 Ladilba Jazuluj 523
 La Dombrává 122

Ladrum 463
 La drumu csel mare 298
 Lác 356
 La fantana recse 550
 La fontina luj pojus 286
 Lafrunatura 194
 La funtinyele 339
 La gríndás 497
 La gróf 74
 La grohot 77
 La Gropi 485
 La gyál 192, 193, 463
lak L. *Szép*~, *Új*~
laka L. *Etel*~, *Kis*~, *Pósa*~
 La kapai 550
 Láker-dűlő 438
 La Kimpu de zsoz 216
 La Kolung 344
 Lakomore 523
 Lakó-rét 461
 Lakornyet 438
 Lakó-sziget 249
 La Kotyec 555
 La Krucse 67, 286, 426, 550
 Lakság 137, 318, 420
 Lákun 200
 Lakunyiu 77
 Lálivez 438
 La margu 122
 La méje 524
 La menu 122
 La merune 77
 Lamesztáken 438
 Lamormint 438
 La mormontul Pitci 194
 Lánkójáskzá 479
 Lány-hegy 147
 La ogórú 54
 La Ogresz funtinyele 293
 La Ogreszi 326
 Láoty 523
láp L. *Brezse*~ köze, *Buzgó*~, *Cseh*~, *Csere*~, *Daru*~, *Darus*~, *Dübö*~

gő~, *Figés*~, *Föld*~, *Garos*~, *Görbe*~, *Gör*csös~, *Hóra*~, *Kender*~, *Kerek*~, *Kis-derék*~, *Kis Jankó*~, *Macskás*~, *Nádvágó*~, *Nagy*~, *Német*~, *Nótáros*~, *Pali*~, *Rucás*~, *Vágó*~, *Vesszős*~
 Láp alja 410
lapály L. *Szent Palocsa*~
 La paszturile 224
 Lapelin 523
lápi L. *Gál*~dűlő
 Lapjetral 192
 Laplop 523
 La pod 165
 La podu 429
 La podure 193
 La Poény 197
 Láp-oldal 250
 Laponyag 132, 133
laponyag L. *Apró*~, *Bor*sós~, *Bujár*~, *Halász*~, *Holtember*~, *Kún* György~, *Méhes*~, *Nagy-Pipás*~, *Rác*~, *Szász*~
 Laponyag-dűlő 65
 Laponyag halma 64
 Laponyag-halom 65, 96
 Lapos 190, 303, 371
lapos L. *Baksa*~dűlő, *Bálint*~, *Bandi*~, *Basa*~, *Borsi*~dűlő, *Borúzs*~, *Böndös*~, *Budai*~, *Cégény*~, *Csécs*~, *Cseh*~, *Csirizes*~, *Csütködi*~, *Fehér Vaszali*~, *Feketeér*~, *Gömöri*~, *Gugyori*~, *Gulácsi*~, *Gyarmati*~, *Halas*~, *Határ*~, *Iklódi*~, *Imandi*~, *Karakás*~, *Kerek*~, *Ke*rülő~, *Kétsárda*~, *Ki*-

gyós~, *Kis-Kenderátó*~, *Kis-Köves*~, *Kis*~dűlő, *Kis-Meggyes*~, *Kocsi*~, *Kocsi*~dűlő, *Köböl-kút*~, *Körtvély*~, *Köszörűs*~, *Lepó*~, *Liba*~, *Ludas*~, *Mágó*~, *Máta*~, *Meggyes*~, *Mieszunyika*~, *Molnár*~, *Muslicás*~, *Nádas*~, *Nagy-Kenderátó*~, *Nagy*~, *Nagy-Meggyes*~, *Nyarjas*~, *Nyires*~, *Nyíró*~, *Pap*~, *Po*rumb~, *Rókás*~, *Rövid*~, *Sós*~, *Sós*~dűlő, *Sós úti*~, *Szalonnás*~, *Taba*~, *Tó*~, *Újvárosi*~, *Vajda*~, *Varjas*~, *Zsákai Nagy András*~, *Zsombokos*~
lapos L. *Bakater*~, *Balló*~, *Bazsa*~, *Berettyó*~, *Berkesi*~, *Bíró*~, *Bó*dány~, *Compó*~, *Cs.* Erdőháty~, *Csóka*~, *Csordás István*~, *Darabos-Dábó*~, *Daróczi*~, *Dinnye-hely*~, *Gáll* György~, *Gáll*~, *Gát*~, *Gör*csös út~, *Hagymás*kert~, *Horgas*~, *Hosz*szú-földek~, *Kelemen*~, *Keve*~, *Kis-erdő-kút*~, *Kiss István*~, *Kiss János*~, *Kő-domb*~, *Kun Fe*renc~dűlő, *Malom*~, *Mike*~, *Nagy György* János~, *Nagy György*~, *Nótáros*~, *Pap*~, *Sasa*~, *Sovány-hát*~, *Szen*tesi~, *Szérűk*~, *Szingu*la György~, *Szőke*~, *Zsombokos*~
 Lapos-dűlő 270, 448

Lapos-kert 543	Lazu rerile 344	Libucos 190
<i>laposok</i> L. <i>Kis-állás-~,</i>	Lázuri 219	Libucos-dűlő 181
<i>Tóth-~</i>	<i>Lázuri</i> L. <i>Szohodol-~</i>	Libuc-ülés 250
Lapos-rész 499	La zsurzse 480	Ligad 103
Lapos-rét 270, 271	Leányvár vár 448	Ligáda 355
Lápos-rét 148	Leasze 105	Ligazel 103
Lápos-tó 477	Lebenyicistye 127	Liget 371
Lapos-vész-derék 499	Lebenyicistyele 507	<i>liget</i> L. <i>Gyerzime-~, Hosz-</i>
La Pranosú 195	Legelő 50, 73, 90	<i>szú-~</i>
Laprelucs 438	<i>legelő</i> L. <i>Becedai-~, Belső-</i>	Lipót-kert 98
Lapus 452	<i>~, Köz-~, Munuhu-~,</i>	Livada 463, 465
La redcsin 215	<i>Nagy-~, Szentjános-~</i>	Livozile 438
Láró-hegy 148	Legelő-sziget 449	Lobda-kis-mező 462
La sátu pe gyaluri 116	Lehecsény 325, 339 , 547,	Locuteuluj 275
La stubeiu 550	550	Locsogó 66
Lasure 463	Leka-zug 141	Lófógó 213
László palotája 533, 535	Lelesd 340	Lóhalál-hegy 63
Laszoka 438	Lemnúluj Dávid 538	Loje 118
<i>Latabár</i> L. <i>Kis-~, Nagy-~</i>	Lénárt halma 64	Lojka 325
Látágra Bucsuluj 438	Lénárt halma dűlő 65	Lók 343 , 437, 528
La Teurí 195	Lénárt-halom 65	Loka molenyiloru 479
La Tó 135	Lénárt-rét 306	Ló-kert alja 410
Látó-hegy 148	Lencse-föld 521	Lola 343
Látóképi csapszék 148	Lencsés 476	Lompér 552
Lator-rét-dűlő 174	Lencsés-hát 358	Lopó út 521
La Tou 194	Lenes völgye 186	Loranda-patak 318
La ulica din josu kete Határ	Leorgiasza 340	Lovas 132, 133
345	Leorgyesu 218	Lovászok zugja 148
La ulmu Ciki 273	Lépcsős 211	Lováta 282
Láulyu 438	Lepedeu 405	Lődör-tó 384
Láutus 117	Lepó-lapos 157	Lökös-sziget 261
La vale boi 550	Les 222, 298, 341 , 400,	Lőrinc 158
La valije 194	453	Luboje 225
Láz 239, 527	Less-halom 95	Lucernás-dűlő 174
<i>Láz</i> L. <i>Kis-~</i>	Less-vonal 469	Ludas 49
Lázár 499	<i>Léta</i> L. <i>Nagy-~</i>	Ludas csapszék 148
Lazask 279	Létai-határ-dűlő 270	Ludas-fenek 148
La Zepoz 325	Létai út dűlő 448	Ludas-lapos 148
Lázu 344	Leugyelászka 418	Ludas-tó 189, 211, 213, 506
Lázu bouluj 434	Leurgyásza 122	<i>Ludas-tó</i> L. <i>Kis-~, Nagy-~</i>
Lazuc 434	Leurzele 325	Ludas-tó köze 211
Lázuluj-patak 327	Lévai 556	Lugas den Szusz 194
Lázur 273, 325, 422, 452	Liba-lapos 148	Lugas den zsos 53
<i>Lázur</i> L. <i>Belényes-~, Szoho-</i>	Liba-nyomás 132	<i>Lugos</i> L. <i>Alsó-~, Alsó-~rév,</i>
<i>dol-~, Mikló-~</i>	Liba-telek 148	<i>Felső-~</i>

- Lugosi-hegy 179
Lukácsa L. Kis~, Nagy~
 Lúka háza 148
 Lukucászká 479
 Luncsi 344, 388
 Lungsiora 343
 Lungsora Pernusá 444
 Lunka 116, 137, 165, 231, 272, 286, 318, 319, 326, 341, 355, 370, 416, 424, 429, 488, 497, 526, 546, 550, 555
Lunka L. Alsó~, Felső~
 Lunka-dűlő 315
 Lunka Grujec 103
 Lunkán 381
 Lunkára 452
 Lunka szodojes 192
 Lunkaszpie 163, **344**, 423, 509
 Lunkaurzest **345**
 Lunkica 194
 Lunkuca 196, 254, 204
 Luntuca 53
 Lupistye 254, 556
 Lupoi'a 191
 Lupsore 438
 Luri 213
 Lutoj 257
 Lutosze 522
 Lyokus háza 224
lyuk L. Cinke~, Erős~
hegy, Erős~rét, Far-
kas~hát, Macska~
lyuka L. Róka ~ telek
 Lyukas 213
lyukas L. Paloca~halom
 Lyukas (halom) 175
 Lyukas-halom 64, 66, 147, 152, 158, 256, 282
 Lyukas-halom-dűlő 66, 87
 Lyukas-hegy 147
 Macastye 325
 Macászka 539
 Macs 148, 148
 Mácsaipusztá 224, 342, 400
 Mácsapusztá 415, 469
 Macsi-folyó 148, 150
 Macsi Pálné tisztája 148
 Macsipusztá 150
 Macska-domb 63
 Macska-lyuk 247
Macskás L. Utca ~
 Macskás-láp 532
 Macska-telek 148
 Macsmóna 461
 Mácsó 93
 Mácsó-ér 93
 Madaras 213
 Madaras-tó-dűlő 174
 Madaras-szeg-ér 499
 Madárkúsztó 125
 Magest 494
 Mágó folyása 414
 Mágó-lapos 414
 Mágó-szik 414
 Magura 118, 197, 200, 218, 219, 293, 309, **346**, 425, 444, 463, 472, 480, 550
 Maguraszáka 443, 444
 Magyar 207
 Magyarapáti 312
 Magyarcséke 55, 128, 163, 172, 196, 253, 259, 288, 309, 322, **347**, 364, 388, 404, 473, 511, 525, 546
 Magyarcsékei szakasz 121, 124, 167, 309, 344, 422, 424, 425, 508, 509, 516
 Magyarcsékei vidék 167, 516
 Magyarcséke környéke 259
 Magyarcséke vidéke 253, 288, 473, 511, 546,
 Magyargyepes 154, 255, **348**, 368
 Magyarhomorog **349**, 362, 491
 Magyarhomorogi szakasz 132
 Magyarhon 75, 103, 123, 177, 294, 323, 354, 370, 416, 438, 526, 534
 Magyarkakucs 171, 214, 320, **351**, **352**, 412, 421, 467, 495, 522, 528, 541
 Magyar kis utca 141
 Magyarország 73, 176, 349, 376, 418, 504, 527
Magyarország L. Alsó~, Felső~
 Magyar-patak 436
 Magyar utca 53
 Major-dűlő 270
 Major-kert 267
 Majorság 380
 Majos-dűlő 50
 Majtér-kert 158
 Máka-erdő 485
 Makkos köze 211
 Mal 207
mál L. Hosszú~
 Malaistye 339, 485
 Malaistye Steusz nucs 293
 Malayesztye 298
 Maldeszku 123
Malé L. Hosszú~
Mále L. Hosszú~
 Málé-domb 327
 Mál-hegy 543, 544
 Málíny 117, 192, 480
 Málityász 195
malma L. Sándró ~
malom L. Régi~ árka,
Úri-Egyedi~
 Malom-csatorna 316, 420
 Malom-dűlő 364, 513, 515
 Malom-fok 141
 Malom-gát 61
 Malom-gát-folyás 148
 Malom-hely 410

Malómka 260	<i>második L. Szilas~--dűlő</i>	<i>Somogy ~, Szabolcs ~,</i>
Malom-kert 381	Második-Nagyobb-dűlő 65	<i>Szatmár ~, Szilágy ~,</i>
Malom laposa 89	Második-völgy 141	<i>Zaránd ~</i>
Malom-nyomás 254	Máta 142, 143, 145, 146,	<i>megyei L. Dél-Bihar ~ ke-</i>
Malom-rét 213, 381	147, 148, 148, 149, 150,	<i>rület</i>
Malom-sziget 160, 361	151	<i>Megyer L. Pap~</i>
Malom-szigetek 133, 134	Máta-lapos 148	<i>Megyeri L. Kis~, Nagy~</i>
Malom vize 264	Máté-zug 499	Megyeri-föld 305
Malom-völgy 141	Mátyás-sziget 294	Megye-völgy 68
Malom-völgy-hát 141	Mátyászka 328	Méhes-hegy 149
Malom-zug 89, 93, 148,	Matyies 169	<i>Méhesi L. Kis~</i>
256, 316, 371, 536	Matyó-fenék 149	Méhesipusztá 453
Malu 308	Matyold 149	<i>Méhesipusztá L. Kis~,</i>
Maluiste 191	Maulistye 405	<i>Nagy~</i>
Mályvás 551	Mazsáresti 343	Méhes-kert 73, 149
<i>Mályvás L. Kis~, Nagy~</i>	Mazsest 495	Méhes-laponyag 149
Mándics 504	Mecje 523	Méhes-telek 149
Mangó 318	Medes-dűlő 365	Méhkeltneze-sarok 141
Manu 115	Medes-patak 365	Méh kerí 160
Máramaros 73, 184	Medvés 347	Méistye 122
Máramaros megye 88, 430	Medvés-folyás 149	Mekelisu Cale de Bae 277
Marci foka 294	Medve út 304	Mé kerí 160
Márga 483	Medvis 347	Meleg-oldal 477
Margita 188, 354 , 436	<i>megi L. Dögös-ér ~, Esz-</i>	<i>Meleg-víz 407</i>
<i>Margita L. Pusztá~</i>	<i>terő ~</i>	<i>mellék L. Ér~, Körös~,</i>
Margitai járás 202	Meggyes 431	<i>Nagy-rét~</i>
Marha-delelő 178	<i>Meggyes L. Tagadó~</i>	<i>mély L. Kis~--földes-halom</i>
Máriás-tó 477	Meggyes-halom 153	Mély-földes-halom 153
Marinca 178	Meggyes-kert 158, 476	Mélyút-hát 62
Marinyescsi 325	Meggyes-lapos 149	Mély-völgy 185, 187, 420
<i>Marja L. Kis~, Nagy~,</i>	<i>Meggyes-lapos L. Kis~,</i>	Mencesz 264
<i>Szabadkis~</i>	<i>Nagy~</i>	Ménes-kút 190
<i>marjai L. Új-pusztá</i>	Meggyes-oldal 295	Mérág 251
Márkaszek 355	Meggyes-patak 85, 103,	Mérges 521
Markó 409	110, 518	Mérges-ér 149
Markusáska 166	Meggyes-szeg 379	Mérges korcsma 521
Márkus folyása 187	Meggyes-szék 157	Meriád 285
Maros 106	<i>megye L. Alsó Fehér ~,</i>	Mese-kúti-dűlő 181
<i>Martinka L. Kis~, Közép-</i>	<i>Arad ~, Baranya ~, Bé-</i>	Mesgyei-dűlő 261
<i>~, Nagy~</i>	<i>kés ~, Borsod ~, Csanád</i>	Mester utca 138
<i>Marus L. Kis~, Nagy~</i>	<i>~, Dél-Bihar ~, Észak-</i>	Mesurrtényi 122
<i>marusi L. Kis~--dűlő,</i>	<i>Bihar ~, Fejér ~, Heves</i>	Mészár-sziget ere 72
<i>Nagy~erdő</i>	<i>~, Közép-Szolnok ~,</i>	Mesztecseny 251
Márvány-dűlő 431	<i>Kraszna ~, Máramaros</i>	Mesztecsinye 528
Márzsine Csunzsilor 478	<i>~, Pozsony ~, Sáros ~,</i>	Mesztecsinye-dűlő 528

- Mesztecsinyilor 425
 Messzilátó 256
mezei L. *Nagy~forduló*,
Pap~körjegyzőség
 Mezes 518, 519, 520
 Mézes **366**, 408
 Meziád 169, 280, 328,
356, 510
 Meziás 254
mező L. *Alma~*, *Alsó~*, *Fel-
 ső~*, *Gorza~*, *Harang~*,
Hold~, *Kis~*, *Kis~
 dűlő*, *Kör~*, *Lobda-kis~*,
Nagy~, *Nagy~dűlő*,
Pap~, *Pap~kimpány*,
Pap~szelistye, *Pap~va-
 lány*, *Pokol~*, *Török~*,
Túl~, *Úr~*, *Zer~*
 Mező-fenék 478
 Mezőkeresztes 60, 73, 90,
 109, 316, **357**, 361, 552
 Mezőkeresztesi szakasz
 73, 359
 Mezőpeterd **359**, 552
 Mezőpuszta 412, 413
 Mezősas 211, 212, 361,
362
 Mezőség 297, 357
 Mezőszentmiklós 96
 Mezőszentmiklóspuszta 95
 Mezőtelegdi 257
 Mezőtelki 135, 257, **364**,
 419
 Micske 364
 Micskeipuszta 501, 503
 Mieszunyika-lapos 414
 Mihales 418
 Mihályfalva 181, 186
Mihályfalva L. *Ér~*
 Mihályháza 428
 Mihellő 369, 393
 Mikeászka 511
 Mike laposa 149
 Mikepércs 64, 66, 145,
 150, 227, 228, **367**
 Miklólázur 255, 348, **368**,
 369, 454, 457, 458
 Míkó 119
 Míkó-domb 158
 Milasiurile 277
 Mindszenti-dűlő 535
 Mindszentpuszta 316
 Mindszentpuszta 533, 535
 Mír-domb 181
 Mír-domb-dűlő 181
 Mirló 368, **369**, 457, 458
 Mise-hát 149
 Miska-rét 380
 Miska-rét-oldal 380
 Miskél 351
 Miskét 319, 352
 Miziesiu 366
 Mlaka 52, 77, 195, 218,
 424
 Mlaku-dűlő 219
 MNály 282
 Mnyelás 101
 Mnyerca 56
 Mnyerestylor 273
 Mnyerle 272
 Mocászka 285
 Mocsár 135, 179, 194,
 364, 393
mocsár L. *Kakúcska~*
 Mocsár-dűlő 419
 Mocsirla 103, 292, **370**,
 485
 Mocsirlucapuszta 370
 Mogulecki 225
 Mogyorós 72, 175, 213,
 245, 289, 477
 Mogyorós-dűlő 174, 349
 Mogyorós-hegy 235, 246
 Mogyorósi csárda 476
 Mogyorós-part 506
 Mogyorós-rét 365
 Mohos-dűlő 182
 Móka 186
 Móka-dűlő 181
 Móka-hát 186
 Móka vize 184
 Mókus 68, 221
 Molitvis 510
 Molivis 118
 Molnári 384
 Molnár István 158
 Molnár-lapos 158
 Moma 276, 549
 Momu tra 549
 Monostor 143, 144, 147,
 149, 241, 499
 Monostorpályi 97, **371**
 Monuncusa 53
 Monús halma 152
 Monyásza 116, 345
 Mora Batrena 104
 Morarestye 524
 Morgó 125, 155, 158
 Morgó út 367
 Mori 136
 Morotva-folyó 149
 Mosászka kornyestyilor
 323
 Mosdos-hát 420
 Mosó-hát 149
 Mosolygó árka 140
 Mosó-tó 477
 Motoláz-dűlő 365
 Motrok 219
 Mózsos 494
 Mucuj 434
 Muculeszkuluj 424
 Muncsel 53, 54, 194, 463,
 546
 Muncselu 119
 Muncsi 169
 Muncsid 437, 438
 Mundrasza 492
 Munisoru 444
 Muntye 463
 Munuhu-legelő 366
 Munyaszka 251
 Murmoj 508
 Musát 232
 Muset 438

Musino jele 118	Nagy-Bogárzó 141	Nagy-halom 73, 289, 360
Muslicás-dűlő 158	Nagy-Bokor-dűlő 431	Nagyharsány 314, 376 ,
Muslicás-lapos 158	Nagy-Bor-patak 206	377, 378, 469, 491
Mustói-dűlő 559	Nagy-Borsós 143	Nagy-hát 461
Mustyet 438	Nagy-Borsó-sziget 430	Nagy-havas 444
Mustyetu 438	Nagybozsód 141	Nagy-hegy 161, 235, 238,
Mustyetye 438	Nagybozsódipusztá 140	261, 303, 504
Muzsdaly 187	Nagybozsódpusztá 140	Nagyhegyes 146
Muzsdaly-hegy 62	Nagyböszörmény 86, 87	Nagy-Herceg 213
Náci-zug 89	Nagycsere 142, 143, 144,	Nagy-Hérnek 461
<i>nád L. Farkatlan~, Szik~</i>	145, 146, 147, 148, 149,	Nagy-Homok-tető 88
<i>rét, Szik~szik, Fehér~</i>	150, 151, 152	Nagy-irtás 410
<i>tő-fok</i>	Nagy-Cser-hegy 384	Nagy János 305
Nádas 75, 305, 351, 352	Nagy-Csíkos 73	Nagy Jánosné rétte 66
Nádas-árok 521	Nagy-Csípszila 559	Nagy-járás 141
Nádas bokra 358	Nagy-Csohos 189	Nagykágya 240, 287, 303,
Nádas-dűlő 353	Nagy-Csutkó 478	384 , 504
Nádas-halom 149	Nagy-Dinnyés 141	<i>Nagykágya L. Pusztá~</i>
Nádas-kút 354	Nagy-Dinnyés-kert 158	Nagykágyai-hegy 303
Nádas-kút-völgy 157	Nagy-Dió-völgy 461	Nagy-Kálló 175
Nádas-kút völgye 238	Nagy-domb 310	Nagy-káposztás 381
Nádas-lapos 187	Nagy-dűlő 178, 181, 367,	Nagykáránd 458
Nádas-tó 341	478	<i>Nagykáránd L. Pusztá~</i>
Nádas-szeg 409	Nagy-ér 141, 427	Nagykároly 262, 427
Nádas-szék 157	Nagy-erdő 94, 142, 143,	Nagy-Kastély 431
Nádudvar 266, 267	144, 146, 148, 149, 150,	Nagy-kaszáló 382, 499
Nádvágó-láp 532	151, 153, 190, 250, 282,	Nagy-Kenderátó-halom
<i>nagy L. Farkas Bórek ~</i>	316	147
<i>tanyája, Hármás~-szék</i>	Nagy-ér-hát 132, 133,	Nagy-Kenderátó-lapos
Nagy-állás 149	141, 305	147
Nagy-Álomzug 142	Nagy-ér-tő 132	Nagy-Kender-szer 294
Nagyandaháza 96	Nagyfa dombja 461	Nagykér 207 , 389
Nagy-András 305	Nagyfalu 437	Nagykerek 386
Nagy-András-dűlő 158	Nagy-fok 382	Nagy-Kerek-erdő 289
Nagy András köz 158	Nagy-föld 179, 427	Nagykerek 73, 107, 109,
Nagy-Árkus 499	Nagy-füzes 461	249, 295, 386 , 396, 397
Nagy-Baglyos 95	Nagy-Gatály 498	Nagykerek út 73
Nagybajom 71, 139, 362,	Nagy-Göngyőr 89	Nagykerpest 55, 264, 253,
372 , 394, 500, 531	Nagy-Gút 146	322, 388 , 404
Nagy-Bárát-ér 73	Nagy György 305	Nagy-kert 73
Nagy-Barsa 132, 140	Nagy György János laposa	Nagy-Kertész 431
Nagy-Békás 551	306	Nagy-Király-dűlő 559
Nagy-Bérces 140	Nagy György laposa 158	Nagy-Kogyoszló 206
Nagy-Bocskai 241	Nagy-Halas 133, 134	Nagy-Korhán (halom) 175
Nagy-Bodór 261	Nagy-halastó 532	Nagy-Kornyó-dűlő 65

- Nagy-Körös 210, 362, 420, 461
 Nagykunkarcag 500
 Nagy kút utca 158
 Nagy-láp 73, 499, 532
 Nagy-lapos 141, 521
 Nagy-Latabár 125
 Nagy-legelő 213
 Nagyléta 162, 270, 270, **390**, 448
 Nagy-Ludas-tó 431
 Nagy-Lukács 133
 Nagy-Mályvás 141
 Nagymarja 295
 Nagy-Martinka 476
 Nagymarus 105, 233, 292, 296, 321, **391**, 451, 482, 489, 490
 Nagymarusi-erdő 131, 292
 Nagy-Megyeri 211
 Nagy-Meggyes-lapos 149
 Nagyméhesipusztá 222
 Nagy-mezei-forduló 157
 Nagy-mező 157
 Nagy-mező-dűlő 227
 Nagynyéstaipusztá 349
 Nagy-nyomási-dűlő 559
Nagyobb-dűlő L. Első~, Harmadik~, Második~
 Nagy-Ördögös-sziget 427
 Nagy-Pap-rét 282
 Nagy-pár-sziget 261
 Nagypatak 369, **393**, 458
 Nagy-Peres 361
 Nagy-Pipás-laponyag 149
 Nagy polgár utca 94
 Nagyrábé 71, 138, 139, **394**, 560
 Nagy-Radó 155, 157
 Nagy-rét 59, 73, 111, 132, 206, 316, 409, 431
 Nagy-rét-mellék 414
 Nagy-rét-oldal 379
 Nagy-Rózsa-dűlő 287
 Nagy-Rózsa-hegy 384
 Nagy Sándor halma 149
 Nagy-Sós-tó 133, 134
 Nagy-Sós-tó-halom 134
 Nagy-Suhasztó 506
 Nagy-szakasz 179
 Nagyszalonta 376, 455
 Nagyszalontai járás 313, 414
 Nagyszántó 297, **396**, **397**, 399
 Nagy-Szárcsás 151
 Nagy-szék 158, 361
 Nagy-széki 521
 Nagy-széki-dűlő 174
 Nagy-sziget 186, 261, 295, 302, 384, 499
 Nagy-sziget-derék 499
 Nagy-szigeti-dűlő 560
 Nagy-szigeti-fertő 551
 Nagy-szik 256, 379, 414, 532, 552
 Nagy-szilfa 431
 Nagy-szőlőskert 61, 158, 209, 212
 Nagy-Tárnok-dűlő 182
 Nagy-Tatár-ülés 151, 367
 Nagy-tavak 158
 Nagy-telek 155, 157, 431
 Nagy-telek-dűlő 491
 Nagy-tilalmas 155, 157, 158
 Nagy-tó 188, 210
 Nagy-Tócsó 151
 Nagy-Tó-háti 134
 Nagy-Tó-közi 133, 134
 Nagytóti 350
 Nagytótipusztá 349
 Nagy-Törmény 133
 Nagy-Új-hegy 261
 Nagy utca 73, 94, 129, 138, 141, 161, 196, 378
 Nagyűrögd 298, 342, **400**, 514, 515
 Nagy-Ványi 420
 Nagyvárad–Debreceni országút 359
 Nagyvárad 55, 60, 67, 86, 100, 106, 118, 126, 140, 154, 157, 163, 180, 184, 186, 191, 196, 202, 204, 206, 208, 210, 214, 216, 222, 224, 229, 234, 237, 240, 251, 253, 262, 277, 286, 288, 289, 294, 297, 301, 316, 317, 322, 324, 341, 348, 359, 368, 374, 375, 386, 388, 390, 393, 397, 399, 400, **401**, 403, 404, 417, 421, 427, 436, 439, 455, 461, 470, 473, 478, 491, 493, 501, 507, 511, 512, 515, 521, 527, 533, 536, 542, 544, 546, 553, 557
 Nagyvárad-hegy 235
 Nagyvárad járás 51, 53, 100, 106, 125, 126, 136, 137, 170, 171, 194, 205, 206, 207, 208, 214, 215, 229, 234, 235, 237, 242, 258, 273, 291, 294, 311, 318, 319, 320, 351, 352, 364, 386, 396, 397, 399, 401, 409, 412, 413, 419, 427, 430, 461, 466, 467, 470, 494, 495, 512, 515, 527, 540, 541
 Nagyvárad kerület 56, 83, 84, 113, 115, 117, 118, 125, 140, 164, 168, 169, 197, 263, 278, 280, 293, 301, 343, 346, 356, 440, 446, 472, 486, 491, 492, 510, 519, 520, 528
 Nagyvárad-Körös 119
 Nagyvárad országút 348
 Nagyvárad szék 371
Nagyvárad vasút L. Pest~
 Nagyváradpüspöki 461

- Nagyváradiújváros 401
 Nagyváradvérence 515
 Nagy-Vasad 295
 Nagy-Vásár 302
 Nagy-Vész-szeg 499
 Nagy-völgy-hát 88
 Nagyzomlin 73, 297
 Nagyzomlinpuszta 111, 397
 Nagyzomlinpuszta 60
 Nagy-zug 139
 Nagy-Zsombokos 307
 Nánhegyes 55, 163, 196, 322, 388, **404**
 Negyvenhold 93
 Nemesecsi 326
 Nemesek dűlője 270
 Nemes-sziget 551
 Nemes-zug 94
 Német-gát 270
 Német-láp 532
Németország L. Felső~
 Német-sziget 260
 Német temető 289
 Neresz 420
 Nesztój 232
 Név 527
 Norocseszku 285
 Nótáros-láp 499
 Nótáros laposa 250
notórius L. Széles~~sziget
 Nyágrú 122
 Nyakazó 431
 Nyalakodó 155, 267
 Nyalakodó-Dábó 158
 Nyálas-domb 213
 Nyálas-kert 187
 Nyaló 502, 503
 Nyáras 90, 94, 542
 Nyáras-sziget 294
 Nyárfás 407
 Nyárfás-hegy 367
 Nyárfás-zug 132
 Nyarjas-halom 149
 Nyarjas-lapos 149
 Nyarleu 405
 Nyárló 348, 368, **405**
nyáros L. Vizeli~
 Nyársas-halom 531
 Nyár-szeg 111, 222, 478, 507
 Nyár-víz 256
 Nyégerfalva **407**
 Nyegru 407
nyele L. Veres~
 Nyerges alja 125
 Nyermegy **406**
 Nyéstaipusza 212
Nyéstaipusza L. Kis~, Nagy~
 Nyéstapusza 211
 Nyeveszt 85
 Nyicki-kert 476
nyíl L. Veres~
 Nyila 68
 Nyilas 88, 127, 360, 361, 527
nyilas L. Tizenhárom~ völgye, Toldás~
nyílás L. Űrge~
nyílása L. Hajdú Perzse ~
 Nyilelile 411
 Nyilus 230
 Nyimoesd 123, 254, 285, 323, 328, 450
 Nyír 371
 Nyíradony 143, 145
 Nyír-erdő 187, 371
 Nyíres 207
 Nyíres-dűlő 179
 Nyíres-lapos 270
 Nyírfás-dűlő 287
 Nyíri 213
 Nyíró-lapos 149
 Nyírpályi 97
 Nyírsámsón 474
 Nyírség 474
 Nyolchold 125
nyomás L. Borjú~, Csikó~, Kis-borjú~, Liba~, Malom~, Puszta~
 Nyomás-dűlő 228, 521
nyomási L. Nagy~~dűlő
 Nyomásu 122
 Nyomás-szik 414
 Nyulas 504
 Nyúlas kukuj 206
 Nyúl-szikos 427
 Nyúzó 162
 Nyúzó-völgy 160
 Nyüved 234, **409**, 428, 430
Nyüved L. Kis~
 Oarzena 280
 Oás 214
 Óbuda 102
 Oburse 346
 Ócska-gát-dűlő 174
 Odal út 239
 Ograd 193
 Ograda 52, 103, 105, 117, 127, 164, 317, 341, 355, 526
 Ograda Béli 130
 Ograda casei 191
 Ograda dánuluj 264
 Ograda dínusz 74
 Ograda dín Zevoju 479
 Ograda dupa teleku 74
 Ograda Hankuluj 391
 Ograda herapuluj 130
 Ograda Kátra drumu carii 429
 Ograda Kátra Krisu 429
 Ograda la Mnyeráská 340
 Ograda Lucseszku 197
 Ograda Lupuluj 391
 Ograda Mare 429
 Ograda mormenti 471
 Ograda Mortuluj 279, 489
 Ograda Seceriste 165
 Ograda Urszuluj 214, 215
 OGREK 79
 Ogréz 199, 220
 OGREZELI 418
 OGREZI 279

- Ogrezile 321
 Ogríz 81
 Ohat 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 372
 Oláhapáti 127, 298, 400, 405, 312, **411**, 478, 485, 502
 Oláhfalu 161
 Oláhgyepes 368, 457, 458
 Oláhhodos 191, 393, 254, **417**
 Oláhkakucs 171, 214, 352, **412**, **413**, 421, 528
 Oláh kis utca 141
 Oláh Mihály-dűlő 158
 Oláh Mihály kaszálója 379
 Oláhszentmiklós 68, 342, **414**, 469
 Oláhváros 94
 Olajútó 149
 Olaszku 406
 Olaszfalva 401
 Olasz Gyurka zugja 141
Olaszi L. *Várad*~
 Olaszok szigete 140
 Olasz-zug 141
 Olasz-zug szája 141
 Olcsa 108, **416**, 418
oldal L. *Akol*~, *Alsó-dél*~, *Béné gátja* ~, *Bukmós*~, *Csállai*~, *Csát*~, *Cseresznyefa*~, *Diósvári*~, *Észak*~, *Fekete-rét*~, *Felső-dél*~, *Földvári*~, *Gar*~-*dűlő*, *Gát*~, *Homok*~-*dűlő*, *Kátyú*~, *Kis-irtás*~, *Kis-rét*~, *Kő-ormány*~, *Körös*~, *Kutyahugyoztai*~, *Láp*~, *Meggyes*~, *Meleg*~, *Miska-rét*~, *Nagy-rét*~, *Ölyvös*~, *Pergelő*~, *Pontus*~, *Ravazdi*~, *Rózsa*~, *Sajgó*~, *Sinai-hegy*~, *Talánk*~, *Várkús*~, *Vár*~
oldali L. *Körös*~-*dűlő*
 Olerászká 483
 Olesa 272
 Olorászká 425
 Oloszó-hegy 420
 Oltván 405
 Omlás-áthal 206
 Omlás-tető 206
 Oncsásza 119, 219
 Oncsásza-barlang 219
 Oncsászai-barlang 119
 Oncseszkú 406
 Ondód 144, 145, 148, 149, 153
 Ópalota 534, 535, 536
 Ópalotapuszta 533
 Opátio 411
 Opreszku 172
 Orbán 282
 Orbán-halom 213
 Orbán-kút 158
 Orbán-kút-dűlő 158
 Orbán-zug 88
 Ordegej 523
 Ordító-sziget 294
 Ordonzsele 528
 Óriás-erdő 294
 Oris 425
ormány L. *Kő*~, *Kő*~-*hegy*, *Kő*~-*oldal*
 Ormos-dűlő 287
Orosipuszta L. *K.* ~
 Orr-hát 354
 Orsoja 506
 Orsova 213
ország L. *Alsó-Magyar*~, *Bihar*~, *Burkus*~, *Erdély*~, *Felső-Magyar*~, *Felső-Német*~, *Magyar*~
országút L. *Berettyóújfalu*~, *Derecskei* ~, *Kövecses*~, *Kunkarcagi* ~, *Nagyváradi*~*Debreceni* ~, *Nagyváradi* ~, *Piaci* ~, *Szatmári* ~, *Tenke-Béli* ~
 Országút-dűlő 65, 448
 Országút-tábla 386
 Orzina 118
 Osurtog 164
 Oszlany-sziget 294
 Oszlo-patak 239
 Oszoin Gyevi 251
 Osoj 214, 231, 424, 438, 438, 497, 516
 Osoje 438
 Osojele 438
 Osojesty 524
 Osojesu 523
 Osoju 251
 Osoju Kurso 434
 Osoju Serbotuluj 433
 Oszás 518
osztás L. *Kis*~
 Osztro telke 375
 Ó-Szuszka 249
 Ótemető 73
 Ótovány 430
 Otrás 179
 Ottomány 190
 Ovecsis 81
 Ovessiste 471
 Oveszele 393
 Ozest 322, 388
 Ozest 253
 Ökör-háti-dűlő 559
 Ökör-itó 149
ökor-itó L. *Kis*~
 Ökör-sziget 132
 Ökör-tó-halom 95
 Ökör-úszató 94
 Ökör-úszató-halom 93
 Ökrös 108, 272, 279, 321, 416, **418**, 456, 459, 460, 482
 Ölyvös 73, 210, 358, 360, 362, 551, 552
 Ölyvös L. *Régi*~
 Ölyvös-ér 109, 361

- Ölyvös-folyó 210, 362
Ölyvös-oldal 551
Ördög árka 68, 87, 88,
111, 149, 182, 190, 249,
380, 414, 415, 448, 469,
552
Ördög árka dűlő 414
Ördög árkán túli dűlő 414
Ördög árki fok 149
Ördög-árkok 256, 358,
371
Ördög-árkon kívüli alsó
dűlő 87
Ördög-árkon kívüli felső
dűlő 87
Ördög-árok-dűlő 448
Ördög-hegy 149
Ördög-sziget 499
Ördögös 90
Ördögös-sziget L. Há-
rom-ágú~, Hosszú~,
Kis~, Nagy~, Zsombé-
kos~
Öreg-hegy 290, 504, 543,
544
Öreg-kert 256
Ör-halom 149, 531
Ör-hegy-tető 107
Örményes L. Belényes~
Örvénd 53, 135, 137, 194,
318, 364, **419**
örvény L. Hideg~
Örvényes L. Belényes~,
Bél~
Örvény-sziget 202
Ősi 216, 343, 412, **421**,
528
Ősipusztá 60
Ősvény-tő 499, 532
Ősz-erdő 553
Őszpász-sziget 133
Ötfalu 173, 273, 275, 540
Ötfalu-határ 433
Pac 143, 146, 147, 149,
152, 367
Pac-éri-folyás 149
Pacsiu Izbukuluj 444
pad L. Kelemen~
Padalja 161
Padaria 324
Paducsel 221
Paducsii 224
Padure 517
Padure orbuj 207
Padurica 450
Padűr 384
Paekucsej 117
Pafuka 277
Pagyina 218
Pajtra 556
Pakalesd 67, 78, **429**
Paládi-kút 62
Palá hizsuluj 196
palánt L. Felső~
Palántos 382
Palántos-kert 382
Palatinus hídja 149
Pál-domb 239
Pál halma 111
Pali-láp 532
Pálírkás 431
Pálírkás-halom 140
Pálírkás-telek 149
Pallag 149, 153, 361, 474
Pallag L. Kis~
pallaga L. Izsó~
Pállaj L. Kis~
Pálló-dűlő 521
Pálló erdeje 294
pallók L. Régi~
Paloca-halom 158
Paloca-lyukas-halom 158
Palocsa-halom 95
Palota 501, 534, 535
Palota L. Ó~, Ó~pusztá,
Új~
palotája L. László ~
Pál-sziget 396, 397
Pál-tó-forduló 400
Páltyínyásza 549
Pál-völgyi-dűlő 521
Pály L. Sári~
Pályi L. Érsek~, Hegyköz~,
Hegyközt~, Hosszú~,
Monostor~, Nyír~
Pályi-határ-dűlő 228
Pályiújlak 242
Pályi utca 270
Páncél 503
Pankója 231
Pankoje 223
Pankota 222
Pankotaipusztá 222, 342
Pankotai-völgy 341
Pankotapusztá 68, 415
Pantasesd 67, 78, **429**
Pantasezska 251
Pántos-völgy 420
Pántya 141
Pantyászka 417
Panyikás 294
Pápai-hegy 149
Pápaszem 72
Pap-dűlő 414
Papegyháza 149
Pap-ér 71, 72, 150
Pap erdeje 94
Pap-erdő 250
Pap ere 532
Pap-ér-hát 71
Pap-fertő 395
Papgeci 132
Pap halma 141
Pap-halom 499
Papipusztá 349
Pap-kaszáló 414
Pap-kert 282
Pap-lapos 521
Pap laposa 307, 410
Papmegyer 211
Papmezei körjegyzőség
344, 422, 424, 425, 509,
508
Papmező 344, **422**, 424,
425

- Papmezőkipány 422, **424**, 425
 Papmezőszelistye 422, 424, 425
 Papmezővalány 422, 424, **425**
 Papok hegye 140
 Pap-rét 73, 289
Pap-rét L. Kis~, Nagy~
 Pap-rét-dűlő 365
 Pap-réti-dűlő 182
 Pap sikátor 378
 Pap-sziget 414
 Paptamási 409, **427**
 Pap tava 66, 153, 379
 Pap tava dűlő 66
 Pap tökéje 409
 Pap-zug 132, 150
pár L. Kis~-sziget, Nagy~-sziget
 Paragi-Csókás 282
 Parajos-halom 150
 Parajos-telek 150
 Parajta 249
 Paraó Belyág 370
 Paraszt-rét 62
 Paraszt-szer 93, 94
 Parau gyaluluj 507
 Paraul Corbuluj la bai 550
 Parau úrszuluj 118
 Parazsinye 251
 Pareo Bucsí 85
 Pareo Rippi 110
 Pareu Albulesti 405
 Párgás 267
 Párincsa 54
 Parintyistye 340
 Paripa-sziget 155, 157, 158
 Parlag-dűlő 414
 Parlagi-dűlő 552
 Parlagi-telek 94
 Párnás-telek 150
 Páró 322
 Paro kurti 56
 Paro Styánuluj 292
 Parrag 289
part L. Mogyorós~, Sós~, Szőke~-dűlő, Telek~
 Parzu ntúluj 201
 Pases Kern 370
 Pasztakris-dűlő 314
 Pásztor-dűlő 65
 Paszugyál 355
 Patak 125, 344
patak L. Adona~, Béli~, Bisztra~, Bodis~, Budurászi~, Csontaházi~, Eszüllő~, Farkas~, Galbina~, Grósi~, Hagymási~, Hamaszó~, Hármás~, Hármos~, Hideg~, Kabalás~, Kígyós~, Kis-Bor~, Kösmő~, Kövesd~, Lázuluj~, Loranda~, Magyar~, Medes~, Megyes~, Nagy-Bor~, Nagy~, Oszlo~, Pestesi~, Reszigye~, Reu~, Sebes~, Sólomkői~, Tatár~, Tyinosza~, Veres~, Völgy~
pataka L. Farkas~
patakja L. Hodiselu~, Hollád~, Imám~, Tatár~
 Patarászka 76
 Patkús 166
 Patócs 395
 Patrarille 400
 Pattogó-halom 64
 Paulásza 443
 Pautyestyi 293
 Pá Vale Liváda 197
 Páveleszku 519
 Pável-rét 502
 Pázmány-telek 94
 Pece 471, 501, 513, 533, 534, 535, 537
 Pecen Pál halma 150
 Peceszentmárton 127, 230, 471, 514, 515
 Pecsészőlős 127, 471, 512, 513, 515
 Peglemei 231
 Pegyálu 444
 Pejusu 438
 Pekerda 546
 Pekonze 122
 Pelbárhíd 409, 430
 Pelbárhida 295, **430**
 Pemintu Szetyenku 54
 Pendely-zug 133, 134
 Pente-fok 150
 Pente fordulója 150
 Pente-halom 150
 Péntek-domb 379
 Pente-zug 150
 Pénzes-gödrök 150
 Pénz-gödör 410
 Pepényistye 407
 Pér 159
 Percs 267
 Pércs 65, 153
Pércs L. Kis~, Mike~, Vámos~
 Percselvén 438
 Pércsi-dűlő 132
 Pércsi-határ-dűlő 65, 227
 Pércsi-rész 153
 Pércsi-zug 150
 Perde 98
 Perde-halom 98
 Per dombja 109
 Peres 141, 210
Peres L. Nagy~
 Péres 360, 361
 Peres-dűlő 138
 Peres-sziget 141
 Peret 105
 Pergelő-alj 461
 Pergelő-halom 157
 Pergelő-hát völgye 157
 Pergelő-oldal 461
 Peri luj Zsozsig 442

- Perjes 360
 Perma tisztája 150
 Péro halma 402
 Perú Jankuluj 53
 Perúluj 341
 Perusimogy 192
 Perzsa-rét 150
 Peselő csárda 314
 Peselő-folyás 150
 Peselő-halom 150
 Pestere 173, 176, 178,
 214, 273, 275, 310, 319,
433, 437, 540
 Pestes 176, 178, 179, 194,
435, 522, 523, 528
 Pestesi-patak 437
 Pestesi-rét 178, 437
 Pestesi-tető 523
 Pesti utca 94
 Pest–Nagyvárad vasút 297
 Pestyér 195
 Pestyere 77, 193, 516
 Pestyesel 273
 Pestyire 433, 549
 Pestyíroly 274
 Pestyis 435, 437
 Pestyisel 438
 Petegd 539
 Peterd 358, 359, 360
*Peterd L. Kis~, Mező~,
 Puszta~*
 Péteres 364
 Péterné völgye 256
 Péterszegi út dűlő 521
 Petes tisztája 150
 Petlendipusztá 349
 Pető halma 175
 Petrani 277
 Petrány 83, 84, 263, **440**,
 462, 486
 Petrászsolymos **441**
 Petrá tulharuluj 219
 Petres-dűlő 182
Petri L. Gálos~
 Petri-kúti-dűlő 181
 Petrile 444
 Petrileny 56, 321, **442**
 Petrisin 221
 Petrósz 115, 122, 219, **443**
 Petrosza 293
 Petru Bogán 195
 Petru luji 444
 Petru lurisi 444
piac L. Hadközi ~
 Piaci országút 158
 Piatra 440
 Piatra alba 550
 Piatra ársz 119
 Piatra káluluj 169
 Piatra nyiágra 472
 Piatra Rosia 472
 Piatra rosie 472
 Picsor 305
 Picsoru Bojti 438
 Picsoru oji 438
 Pince-rét 360
 Pincés-rét 150
 Pincés-völgy 160
 Pincetok 150
 Pipa-gödrök 150
Pipás-laponyag L. Nagy~
 Pipó-hegy 150
 Píra-domb 367
 Pirlagele 277
 Pirlop 550
 Píroska-rét 365
 Pirsoni cu brázi 77
 Pírtaszka 339
 Písnycá Székáre 433
 Písztrángos 407
 Pítyergő-rét 202
 Píznyc 434
 Pjatra lunga 214
 Plaj dosz 56
 Plaju 200, 452, 463
 Plaju Doszurile 346
 Plaju marzsinyi 463
 Plastyin 168
 Ples 115, 438, 509
 Plesár 438
 Plesoara 438
 Plestyori 251
 Plesu 200, 444
 Pleváskú 122
 Plop 105
 Plopi 221, 251, 422
 Plopis 323
 Plopistye 479
 Plopisu 172
 Plopúc 341
 Plostyina 479
 Plurui árszá 54
 Pocos 210
 Pocos-telek 150
 Poca 447
 Pocsaj 95, 129, 159, 160,
 294, 295, **447**
 Pocsos 141
 Pocsovelesd 123, 285,
 323, 328, 408, **450**
 Podul 293
 Podvorie 196
 Poény 199, 511
Poény L. Alsó~, Felső~
 Poenyica 273
 Poenyi de Szusz 195
 Poenyi de Zsosz 54, 195
 Pogoru 197
 Pogyés 119
 Pogyina 191
 Pohocs 192
 Pojána 194, 207, 273, 325,
 339, 437, 438, **452**, 463,
 547, 550
 Pojana flori 194, flori 318
 Pojánai-erdő 550
 Pojana La metnyunyí 219
 Pojana szurte 218
 Pojana Todorój 166
 Pojanosi dezsosz 122
 Pojánýina 195
 Pojenýi de Szusza 54
 Pojenýi de Zsosz 54
 Pojenýile 285
 Poklos 305

- Poklostelek 504
 Poklusa 233, **451**, 456, 484, 539
 Poklusica 355
 Pokola 263, 440
 Pokol-mező 150
polgár L. Nagy ~ utca
 Poltrás-telek 150
 Polyás 235
 Pomicene 463
 Pominyaguluj 192
 Pongor-telek 150
 Ponor 119, 356
 Ponore cu pedure 345
 Ponore cu peduri 116
 Ponorisu 274
 Ponoru 424
 Ponosol 444
 Pont 83
 Pontos-kő 440
 Pontus-oldal 461
 Popaszálá 197
 Popászk 199
 Popászka 77, 223, 547
 Popiaszka 444
 Popisuluj 444
 Poreu muncseluluj 54
 Porka 67
 Porkerec 438
 Porkoláb-telek 150
 Poron cu búlf 194
porong L. Kút~
 Poros-hát 150
 Porovásuluj 225
 Por-szakadás 478
 Portale 463
 Porumb-lapos 414
 Pósa 298, 342, **453**, 478
 Pósalaka 257, 364, 419, 420
 Pósalaki-hegy 420
 Póska-sziget 431
 Posta-kóti-dűlő 181
 Postavále 197
 Pót-hely 447
 Pozsár-vető 249
 Pozsgán-telek 150
 Pozsony 176
 Pozsony megye 159
 Pör dombja 109
 Préce-dűlő 295
 Préce-halom 295
 Pregnyi 463
 Prelucs 199
 Preluk 192
 Preluka 115, 197, 451
 Preluka Ginye 489
 Présészt 173
 Preszáka 83, 84, 168, **446**
 Prihagyestyi 194
 Prihogyestyi 523
 Prirlap 115
 Prisécs 346
 Prislop 195, 444
 Priszlop 119, 278
 Prizlop 192, 193, 326, 443, 480
 Pruet 194
 Prujlung 194
 Prundár Kodrisor 52
 Ptipolpinzi 433
 Ptyátra rosi 293
 Ptyetris 523
 Pucus 468
 Puna huta 318
 Puncsászka 550
púpja L. Sás ~
 Purkericsor 232
 Puskás-dűlő 521
 Pusztá 190, 207, 254, 273, 341, 360, 400, 451, 507
pusztá L. Boldogasszonytelki~, Aba~, Ácsi~, Ádám~, Adányi~, Álcsi~, Andaházi~, Bagosi(-)zug, Benkei~, Besenyei~, Besenyői~, Besenyő~, Bócsi~, Bodóháza~, Bokori~, Bozsok~, Cserepesi~, Cseri~, Csiffi~, Egyed~, Évaaklai~, Gátályi~, Geszteréd~, Gypolyi~, Gyűrűszegi~, Herpályi~, Hídközi~, Hódisei~, Iklódi~, Kaszadi~, Kassza~, Kenézi~, Kisbozsódi~, Kisfalusi~, Kiskabai~, Kisméhesi~, Kisnyéztai~, Kistrábai~, Kistrábei~, Kistrábe~, Kisomogyi~, Kistóti~, Kiszomlini~, Klitti~, Klitt~, Kóródi~, Kórógyi~, K. Orosi~, Koti~, Kozmafalvai~, Kozmafalvi~, Kökényesdi~, Körmösdi~, Kötelesi~, Kügyi~, Mácsai~, Mácsa~, Mácsi~, Méhesi~, Mező~, Mezőszentmiklós~, Micskei~, Mindszenti~, Mindszent~, Mocsirluca~, Nagybozsódi~, Nagybozsód~, Nagyméhesi~, Nagynyéztai~, Nagytóti~, Nagyomlini~, Nagyomlin~, Nyéztai~, Nyésta~, Ópalota~, Ősi~, Pankotai~, Pankota~, Papi~, Petlendi~, Régenyi~, Rét-szentmiklósi~, Salamon~, Súlyomkői~, Somogyi~, Szálkai~, Sebeni~, Szentdienesi~, Szentkozmai~, Szentmiklósi~, Szepesi~, Szigeti~, Sziget~, Szomajomi~, Tamási~, Telmegyei~, Tóti~, Tóttelek~, Tyúkszerapáti~, Újmarjai~, Vadász~, Vargyai~, Zomlini~, Zomlin~
 Pusztabagos 142, 152
 Pusztabikács 255, 259, 368, 369, **454**, 458

Pusztadomb 500	Rác-dűlő 50	Réj 294
Pusztadűlő 273, 394, 555	Rác-gát 153	Rekestu 277
Pusztafalu 500	Rác-laponyag 150	Rekesz 207
Pusztahegy 179	Rác-rét 431	Rekettyés 91, 106, 133,
Pusztahodisel 451, 456,	<i>Radó L. Nagy~</i>	134
538	Radovoj 411	Rekettyés tér 407
Pusztakiskáránd 368, 369,	Radványi-határ-szik 414	Rék tisztája 150
457, 458	Ragát-hegy 189	Remet 81
Pusztakomló 542	Ragát-sziget 189	Remete 166, 169, 199,
Pusztakovácsi 95, 96, 99	Ragúti-dűlő 181	356, 441, 462
Pusztália 254	Ráka 249	Repa 452
Pusztalúj Márk 525	Rakás 344	Répás-alj 461
Pusztamargita 149	Rákász 249	Répás-kert 62, 150
Pusztanagykágya 304, 384	Rákava 547	Répás-sziget 282
Pusztanagykaránd 255,	Rákóczi-tiszta 371	Repszeg 355, 526
368, 369, 454, 457, 458	Rákos 409, 462, 532	Resinyáska 511
Pusztanyomás 68	Rakottya-kút 187	Resistye 524
Pusztapeterd 360, 382	Rakottyas 295, 358	Restyet 284
Pusztarét 179	<i>rakottyas L. Cseke~</i>	<i>rész L. Lapos~, Pércsi~</i>
Pusztaszentmárton 91	Rampunyeveszti 223	Rész alja 354
Pusztaszuszág 459	Rápitra-dűlő 314	<i>része L. Gázsi János ~,</i>
Pusztatalmács 460	Ráré 215	<i>Juricskai Mór ~</i>
Pusztatold 90, 361, 455	Rárisce 101	Reszeg völgye 157
Pusztaujlak 318, 419, 420	Raszte-dűlő 492	Rész-hegyek 354
Pusztai 273	Ráta 361	Reszigye-patak 318
Pusztuca 425, 426	Ratacelu Szucsuluj 277	Rét 478
Putyinyeli Kimpu cu	Ravazdi 247	<i>rét L. Agg~, Álló~, Alsó~</i>
fericse 214	Ravazdi-oldal 246	<i>~, Alsó-Sár~, Apró~,</i>
Püski 376, 378, 379, 382	Razabelli-híd 427	<i>Bakó~, Banik~, Béka~</i>
Püski-gaz 379	Rébék halma 175	<i>~, Bendő~, Berek~,</i>
Püski-zug 379	Récés 150	<i>Bezsán~, Bika~, Bodis~</i>
Püspökfürdő 230, 533	Redeasin 214	<i>~, Bogár~, Buda~, Ci~</i>
Püspök halma 282	Régeny 106	<i>gány~, Cina~-dűlő,</i>
Püspök halom 185	Régényi-dűlő 431	<i>Csász~, Csatári~, Cse~</i>
Püspöki 461	Régényi-fark 396	<i>gő~, Darvas~, Dekán~</i>
<i>Püspöki L. Nagyvárad~,</i>	Régényi-hát 358	<i>~, Erdő~, Ernyő~, Er~</i>
<i>Várad~</i>	Régényipuszt 396, 397,	<i>nyő~-dűlő, Erős-lyuk~,</i>
<i>püspöki-erdők L.</i>	409, 430, 431	<i>Faggyas~, Farkas~,</i>
<i>Sonkolyosi~</i>	Régi Debreceni utca 158	<i>Fekete~, Fekete~-ol~</i>
Püspökladány 266, 372,	Régi-kender-földek 379	<i>dal, Felső~, Felső~</i>
500	Régi-malom árka 381	<i>Sár~, Gábris~, Göm~</i>
<i>rábai L. Kis~puszta</i>	Régi-Ölyvös 360	<i>rői~, Görbe~, Görbe~</i>
Rábé 209, 362, 394	Régi-pallók 361	<i>~-dűlő, Gyilkos~, Györ~</i>
<i>Rábé L. Kis~puszta, Nagy~</i>	Régi-telek 289	<i>gyi~, Halom~, Hosszú~</i>
<i>rábéi L. Kis~puszta</i>	Régi temető 382	<i>~, Kalap~, Kecse~,</i>

- Kerek~*, *Kis-Buda~*,
Kis-Pap~, *Kis~*, *Kis~*
hát, *Kis~oldal*, *Ko-*
vács~, *Kovács~dűlő*,
Kúria~, *Lábas~*, *Lakó-*
~, *Lapos~*, *Lápos~*,
Lator~dűlő, *Lénárt~*,
Malom~, *Miska~*, *Mis-*
ka~oldal, *Mogyorós~*,
Nagy-Pap~, *Nagy~*,
Nagy~mellék, *Nagy~*
oldal, *Pap~*, *Pap~*
dűlő, *Paraszt~*, *Pável-*
~, *Perzsa~*, *Pestesi~*,
Pince~, *Pincés~*, *Pi-*
roska~, *Pityergő~*,
Pusztá~, *Rác~*, *Sár~*,
Sár-i-dűlő, *Sár~ vidéke*,
Selyem~, *Siker~*, *So-*
ma~, *Sovány~*, *Szabó-*
~dűlő, *Szentjános~*,
Szerepi-Sár~, *Szicznád~*,
Szita~, *Szőke~*, *Szőke-*
~dűlő, *Szőrnyű~*, *Ta-*
lánk~, *Tehenés~szí-*
get, *Tripuca~*, *Tuduk~*,
Úr~, *Vágó~*, *Varga~*,
Város~, *Vasas~*, *Vida-*
~, *Virág~*, *Víz-köz~*
Rét-dűlő 270
rété L. Kinpu ~, *Sár~*
rétek L. Rossz~
Rét-folyás 184
réti L. Balog~tő, *Gál~*
dűlő, *Pap~dűlő*, *Sár~*
vidék, *Zőke~völgy*
Réti-dűlő 535
rétje L. Nagy Jánosné ~,
Sár~, *Ször~*, *Ször~ zug-*
ja, *Tökös~*, *Város~ dűlő*
Rétszentmiklósipusztá
394, 395
Retungye 466
Rét utca 270
Retyecsisu 326
Retyetyelu 346
Retyica 292
Retyita rosi 523
Reu 196, 388, 404, 444
Reuceszku 308
Reu-patak 322
Rév 171, 214, 216, 412
rév L. Alsólugos~
Révház 94
Réz 179
Réz alja 159, 354
Rézbánya 52, 75, 192, 193,
252, 452, **463**, 464, 480
Rézbányai körjegyzőség
52, 192, 193, 252, 480
Rézbányai vidék 463
Rézbánya körjegyzőség
463
Rézbánya vidéke 52, 192,
193, 252, 480
Réz-hegy 436
Réz-hegyek 354
Réz-hegyláncolat 176, 435
Réz-tető 436, 437
Réz-tető-hegy 435
Rhédey-kert 402
Ricsuj 178
Rieni 465
Rieny 56, 164, 317, 324,
465, 481, 487
Rikas 75
Rikosd 214, 352, **466**,
467, 494, 495, 541
Ripa 105
Riposz 251
Rippa 369, 457
Rit 164
Ritás 214, 215
Ritkás 125
ritkása L. Falu ~
Ritka-Vasad 295
Ritók-határ-dűlő 141
Ritók Jánosé-féle korcsma
141
Ritu 105, 296, 324, 450
Ritu ádruméstyolor 54
Ritu Bari 277
Ritu Batrin 516
Ritu Berkujes 523
Ritu Beszericsi 254
Ritu Bili 277
Ritu Boncsi 438
Ritu catra Sebes 429
Ritu cel mare 191, 254,
286, 468
Ritu celu mare 165, 356
Ritu cu Glimei 74
Ritu de afäre 128
Ritu de gyál 173
Ritu de mesztecseny 173
Ritu de szusz 137
Ritu de zsosz 137, 163
Ritu dimbu 252
Ritu din Szusz 482
Ritu din Zsosz 482
Ritu dupe telek 340
Ritu-dűlő 216
Ritu Fauri 507
Ritu flur 463
Ritu Gázsí 492
Ritu Grecúluj 347
Ritu Hárnuluj 496
Ritu Hestiloru 165
Ritu Hirzsestyilor 496
Ritu hoculuj 523
Ritu Hora Alezi 433
Ritu Joimestyilor 164
Ritu Kahi 434
Ritu Kracsunás 194
Ritu la pogyini 517
Ritu Lapuluj 254
Rituluj 164
Ritu luj Búllústyilor 122
Ritu luj dubou 286
Ritu Makoluj 296
Ritu mare 264, 517
Ritu mare cu Carina 429
Ritu miku 517
Ritu Moki 53, 194
Ritu Pakuluj 124

Ritu peste apa 191	Rokonyí 169	Rújsa árágyásza 54
Ritu peszte face 366	Román 558	Rumana 325
Ritu peszte vale 366	Román-halom 141	Rumik 463
Ritu Popei 73	Róna 361	Rumunyáska 443
Ritu Prekuluj 422	<i>róna</i> L. <i>Bozsódi</i> ~	Runku 323, 438
Ritu puestilor 191	Roncál 300	Runku ársz 119
Ritu Pufulestyilor 296	Rontau 470	Runkuj 452
Ritúr 232	Rontó 207, 230, 470 , 514, 515	Runku kapri 118
Rituri 466, 467	Rossia 280, 472 , 510, 556	Runkur 472
Rituri csel din szusz 135	Rostyászka 356	Rupsoru 119
Rituri le' la Ura Popi 122	Rossz-kert 133, 134	Ruszeszku 280
Riturile Bregyestyilor 523	Rossz-rétek 494	Ruzsa-hát 89
Riturile morerestyilor 523	Rossz-víz 66	Ruzsinosza 463
Ritu Ruzsinyi 130	Rotarest 253, 264, 388, 473 , 511, 546	Rühes-sziget 140
Ritusel 321, 422	Rovéná Mihicászka 488	Rütyengi-dülő 553
Ritu Serbuluj 232	Rovid 469	Sabamare 418
Ritu Szekelilor 496	Rovina 76, 77, 103, 164, 285	Saja-sziget 72
Ritutile 200	<i>Rózsa-dülő</i> L. <i>Kis</i> ~, <i>Nagy</i> ~	Sajgó-oldal 461
Ritu tyejuluj 286	Rózsaháza 138, 139	Sajtos gerindje 62
Ritu unguruluj 523	<i>Rózsa-hegy</i> L. <i>Kis</i> ~, <i>Nagy</i> ~	Sajtos-sziget 294
Ritu Vejilor 496	Rózsa-kút 139	Sáka (= Zsáka) 557
Ritu vidulestilor 308	Rózsa-oldal 354	Salamonpuszta 250
Ritu Viduluj 496	Rózsás 245, 316	Sály 485
Riul Irimie 172	<i>Rózsás</i> L. <i>Dél</i> ~, <i>Észak</i> ~	Sályi 298, 453, 478 , 507
Robogány 168, 191, 204, 286, 393, 417, 422, 446, 546, 555	Rózsás-hegy 244, 246, 247	Samariai 295
Rodase 277	Rózsás-kút 295	Sámson 145, 151, 474
Rodave 277	Rózsás-tó 189	<i>Sámson</i> L. <i>Nyír</i> ~
Rogoz 197, 286, 288, 456, 468 , 511, 555	Rózsás-völgy 420	Sámson-halom 157
<i>Rogoz</i> L. <i>Bél</i> ~	Rózsás-sziget 141	Sánc 326
Rogoza 221	Rozsdás 409	Sándor-zug 360
Rogoze 468	Rozsos-kert 351, 352, 353	Sandró malma 347
Rogyína 116	Rövid 213	Sáp 96, 139
Rojt 342, 381, 415, 469	Rövid-dülő 532	Sapatyasze 463
Rojtás-sziget 141	Rövdi 380	Sár-állás 150
Rojti út 381	Rövdi-szik 380	Sáránd 64 , 66, 155, 227, 305
Róka-halom 367	Rövid-lapos 414	<i>Sáránd</i> L. <i>Bagó</i> ~
Rókalyuk 420	Rubanya 293	Sárándi-határ-belső-dülő 227
Róka lyuka telek 150	Rucás-láp 532	Sárándi-határ-külső-dülő 227
Rókalyuk-dülő 295	Ruguluj 230	Sárfü-dülő 50
Rókás 125, 141, 527		Sár-gödör 66, 111, 270
Rókás-lapos 89		Sár hossza 125
Róka utca 243		Sáripály 461, 551

- sárja* L. Éva ~
 Sárkány 213
 Sárkány-sziget 409
 Sark-erdő 270
 Sár-közi 132
sarok L. Csukás~, *Méh-*
keltneze~
 Sáros-ér 150
 Sáros-ér-zug 132
 Sáros-halom 150
 Sáros megye 473, 511
 Sáros-tó 380
 Sáros-tó-kert 94
 Sárrét 71, 138, 209, 257,
 362, 498, 532
Sárrét L. Alsó~, *Felső*~,
Szerepi~
 Sárréte 92, 96, 140, 141,
 531, 532
 Sárréte járás 174
 Sárréte járása 92
 Sárréti-dűlő 559
 Sárréti járás 60, 64, 71,
 73, 86, 91, 95, 96, 98,
 109, 111, 132, 138, 140,
 155, 157, 209, 213, 226,
 249, 256, 265, 266, 297,
 305, 306, 312, 349, 357,
 359, 362, 367, 371, 372,
 394, 447, 455, 474, 491,
 498, 502, 506, 521, 531,
 551, 553, 557
 Sárréti vidék 531
 Sárrét vidéke 209
 Sárverem 461
 Sas 227, 305, 358, 361,
 362, 491
Sas L. *Mező*~
 Sasa laposa 249
 Sasfészek-sziget 427
 Sas-halom 266
 Sas-hegy 150
 Sasi-domb 358
 Sáska-árok 521
 Sás-kert 94
 Sás púpja 187
 Sás-tó 206, 410
 Sás-tó-dűlő 138
 Sás-völgy 88
 Sátor-kert 158
 Saukány 446
 Savós-Gút 476
 Savós-Gúti csárda 476
 Savós-kút 153
 Scaunle bobiloru 277
 Scsura 207
 Sebes 80, 122, 165, 219,
 444, **479**
 Sebesel 218
 Sebes-ér 302, 499
 Sebes-ér-hát 294
 Sebes-fok 499
 Sebes-folyó 479
 Sebes-halom 261
 Sebesi-folyóvíz 54
 Sebes-Körös 53, 79, 82,
 90, 92, 136, 140, 178,
 179, 206, 216, 224, 285,
 285, 313, 314, 315, 316,
 349, 350, 364, 377, 412,
 413, 419, 421, 436, 437,
 462, 484, 491, 501, 503,
 522, 523, 524, 529, 533,
 534, 535, 536, 556
 Sebes-Körös-völgy 179,
 180, 275, 435, 522
 Sebes-Körös völgye 173,
 176, 177, 273, 433, 436,
 437
 Sebes-patak 219, 443, 444
 Sebésu 479
 Sebes-víz 218
 Sebes vize 122
 Sebisu 195
 Sebtelj 358
 Seges 121
 Segyest 52, 56, 252, 345,
481
 Segyestel 52, 192, 193,
 197, 252, 346, 463, **480**
 Sekaturile 273
 Sela Truk 53
 Selind 61
Selind L. *Ér*~
 Selindi-somos 185
 Selindi utca dűlő 50
 Selúsztu 219
 Selyem-rét 206
Semjén L. *Ér*~
 Semjén-alj 282
 Serbota 433
 Serbota mori 274
 Seres 206
 Serpenyő 503
 Sertyina 443
 Sesgyeri 444
 Sesu 507
 Sesu pine la foltyesti 497
 Sesz 192
 Sesz 81, 200, 471, 478
 Sesz paszte vale 53
 Séta-kert 151
 Sexta-kert 151
 Siád 105, 108, 391, **482**
 Sígó 79
sikátor L. *Iskola* ~, *Pap* ~
sikátora L. *Varga Már-*
ton ~
 Siker-rét 420
 Silinki 127
 Sima-halmi-dűlő 371
 Simánd 341
 Simoni-gát 153
 Simonka 449
 Simonka-sziget 449
 Sinai-dűlő 384
 Sinai-hegy-oldal 367
 Sintyeuluj 438
 Sipodrénlé 54
 Sipot 463
 Sipotu din szusz 321
 Sipotu din zsosz 321
 Siralom-hegy 189
 Sirályülés utca 141
 Sirály-zug 249

Sirató 431, 543	Somozel 400	Strázsa-halom 150
Sirinka 221	Som-sziget 361	Striménu 195
<i>sírja</i> L. <i>Honvéd</i> ~	Sonkolyos 73, 81, 83, 233, 263, 440, 472, 486	Stupár 556
Siskas-dűlő 270	<i>Sonkolyos</i> L. <i>Vár</i> ~	Stupina 73
Siter 527	Sonkolyosi-püspöki-erdők 199	Sturúluj 108
Sitervölgy 234, 427	Sontúr 507	Sturzeska 480
Sityila 393	Sopotyásza 463	Styej 56
Sívó 290, 427	<i>sor</i> L. <i>Bojtorján</i> ~, <i>Diófa</i> ~, <i>Erdő</i> ~, <i>Hatház</i> ~, <i>Új</i> ~	Styesuluj 200
Sizsu 550	Sorbán 506	Styubej-dűlő 314
Skoricse 115	Sorólu 77	Sub Piatra (= Sub Tyátra) 311
Skorusuluj 292	Sós-kert 543, 544	Sub Tyátra 310
Skrumetare 405	Sós-kút 157, 506, 521	Sugjárto 462
Slatyiná 293	Sós-lapos 158, 543	Sugó-kúti-dűlő 431
Sloboda 277	Sós-lapos-dűlő 157	<i>Suhasztó</i> L. <i>Kis</i> ~, <i>Nagy</i> ~
Solymos 484	Sós-part 543	Sulymos 213
<i>Solymos</i> L. <i>Petrász</i> ~	Sós-szeg 499	Sumuzs Uzsupa 485
Sólyom 79, 82, 233, 483 , 538, 539	Sós-tó 256, 307	Sust 116, 345, 488 , 497
Sólyomkő 435, 436	<i>Sós-tó</i> L. <i>Kis</i> ~, <i>Nagy</i> ~	Sut 210, 543
Sólyomkői-folyó 179	Sós-tó-dűlő 559	Suta 550
Sólyomkői-patak 437	Sós út dűlő 129, 270, 295	Sut-hát 354
Sólyomkői-pusztá 438	Sós úti lapos 270	Sutyety 273
Sólyomkői vár 176, 437, 438	Sós-víz-dűlő 65	Sült-erdő tisztája 187
Soma-hegy 151	Sovány-dűlő 410, 431	Sűrű 371
Soma-rét 151	Sovány-hát 381	<i>sűrűs</i> L. <i>Vasvári</i> ~
Sómi-dűlő 400	Sovány-hát laposa 381	Sűrű tisztája dűlő 228
Somlyó 100, 107	Sovány-rét 295	Sváb utca 504
<i>Somlyó</i> L. <i>Szilágy</i> ~	Sőre-zugi-dűlő 132	Szabadkismarja 294
Somlyói-dűlő 207	Sötét-ág 107, 239	Szabó halma 64, 531
Somlyó-kő 230	Sötét-erdő 294, 476	Szabó halma dűlő 65
Somogyipusztá 342	Sötét-völgy 139	Szabó-halom 65
<i>Somogyipusztá</i> L. <i>Kis</i> ~	Sötét-völgy-hát 139	Szabolcs megye 180, 181, 182, 266, 474, 477, 500, 553
Somogyi út 341	Spinasse 85	Szabolyászka 108
Somogy megye 377, 378	Stáua gárulúj 54	Szabó-rét-dűlő 228
Somogyuzsopa 368, 478, 485 , 507	Stefászka 408	Szabó-tiszta 256
Somos 62, 294, 543	Steu 487	<i>szája</i> L. <i>Olasz-zug</i> ~
<i>somos</i> L. <i>Selindi</i> ~	Stej 231, 345, 487	Száka 118, 123, 408, 492 , 520, 557
Somos-domb 410, 430	Stetaszka 115	Szakács 110, 321, 391, 489
Somos-dűlő 98	Stirbei 550	<i>szakadás</i> L. <i>Por</i> ~
Somos-erdő 185	Stiur Rit 117	Szakadát 206, 207, 257
Somos-hegy 270	Stiviu 195	<i>szakadék</i> L. <i>Körös</i> ~
Somoskesz 279, 418, 459, 460	Stolna 492, 520	Szakál 350, 360, 491
	Stráva 405	

- Szákállistye 264
 Szakarina-kert 158
 szakasz L. Béli ~, Bihari
 szolgabírói ~, Derecskei
 ~, Diószegi szolgabírói
 ~, Élesdi ~, Gyapjúi ~,
 Magyarcsékei ~, Ma-
 gyarhomorogi ~, Mező-
 keresztesi ~, Nagy~,
 Vaskohi ~
 Szakona 249
 Szalányos 521
 Szalárd 240, 241, 542,
 543, 544
 Szalavasa 110, 518
 Szalavosa 85
 Száldobágy 235, 236, 243,
 247
 Száldobágy L. Hegyköz~,
 Szelistye~
 Száldobos 486
 Szálha 121
 Szálka-fok 150
 Szálka-halom 150
 Szálkaipuszta 514, 515
 Szalkuc et dumbrává 488
 szállás L. Alsó~, Balogh-
 ~, Bokor~, Drugás~,
 Felső~, Kalmár~, Ke-
 néz~, Keresztes~, Kolo-
 pi~, Szilágyi~, Vé-
 kony~
 szállása L. Kunok ~
 Szállás-kert 461
 Szállistya 480
 Szalma-zug 499
 Szalóki-kút 151
 Szalonnás-lapos 158
 Szalonta 221, 222, 227,
 305, 351, 535
 Szalonta L. Nagy~
 Szalontai járás 58, 59, 70,
 85, 102, 104, 105, 108,
 110, 114, 130, 217, 221,
 224, 225, 272, 277, 279,
 292, 296, 298, 299, 316,
 321, 327, 341, 355, 370,
 376, 391, 400, 405, 411,
 416, 418, 451, 453, 459,
 460, 478, 482, 485, 489,
 501, 507, 518, 526, 533,
 556
 Szalontai-zug 90
 Szalonta járás 406
 Szamogyén 278
 Szamos 106, 181, 201,
 219, 498
 Szankány 84
 Szántó 243
 Szántó L. Kis~, Nagy~
 Szaracsászká 231
 Szaránd 207
 Száraz-gát 239
 Szárcsás 151, 358
 Szárcsás L. Kis~, Nagy~
 Szár-hegy 507
 Szarka-föld 282
 Szarka halma 64
 Szarka halma dűlő 65
 Szarka-halom 65
 Szartó 213
 szarva L. Teke ~
 Szarvas-sziget 294
 Szarv-sziget 551
 Szászfalva 214, 215, 320,
 352, 467, **493, 494, 495**
 Szász-fenek 151
 Szász-laponyag 151
 Szatai-domb 151
 Szatai-folyás 151
 Szatmár 448
 Szatmári országút 147
 Szatmár megye 159, 180
 Szavar 151
 Száv Milm-sziget 414
 Szebenipuszta 297, 503
 Széchényi-kert 151
 Szederjes-völgy 139
 szeg L. Alma~, Al~, Ba-
 kon~, Bihardió~, Bok~,
 Dió~, Dió~i-határ-dűlő,
 Diós~, Érdió~, Fel~ ut-
 ca, Forró~, Gát~, Gyű-
 rű~, Hajog~, Hét~,
 Homok~, Kender~,
 Kereszt~, Kis-Vész~,
 Kis~, Kot~ utca, Kőrís-
 ~, Körös~, Körös~apáti,
 Kösély~, Madaras~-ér,
 Meggyes~, Nádas~,
 Nagy-Vész~, Nyár~,
 Sós~, Szentpéter~, Var-
 sa~
 Szegény-szer-dűlő 181
 Szeghalom 140, 498
 szegi L. Dió~ út, Gyű-
 rű~puszta, Kereszt~-
 erdő, Péter~ út dűlő,
 Szentpéter~ út
 Szék 103, 526
 szék L. Csorvási~, Fekete-
 ~, Hármás-nagy~,
 Hosszú~, Inke~, Ke-
 rek~, Kornyó~, Megy-
 gyes~, Nádas~, Nagy-
 ~, Nagyvárad ~
 Szekatura 123, 214
 Szekatura Árgyilánuluj 215
 Szekatura Blázs 274
 Szekatura godoj 215
 Szekatura Kukuluj 215
 Szekatura Monyi 434
 Szekature 480
 Székelyhíd 61, 129, 160,
 184, 185, 287, 448
 Székely-kút 63
 Székelytelek 478, **507**
 Szekeri 251
 Szekeristye 485
 Székesfehérvár 504
 Székes-tó 158
 Székes-tó-dűlő 158
 Szeketura 118, 251, 278
 széki L. Nagy~, Nagy~-
 dűlő

Székrenyes 132, 133
Székrenyes eleje 132
Székrenyes-zug 141
Szelcsilte 252
Szeles 203
Szeles-által 206
Széles-notórius-sziget 270
Szeles-tető 206
Szeles utca 379
Szeliste 317
Szelistye 117, 122, 339, 355, 550
Szelistye L. Belényes~, Papmező~, Vaskoh~
Szelistyeszáldobágy 168, 496, 555
Szelleus 512
Szemét-domb 245
Szemetes-tó 294, 431
Szemnyik 525
Széna-kert 428
Szénás 551
Szénási-kút 521
Szénás-sziget 94, 97, 133, 134
Szénégető 107
Szénégető-völgy 420
Szenes Pál 282
Szentandrás 501
Szentdienes 91
Szentdienesipusztá 99
Szentelek 101, 207, 230, 471
Szentesi laposa 306
Szentillyés 125
Szentimre 240, 261, 384, 504, 543
Szentimre L. Berettyó~, Hegyköz~
Szent István hegye 402
Szent István-sziget 427
Szentjános 111, 316, 357, 502
Szentjános-dűlő 535
Szentjános-hegy 151

Szentjánosi 533
Szentjánosi-erdő 210
Szentjánosi-legelő 536
Szentjános-rét 151
Szentjób 384
Szentjobb 527, 240, 241, 504, 505
Szentjog 504
Szentkozma 158, 95, 96
Szentkozmaipusztá 92, 93, 94, 95, 98, 155
Szentlélek-sziget 202
Szentmárton 263
Szentmárton L. Belényes~, Berettyó~, Pece~, Pusztá~
Szent Mihály ere 500
Szentmiklós 240, 384, 504
Szentmiklós L. Belényes~, Mező~, Pusztá~, Oláh~
szentmiklósi L. Rét-pusztá
Szentmiklósipusztá 158
Szent Palocsa-lapály 95
Szent Péter ere 387
Szentpéterszeg 93, 98, 155, 213, 506, 521, 552
Szentpéterszegi út 98
Szent Péter-sziget 387
Szepes 151
Szepesipusztá 148
Széplak 79, 82, 496, 539
Szer L. Halom~-dűlő, Kásás~, Kis-Kender~, Nagy-Kender~, Paraszt~, Szegény~-dűlő, Tó~, Tyúk~apátipusztá
Szeratuzile 518
Szerbest 345, 488, 497
Szerdék-halom 93, 249
Szeremi-domb 431
Szerencsi-folyás 151
Szerep 71, 138, 498
Szerepi-Sárrét 499
Szerfűz ere 97

szérű L. Szilva ~
Szérűk laposa 381
Szérűs-kert 380
Szérű-sziget 209
Szes 251
Szésu 550
Sziget 97, 153, 448, 532
sziget L. Adorjáni~, Apáti~, Aranyos~, Balog~, Baluskó~, Bánom~, Béli~, Belső~, Bere~, Bika~, Biri~, Bokor~, Borjú~, Borka~, Bor~, Borzos~, Bűbajos~, Cifrás~, Cigány~, Csányé~, Csattogós~, Cséki~, Csente~, Cserés~, Csonta~, Daru~, De-meter~, Dinnyés~, Diós~, Disznó~, Domb~, Egeresi~, Egyház~, Eklézsia~, Erdő~, Falu~, Farkas~, Fejérföld~, Fejes~, Felső~, Futó~, Fűzfás~, Gábor~, Gál~-ér, Gönczy~, Gyilkos~, Györgydeák~, Halász~, Harangöntő~, Három-ágú-Ördöngös~, Határ~, Hosszú-Ördöngös~, Hosszú~, Kádár~, Kan~, Káposztás~, Kasza~, Kecskés~, Kémény~, Kender~, Kétpap~, Kis-Borsó~, Kis-Ördöngös~, Kis-pár~, Kis~, Kocsis~, Kocsordos~, Korda~, Korhán~, Kóró~, Kórós~, Köleses~, Körtvélyes~, Kövér~, Kréta ~, Kúpnád~, Kurcsó~, Lakó~, Legelő~, Lökös~, Malom~, Mátyás~,

- Mészár~ ere, Nagy-Borsó~, Nagy-Ördögös~, Nagy-pár~, Nagy~, Nagy~derék, Nemes~, Német~, Nyáras~, Ordító~, Oszlanyi~, Ökör~, Ördög~, Örvény~, Őszpász~, Pál~, Pap~, Paripa~, Peres~, Póska~, Ragát~, Répás~, Rojtás~, Rózsás~, Rühes~, Saja~, Sajtos~, Sárkány~, Sasfészek~, Simonka~, Som~, Szarvas~, Szarv~, Száv Miln~, Széles-notórius~, Szénás~, Szent István~, Szentlélek~, Szent Péter~, Szerű~, Szilvás~, Takács~, Tánító~, Tatar~, Tehenes-rét~, Telek~, Temető~, Templom~, Tengeri~, Tolvaj~, Topa~, Tó~, Tó~dülő, Tóth~, Tölgyfa~, Török~, Túlsó~, Vak~, Vámos~, Varga~, Vár~, Vár-telek~, Vasas~, Vaszi~, Vesszős~, Zombékos-Ördögös~*
 Sziget-dülő 50, 297
szigete L. Olaszok ~
 Szigetegyháza 153
 Szigetek 449
szigetek L. Malom~, Vadas~
 Sziget-erdő 431
szigeti L. Nagy~dülő, Nagy~fertő
 Szigeti-dülő 141
 Szigetipusztá 428
 Szigetpusztá 427
 Sziget utca 129
 Sziget vára 373, 375
 Szik 185
szik L. Bertók~, Bogdán~, Gále-föld~, Kecske~, Kerék~, Mágó~, Nagy~, Nyomás~, Radványi-határ~, Rövidi~, nád~, Trípuca~
 Szik-domb 89, 396
szikés L. Nyúl~
 Szikes-völgy 250
 Szik-gát 151
 Szik-gödör 140
 Sziki-gyakor 151
 Szik-kert 94, 158
szikla L. Bága~
 Szikla-hegy 151
 Sziknád-rét 132, 133
 Sziknád-szik 132, 133
 Szik-tó 256
 Szil 282, 500
 Szilágyi Mihály-féle-tanya 96
 Szilágyi-szállás 62
 Szilágy megye 430
 Szilágyság 73, 410, 435, 436, 448
 Szilágysomlyó 436, 437, 448
 Szilágy-vízállás 153
 Szilas 250
 Szilas-első-dülő 65
 Szilas-hegy 151
 Szilas-második-dülő 65
 Szilbikor 410
 Szil-ér 94
 Szil-erdő 390
 Szil-ér utca 94
szilfa L. Kis~, Nagy~
 Szilfa (dülő) 111
 Szilfás 249
 Szilfás-dülő 62
 Szil-hát 87, 88
 Szil-kerek 282
 Szilok 256
 Szilvás 305
 Szilvás-hegy 246
 Szilvás hegye 246
 Szilva szérű 305
 Szilvás-sziget 305
 Szil-völgy 213
 Szingula György laposa 414
 Szipla 550
 Szirbászka 164
 Szitány 163, 344, 404, 423, **509**
 Szita-rét 186
 Szkarica 119
 Szkaunyele 343
 Szkibeltin 277
 Szklátyénaszá 219
 Szklávu 344
 Szkonesze 53
 Szlátiná 56
 Szlaveászka 487
 Szloveszku 442
 Szlúguj 128
 Szmolenyíka 219
 Szóár-hegy 241
 Szoboszlai út 151
 Szoboszló 65
Szoboszló L. Hajdú~
 Szoboszlói út dülő 65
 Szod 54, 122
 Szohodol 251, 433
Szohodol L. Vaskoh~
 Szohodollázur **510**
 Szohodollázuri 356
 Szohodolu 346
Szokol L. Felső~
szolgabírói terület L. Derecskei ~
szolgabírói szakasz L. Bi-hari ~, Diószegi ~
 Szóllóka 160
 Szolnak-tó 91
Szolnok L. Közép~ megye
 Szomajom 91
 Szomajomipusztá 360, 362

- Szombatság 172, 253,
264, 288, 468, 473, 511,
546, **511**
- Szomjú-hát 111, 185, 186
- Szomjú-hát-dűlő 129
- Szónak-tó 558
- Szoresi 67
- Szovát 65, 66, 155, 158,
267
- Szováti úti dűlő 65
- Szőke-domb 188
- Szőke-halom 227
- Szőke-hegy 151
- Szőke-kút 246
- Szőke laposa 141
- Szőke-part-dűlő 234
- Szőke-rét 256, 306
- Szőke-rét-dűlő 227
- Szőkés 302
- szőlő* L. *Bánom-kert~*,
Vár~, *Vén-kert~*
- Szőlő-alj 527
- Szőlőbokor 141
- Szőlőbokor-dűlő 559
- Szőlő-dűlő 421
- szőlője* L. *Török János ~*
- Szőlős 400, 402, **512**, **515**
- Szőlős* L. *Pece~*
- Szőlős-hegy 256
- Szőlőskert 73, 381, 512
- szőlőskert* L. *Kis~*, *Nagy~*
- Szőlőskertek 535
- Szőlőskert utca 158
- Szőrfű 140
- Szőr-kút 282
- Szőrnyű-rét 367
- Szőrök 542
- Szőr rétje 380
- Szőr rétje zugja 380
- Szpinus 322, **508**
- Szpinyele 550
- Sztául 172
- Sztául majales 438
- Sztenyísóru 219
- Sztina de izvor 510
- Sztina de piatra 119
- Sztina de rung 118
- Sztina de Runk 356
- Sztínéj 539
- Sztirmina 56
- Sztirviná 54
- Sztinba 314
- Sztobul 195
- Sztonyest 296
- Sztrákos 121, 167, **516**
- Sztretyaje 452
- Sztrigoiu 78
- Sztrintur 424
- Sztrin tura 105
- Sztrintúri 128
- Sztriuinosza 443
- Sztrizsácej 340
- Sztuperie 405
- Szublacsza 218
- Szudrics 164, **517**
- Szudris 78, 317
- Szudris Dláj Cisi 293
- Szudrisel 117
- Szudrizs 517
- Szudrucz 117
- Szuhodollázur 280, 472
- Szúnyogos 210
- Szuples la Káminyica 163
- Szurána 482
- Szurdék 551
- Szurdok 121
- Szuság **459**
- Szuság* L. *Pusztá~*
- Szusági 418
- Szusági-dűlő 459
- Szuska* L. *Ó~*
- Szútna 444
- Szuveronyászka 164
- Taba-lapos 246
- tábla* L. *Országút~*
- Tábla-föld 72
- Tábor-tető 244
- Tagadó 85, 103
- Tagadoluj 292
- Tagadómeggyes **518**
- Tajta-ér 96
- Takacsi-domb 282
- Takács-sziget 141
- Takaró-zug 294
- Takó 62
- talaja* L. *Falu ~*
- Talank 469
- Talánk-oldal 381
- Talánk-rét 381
- Talaoje 218
- Talléros-dűlő 66
- Talmács **460**
- Talmács* L. *Pusztá~*
- Talmácsi 418
- Talmácsi-dűlő 460
- Talnyísora 123
- Talp 80, **519**, 520
- Talpá 124
- Talpas 272
- Talyigás-gát 151
- Tamási 376, 410, 474
- Tamási* L. *Pap~*
- Tamási-dűlő 410
- Tamásipusztá 314, 381,
382, 469, 477
- Tamási út 381
- Tamás-zug 532
- Táncsesd 525
- Tanító-sziget 133
- Tánka-zug 551
- tanya* L. *Baranyi-féle~*,
Csiffi Pálé-féle~, *Disz-
nó~*, *Szilágyi Mihály-
féle~*
- tanyája* L. *Csiffi László ~*,
Farkas Bórek nagy ~,
Kállay László ~, *Kiss
Károly ~*
- Tapíl 453
- Tapló kátyujt 270
- Tapogató 499
- Tapolcsán 382
- Tarcsa 181, 190
- Tarcsa* L. *Ér~*, *Körös~*
- Tarcsai-domb-dűlő 181

- Tarján 60, 111, 224, 316, 358
Tarján L. *Körös*~
 Tarkaica 251
 Tarkány 75
 Tarkó-kert 319, 320
Tárnok-dűlők L. *Nagy*~
 Tarnyica 79, 194, 251, 510
 Tartó-fenek 151
 Tasád-fő 154, 516
 Tasádi-dűlő 207
 Táskás 249
 Tatár-csapás 209
 Tatár-domb 527
 Tatárfalva 67, 165, 251
 Tatár-járó 160
 Tataroj 115
 Tatár-patak 207
 Tatár-patakja 206
 Tatársír-domb 367
 Tatár-sziget 449
 Tatár-tó 139
 Tatár-ülés 151, 267
Tatár-ülés L. *Kis*~, *Nagy*~
 ~
 Tatár-vágás 420
 Taucu 300
 Tau mare 325
 Taurile Tomi 277
 Tau strisilor 195
tava L. *Békési* ~, *Kovács* ~,
Pap ~, *Pap* ~ *dűlő*
tavak L. *Nagy*~
 Téglá 249
 Téglá-hát 151
 Téglás-kert 151, 158, 267
 Téglavető-dűlő 50
 Tegze-domb 129
 Tehenes-rét-sziget 427
 Tejics 124
 Tekeres 155, 158, 367
 Tekeres-ér 65, 66
 Tekeres-forduló 158
 Tekeres halma 65
 Tekeres halma dűlő 65
 Tekeres-közép-dűlő 65
 Tekerő-környék 431
tekerület L. *Vögy*~
 Teke szarva 153
 Teke-zug 151
 Tekse 209
 Telegd 364
Telegdi L. *Mező*~
 Telek 80, 95, 96, 98, 132, 133, 141, 186, 202, 211, 249, 250, 502, 519, **520**
telek L. *Angyal*~, *Ásott*~, *Bacsó*~, *Bácsó*~, *Bajnok*~, *Bakó*~, *Bankás*~, *Bánki*~, *Bánom*~, *Belső*~, *Belső*~*dűlő*, *Bel*~, *Bodzás*~, *Borbély*~*völgy*, *Boros*~, *Budai*~, *Cár*~, *Cene*~, *Cigány*~, *Csenke*~, *Cserni*~, *Csiffy*~, *Csikós*~, *Csizmadia*~, *Csonka*~, *Csontos*~, *Dári*~, *Derzsi*~, *Égett*~, *Esi*~, *Fancsikai*~, *Fodor*~, *Forrás*~, *Gatály*~, *Gúszári*~, *Hidas*~, *Hosszú*~, *Juhos*~, *Kajla*~, *Káposztás*~, *Kár*~, *Kígyós*~, *Kincses*~, *Kis*~, *Kocka*~, *Kodormány*~, *Liba*~, *Macska*~, *Méhes*~, *Nagy*~, *Nagy*~*dűlő*, *Pálinkás*~, *Parajos*~, *Parlagi*~, *Párnás*~, *Pázmány*~, *Pocos*~, *Poklos*~, *Poltrás*~, *Pongor*~, *Porkoláb*~, *Pozsgán*~, *Régi*~, *Róka lyuka*~, *Székely*~, *Tót*~, *Tót*~*puszta*, *Töviskes*~, *Vár*~, *Vár*~*sziget*, *Vén*~
 Telek-hát 186
 Telek-hegy 151
 Telek-part 64
 Telek-sziget 141
 Teljesfa-hegy 270
telke L. *Görbe* ~, *Jebákné* ~, *Osztro* ~
telkek L. *Belső*~, *Bel*~, *Honvéd*~
 Telkes 419, 420
 Telkesd 257, 364
 Telkes-dűlő 419
 Telkes-kút 419
telki L. *Boldogasszony*~*puszta*
Telki L. *Mező*~
 Telmegeipusztá 292
 Temető 418, 469
temető L. *Kádár* ~, *Német* ~, *Ó*~, *Régi* ~, *Új*~
 Temető-alj-dűlő 238
 Temető-domb 500
 Temető-dűlő 73, 297, 316, 410, 535
temetője L. *Kádár* ~
 Temető-kúti (dűlő) 206
 Temető-sziget 141
 Temető utca 379
temploma L. *Éles* ~
 Templom-dűlő 287, 360
 Templom-föld 87, 89
 Templom-hegy 151, 327
 Templom-hegye 257
 Templom-sziget 132
 Templom tisztája 260
 Templom utca 138, 527
 Tengeri-sziget 551
 Tengerszem 151
 Tenke 222, 347, 351
 Tenke-Béli országút 292, 321
 Tencsera 293
 Teóruguj 443
 Tépe 98, 155, 158, 249, **521**
 Tépei-fertő 249
 Tepuristye 424

- tér L. Csurgó ~, *Reketyés* ~
Tera Puraszka 370
Terbonceszty 325
Terebed 250
Terebenyeszku 251
Terekaré 293
Terezászka Barko 272
Ternycsora 251
Tero csel mare 292
Terpesty L. Kis~
Terricsászka 108
Tersoro 52
Terszále 85
Test-halmok 64
Test-halom 250
Tetétlen 158, 267
tető L. Homok~~dűlő,
Kántor útja ~, Kis-Ho-
mok~~, Konya~, Nagy-
Homok~, Omlás~, Őr-
hegy~, *Pestesi*~, Réz~,
Réz~~hegy, *Szeles*~,
Tábor~
Tetves-hegy 151
Teuri 172
Teuskenei Kimpu
gyógyestya 54
Tiatra tálháruj 119
Tigis-ér 532
Tihanyi-tó 256
Tikics-ér 532
tilalmas L. Nagy~
Tilda 453
Tilló 410
Timalaszku 103
Tingo 277
Tinkó-zug 89
Tinod 176, 178, 352, 435,
438, **522**, 528, 541
Tipu 251
Tirsi gáll 127
Tisza 88, 106, 146, 151,
152, 181
Tisza L. Holt~
Tiszai vasút 266
Tiszántúli kerület 132,
184, 186, 256, 301, 357,
359, 371, 397, 401, 455
Tisza Tomnatyik 452
tisza L. Rákóczi~, *Szabó*~
Tiszta-hegy 187
tisztája L. Bál ~, Gát ~,
Kazal ~, *Macsi Pálné* ~,
Perma ~, *Petes* ~, Rék ~,
Sült-erdő ~, Sűrű ~ dűlő,
Templom ~, *Vasné* ~,
Vedrő ~
Tisztás halma 65
Tisztás-halom 64
Tivadar-dűlő 182
Tizenhárom-nyilas völgye
158
Tizfalu 171, 215, 273, 274
Tizfalu-határ 214
Tó 178
tó L. *Fejér*~, *Balog-réti*~,
Boros~, Botos~, Bü-
dös~, *Compós*~, Csát-
~, Csík~ környéke,
Csontos~, *Fehér*~, *Fej-*
ér~, *Fekete*~~alj, *Fe-*
nék~, *Fényes*~, *Fülep-*
~, *Halas*~, *Hosszú*~,
János~, *Kántor*~~dűlő,
Kerek~, *Kerek*~~ha-
lom, *Kis-Ludas*~, *Kis-*
Sós~, *Köles*~, *Kört-*
vély~, *Kurta*~, *Lápos*-
~, *Lődör*~, *Ludas*~,
Ludas~ köze, *Madaras-*
~~dűlő, *Máriás*~, *Mosó-*
~, *Nádas*~, *Nagy-ha-*
las~, *Nagy-Ludas*~,
Nagy-Sós~, *Nagy-Sós-*
~~halom, *Nagy-Sós*~~
halom, *Nagy*~, *Ökör*~~
halom, *Pál*~~forduló,
Rózsás~, *Sáros*~, *Sá-*
ros~~kert, *Sás*~, *Sás*~~
dűlő, *Sós*~, *Sós*~~dűlő,
Székes~, *Székes*~~dűlő,
Szemetes~, *Szik*~, *Szol-*
nak~, *Szónak*~, *Tatár-*
~, *Tihanyi*~, *Tökös*~
Tobol 556
Tócó 145, 150, 151
Tócó L. Kis~, *Nagy*~
Tócós-kert 151
Tó cu calcsi 318
Tócsa 89
Tocseszku 509
Togyászka 115
Togyicseszku 404
Tohai 455
Tó-hát 139, 305
Tó-hát L. Kis~
Tó-háti L. Kis~, *Nagy*~
Tojásos 521
Tóka 79
Tokaj 414, 448
Tó köze 178, 210
Tó-közi L. Kis~, *Nagy*~
Tó-lapos 139
Told 358, 360, 403, **455**
Told L. *Pusztá*~
Toldás 224
Toldás-nyilas 88
Tolvajbokr 88
Tolvaj-sziget 211
Tomasaszka 252
Tomászka 122
Tomestyilor 472
Tomnátyek 215, 443
Tomnatyicselu 214
Tompá-fok 294
Tomsescsi 325
Topa 388
Topa L. *Alsó*~, *Felső*~, *Kö-*
rös~
Topa de susz 196
Topa de zsosz 55
Topa-sziget 91
Topest 124, 154, 167, 259,
525
Topilá nyágra 541

Topitele 200	Tökös rétje 187	Troasu din susu 345
Toplica 200, 344, 463, 472, 526	Tökös-tó 89, 151	Troias 479
Toplicakáránd 526	Tölgyfa-dűlő 270	Trojan 317
Toprongyos 414	Tölgyfa-sziget 289	Truiúsu lu Haegye 122
Torda 71, 139, 209	Tölyvös 91	Tsicsera 346
Tormás-hegy 246	Tömörd 360	Túdra Rogozu 325
Tornyai-domb 151	Törkömerő-dűlő 238	Tuduk-rét 414
Tornyos halma 64	<i>Törmény L. Kis~, Nagy~</i>	Tufele nyíces tyilor 195
Tornyos-halom 65	Törmény-zug 133	Tufoj 222
Tornyos-kerületi-dűlő 65	Török-domb 418	Tuga 354
<i>torony L. Csonka~</i>	Török-dűlő 194	Tulaszká 56
Torsi gyes 56	Török-halom 93, 375	Túl-mező 360
Tó-szer 161	Török János szőlője 187	Tuloiaszka 550
Tó-sziget 139	Török-kút 267	Túlsó-sziget 213
Tó-sziget-dűlő 139	Török-kút-völgy 267	Tupor-dűlő 138
<i>Tót L. Fekete~</i>	Törökmetélő-hegy 256	Túr 71
Tótfalu 213, 214, 506	Török-mező 436	Túrás-kert 152
Tóth János 430	Török-sziget 132, 158	Turbulestyilor 509
Tóth-laposok 414	Török-zug 358	Turburest 509
Tóth-sziget 140	Törvényes-domb 185	Turburestyí 509
Tóth utca 504	Törvény-zug 140	Turcsászká 231
Tóth-völgy 410	Törzsökös 302	Turku Suluc 103
<i>Tóti L. Kis~, Nagy~</i>	Tőtös 216, 343, 352, 412, 421, 522, 523, 528 , 530	Túr-víz 498
Tótipusztá 350	<i>tővis L. Kerek~</i>	Tútrekú 308
<i>Tótipusztá L. Kis~, Nagy~</i>	Tővisbokor-dűlő 129	Túzok-hát 531
Tót-kert 543	Tőviskes 449	Túzokos 227
Tótok erdeje 294	Tőviskes-telek 151	Tyatra 424, 509
Tót Pál 305	Töz 355	Tyatra de arám 434
Tóttelek 125, 527	Töz vize 103, 526	Tyatra Solymuluj 434
Tóttelekpusztá 527	Traján útja 355	Tyegle 221
Tou de magura 433	Trapsinosa 472	Tyeglilor 388
Tou de Sipoty 434	Treoásu 218	Tyejtó 463
Tou Rosu 214	Trepcínyi 251	Tyeletyi 364
Tou rosu 215	Tresztie 320	Tyer 207
Tó utca 378	Tresztie-dűlő 320	Tyertyes 550
<i>tő L. Fehérnád~-fok, Ma-dárkúsz~, Nagy-ér~, Ösvény~</i>	Treurele 443	Tyetranu 274
<i>tőkéje L. Pap ~</i>	Triás-dűlő 219	Tyincsu 219
Tőkés 552	Triosel 56	Tyinod 522
Tökmata utca 378	Trípuca-rét 414	Tyinosza heuca 318
Tökös 250	Trípuca-szik 414	Tyinosza 327
Tökös-fenék 151	Trisztie 105	Tyinosza-patak 327
Tökös-kert 213	Troas 52, 115, 193, 278, 252, 346, 480	Tyiri goz 81
	Troasu din josu 345	Tyirileszku 169
		Tyiser 56
		Tyiszelor 219

Tyisztág 135, 275
 Tyityisoru 326
 Tyius 434
 Tyükszerapátipusztá 190
 Tyvor 293
 Ucurisiu 418
udvar L. Nád~
 Udvard 360
 Udvari 71, 139, 375, 395,
 500, **531**
 Ugra 376, 379, 380, 382,
 415, 469, 491
 Ugra-Váradí út 380
új L. Kis ~ *utca*
Újfalú L. Berettyó~, *Haj-*
dú~, Kis~
Újfalui L. Berettyó~ *or-*
szágút
 Új-fogás 360
 Új-hegy 125, 235, 235,
 238, 290, 527
Új-hegy L. Kis~, Nagy~
 Új-kert 72, 152, 256, 267,
 431
 Új-kert-dűlő 182
 Új-Körös 382
 Új-kút 267
 Új-lak 91, 242
Új-lak L. Belényes~, *Hegy-*
köz~, *Pályi*~, *Pusztá*~
 Újmarjaipusztá 295
 Újpalota 501, **533**
 Új sor 73, 209
 Újtemető 73, 382
 Új-ülés *utca* 378
Újváros L. Nagyvárad~
 Újvárosi-lapos 414
 Ulica csel mare 388
 Ulica dupa vale 388
 Ulica rusilor 388
 Ulica ungurasca 53
 Ulmu 326
 Uncesku 280
 Unditaok 277
 Ungye Mare 78

Ungyetyu 122
 Ungyurica 224
 Útiná Denutrestyilor 195
 Uradalmi-erdő 239
 Urasági-dűlő 535
 Urasági-kaszáló 355
 Urasági-kert 535
 Urdesoszká 479
 Úr dombja 153
 Úri-Egyedi-malom 162
 Úri *utca* 94
 Úr-mező 232
 Úr-rét 420
 Urszád 82, 451, 456, 484,
538
 Urszádi körjegyzőség 79,
 82, 232, 456, 483
 Urszeszku 128
 Urszuj-halom 73
 Urtyityág 540, 541
 Úrvíz 79
 Úszoru 219
 Úsztató 305
úsztató L. Ökör~, Ökör~
halom
út L. Bojti ~, Böszörményi
 ~, *Debreceni* ~, *Debre-*
ceni ~ *dűlő*, *Derecskei* ~
dűlő, *Diószegi* ~, *Farkas*
 ~, *Farkas* ~ *derék*, *Gör-*
csös ~ *laposa*, *Hadi* ~,
Határ ~ *dűlő*, *Hosszú-*
pályi ~, *Keresztesi* ~,
Keserői ~, *Király* ~, *Kis-*
Konyári ~ *dűlő*, *Létai* ~
dűlő, *Lopó* ~, *Medve* ~,
Mély~*-hát*, *Morgó* ~,
*Nagykerek*i ~, *Odal* ~,
Péterszegi ~ *dűlő*, *Rajti*
 ~, *Somogyi* ~, *Sós* ~ *dű-*
lő, *Szentpéterszegi* ~,
Szoboszlai ~, *Szoboszlói*
 ~ *dűlő*, *Tamási* ~, *Ugra-*
*Várad*i ~, *Várad*i ~, *Vér-*
tesi ~ *dűlő*

utca L. *Derék* ~, *Alsó* ~,
Arany ~, *Árkos* ~, *Bánát*
 ~, *Bánom* ~, *Baszárka* ~,
Csapó ~, *Csapszék* ~,
*Csendő*r ~, *Csillag* ~,
Csűr ~, *Ebes-kert* ~,
Egyed ~, *Egyház* ~, *Fel-*
ső ~, *Felszeg* ~, *Fő* ~,
Hajnal ~, *Halom* ~, *Hor-*
váth ~, *Hosszú* ~, *Kan-*
dia ~, *Katona* ~, *Kert* ~,
Kis kút ~, *Kis új* ~, *Kis*
 ~, *Kotszeg* ~, *Köleses* ~,
Körös ~, *Közép* ~, *Ma-*
gyar kis ~, *Magyar* ~,
Mester ~, *Nagy kút* ~,
Nagy polgár ~, *Nagy* ~,
Oláh kis ~, *Pályi* ~, *Pesti*
 ~, *Régi Debreceni* ~, *Rét*
 ~, *Róka* ~, *Selindi* ~ *dű-*
lő, *Sirályülés* ~, *Sváb* ~,
Szeles ~, *Sziget* ~, *Szil-ér*
 ~, *Szőlőskert* ~, *Temető*
 ~, *Templom* ~, *Tóth* ~,
Tó ~, *Tökmata* ~, *Új-*
ülés ~, *Úri* ~, *Város-kert*
 ~, *Víz* ~
Utca Bánát 242
utcai L. *Hatvan* ~ *kert*
Utca Macskás 243
útfél L. *Kovácsi*~
úti L. *Hajó* ~ *alsó*, *Hajó* ~
felső, *Sós* ~ *lapos*,
Szováti ~ *dűlő*
útja L. *Bokrétásfa* ~, *Csá-*
szár ~, *Futottak* ~, *Kán-*
tor ~ *tető*, *Traján* ~, *Vár* ~
Útzi 520
Uzsopa L. *Somogy*~
ülés L. *Kun*~, *Libuc*~,
Tatár~, *Új*~ *utca*
Üred 256
Ürge-hegy 189
Ürge-nyílás 152
Ürgés-dűlő 182

- Űrgeteg 173, 178, 214, 273,
 275, 352, 433, 437, 467,
 495, 522, 528, **540, 541**
 Űrmös 362, 532
 Űrmös-domb 141
 Űrögd 402
 Űrögd L. Kis~, Nagy~
 Váci-zug 132, 305
 Vadas-szigetek 141
 Vadászpuszta 533
 Vad-hegy 152
 Vad-kert 188, 401
 Vadu 219
 Vad-zug 132, 140
 vágás L. Alsó~, Hegy~,
 Juhász~, Kis~, Tatár~
 Vágó-láp 499
 Vágó-rét 294
 Vágott 282, 543
 Vajas-dűlő 270, 271, 430
 Vajás-kaszáló 270
 Vajaszu 122
 Vajda 240, 261, **542, 544**
 Vajda-dűlő 238
 Vajda-halom 152
 Vajda-lapos 152
 Vajicska 553
 Vakareaca 218, 219
 Vak-sziget 414
 Valány 130
 Valány L. Belényes~, Cson-
 taháza~, Papmező~
 Valcsáje 481
 Valcsáú 538
 Válcsa váre 495
 Valcsává Vancsuluj 522
 Vale 123, 285, 323, 328,
 408, 450
 Vale Alu Mez 509
 Vale Bankuluj 124
 Vale Benci 516
 Vale Bobuskuluj 508
 Vale Bogyi 167
 Vale bouluj 197
 Vale cérkunyintyilor 54
 Vale Ceruluj 277
 Vale Curatituri 277
 Vale csel mare 437, 507,
 555
 Vale csel re (forrás) 167
 Vale csel re (völgy) 167
 Vale cselre 426
 Vale csurzi 194
 Vale danti 481
 Vale de áriny 388
 Vale de vizág 232
 Vale Dimitrie 172
 Vale Dobí 538
 Vale domnuluj 254, 393
 Vale doszuluj 442
 Vale ele 219
 Vale fiegyluj 79
 Vale funtre 124
 Vale Gruerculuj 507
 Vale gyegyuluj 115, 195
 Vale Gyorgyiás 522
 Vale jáduluj 232
 Vale Kardoluj 230
 Vale Kincsulni 277
 Vale Kiszuluj 201
 Vale Kolibi 230
 Vale Kopiluluj 388
 Vale Korbuluj 520
 Vale kornyaszuluj 77
 Vale Kornyetuluj 555
 Vale Korusuluj 507
 Vale koseri 254
 Vale Krevi 388
 Vale Kukále 219
 Vale Kureturilor 438
 Vale Lazuluj 516
 Vale loli 194
 Vale Luiroj 56
 Valeluj Botok 522
 Vale luj bud 77, 195
 Vale luj Juon 437
 Vale luncsi 254
 Vale lung 232
 Vale Lunga 115, 117, 164,
 197
 Vale lupuluj 137, 480
 Vale Makoluj 130
 Vale mare 53, 77, 172,
 194, 388, 391, 393, 463,
 438
 Vale Mihuluj 346
 Valemnyerei 214
 Vale Mnyerestyilor 273
 Valemnyeri 273
 Vale mnyeroje 215
 Vale Mocsíri 520
 Vale Nányi 538
 Valenezi 108
 Valenyagra L. Alsó~, Fel-
 ső~
 Vale Nyágra 308
 Vale Óji 200
 Vale omuluj 343
 Vale Ökrösiuluj 272
 Vale Panoruluj 549
 Vale párouluj 254
 Vale paszulisty 555
 Vale perilor 286
 Vale Pestyere 293
 Vale Pestyeri 516
 Vale petri 195
 Vale Ples 115
 Vale Poklúsá 538
 Vale portuluj 219
 Valepuszti 273
 Vale Re 443
 Vale rekesztuluj 507
 Vale reo 192
 Vale retyíci 318
 Vale Rugoji 443
 Vale runkuluj 115, 293, 481
 Valesa áre 170, 171
 Vale sforga ciulu Salatrucu
 277
 Vale Solymuluj 232, 483
 Vale sulcsi 555
 Vale sutyili 254
 Vale szák 483
 Vale Száka 119
 Vale száke 463

- Vale Szatuluj 124, 135, 167
 Vale Tontenei 251
 Vale treszti 546
 Vale Troasuluj 251
 Vale Turcsilor 167
 Vale tyéjetuluj 54
 Vale tyeruluj 230
 Vale tyinosa 318
 Vale ungurilor 53
 Vale Viszturzie 53
 Vale Zaraszáguluj Goro-
 nyie 483
 Vale zsurkoi 196
 Valfi 207
 Valisaszka 443
 Valje óji 200
 Valle recse 310
 Valya Aldása 405
 Valya Burleculuj 405
 Valya de fára 405
 Valya Készilor 405
 Valya Korboi 485
 Valya luj Sipot 485
 Valya lupírol 411
 Valya pálinkerü 405
 Valya sipot 405
 Valya szelistye 405
 Valya Tyeuluj 485
 Valya Ulmuluj 405
 Valye Kórbuluj 405
 Valye Szekerestyilor 104
 Vályus 261
 Vámház 447
 Vámházi vár 448
 Vámospércs 61
 Vámospércsi járás 49
 Vámos-sziget 210
 Váncsod 94, 98, 109, 213,
 358, 359, 361, **551**
 Vánkuj erdeje 270
 Ványi L. Kis~, Nagy~
 Ványi-kosár-dűlő 65
 Vápa 410
 vár L. Adorján~, Aka~,
 Bajomi ~, Föld~, Kö-
 zép~, Leányvár ~, Ko-
 lozs~, Súlyomkői ~, Szé-
 kesfehér~, Vámházi ~
 vára L. Sziget ~
 Várad 75, 176, 216, 230,
 343, 376, 447, 502
 Várad L. Nagy~
 Várad járás 173, 176,
 433, 435, 436, 522
 Várad kerület 111, 177
 Várad-kút 521
 Várad út 73
 Várad út L. Ugra~
 Várad-köz 461
 Váradolaszi 256, 401
 Váradpüspöki 297
 Várad-váralja 401
 Váradvelence 206, 207,
 401, 514
 Váradvelence L. Nagy~
 váralja L. Várad~
 Varasány 288, 511, **546**
 Várásóju 195
 Varasuja 201
 Varatyek 78, 251, 264,
 435, 437, 511, 523
 Vár-domb 289
 Vár-dűlő 414
 Varga-kert 151, 152
 Varga Márton sikátora 378
 Varga-rét 543
 Varga-sziget 132
 Varga-zug 132
 Vargyaipusztá 400
 Vár-hegy 152, 270
 Vár-hely 374
 vári L. Diós~-domb, Di-
 ós~-oldal, Kolozs~-zug,
 Vas~-sűrűs
 Varjas 226, 382, 453
 Varjas-dűlő 228
 Varjas-halom 386
 Varjas-lapos 152
 Várkús-oldal 152
 Vár-oldal 527
 város L. Cigány~, Csil-
 lag~, Katona~, Oláh~
 Varosány 555
 Város-dűlő 87
 Város-erdő 239
 városi L. Új~-lapos
 Város-kert 158
 Város-kert utca 158
 Város-rét 307
 Város rétje dűlő 65
 Varsán-hát 305
 Varsa-szeg 289
 Varsa-zug 213
 Vársonkolyos 214
 Vár-sziget 160, 302
 Vár-szőlő 374
 Vár-telek 409
 Vár-telek-sziget 427
 Vartyicsel 437, 438
 Vár útja 375
 Varvu Runculuj Molsvelu
 550
 Vasad L. Nagy~, Ritka~
 Vasand 507
 Vásár L. Kis~, Nagy~
 Vásárfája-dűlő 160
 Vásárhely 208
 Vásárhely L. Fugyi~
 Vásáros 107
 Vásáros-erdő 282
 Vásártér 182
 Vasas-rét 152
 Vasas-sziget 306
 Vaskapu 62, 152, 390
 Vaskoh 57, 69, 198, 276,
 281, 284, 300, 440, 497,
547, 549
 Vaskohi szakasz 57, 69,
 116, 223, 231, 284, 300,
 325, 339, 345, 442, 452,
 465, 481, 487, 488, 497,
 547, 549, 550
 Vaskohszelistye 325, 452,
550, 547
 Vaskohszohodol **549**

- Vas Máté 213
 Vasné tisztája 152
 Vastagfa-dűlő 491
vasút L. *Pest–Nagyvárad*
 ~, *Tiszai* ~
 Vasvári-sűrűs 256
 Vaszi-sziget 414
 Vedrő tisztája 152
 Végső-hegy 282
 Vekerd 71, 142, 147, 152,
 367, **553**
 Vékony-ér 213
 Vékony-ér-hát 72
 Vékony-gaz 187
 Vékony-szállás 358
 Velence 161, 294, 431
Velence L. *Nagyvárad*~,
 Várad~
 Velzsu 298, 400, 507
 Vén-Berettyó 499
 Vén-erdő 89, 90, 236
 Vén-ház 152
 Vén-kert 65, 72, 132, 133,
 152, 476, 477
 Vén-kert-dűlő 65
 Vén-kert-szőlő 66
 Vén-telek 152
 Venter 254, 286, 288, 468,
 496, **555**
 Veres-domb 125
 Veres-dűlő 407
 Veres-fűz 111
 Veres-hágó 230
 Veres-hát 210, 558
 Veres-kút 521
 Veres-nyele 91
 Veres-nyíl 361
 Veres-patak 239
 Veres-vízű-kút 152
 Verksthal 463
 Vermes-dűlő 431
 Vermes-hát 132, 133, 305
 Vernye 166
 Vernyike-dűlő 87
 Versko 527
 Versunya 511
 Vértés 448
 Vértési-gaz 152
 Vértési út dűlő 448
 Vér-völgy 152
 Verzár 452, 550
Verzár L. *Alsó*~, *Felső*~
vész L. *Lapos*~~~*derék*
Vész-szeg L. *Kis*~, *Nagy*~
 Vesszős-ér 532
 Vesszős-láp 532
 Vesszős-sziget 141, 551
vető L. *Pozsár*~
 Vetre 463
 Vezunye 194
 Vezuriste 251
 Vicelár 411, 519
 Vicelaru 393, 424
 Vicellár 321, 489
 Vida-rét 306
vidék L. *Belényesi* ~, *Bél*~,
 Magyarcsékei ~, *Rézbá-*
 nyai ~, *Sárréti* ~
vidéke L. *Belényes* ~, *Hol-*
 lodi ~, *Magyarcséke* ~,
 Rézbánya ~, *Sárrét* ~
 Vidra 325
 Viduestyilor 508, 509
 Vie 73
 Vie Bonyi 319
 Vie turzi 53
 Vigyikánu 286
 Világos-hegy 184
 Villongó 141, 152
 Vintyir 555
 Virágos 210
 Virágos-ér 267
 Virág-rét 245
 Virág-völgy 152
 Virág völgye 62
 Vircsalog 310
 Vircselak 310
 Virtop 195
 Virtope 251
 Virtopele 200, 218, 219
 Virvolose 444
 Virvu 219, 251
 Virvu árzenyi 163
 Virvu Bogi 195
 Virvu botristyi 77
 Virvu csicseri 300
 Virvu gárduluj 444
 Virvu Kerci 219
 Virvu koserilor 77
 Virvu kulenluj 77
 Virvu luj korej 77
 Virvu luj megura 77
 Virvu luj prihogyistye 77
 Virvu Petri golbine 444
 Virvu ponoruluj 284
 Virvu Zsulesculuj 77
 Virvu Zsuleszkuluj 195
 Viuca 318
 Víutká 197
víz L. *Baji*~, *Hollod*~,
 Hosszú~, *Hosszú*~
 dűlő, *Hosszú*~*folyás*,
 Kopaszuluj~, *Meleg*~,
 Nyár~, *Rossz*~, *Sebes*-
 folyó~, *Sebes*~, *Sós*~
 dűlő, *Túr*~
vízállás L. *Szilágy*~
vize L. *Baga* ~, *Bulz* ~, *Ér*
 ~, *Gálbina* ~, *Hollod*~,
 Jád ~, *Malom* ~, *Móka*
 ~, *Sebes* ~, *Töz* ~
 Vizeli 203
 Vizeli-nyáros 107
 Vizesgyán 90, 224, 315,
 556
 Víz-köz-rét 407
 Víz utca 161
vízű L. *Veres*~*kút*
 Víz-völgy 186
 Víz-völgy-dűlő 181
 Víz-völgy-folyás 186
 Vlágycászka 468
 Vlágycicsászka 422
Voény L. *Gyigviseny*~
 Vojvodina 217

Vojvonyesd 59	Vracsicsel 343	Zevoj 52, 74, 169, 412,
Volzsu somosel 341	Vretyicselu 172	413, 429
vonál L. Less~	Vurcsorozs Zapogyinca	Zevojá 479
Vontai-hegy 152	443	Zevoje 54, 122, 165, 219,
Vorátyek 438	Vurtup 463	340, 429
Vótusóje gyűlölú 200	Vurtupu 119	Ziaka (= Zsáka) 557
Vöcsök 62	Vurvu 119	Zilah 436
Vöcsökös 552	Vurvu gyaluluj 346	Zimbru 452
Vögy-tekerület 141	Vurvu Kankuluj la	Zleanianu 481
Völgy 504	Ungyisor 433	Zmidegyász 508
völgy L. Berettyó~, Bika~	Vurvu káuri 218	Zóbocsesku 115
hát, Borbély-telek~,	Vurvu maguri 346	Zódony 499
Bükk~, Csurka~, Első~	Vurvu oszojuluj 438	Zódony eleje 499
~, Fegyverneki~, Feke-	Vúrvu Plopilor 232	Zöldogós 161
te~, Filip~, Fingó~,	Vurvu Tyisai 218	Zólyom L. Kis~
Hármas-határ~, Kápol-	Zabok-dűlő 347	Zománycice 194
na~, Kincses~, Kis-	Zadán 376	Zomlin L. Barát~, Nagy~
Diós~, Kóji~, Körös~,	Zajgó 543	Zomlinipusztá 396
Malom~, Malom~hát,	Zakárestyilor 344	Zomlinipusztá L. Kis~,
Második~, Megye~,	Zálogos 294	Nagy~
Mély~, Nádas-kút~,	Zálogu 172	Zomlinpusztá 387
Nagy-Diós~, Nagy~	Zám 142, 143, 144, 145,	Zomlinpusztá L. Nagy~
hát, Nyúzó~, Pankotai-	146, 147, 148, 149, 150,	Zonoga 277
~, Pántos~, Pincés~,	151, 152, 153, 372	Zópa 135
Rózsás~, Sás~, Sebes-	Zapa 550	Zőke-réti-völgy 246
Körös~, Setét~, Setét~	Zapogyiele 443	Zöldes-ág 76
hát, Siter~, Szederjes~,	Zapogyile 196	Zöld-halom 500
Szénégető~, Szikes~,	Zápoly-hegy 528	Zug 360
Szil~, Tóth~, Török-kút-	Zaránd 374	zug L. Adorján~, Álom~,
~, Vér~, Virág~, Víz~,	Zaránd megye 325, 326	Asszony~, Bába~, Ba-
Víz~dűlő, Víz~folyás,	Zare 325	gosi-(hajdú)~, Bagosi-
Zőke-réti~, Zsomb~,	Zavidu 196	(pusztá)~, Bernát~, Bi-
Zsong~	Zavínyica 527	ka~, Borbély~, Bori~,
völgye L. Ágod ~, Barátok	Zavoiu 481	Borsó~, Brezse~, Cif-
~, Csőreg ~, Körös ~,	Závoje 450	rás~, Cseh~, Csonka-
Kutya ~, Lenes ~, Ná-	Zavojeny 56, 442	ér~, Diós~, Erdő~, Fa-
das-kút ~, Pergelő-hát	Zeguhalmu 498	ragó~, Farkas~, Földe-
~, Péterné ~, Reszeg ~,	Zekatore 425	si~, Földvár~, Gát~,
Sebes-Körös ~, Tizenhá-	Zekatorica 485	Girinci~, Göboly~, He-
rom-nyilas ~, Virág ~	Zelemér 144, 152	gyesi~, Hosszú~, Hosz-
völgyek L. Álmosdi ~	Zeletruk 280	szú~dűlő, Kádár~,
Völgyes 152, 256, 289	Zeneselő 295	Kálló~, Karika~, Ken-
völgyi L. Pál~dűlő	Zepegyiasza 444	der~, Kis-Álom~, Kis~,
Völgy-köz 94, 453	Zerind L. Bél~	Kocsordos~, Kolozsvá-
Völgy-patak 453	Zer-mező 194	ri~, Kovács~, Kő-kút~

~, Körös~, Kusztón~, Leka~, Malom~, Máté- ~, Náci~, Nagy-Álom~, Nagy~, Nemes~, Nyár- fás~, Olasz~, Olasz~ szája, Orbán~, Pap~, Pendely~, Pente~, Pér- csi~, Püski~, Sándor- ~, Sáros-ér~, Sirály~, Szalma~, Szalontai~, Szekrényes~, Takaró~, Tamás~, Tánka~, Te- ke~, Tinkó~, Törmény- ~, Török~, Törvény~, Váci~, Vad~, Varga~, Varsa~, Zsombok~	Zúgó-folyás 152 Zúgó környéke 381 Zulesty 293 Zvernye 199 Zsáka 71, 99, 140, 141, 209, 211, 212, 376, 554, 557 Zsákai-dűlő 158 Zsákai-erdő 211 Zsákai Nagy András-lapos 158 Zsenuntyile pópi 538 Zsibó 436 Zsiboleszku 128 Zsidó-kert 151 Zsirir 224 Zsíros 155, 157 Zsíros-dűlő 157 Zsíros-halom 157 Zsombékos 89, 152	Zsombékos-Ördögös- sziget 427 Zsombokos 256, 305, 381, 500 Zsombokos L. Kis~, Nagy~ Zsombokos-halom 73 Zsombokos-lapos 141 Zsombokos laposa 381 Zsombok-zug 542 Zsombor 354 Zsomb-völgy 153 Zsong-völgy 153 Zsonináská 122 Zsoszány 319, 320 Zsubokoj 56 Zsugrászt 251 Zsugyó Vaszali ere 414 Zsurzsászká 54
---	--	--

Személynévmutató

- Ágota nevű leány 372
 Alapi János kis prépost 212
 Alapi nevű prépost 209
 Ali basa 376
 Alparán nevű családok 135
 Ambrózy Márton jegyző 90
 A. Nagy Bálint esküdt 134
 Ána nevű nő 391
 Andrassy Sándor jegyző 506
 Angela birtokosnő 92
 Angyal Bandi rabló 142
 Anonymus 533
 Antal Demeter főbíró 205
 Árgyillán nevű családok 135
 Árpád fejedelem 106, 498
 Ártándi család 60
 Ártándi Kelemen 376
 Átyimp Jue bíró 58
 Ávrám János tanító 258, 311
 Báchó megyei esküdt 94
 Bacsó család 97
 Bagosy István főbíró 139
 Baisz Ferenc 112
 Bajoni Benedek 372, 373
 Bajoni de Bajon 372
 Bajoni család 372, 374
 Bajoni Ferenc 373
 Bajoni János 372, 373
 Bajoni Miklós 372
 Bajoni Zsófia 373, 375
 Bakó Illie 131
 Bakos Ferenc jegyző 271
 Bakos nevű ember 249
 Bakó Vaszali 131
 Baktay János jegyző 350
 Bakus család 328
 Baky György körjegyző 410, 432
 Balajthi család 96, 97
 Balásházy József 250
 Balázs János 112
 Balga Mihály esküdt 236
 Bálint Pista 121
 Balkányi Szabó Lajos 142–153
 Balla József főbíró 367
 Balla Juon bíró 131
 Balogh Lajos jegyző 532
 Baluskó nevezetű ember 260
 Bánffy család, gróf és báró 176, 436
 Bánffy Dienes gróf 176
 Banku nevű birtokos 124
 Bara család 135
 Barakony család 250
 Baranyi család 435, 436, 438
 Baranyi uram 420
 Barbiánus Cónci 447
 Barna Stefán esküdt 279
 Barokának elnevezett egyén 215
 Bárra család 69
 Barta József esküdt 268
 Báthori 360
 Báthoriak 63
 Báthori Anna 202
 Báthori Boldizsár 373
 Báthori család 92
 Báthori Gábor fejedelem 61, 92, 374, 427, 447
 Báthori Zsigmond fejedelem 373, 447
 Báthori fejedelem 62
 Batthyány György József gróf 176
 Batthyány József gróf 176
 idősb Batthyány József gróf 435
 Batthyány Vince gróf 176
 Bay Patai Klára 542, 544
 Béla király névtelen jegyzője 498
 Bél Mátyás 269
 Bencze Ádám 387
 Bencze család 387
 Bencze Éva 250, 387
 Benedek Ferenc jegyző 76
 Benkovits püspök 513
 Beöthy Andor 250
 Beöthyek 135, 250
 Beöthy György 250
 Beöthy László 295
 Beöthy Mihály 250
 Beöthy Ödön 295
 Beöthy Sándor 316
 Beöthy Zsigmond 135
 Berci nevű gulyás 395
 Bercse Vaszali bíró 105
 Berés József másodbíró 305
 Bethlen 92, 174, 384
 Bethlen Gábor fejedelem 174, 202
 Bethlen János 534
 Bethner János jegyző 298, 400
 Betye Jánye főbíró 167
 Bicskei család 364
 Bíró Gábor esküdt 477
 Bíró János bíró 72
 Bíró Lajos jegyző 128, 172, 264, 308, 347, 525

- Bisztrián Petru 292
 öreg Blezsán János 342
 Boczok Mitru bíró 418
 Bocskai István fejedelem
 92, 107, 174, 226, 241,
 289, 294, 305, 306, 360,
 374, 376, 386, 387, 427,
 447, 558
 Bódor János törvénybíró
 554
 Bóér Gusztáv úr 185
 Bogdán Petru bíró 488
 Bogdán Petru esküdt 272
 Boicz Áron jegyző 54,
 122, 195, 201, 218, 219,
 444, 445
 Bonaparte 371
 Boné tábornok 402
 Bonfini 402
 Bongyie nevű család 489
 Bonkis Sufán esküdt 201
 Bonyhay József jegyző
 139
 Borbély Zsigmond esküdt
 545
 Bornemisza János 373
 Borsi nevű ember 65
 Borsodi Imre főbíró 271
 öreg Bott József 342
 öreg Butka János esküdt
 68
 Bozsik József jegyző 504,
 505
 Bölöny Kálmán jegyző
 342, 453
 Brecort Mitrú főbíró 406
 Bro Szimion esküdt 201
 Brüll Leopold 536
 B. Tóth János esküdt 250
 Budai család 430
 Budai nevű birtokos 431
 Buday 533
 Buday György jegyző 248
 Bujanovics urak 188, 190
 Buka József főbíró 256
 Búleá Mártes esküdt 122
 Bule Gyálu bíró 444
 Bulgyeku Juonis esküdt
 444
 Bus Díu bíró 195
 Bus Míkula esküdt 195
 ifj. Butka Péter törvénybíró
 68
 Castaldó gróf 160
 Czerny György szerb
 szabadsághős 534
 Cziáky Gábor 342
 Czirbán Konstantin esküdt
 195
 Czirtye Péter esküdt 121
 Csáky család, gróf 86, 92,
 96, 97, 312, 314, 315,
 362
 Csáky Ferenc gróf 86
 Csáky gróf 312
 Csáky Imre gróf 86
 Csáky Miklós, gróf püspök
 102
 Csáky Sándor gróf 354
 Csáky Zsigmond gróf 542,
 544
 Csanádi család 96, 97
 Cséki család 364
 Csellei Károly jegyző 228
 Csente család 362
 Csiffy család 97
 Csiffy László 98
 Csiki család 97
 Csillag Ádám uradalmi
 felügyelő 161
 Csokán Tivadar jegyző
 191, 204, 286, 393, 417
 Csomor János lelkész 383
 Csontos család 161
 Csora nevezetűek 328
 Csorvási András főbíró
 385
 Csuka András esküdt 183
 Csuka Endre jegyző 175
 Csukat Péter 373, 374
 Csupá nevű jobbágyok
 519
 Csupa Tyudor esküdt 519
 Csupa Vaszali bíró 519
 Dajka József esküdt 395
 Dána Togyer esküdt 309
 Dancsházy nemes család
 138
 Dancs nevű ember 138
 Dantsházi Gábor esküdt
 91
 Danyesz István birtokos
 112
 Darai család 287
 Daróczi János lelkész 112
 Dávid Lajos esküdt 228
 Dávid nevezetű kántor 538
 Debreczeni Gergely lelkész
 447
 Dekány nevű egyén 409
 Demeter nevű ember 111
 Dersi család 92
 Derzsy család 96, 97
 Dinnyés nevű tulajdonos
 558
 Diós János főbíró 66
 Diós nevű ember 65
 Diós nevű gulyás 475
 öreg Dóbai Mitru esküdt
 400
 Dóbai Nuti másodbíró 400
 Dobó nevű kerülő 182
 Dobozy András jegyző
 543, 545
 Dobozy Mihály 542, 544
 Dolge Perni bíró 460
 Dombi Márton ügyvéd 61
 Dörner József 535
 Drugás familia 247
 D. Somogyi Imre második
 bíró 248
 Dugy Mihály bíró 392
 Dulós György esküdt 527
 Duska Sándor főbíró 395
 Dűngő János főbíró 560

- Éder János jegyző 80, 120, 278, 492, 520
 Elek Imre esküdt 241
 Elek Pál 553
 Ellmes János főbíró 501
 Endorffer László jegyző 241
 Ercsey László jegyző 363
 Erdei Gábor főbíró 545
 Esterházy 532
 Esterházy család, herceg 415
 Esterházy herceg 66, 93, 94, 155
 Esterházy hercegi ház 227, 305
 Esterházy Pál herceg 155, 158, 249, 267
 Esztegár Tivadar jegyző 180, 439, 524
 Ethey János jegyző 190
 Farhucza Párk főbíró 299
 Farkas Gergely törvénybíró 455
 Farkas Péter tanácsos 410
 Fazekas Károly körjegyző 295
 Fehér Károly második bíró 527
 Fejér Elek főbíró 350
 Fejér Frigyes főbíró 341
 Fejer János körjegyző 560
 Fekete József jegyző 503
 Felföldi Zsigmond második bíró 410
 Fényes család 97
 Ferdinánd császár 159, 160, 447
 Ferenci Imre esküdt 241
 Ferentzy Illés jegyző 156, 158
 Fígédi család 92
 Flóra Mihály esküdt 460
 Fodor család 97
 Follinus István főjegyző 402
 Fonay Mihály körjegyző 68, 469
 Földesi család 364
 Fráter Bertalan úr 185
 Fráter Ferenc szolgabíró 386, 527
 Fráter György L. Marti-nuzzi György püspök
 Frimont Béla gróf 537
 Frimont gróf 535
 Frimont János gróf 533, 536
 Frimont Jánosné grófnő 536
 Frimont Theodora grófnő 533
 F. Tóth Sámuel esküdt 134
 Füle nevű ember 477
 Fülöp József főbíró 60
 Fülöp nevű birtokos 431
 Füzesséri Ferenc jegyző 66
 Gálfi János 373
 Gal nevű egyén 558
 Gál Togyer főbíró 68
 Garabuczi Mathias tizedes 557
 Gáti Imre esküdt 398
 Gázsy család 360
 Gellén Mihály főbíró 295
 Gergely János 383
 Géza fejedelem 533
 Göntzi Sándor tanácsos 410
 Görgényi Péter jegyző 315
 Gróra Ille főbíró 104
 Grua Mihály esküdt 54
 Gubo János második bíró 63
 Gulácsi család 50
 Guller Mitru bíró 321
 Guricza Mihály jegyző 55, 163, 196, 322, 388, 404
 Gúthy familia 93
 Guti nevű egyén 129
 Gyémánt nevű méhészt 145
 Györfi János főbíró 491
 György deák 260
 Györgyi Fánye 364
 Hadrianus császár 379
 Hajdu Ferenc főszámvevő 402
 Hajzer Gábor főbíró 212
 Halász Imre jegyző 60
 Halász János tanácsos 432
 Hamar János esküdt 477
 Harsányi nevű úr 377
 Hencz nevű osztrák főtiszt 506
 Héner Károly jegyző 461
 Hepuc Vaszeli esküdt 108
 Herzso Juon bíró 70
 Hígíli István főbíró 505
 Hodosi Miklós 175
 Hollósy László körjegyző 224, 316
 Holnapy jegyző 58, 59, 70, 104, 114, 217, 299, 225, 327, 406
 Horányi 534
 Hórie Petru bíró 122
 Horváth Bálint esküdt 134
 Horváth János uradalmi tiszt 161
 Horváth József jegyző 354
 Horvát István főbíró 250
 Hosszasszán Avram bíró 451
 Huhot kun vitéz 372
 Igu Varuluj esküdt 444
 Ikid Kosztám 451
 Ille Mitru esküdt 298
 Ille nevű jobbággy 520
 Imre herceg 240
 Irímie Vaszali 392
 Isza Bálint főbíró 112
 Ivánka Zsigmond úr 185
 Izabella királynő 159
 Izsák János 141
 Jakab Imre főbíró 461

- Jakab Mihály községi jegyző 50
 Jakó Pál szolgabíró 213
 Jank család 137
 János Zsigmond L. Zsigmond János
 Jégh József esküdt 241
 Jombárt család 316
 Josifu Vancu notárius 465
 József császár 72
 Juhász Ferenc jegyző 256
 Juhász Miklós jegyző 141
 Juhász Sándor főbíró 371
 Juhos Ferenc jegyző 212
 Kabai család 60
 Kádár Lajos körjegyző 79, 82, 233, 456, 484, 539
 Kádár nevű lakos 390
 Kádár vitéz 93, 99
 Kállai nevezetű birtokos 182
 Kalmár család 390
 Kalmár Sándor esküdt 545
 Kamuti Balázs 531
 Kamuti Sándor esküdt 175
 Karaján Elek jegyző 276
 Karaján Mihály jegyző 57, 69, 198, 281, 284, 300, 547, 548, 549
 Kardos nevű birtokos 431
 Karlatovich György 447
 Károly nevű ember 65
 Kati Máté 237
 Katona András főbíró 134
 Katona Györgyie 292
 Katona János jegyző 134
 Katusz András 237
 Keczely család 436
 Kelemen család 250
 vitéz Kemény esküdt 248
 Kenderesi család 60
 Kenderi család 307
 Kendi Sándor 373
 Kendy Sándor körjegyző 135, 257, 310
 Kerekes Imre jegyző 395
 Keresztúri 402, 534
 Ketskés Sándor főbíró 354
 Kigyósi család 307
 Kinter Ferenc főbíró 99
 Kintses József főbíró 297
 Király Anna 374
 Király István főbíró 521
 Kirilla Lőrinc főbíró 432
 Kis Bálint protestáns lelkész 306
 idősb Kis Gábor 237
 Kis Imre tanácsos 432
 Kis István főbíró 162
 Kis M. Sándor esküdt 268
 Kiss Demeter főbíró 361
 Kiss Ferenc főbíró 307
 Kiss Gábor jegyző 390
 Kiss István főbíró 262
 Kiss József jegyző 477
 Kiss Lajos jegyző 493
 Kiss Péter 133, 260
 Kis Tarsoly család 349
 Klepcse Danyilla esküdt 231
 Kocsár Mihály jegyző 290
 Kocsis József albiró 402
 Komjáti nevű ember 249
 Komornyik János jegyző 73
 Koncz család 542, 544
 Konta Gáspár főbíró 234
 Konta Toma esküdt 54
 Konta Tyodor bíró 54
 Konts Mikalu esküdt 218, 219
 Konyerday János jegyző 527
 Kopasz Juon 327
 Korb Illiu esküdt 195
 Korb Juonyétu esküdt 218, 219
 Korda család 210
 Korobánú Iszténú esküdt 77
 Koszta Jozefás körjegyző 121, 124, 167, 309, 516
 Koszta Juan bíró 497
 Kosztin Tamás főszolgabíró 399, 493
 Kosztolányi László tábornok 397
 Kóti Domokos 531
 Kovács Bálint esküdt 268
 Kovács Endre jegyző 203
 Kovács István jegyző 383
 Kovács Károly 436
 Kovács Mihály jegyző 297
 Kovács Péter 521
 Kovacs Sándor jegyző 222
 Kováts József főbíró 183
 Kozák Mihály esküdt 398
 Kozma család 202
 Kozma Szima esküdt 167
 Köleséri Mihály főbíró 455
 Körösi Ferenc főbíró 363
 Köröksi család 135
 Krajnik János főbíró 400
 Kriszte Lázár főbíró 315
 Krisztina Mojszie 131
 Krízsan Mitru főbíró 114
 Kruspér család 395
 Kruspér Károly 395
 Kucs nevű jobbágy 519
 Kun András 374
 Kun Ferenc 65
 Kun István jegyző 428
 Kun László 314
 Kun Gergely birtokos 430
 Kupás Sándor esküdt 239
 Kurta János 292
 Kurta nevű rabló 56
 Kuthy Sándor jegyző 283
 Lajcsák Ferenc püspök 436
 Lajcsák püspök 102
 Lányi István 297
 László Vanuliu esküdt 122
 Lavazoly család 521

Láza Floro bíró 120	Márton Zsigmond jegyző 108, 272, 416, 418, 459, 460	Mocsorán nevű tulajdonosok 520
Lázus 402	Mászlán András főbíró 527	Mogyorósi 365
Lederer Sámuel 537	Maté György másodbíró 432	öreg Mokra János esküdt 68
Lele N. nevű vagyonos oláh 214	Matólcsey Ferenc jegyző 312	Molnár György 141
Leukucza Jóna bíró 279	Mátyás király 501	Monai Imre főbíró 241
Liebich János nagyiparos 436	Medgyesi András 112	Mónár József esküdt 239
nagylónyai és vásárosnaményi Lónyay Andor, huszárcapitány 533	Megyeri Borbála 92, 99	Moto nevű ember 365
Lovas Péter főbíró 410	Ménmarót kazár fejedelem 106, 377	Motsán János főbíró 556
Lőcczl Antal jegyző 361	Mester Miklós bíró 500	Nábráczky Antal főispáni helytartó 436
Ludmány Ambrus esküdt 477	Mezey Sándor jegyző 239	Nadányi Gergely 92
Lukács István jegyző 367	Mezőgyáni család 92, 97	Nadányi urak 374
Lukun Floru bíró 218, 219	Micskei Baranyi Gábor 438	Nádasdy Miklós 160
Lupp Flóra főbíró 516	Mihalfi nevű birtokos 536	Nagy András 374, 531
Lutskai Bálint főbíró 239	Mihelu Jura főbíró 124	Nagy András esküdt 387
Madúz Károly jegyző 287, 129	Mihók Illie bíró 327	Nagy Balázs esküdt 268
Magyarosi Bálint főbíró 141	Mihok nevezetű pásztor 124	Nagy Bálint főbíró 50
Májer János jegyző 53, 137, 194, 318, 365, 420,	Mihuca Togyer másodbíró 469	Nagy Bálint másodbíró 239
Makó Dániel jegyző 521	Mihuc Togyer főbíró 51	Nagy család 60
Malle Péter bíró 550	Mike nevű birtokosok 367	Nagy Dániel törvénybíró 134
Mály Sándor jegyző 213	Miklós pap 360	Nagy Gáspár bíró 268
Manye Lázár 321	Miklóssy Pálnő asszony 250	Nagy Gáspár főbíró 265
Margit nevű úrnő 354	Miksa király 375	Nagy István főbíró 387
Mária Terézia 279, 415, 518, 534, 536	Mikula Juon bíró 452	Nagy János főbíró 390
Marjay Lajos második bíró 125	Míle Bálint esküdt 500	Nagy József esküdt 307
Markovics uradalmi főkormányzó 534	Millián Simon körjegyző 169, 280, 356, 472, 510	Nagy Lajos főszolgabíró 269, 505
Márkucz Koszta esküdt 469	Miskolczy Károly 98	Nagy Mihály birtokos 141
Marossy család 95, 96, 97	Miskoltzy Lajos úr 185	Nagy nevű birtokos 431
Marót kazár fejedelem 106	Mitra Jóna főbíró 389	Nagy Not Mihály 181
Martinuzzi György püspök 159, 160, 447	Mitterburgi Mitterpacker Katalin 536	Nagy Sándor főbíró 304, 287
Márton család 60	Mnyera nevű család 273	Nagy Sándor jegyző 185
Mártonffy Sándor jegyző 173, 274, 275, 434	Mocz nevű birtokos 285	Nagy Sándor második bíró 428
	Mocz Mihály 392	Nagy Tarsoly család 349
	Mocz Vaszali 392	Nemes Ádámné Budai Anna asszony 553
		Nemes Ferenc jegyző 265
		Nemes Jakab család 439
		Nemes Jákob család 438

- Nemes László 374
 Németh István 370
 Németh István jegyző 85, 103, 110, 355, 518, 526
 Netyő István lelkész 554
 Neubauer István jegyző 123, 285, 323, 328, 408, 450
 Névíró Csontos Imre 112
 Novák család 206
 Nyáry Ferenc plébános 537
 Nyegró Péter főbíró 469
 Nyika Mihály bíró 490
 Nyika Pável 490
 Nyiká Uaszolú esküdt 218, 219
 Nyüvedi család 409
 Oláh Bálint lelkész 560
 Oláh István esküdt 241
 Oláh Mihály 379
 Oláh Sándor esküdt 241
 Ollár Togyer főbíró 222
 Orbán Lajos jegyző 81, 166, 199, 220, 441, 462
 Oswald József főerdész 536
 Otyis Vaszali 392
 Ozgus Gyurka esküdt 195
 Öcsöb vezér 106
 Pakuluj gazda 124
 Palagi Pál 396
 Pálffy János, gróf nádor 542, 544
 Pálírkás nevű birtokos 431
 Pál János esküdt 358
 Palocsai báró 402
 Pányi Gyuka bíró 80
 Pap család 135
 Pap Imre közgyám 290
 Pap József jegyző 52, 192, 193, 252, 463, 464, 480
 Pap nevű egyén 410
 Papp András főbíró 175
 Papp Gedeon jegyző 371
 Papp Lajos esküdt 358
 Papp Pál jegyző 251
 Papp Pál körjegyző 67, 78, 317, 324
 Papp Péter törvénybíró 395
 Pap Simon 453
 Parag István főbíró 503
 Parlagi család 552
 Party József körjegyző 51, 205, 207, 208, 291, 389
 Pásztori János 375
 Pásztor István főbíró 398
 ifj. Pásztor István főbíró 396, 399
 Pataki István jegyző 250
 Pataky család 522
 Pável nevű csősz 502
 Pavel nevű jobbágy 519
 Péchy Ferenc kamarás 50
 Pelbárt nevű hadvezér 430
 Pércsi családok 367
 Péro rác kapitány 402
 Pesti Frigyes 54, 77, 86, 122, 195, 200, 213, 219, 266, 289, 515, 530
 Péter Gábor esküdt 271
 Péter nevezetű kerülő 181
 Petneházi család 372, 374
 Petneházy István főispán 374
 Petneházy Istvánné 374
 Petre nevű román egyén 442
 Petres nevezetű birtokos 182
 Petri Sándor főbíró 248
 Petrus Juan bíró 520
 Petz 447
 Piroska nevű ember 365
 Pluta nevű tehetős ember 293
 Pollák Eduárd 297
 Popa Juon bíró 482
 Pópa Tóma bíró 108
 Popovics György bíró 492
 Popovits Péter g. n. e. lelkész 108, 416, 418
 Popu Mikula főbíró 309
 Porcsalmy József jegyző 385
 Portörő József esküdt 262
 Posztel József jegyző 556
 P. Szabó Sándor főbíró 236
 Puesti nevű lakosok 191
 Puf család 296
 Puff Togyer 296
 Puje Mihály esküdt 309
 Pule Juon 490
 Pupá Juon esküdt 345
 Rác nevű birtokos 431
 Rác család 50
 Rác János esküdt 469
 Rác Lajos lelkész 552
 Rác Togyer esküdt 68
 özv. Radványi Istvánné 175
 Ragány Ferenc jegyző 387
 Rákóczi fejedelem 61, 427, 448
 Ráth Mór 498
 Raza nevű török vezér 427
 Regíner János jegyző 83, 84, 113, 168, 263, 440, 446, 486
 Rettegi család 349
 Rhédey Gábor gróf 559, 560
 Rhédey János gróf 559, 560
 Rigó család 135
 Rimaszombati Péter 371
 Rotuná Szandruc esküdt 497
 Rozgonyi család 92
 Sábert András jegyző 136
 Sári család 60
 Salamon király 533

Salm Miklós gróf 159, 160	Szántó István törvénybíró 560	Szimut Szimen esküdt 121
Sándor János esküdt 477	Szapolyai János 360 (L. még Zápolya, I. Zápolya János fejedelem)	Szirák György esküdt 459
Sándor Mihály főbíró 477	Szatercsi basa 447	Szondy György jegyző 500
Sarkady jegyző 326, 339, 452, 550	Száva Jura 105	Szováthy Lajos jegyző 304
Sas István 362	Szebeni Sándor esküdt 239	Szöke József főbíró 156, 158
Selindi János nevű birtokos 184	Szécsey Lajos jegyző 262	Szöke József jegyző 107
Sennyei 447	Szejdi Ambát basa 447, 448	Szörös Mihály főbíró 543
Servánszky família 245	Szekára nevű család 433	Szörös Mihály másodbíró 545
Sikszai Kiss Péter 234	Szemere Sebestyén 521	Szörös Zsigmond esküdt 241
Simonka János 449	Szemere Zsigmond 521	Szultá Zahoria bíró 201
Simon nevű lelkész 447	Szentgyörgyi Elek főjegyző 153	Szúnyogh Albert 175
Sinán török vezér 534	Szent István király 240, 402, 504	Szúri Zahoria esküdt 201
Sipos Ferenc esküdt 241	Szent László király 402, 504, 533	Szücs János 428
Skrofán György esküdt 116	Szent Miklós 414	Szüts nevű ember 174
Skrofán Nósi bíró 116	Szent Péter 83, 360	Takaji Demeter főbíró 291
Smídl professzor 276	Szent Péter és Pál apostolok 359	Tarcse Tanász 482
Solómi Dávid 260	Szerák Mihály bíró 345	Tarkó nevű kaluger 319, 320
Soós nevű tulajdonos 129	Szervánszky Sándor 214	Tegze család 129
Steff Zanaszie 516	Szikszai Kiss Péter 235	Telegdi 96
Sternberg Ádám gróf 161	Szikszay Kiss Péter 260	Telegdi István 173, 434
Strobl Károly szolgabíró 282	Szilágyi Ambrus jegyző 253, 288, 473, 546	Teleki grófok 364
Styán család 292	Szilágyi János főbíró 185	Termi Sándor bíró 339
Sugó nevű birtokos 431	Szilágyi János másodbíró 298	Thamó János jegyző 105, 131, 292, 296, 321, 392, 451, 482, 490
Szabó Baltazár 202	Szilágyi jegyző 511	Thuróczi 533
Szabó család 349	Szilágyi József esküdt 248	T. Nagy József főbíró 305
Szabó Ferenc jegyző 491	Szilágyi József főbíró 208	Tódor Juon bíró 272
Szabó István főbíró 228	Szilágyi Lajos jegyző 99	Togye György esküdt 488
Szabó János másodbíró 236	Szilágyi László főbíró 91	Tokaján Kozma főbíró 59
Szabó Josza főbíró 298	Szilágyi Sándor esküdt 361	Tóldy család gróf 455
Szabó József jegyző 63, 449	Szilágyi Sándor főbíró 125	Tomse Juon bíró 326
Szabó Károly 498	Szilasi urak 374	Topa Jun esküdt 167
Szabolcs vezér 106	Szim Tógyer 453	Topich Antal 535
Szabó nevezetű pásztor 228	Szimut Mihály főbíró 121	Torelunte Mikula bíró 77
Szabó nevű ember 531		Tóth Ferenc főbíró 290
Szabó Sámuel gör. kat. plébános 277		Tóth István főbíró 428
Szabó Sándor főesküdt 183		Tóth István jegyző 375
		Tóth János 430

- Tóth János jegyző 234
Tóth nevű birtokos 410
Töhötöm vezér 106
Török György jegyző 305
Török József főbíró 552
Tösér Lajos esküdt 268
Traianus császár 56, 57, 69, 115, 116, 117, 164, 197, 223, 231, 284, 293, 300, 325, 339, 345, 346, 442, 465, 481, 487, 488, 497, 547, 549, 452, 550
Triffa Illésné 453
Triffa József főbíró 453
Trink család 296
Trink Juon 296
Trippa János esküdt 469
Turkucz János esküdt 68
Udvari nevű ember 531
Ungur Demián 296
Ungur Illie bíró 296
Ungváry Imre jegyző 236
Uram János tanító 136
Utza nevű lakos 520
Vágó Ferenc jegyző 72
Vajda László körjegyző 216, 343, 421, 529, 530
Valászký Károly földbirtokos 121
Vámos család 210
Vanku József jegyző 223, 442, 465, 481, 487
Ványa Demeter törvénybíró 361
Varga Márton 378
Varga Miklós 112
Vári Ferenc esküdt 398
Várray János jegyző 183
Vas család 307
Vass Tamás jegyző 307
Vay Miklós báró 559, 560
Végvárszky György esküdt 124
Velek vezér 106
Vér Amália 175
Vér család 49
Veres Guthy család 97
Veres János főszolgabíró 54, 77, 122, 195, 200, 219, 444
Vér Mária 129
Vintze Imre esküdt 241
Virág nevezetű ember 62
Virginász János 289
Vozáry Vince jegyző 515
Vuskán nevezetű juhász 121
Zaberdinus Mátyás püspök 447
Zápolya 92 (L. még Szapolyai János, I. Zápolya János fejedelem)
Zatureczky Gedeon 135
Zichy Ferenc gróf 161, 162, 295, 449
Zichy gróf 214
Z. Mezei Miklós főbíró 554
Z. Nagy Bálint esküdt 134
Zólyomi család 202, 301
Zólyomi Dávid 129, 160, 302
Zrínyi Miklós 373, 375
Z. Vass András 112
Zsarka Szimion bíró 292
Zsepján nevű család 221
Zsigmond János 159
Zsigmond király 182, 374
Zsugye család 130
Zsugye Szándru bíró 231
Zsula Flora bíró 459
Zsurkay Floru esküdt 124
Zsurzs Miron bíró 217
I. Béla magyar király 182
I. Leopold király 94, 226
I. Rákóczi Ferenc fejedelem 438
I. Rákóczi György fejedelem 92, 377, 447, 474
I. Zápolya János fejedelem 373 (L. még Szapolyai János, Zápolya)
II. András király 49
II. István király 402
II. József császár 61, 253, 288, 511, 522, 534, 546
II. Lajos király 372
II. Leopold császár 260
II. Mátyás király 447
II. Rákóczi Ferenc fejedelem 402
II. Rákóczi György fejedelem 86, 155, 157, 377, 447
IV. Béla király 159, 226, 271, 287
IV. László király 312

Tárgymutató

- abszolutista rendszer 367
 adorjánita barátok 241
 ágotai zárda 372
 apáca kolostor 73, 535
 apátság 386
 Apparatus ad historiam Hungariae 269
 Ausztriai Birodalom 157
 Bach-kormány 177
 bajoni várak 373
 bajor választófejedelemség 534
 bányák 463
 barátok 60, 94, 387
 barátok temploma 76
 belényesi görög katolikus püspökség 462
 belényesi görög katolikus püspökségi uradalom 81, 169, 280, 356, 441, 462, 472, 510,
 Belényes város levéltára 81
 bencések 504
 berettőújfalui egyház 209
 Bethlen János históriája 373
 bihari esperesség 447
 Bihar megye 1552. évi portális összeírása 9–48, 61, 95, 96
 búcsújárók 188
 Budai Ézsaiás: Magyarország históriája 202, 265, 266, 372
 candialis csekíni barátok 159, 161
 cigányok 63, 87, 313, 342, 419
 csapszék 66, 203, 287, 524
 csárda 256, 295, 297, 303, 380, 551
 csata 189
 csengeri zsinat 202
 cserépvető 147, 151
 deák szertartású káptalan 190, 245, 246
 deák szertartású káptalan udvarháza 242
 debreceni múzeum 98
 debreceni református egyház levéltára 71, 474
 derecskei insurgensek 155
 derecskei uradalom 155, 249
 dézma 62
 Dózsa-lázadás 357, 372, 373
 egyházi jegyzőkönyv 211
 egyházi levéltár 60, 210
 ekléziabirtok 274
 élesdi uradalom 438, 522
 elpusztult falu 64, 89, 91, 95, 96, 111, 142, 145, 176, 202, 211, 249, 250, 305, 341, 364, 377, 379, 500, 551
 elpusztult korcsma 187
 elpusztult templom 130, 202, 295
 elpusztult város 295
 Elszász választófejedelemség 534
 ércetörő 325
 erdélyi fejedelemség 173, 373
 erdélyi fejedelmek 173, 226, 306, 500, 531
 erdélyi oláhok 360
 erdélyi országgyűlés 92
 erdési székhely 58
 erőd 53, 103
 fatemplom 319
 fehér papok 101, 397
 felső megyék 354
 Fényes Elek geográfiai szótára 86, 380, 402
 fogadó 262
 földházak 187
 földvár 103, 106, 152, 160, 174, 357, 448, 475, 476, 558
 francia 316
 fűrészmalom 119, 285, 323, 509
 gimnázium 155
 Gombos lexikona 61
 gót fejedelem 372
 gót nyelv 372
 görög egyesült vallásúak 185, 396, 421, 529
 görög katolikus egyház 400
 görög katolikus vallásúak 84, 73, 83, 101, 102, 166, 220, 224, 230, 263, 277, 440, 446, 478, 486, 501, 507
 görög keleti 49, 258, 311
 görög kolónia 367
 görög nem egyesült esperes 526
 görög nem egyesült vallásúak 54, 55, 102, 113, 122, 127, 128, 135, 137, 163, 166, 168, 194, 195, 196, 216, 217, 219, 222, 224, 225, 257, 308, 310, 313, 316, 318, 322, 343, 359, 388, 405, 411,

- 435, 444, 446, 471, 485,
507, 523, 547
görög szertartású oláhok
53
gőzmalom 224
gyógyfürdő 230
gyógyszertár 179
gyulafehérvári káptalan
levéltára 92
hajdú csapatok 448
hajdúk 155, 157, 289, 305,
306
hajdú katonák 92, 377,
427, 521
hajdú kiváltságok 66, 92,
98, 226, 362, 376, 377
hajdú városok 61, 377,
427, 448
hámor 300
hamuzsírregető huta 232
hamuzsírgyár 102
harang 60, 102
harc 98
harmincadhivatal 176
héber család 313
helvét hitvallásúak 102,
106, 176, 177, 188, 297,
394, 462, 542
helvét hitvallású egyház
97, 209
helvét hitvallású egyház
levéltára 209
helynévképző rag 360
hencek 249
hiteles helyek 75
Hóra-világ 532
izraeliták 177, 185
járvány 536
jászok 87
jegyzőkönyv 138, 240,
306, 542
johanniták 357
johanniták kolostora 316,
502
kálvária 188
kamara 176, 227, 305
kamarabirtok 60
kápolna 174, 235, 287,
357, 397
kápolnatemplom 390
káptalan 396
kastély 176, 216, 295,
534, 560
katolikus vallás 102
kavicsbánya 297
kazár nép 377
keresztes kurucok 357
Kereszturi Descriptiója
501
kiejtés 351
kincsek 124
kincstár 102, 177, 463,
534
királyi adománylevél 177
kolera 326
kolostor 60, 62, 94, 97,
140, 224, 256, 261, 312,
316, 387, 396, 402
kolozsmonostori levéltár
376, 377
korcsma 94, 303, 341, 400
korcsmakert 341
kőbánya 167
kőszénbánya 277
kőtemplom 177, 436
kőtörő malmok 102
községháza 242
községi levéltár 116, 221,
269, 362, 430, 461
krónika 372, 531
kunok 87, 312, 531
kuruc hadjáratok 95
kurucok 139
kurucvilág 211, 289, 502
kuruc csapatok 448
labanc csapatok 448
lak romjai 320
laktanya 145
leleszi káptalan 241
levéltár 75, 137, 242, 402
magtár 155, 174
magyar családok 135, 313
magyar katonák temetője
143
magyar korona 160, 301
magyar nemesek 91
Magyar Nemzeti Múzeum
98, 433
magyar nyelv 83
magyarok 53, 81, 83, 102,
103, 106, 140, 167, 177,
178, 237, 240, 257, 260,
272, 297, 312, 316, 341,
347, 351, 352, 354, 355,
357, 359, 365, 386, 390,
394, 396, 405, 441, 462,
463, 478, 486, 491, 501,
504, 514, 526, 538, 542,
544, 547, 551, 560
magyarok Ázsiából való
bejövetele 98, 102, 103,
498, 523
malom 58, 59, 70, 89, 93,
104, 113, 140, 141, 171,
173, 179, 215, 217, 225,
246, 261, 319, 406, 433,
437, 471, 524, 534, 536,
537
malomkövek készítése 217
malomkövel való kereske-
dés 114
Mária Terézia Vitézrend
Keresztje 536
matyók 87
mecset 361
megyei levéltár 221
micskei uradalom 435,
436
móc 277
mohácsi vész 102, 394,
533
mongolok 384
nagybajomi krónika 532
nagybajomi vár 139, 395,
531

- nagy éhség 347, 473
 nagylétei református templom 384
 Nagyváradi hegyfoki prépostsági uradalom 315
 nagyváradi béke 159, 160
 nagyváradi deák szertartású káptalan 111, 127, 184, 185, 188, 297, 471, 478, 501, 507, 521
 nagyváradi deák szertartású káptalan birtoka 538
 nagyváradi deák szertartású püspök 230, 512
 nagyváradi deák szertartású püspökség 391, 456, 482, 489, 513
 nagyváradi deák szertartású püspökségi uradalom 105, 130, 292, 321, 515
 nagyváradi görög egyesült püspöki uradalom 118, 278
 nagyváradi görög egyesült püspökség 123, 285, 323, 328, 408, 450
 nagyváradi görög katolikus püspök 483
 nagyváradi káptalan 360, 380
 nagyváradi katedrális templom 269, 376
 nagyváradi katolikus püspök 79, 82
 nagyváradi királyi kincstári gazdasági hivatalok 534
 nagyváradi kis prépostság 501
 nagyváradi latin szertartású egyház 534
 nagyváradi latin szertartású káptalan 214, 319, 232, 242, 320, 506
 nagyváradi latin szertartású káptalan birtoka 61
 nagyváradi latin szertartású káptalan uradalma 222
 nagyváradi latin szertartású püspök 459
 nagyváradi latin szertartású püspökség 217, 239, 239, 241, 449
 nagyváradi latin szertartású püspökség béli uradalma 58, 59, 70, 102, 104, 108, 110, 114, 85, 225, 272, 299, 327, 355, 370, 406, 416, 459, 460, 518, 526
 nagyváradi latin szertartású püspökség levéltára 464
 nagyváradi latin szertartású püspökség uradalma 224, 279, 395, 405, 411, 454, 457, 458, 461, 485
 nagyváradi pénzügyi kerület 386
 nagyváradi püspökök 447, 461
 nagyváradi püspökségi uradalom 58
 nagyváradi római katolikus káptalan 212, 507
 nagyváradi római katolikus káptalan prépostsága 211
 nagyváradi római katolikus klérus schematismusa 97
 nagyváradi római katolikus püspökség 138, 447
 nagyváradi római katolikus püspök vadaskertje 401
 német csapatok 289, 448
 németek 316, 386, 387, 447, 463, 514, 534, 535, 536
 német római katolikus 533
 Nepomuki Szent János kápolnája 535
 népviselet 75
 nyelvhajlítás 357
 óhitű 273, 560, 554
 oklevél 86, 93, 96, 372
 oláh L. román olajútó 149, 217
 olasz ajkúak 401
 orosz katonák temetője 143
 oroszok 184, 185, 306, 473, 511
 ostrom 341
 paládi lakosok 62
 pálinkafőzés 114, 217
 pálinkaház 405
 palócok 87, 397
 pálos kolostor 96
 pálosok 256, 371
 palota 533, 534, 535
 Palugyai Magyarországról való leírása 357
 pecsét 75, 87, 224, 254, 296, 278, 313, 357, 362, 368, 386, 390, 414, 419, 475, 492, 520, 542, 544, 554, 557
 pecsétnyomó 71, 80, 86, 92, 120, 140, 349, 376, 377, 423, 491, 509
 per 66, 137, 211, 214, 222, 227
 pestis 209
 pocsaji várak 448
 postaállomás 94, 179
 postahivatal 222
 premontrei prépostság 402
 protestáns magyar lakók 257
 püspökségi birtok 299
 rácok 49, 75, 502
 rác pusztítás 138
 rác templom 552
 Rakóczi szabadságháború 93, 97, 475, 502
 Rákóczi-várkastély 448
 reformáció 256, 257, 357, 97

-
- református 109, 257, 365,
 396, 185, 260, 371, 504,
 560
 református egyház 49, 64,
 138, 269, 419, 557
 református eklézsia 289
 református magyarok 94
 református templom 98,
 174, 242, 351, 462, 504
 református vallás 263,
 486, 83
 református vallásúak 202,
 237, 240, 386, 544
 régi sírkert 234
 régi templom 209
 régi török vár 157
 rév 94
 Ritus explorandæ veritatis,
 per iudicium ferri
 candentis című könyv
 269, 376, 377
 rom 151, 241, 256, 302,
 319, 422, 423, 424, 425,
 427, 465, 484, 556
 rómaiak 192, 193, 252,
 480, 52
 római katolikus 102, 106,
 176, 177, 185, 240, 316,
 347, 359, 441, 435, 436,
 478, 501, 504, 514, 526,
 527
 római katolikus egyház
 547
 római katolikus kápolna
 222
 római katolikus plébánia
 355, 534
 római katolikus templom
 209, 536
 római telep 93
 román falvak 108, 178,
 221, 279, 288, 312, 321,
 422
 román görög nem egyesült
 templom 462
 román juhászok 94
 román katolikusok 260
 románok 54, 55, 58, 59,
 70, 81, 85, 102, 104,
 108, 110, 114, 116, 121,
 122, 124, 128, 135, 136,
 137, 140, 161, 163, 167,
 169, 171, 172, 184, 185,
 188, 191, 194, 195, 196,
 204, 215, 217, 218, 219,
 222, 223, 224, 225, 231,
 253, 257, 258, 264, 272,
 273, 277, 280, 284, 286,
 288, 299, 300, 308, 309,
 310, 311, 312, 313, 316,
 318, 320, 322, 325, 325,
 327, 339, 339, 341, 345,
 347, 351, 352, 355, 356,
 359, 365, 370, 388, 389,
 390, 393, 396, 404, 405,
 406, 411, 412, 414, 416,
 417, 421, 425, 437, 441,
 443, 444, 452, 459, 460,
 462, 463, 467, 470, 472,
 473, 478, 481, 485, 486,
 487, 488, 491, 494, 495,
 497, 501, 507, 510, 511,
 512, 516, 518, 522, 525,
 526, 541, 546, 547, 549,
 550, 554, 555, 560
 román nyelv 83, 364, 419,
 556
 romvár 97
 sánc erődítmény 160
 sír 75, 98, 211
 sóház 177
 sólyomkői uradalom 176,
 177, 435, 438, 522
 sólyomkői üveggyár 435,
 436, 438, 439
 sólyomkői vár 436, 438
 sós forrás 355
 sószállítás 270
 sörház 118, 534, 536
 Syria 306
 szabadalomlevél 75
 Szalárdi krónikája 92, 94
 szárazmalom 381
 szatmárnémeti zsinat 447
 székelek 63, 351
 Szent András apátság 501
 Szent István király jobbjá
 504
 Szent István vértanúról
 címzett prépostság 101
 Szent Jobb apátság
 temploma 504
 Szent Pálról elnevezett
 prépostság 97
 Szent Péter nevű szerzet
 506
 szeszgyár 537
 tájkiejtés 75
 tatár csapatok 448
 tatárjárás 49, 95, 97, 160,
 161, 202, 202, 209, 214,
 226, 237, 244, 249, 250,
 256, 260, 271, 294, 295,
 306, 351, 371, 376 402,
 427, 449, 500, 504, 552
 tatár kán 376
 tatárok 93, 111, 139, 159,
 289, 367, 420
 téglavető hely 221
 telegdi református
 anyaegyház 257
 temetkezési kápolna 206
 temető 243, 314
 templom 62, 79, 82, 83,
 84, 94, 97, 113, 166,
 168, 176, 184, 188, 213,
 215, 224, 235, 240, 257,
 263, 359, 360, 362, 378,
 379, 381, 384, 402, 440,
 446, 474, 484, 486, 501,
 523, 524, 542
 templom helye 97, 289
 templomrom 211, 260,
 378, 382, 491
 térképek 306

-
- torony 64, 82, 125
tótók 91, 124, 194, 347,
354, 435, 445, 504, 527,
526, 543
török fogság 86
török háború 95, 105, 237,
361, 491, 556
török had 436, 448, 558
török mecset 400
töröknek a váradi várból
való kiűzése 94
törökök 79, 94, 98, 102,
375, 418, 462, 527, 111,
157, 312, 341, 361, 370,
400, 416, 491, 526, 531
törökök bejövetele 69, 97,
272
törököknek Magyarország-
ról való kiűzése 110
török-tatár sereg 93
török telepítvény 277
török uralom 73, 86, 108,
138, 347, 355, 360, 390,
506, 551, 558
tűzesvaspróba 376
udvarház 105, 185
unitáriusok 83, 127
üvegköszörülő malmok
102
üveggyár 102, 435, 436
vámjog 254, 315
vár 173, 202, 241, 257,
302, 372, 386, 401, 409,
434, 527, 534, 535
váracs 533
várkastély 447
város krónikája 531
várrom 160, 301, 483, 500
vásáros hely 347
vasércbánya 118, 218
vasércolvasztó 218
vasgyár 443, 445
vashámor 69, 116, 293,
547
vaskohó 69
vendégfogadó 146, 147,
148
világ közepe 301
viselet 351
vízimalom 61, 83, 103,
134, 151, 160, 170, 190,
230, 316, 325, 343, 364,
373, 381, 410, 462, 486,
501, 513
vörös barátok 62, 160,
261, 484
zárda 241, 504
zsidó 102, 274
1817. évi nagy inség 511

Hibajegyzék az I. kötethez

2. oldal 1. sor	<i>Széchenyi</i> helyett	<i>Széchényi</i>
5. oldal 24. sor	<i>telekkönyvi</i> helyett	<i>telekkönyvi</i>
6. oldal 20. sor	<i>nyomtatott</i> helyett	<i>nyomatott</i>
113. oldal 4. sor	<i>mem egyesült</i> helyett	<i>nem egyesült</i>
115. oldal 11. sor	<i>Trvás</i> helyett	<i>Troás</i>
149. oldal 1. sor	<i>iványiak kútja</i> helyett	<i>iványiak útja</i>
166. oldal 10. sor	<i>temploma</i> helyett	<i>temploma</i>
195. oldal 17. sor	<i>Vále gyegylui</i> helyett	<i>Vále gyegylui</i>
220. oldal 3. sor	<i>Glath,</i> helyett	<i>GCath,</i>
253. oldal 16. sor	<i>Roturest</i> helyett	<i>Rotarest</i>
277. oldal 25. sor	<i>vüloru</i> helyett	<i>vüloru</i>
280. oldal 12. sor	<i>szólü</i> helyett	<i>szóló</i>
280. oldal 17. sor	<i>Bossia</i> helyett	<i>Rossia</i>
297. oldal 10. sor	<i>képtalan</i> helyett	<i>kaptalan</i>
325. oldal 12. sor	<i>Nszelistye</i> helyett	<i>Vszelistye</i>
331. oldal 33. sor	<i>Belényesújlak</i> helyett	<i>Belényesújlak</i>

Helységnévmutató Bihar vármegye térképéhez

Bihar vármegye térképét Joannes Lipszky Mappa Generalis Regni Hungariae c. műve (1806) alapján készítettük el. Az ott ábrázolt puszták közül azonban csak azokat tüntettük fel, amelyeket Pesty Frigyes gyűjteménye megemlíti.

Abrány J5	Barest L15	Bokkia H14
Acsád H2	Baromlak L7	Boldogasszonytelke D9
Adorján I6	Bartfalva L5	Bondoraszó H14
Agris H14	Barzest I15	Borostelek J9
Aka D7	Bedő F7	Bors G8
Albest J12	Bél H15	Borz J13
Albis J4	Belényes K13	Borzik J7
Álcsipusza F9	Belényeskocsba L14	Botfej I14
Aligáll E6	Belényeslázur K14	Bottyán I8
Almamező H10	Belényesörvényes J13	Bozul H14
Almás I7	Belényesújlak J13	Bozsaj K6
Almaszeg K6	Belényesvalány J12	Bozsód D8
Álmosd H4	Belényesszelistye L13	Bragyet L14
Alpár I9	Belényesszentmárton K13	Brátka M10
Alsóderna J6	Belényesszentmiklós I13	Briheny K15
Alsókipány L14	Belezseny K13	Brost L14
Alsókristyor M16	Bélfényér H12	Bucsa A6
Alsólugos K8	Bélörvényes I14	Bucsa M10
Alsópoény L14	Bélrogoz H13	Bucsum I10
Alsótopa J11	Benke H7	Budurásza L13
Alsóvalenyagra L14	Benyesd H14	Bukurvány J10
Alsóverzár L15	Berekböszörmény F8	Buntyesd L14
Andaháza D6	Berettyószentmárton E7	Burda L12
Ant D13	Berettyóújfalú E6	Cécke K9
Árkus I15	Besenyő G9	Ciganyesd K13
Árpád F12	Betfia H9	Cigányfalva J8
Ártánd F8	Bihar H7	Csanáros J6
Asszonyvására J4	Bikács F10	Csarnóháza M10
Atyás E10	Birtiny L9	Csátó D7
Bagamér H4	Bisztraújfalú L6	Cséffa F10
Bakonszeg D7	Bócs D7	Csehi H9
Balaleny K14	Bodóháza E4	Csekehida D7
Bályok L5	Bogdánsovárhegy J7	Cséklye M9
Bánlaka M10	Bogy H13	Cseri H15
Barakony F9	Bogyoszló J4	Cseszora J11
Báránd B5	Bojt F7	Csételek K6

Csiff C7	Feketetót G12	Haláp G3
Csohaj I6	Félegyház H6	Harangmező I10
Csokaly I5	Félixfürdő H9	Határ L14
Csontaháza H13	Felsőabrány K5	Havasdombrovica I13
Csőkmő C9	Felsőderna K7	Hegyes J11
Csulyafalva J6	Felsőkipány L15	Hegyközcsetár H7
Dámos L11	Felsőkristyor M16	Hegyközkovácsi H7
Dancsháza C6	Felsőlugos K8	Hegyközpályi H8
Darvas C8	Felsőpoény L14	Hegyközújlak H8
Debrecen E3	Felsőtópa J10	Hegyközsáldobágy H8
Déda L5	Felsővalenyagra L14	Hegyközszentimre I6
Dekányesd I10	Felsőverzár L15	Hegyközszenmiklós I5
Derecske E5	Feneres J12	Hencida F6
Dézsér L5	Fenes J13	Henkeres K14
Diószeg H6	Fericse L13	Herpály E6
Dobrest J11	Fonáca L15	Herzest L14
Dombrovány L14	Forrószeg I11	Hodisel H13
Drágcséke I10	Földvár D7	Hogyis J11
Dragonyesd K13	Földvár H7	Hollod I11
Dragotyán J12	Fugyi I8	Hosszúaszó G11
Dsoszánforró K12	Fugyivásárhely H8	Hosszúliget I10
Dsoszángurbesd K11	Furta D7	Hosszúpályi F4
Dubricson L9	Fülepegyháza G10	Hőke J6
Dusesty J11	Füzege J13	Illye E12
Egyed H5	Gáborján F6	Inánd F10
Élesd K8	Gálosháza L9	Izsópallaga J9
Éradony J4	Gálospetri J3	Jákóhodos H6
Érkeserű I4	Gatáj A6	Jancsesd I11
Érmihályfalva I3	Gátszeg E7	Jankafalva H6
Érselind I4	Gégény L9	Jánosda G11
Érsemjén I3	Genyete K4	Jánosfalva J13
Értarcsa J4	Geszt E10	Kaba C5
Esküllő K9	Görbed G11	Kabaláspatak J8
Észi D8	Grós I15	Kakacsény K14
Esztár G6	Gurány L14	Kalácsa H13
Fancsika J5	Guszár E7	Kalota K9
Fancsika K9	Gyalány K12	Kaluger L16
Farkaspatak I11	Gyapjú F10	Kapocsány J12
Farnos I6	Gyapoly H6	Kápolna I12
Fegyvernek I7	Gyigyisenyvoény K14	Karaszó I12
Fejértó F5	Gyires F8	Karbunár L13
Feketebátor G12	Hagymádfalva J7	Kardó H9
Feketegyörös G12	Hagymás I15	Kassza G6
Feketepatak M10	Hajdúbagos F4	Katonaváros H8
Feketetó N10	Hájó H9	Kávásd G11

Kebeds K12	Kórógy D7	Margita K5
Kéc K4	Koroj H14	Márkaszék H15
Kenéz E8	Kosgyán J12	Méhes G10
Kengyel D8	Kót C9	Méhkerék D12
Kerekegyháza G6	Kotyiklet J10	Mérág K14
Keresztúr J5	Kovácsi D7	Mézes K13
Kerpenyét L15	Kozmafalva H6	Meziád L12
Keszteg K9	Kőalja K9	Mezőgyán D10
Kigyik I9	Köbölút J5	Mezőkeresztes F8
Kimp L15	Körmösd E8	Mezőpeterd E7
Királyhágó M10	Köröstarján F8	Mezőpeterd E9
Királyi K5	Körösszeg F8	Mezősas E8
Kisbárod M9	Körösszegapáti E8	Mezőtelegd J8
Kisbelényes L12	Köszvényes K14	Mezőtelki J8
Kisdombrova I11	Kötegyán D12	Micske G8
Kisháza H12	Köteles E4	Micske J6
Kisjenő I8	Kővág I7	Mikepércs E4
Kiskaba C5	Kővérsziget E6	Miklólázur I10
Kiskágya I5	Kövesd K8	Mindszent G8
Kiskáránd I11	Kövesegyháza J7	Mirló I11
Kiskér I9	Közepes L7	Mocsár H12
Kiskereki I5	Krajnikfalva L9	Mocsirla H14
Kiskoh L14	Krajova H14	Mónospetri K5
Kislaka H14	Kráncsesd J11	Monostorpályi F4
Kismarja G6	Kreszulya L12	Mustó D8
Kismarus H13	Kumanyesd H15	Nadánytelek J7
Kisrábé C7	Kuracel K12	Nagybajom B6
Kisterpesty J11	Kügye H7	Nagybárod M9
Kistótfalu J7	Latabár H7	Nagyharsány E9
Kistóti D9	Lehecsény L15	Nagykágya I5
Kisújfalu I8	Lelesd L13	Nagykáránd I11
Kisürögd G9	Les G9	Nagykér H9
Kiszomlin F7	Lók L9	Nagykerekéi G7
Kisszántó G7	Lunkaszprie K11	Nagykerpest J11
Klitt I14	Lunkaurzest L14	Nagyléta G4
Kocsuba H12	Lüki K5	Nagymarja G6
Kohány K5	Mácsa F9	Nagymarus H13
Kokad H4	Madarász F11	Nagypatak I11
Kollest L15	Magura L14	Nagypatak M9
Kóly I6	Magyarcséke I11	Nagyrábé C6
Komádi D9	Magyargyanta I12	Nagyszalonta E11
Konyár F5	Magyargyepes I10	Nagyszántó G7
Kopacsel I9	Magyarhomorog E9	Nagyótfalu I7
Korbesty J10	Magyarkakucs L9	Nagyóti E9
Kornice L9	Marciháza E10	Nagyürögd G9

Nagyvárad H8	Piskolt K2	Somogy G9
Nagyzomlin G7	Pocsaj G6	Somogyuzsopa H10
Nánhegyes J11	Pocsovelesd L12	Sonkolyos J13
Nyárló H10	Pojána M16	Sonkolyos L10
Nyárszeg G10	Poklostelek J6	Stej L14
Nyégerfalva K13	Poklusa I13	Sust L15
Nyermege I15	Pokola J12	Svábolaszi J5
Nyésta E8	Ponor M10	Szabolcs I8
Nyimoed K13	Pósa G10	Száka L13
Nyüved G6	Pósalaka J8	Szakács H14
Okány C10	Preszáka J12	Szakadát I9
Oláhapáti H9	Pusztajlak J8	Szakál E9
Oláhgyanta I12	Püski E9	Szalacs K4
Oláhgyepes H11	Püspöki G8	Szalárd H6
Oláhhodos I11	Régény G7	Száldobágy I12
Oláhkakucs L9	Remete K12	Száldobágy L5
Oláhszentmiklós F9	Rétszentmiklós C6	Szarkó I7
Olcsa H13	Rév L9	Szászfalva L9
Ottomány J4	Rézbánya M15	Székelyhid I5
Ökrös H13	Rieny L14	Székelytelek G10
Örvénd J8	Rikosd L9	Székelyváros I5
Ősi D8	Rippa H12	Szelistyeszáldobágy I12
Ősi L9	Robogánylázur J12	Széltalló K5
Pac E4	Rogoz J11	Szentandrás G8
Pakalesd K13	Rajt F9	Szentdienes D7
Palota G8	Rontó H9	Szentelek I9
Pankota F10	Rossia K11	Szentjános G8
Pantasesd K13	Rotarest J11	Szentjobb I6
Papfalva L6	Rózsafalva H11	Szentkozma D6
Papi D10	Sályi G10	Szentlázár J6
Papmegyer D8	Sámson F2	Szentmárton H9
Papmező J11	Sáncsi J5	Szentpéterszeg E6
Papmezőkipány K11	Sáránd E4	Széplak I12
Papmezőszelistye J12	Sarkad C12	Széplak L6
Papmezővalány K11	Sarkadkeresztúr C11	Szerbest L15
Paptamási H6	Sárszeg J6	Szerep B6
Pelbárhida G6	Sastelek K7	Szigeti H6
Pestere K9	Sebes L14	Szitány J11
Pestes K8	Segyest L14	Szód L13
Petegd I12	Segyestel L14	Szohodollázur K11
Petlend E9	Serges J9	Szokány J12
Petrány J12	Siád H13	Szomajom E7
Petrászsolyos K12	Siter I7	Szombatság J11
Petrileny L14	Sitervölgy I7	Szölös H9
Petrósz L14	Sólyom I13	Szpinus J11

Sztrákos I10	Terje J6	Váncsod E7
Szudrics K14	Tinod L8	Váradolaszi H8
Szunyogd L5	Told E8	Váradvelence H8
Szurdok J9	Topa L9	Varasány J12
Szuság G13	Topest I10	Várvíz L6
Tagadómeggyes H15	Toplicakáránd I15	Vasad J3
Talmács H13	Torda C6	Vasand H11
Talp K13	Tóti K6	Vaskoh L15
Tamási F9	Tóttelek I7	Vaskohszelistye M16
Tarkaica K14	Tőtös L9	Vaskohszohodol L15
Tárkány K13	Tulka F11	Vekerd C8
Tassádfő I10	Udvari B6	Venter I12
Tatárfalva K13	Ugra E9	Vértes G4
Tatáros J7	Újlak E7	Vircsalog J9
Telek K13	Újpalota G8	Vizesgyán F8
Telkesd J9	Urszád I13	Zaránd I9
Telmegye G14	Űrgeteg L9	Zavojeny L14
Tenke H12	Vadászi G8	Zsadány D10
Tépe E5	Vajda H6	Zsáka D7
Terebes K5	Vámosláz J6	

Tartalom¹

Lehecsény	339
Lelesd	340
Les	341
Lók	343
Lunkaszpie	344
Lunkaurzest	345
Magura	346
Magyarcséke	347
Magyargyepes	348
Magyarhomorog	349
Magyarkakucs	351
Magyarkakucs	352
Margita	354
Márkaszék	355
Meziád	356
Mezőkeresztes	357
Mezőpeterd	359
Mezősas	362
Mezőtelki	364
Mézes	366
Mikepércs	367
Miklólázur	368
Mirló	369
Mocsirla	370
Monostorpályi	371
Nagybajom	372
Nagyharsány	376
Nagykágya	384
Nagykereké	386
Nagykerpest	388
Nagykér	389
Nagyléta	390
Nagymaros	391
Nagypatak	393
Nagyrábé	394
Nagyszántó	396

¹ Címként az élőfejben feltüntetett településnevek szerepelnek.

Nagyszántó	397
Nagyürögd	400
Nagyvárad	401
Nánhegyes	404
Nyárló	405
Nyermegy	406
Nyégerfalva	407
Nyímoesd	408
Nyüved	409
Oláhapáti	411
Oláhkakucs	412
Oláhkakucs	413
Oláhszentmiklós	414
Olcsa	416
Oláhhodos	417
Ökrös	418
Örvénd	419
Ősi	421
Papmező	422
Papmezőkimpány	424
Papmezővalány	425
Paptamási	427
Pantasesd, Pakalesd, Ciganyesd	429
Pelbárhida	430
Pestere	433
Pestes	435
Petrány	440
Petrászsolyos	441
Petrileny, Zavojeny	442
Petrósz	443
Preszáka	446
Pocsaj	447
Pocsovelesd	450
Poklusa	451
Pojána	452
Pósa	453
Pusztabikács	454
Told	455
Hodisel	456
Kiskaránd	457
Nagykaránd	458
Szuság	459

Talmács	460
Püspöki	461
Remete	462
Rézbánya	463
Rieny	465
Rikosd	466
Rikosd	467
Rogoz	468
Rójt	469
Rontó	470
Rossia	472
Rotarest	473
Sámson	474
Sályi	478
Sebes	479
Segyestel	480
Segyest	481
Siad	482
Sólyom	483
Somogyuzsopa	485
Sonkolyos	486
Stej	487
Sust	488
Szakács	489
Szakál	491
Száka	492
Szászfalva	493
Szászfalva	494
Szászfalva	495
Szelistyeszáldobágy	496
Szerbest	497
Szerep	498
Szentandrás	501
Szentjános	502
Szentjobb	504
Szentpéterszeg	506
Székelytelek	507
Szpinus	508
Szitány	509
Szohodollázur	510
Szombatság	511
Szőlős	512

Szőlős	515
Sztrákos	516
Szudrics	517
Tagadómeggyes	518
Talp	519
Telek	520
Tépe	521
Tinod	522
Topest	525
Toplicakaránd	526
Tóttelek	527
Tötös	528
Udvari	531
Újpalota	533
Urszád	538
Ürgeteg	540
Ürgeteg	541
Vajda	542
Vajda	544
Varasány	546
Vaskoh	547
Vaskohszohodol	549
Vaskohszelistye	550
Váncsod	551
Vekerd	553
Venter	555
Vizesgyán	556
Zsáka	557
Helységnévmutató	561
Helynévmutató	563
Személynévmutató	627
Tárgymutató	635
Hibajegyzék az I. kötethez	640
Helységnévmutató Bihar vármegye térképéhez	641
Bihar vármegye a XIX. században. Térképmelléklet	

